SAYI: 8 MAYIS 1995
75.000 TL.

POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

sinema

SABAH DERGİ GRUBU

...an revan içinde mizah Gore filmleri dosyası

Gumpizm'in tarihi Aptallar Hollywood'u işgal etti

BEDAVA SİNEMA BİLETİ VE AFİŞ

Yağmur gözlü yakışıklı BRAD PITT

Kıyamet virüsü TEHDİT

Tim Burton'ın yeni fantazisi ED WOOD

Epik bir trajedi İHTİRAS RÜZGARLARI

BEAUTY MASK

SUNGLASS COLLECTION
SWATCH GÜNEŞ GÖZLÜKLERİ
Türkiye Genel Distribütörü
ALTIN OPTİK A.Ş.
Tel: (02126) 345 20 86 Perakende Tel: (0212) 526 46 86 Toptan

swatch eyes

PART OF YOUR FACE

edito

BİR ZAMANLAR FİLMLERİN "sanat filmi" ve "ticari film" diye ikiye ayrılabileceğini düşünürdüm. Ama uzun bir süredir "iyi film" ve "kötü film" dışında bir ayrım olabileceğine pek inanmıyorum.

Günümüzde hem ticaret hem de sanat yapmayı beceren yönetmenlerin sayısı giderek artıyor... Sözgelimi, "Terminator 2" (James Cameron) gibi bir film gerçekten çok ticari nitelikler taşıyabiliyor. Ama bu, onun iyi bir film olduğu gerçeğini de değiştirmiyor. Örnekleri çoğaltabiliriz. Coppola, Scorsese ve Spielberg'in filmleri mesela... Bu yönetmenlerin filmleri geniş prodüksiyon koşulları ve etkin promosyonlarla sunuluyor piyasaya. Yani, her biri gerçek anlamda ticari filmler. Ama birileri kalkıp bu filmleri "sanat dışı" olarak niteleyebiliyor.

Öte yandan, hiçbir ticari nitelik taşımayan ama "sanat filmi" etiketini taşıyan çok kötü filmler de görebiliyoruz.

Bir filmin iyi ya da kötü olmasıyla, ticari bir nitelik taşıması arasında hiçbir ilişki olduğunu sanmıyorum. Hiç iş yapmayan bir film, sinema tarihine geçecek bir başyapıt da olabilir, iki gün sonra hemen unutulacak vasat bir film de... Aynı biçimde, hem çok iş yapan hem de sinema tarihine geçecek filmler de çıkabilir.

"Ticari film ve sanat filmi" ayrımı artık anlamını tümüyle yitirmiş, garip bir ayrım. Ama ne yazık ki, zihinlerin içinde varlığını hala sürdürüyor.

Birisi çıkıp "Avrupa filmlerini hiç sevmem, sıkıcı sanat filmleri yapıyorlar" diyebiliyor.

Bunun tam karşı ucunda yeralan başka bir kamp da Amerikan filmlerine tümden karşı çıkabiliyor ve bu sinemayı sanat dışı ve ticari ilan edebiliyor.

Bence bütün bunlar sinema sevgisi noksanlığından kaynaklanıyor.

60'ların Avrupa sinemasından nefret ettiğini söyleyen bir yönetmen nasıl olur da bugün Hollywood'da yapılan sinemanın 60'lardaki yenilikçi akımlardan derinden etkilendiğini anlayamaz.

Ya da tam tersi... Amerikan sinemasından nefret ettiğini söyleyen biri, nasıl olur da Avrupa sinemasındaki yenilikçi yönetmenlerin çoğunun en az birkaç tane Amerikalı yönetmene idol derecesinde bağlı olduğunu bilemez...

Evet, Hollywood, ticari anlamda Avrupa'yı ezip geçiyor ve Avrupa sineması gerçekten zor yıllar yaşıyor. Ama bu gerçek, takım tutar gibi Amerika ve Avrupa safında yeralmayı gerektirmiyor.

Kaldı ki, 80'lerin ortalarından itibaren, sinemada yenilikçi rüzgarlar artık Amerika'dan esiyor. Büyük stüdyolarla çalışan Coppola, Scorsese, Woody Allen, Alan Parker, Ridley Scott gibi yaşını başını almış ustalar da, bağımsız çalışan Jim Jarmusch, Hal Hartley, Steven Soderberg, Joel-Ethan Coen, Alexander Rockwell gibi gençler de şaşırtıcı derecede yeni ve taze bir kan pompalıyorlar dünya sinemasına.

İşte bunun en son örneği de, Quentin Tarantino'nun yeni filmi. Tüm dünyada geniş kitlelerin ilgisini çeken "Pulp Fiction", 60'ların yenilikçi ve radikal yönetmeni Jean-Luc Godard'ın anlatım ruhundan fazlasıyla nasiplenmiş bir film. Üstelik Tarantino, hem Avrupa sinemasından çok etkilenen hem de ticareti gayet iyi beceren Amerikalı yönetmenlerden sadece bir tanesi...

Dergiyi yayına hazırladığımız günlerde yakın çevremizde ateşli "Pulp Fiction" tartışmaları hala sürüyordu. Beğenmek, beğenmemek bir yana Tarantino'nun başarısını inkar etmek mümkün değil. Evet, bir sansasyon yarattı ama bunu sadece ve sadece yönetmenlik sanatını kullanarak, yani bir film çekerek yaptı. Sinemanın "yönetmenlik sanatı" dışında aşağı yukarı herşeyiyle medyatize olabildiği bir dünyada bu, hiç de az bir şey değil...

MEHMET AÇAR

Renault 19 Europa... Enjeksiyonlu 1.4i RT.

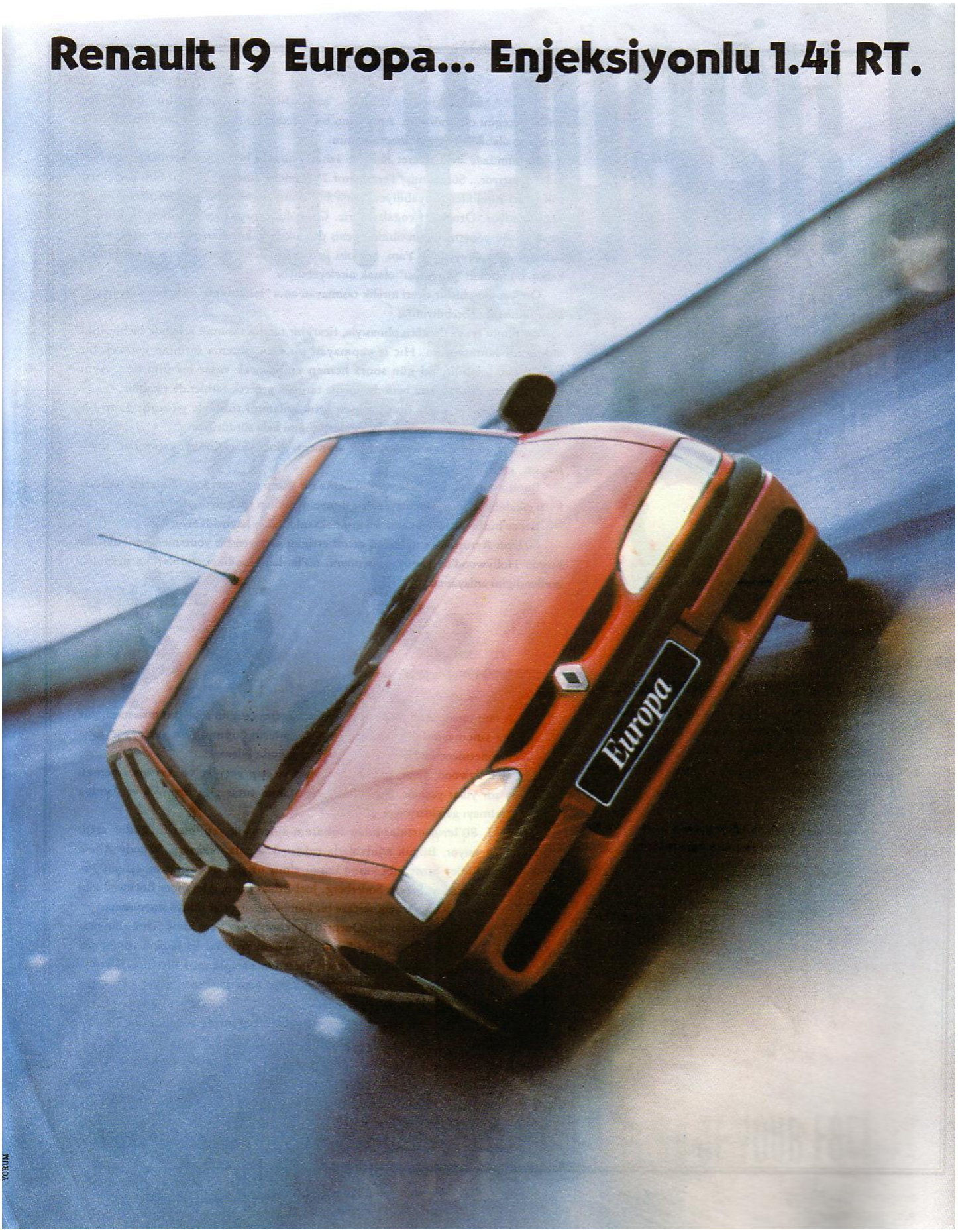

Yıllarca Dinamik.

Renault'dan yeni bir Renault 19 Europa... Enjeksiyonlu 1.4i RT...

O da müthiş çekici, müthiş estetik... O da üstün özelliklerini yıllarca,

ama yıllarca eksiksiz olarak sunacak kadar sağlam...

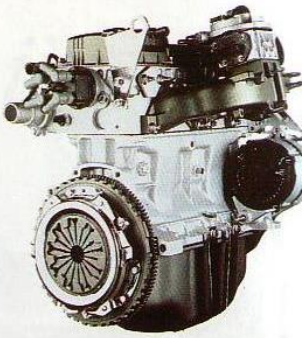

Renault 19 Europa 1.4i RT, en ileri Renault teknolojisiyle

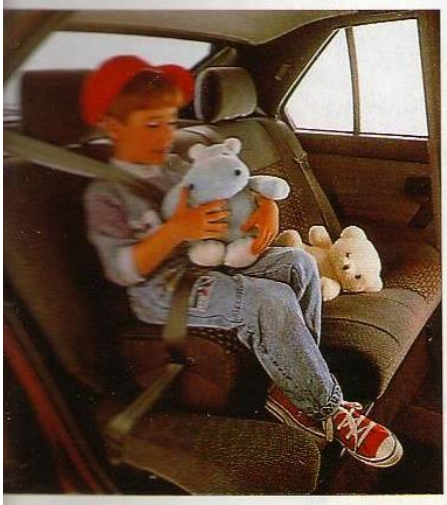

üretilen enjeksiyonlu motoru ile

büyük bir dinamizm, ataklık ve serilik

sunuyor. Elbette sadece Renault'ya özgü yakıt

tasarrufu ilkesinden ödün vermeden...

Yükseklik ayarlı hidrolik direksiyon, uzaktan kumandalı

merkezi kilit, elektrikli camlar konforda Renault klasikleri...

Ve başka hiçbir otomobilde olmayan bir özellik: Çocuk güvenlik koltuğu...

Renault 19 Europa 1.4i RT dinamizm farkını ve üstün özelliklerini

size yıllarca yaşatacak. Çünkü, yıllar geçecek

Renault 19 Europa hep yeni kalacak.

Renault 19 Europa...

Yıllarca Yepyeni.

RENAULT
YAŞANACAK
OTOMOBİLLER

Ayrıntılı bilgi için **BİLGİ RENAULT-MAİS**'in **(212) 293 26 26** numaralı telefonunu arayın.
RENAULT YARDIM 0800 211 48 00 . 365 Gün, 24 Saat Türkiye'nin Her Yerinde.

Bazı aynalarda hep mutlu yüzler görürsünüz.

Vitra banyolarında aynalar, hep mutlu yüzler yansıtır. Çünkü o banyolarda insanları hayallerine yaklaştıran, günlük hayatlarından kurtarıp, uzaklara götüren çok özel bir "hava" vardır... Vitra banyo takımlarının özenle tasarlanmış çizgileri, göz alıcı renkleri, bulundukları mekânlarla tam bir uyum içinde, hayalinizdeki banyoyu yaratır.

Ancak, Vitra'ların güzelliği, Vitra banyolarındaki aynalara yansıyan gülümsemelerin tek nedeni değil kuşkusuz...

Vitra banyo takımları, vitrifiye ürünler için "hayati" önem taşıyan, kalite, dayanıklılık ve kullanım kolaylıkları açısından da, tüketicisinden tam not alır. **ISO 9001** belgesiyle, artık dünya standartlarında kanıtlanmış olan bu kalite, Vitra'ları yıllarca gönül rahatlığıyla kullanmanızı sağlar.

Siz de hayallerinizdeki banyoyu kurmaya, Vitra banyo takımları ile başlayın... Ailenizle birlikte "yeni banyonuzun aynasına baktığınızda, inanıyoruz ki, orada çok mutlu yüzler göreceksiniz.

TRUVA

VitrA

Eczacıbaşı

Vitra ve Artema'lar, bir Eczacıbaşı Holding kuruluşu olan **EYAP** *tarafından üretilmekte, Türkiye ve dünya pazarlarına sunulmaktadır.*

"Bana Antonio Banderas'
Banderas'ın benim
büyüklüğü yanınd

Sarah Jessica Parker
"Ed Wood"
"Miami Rhapsody"

menü

ynarken neler hissettiğimi soruyorlar...
ynarken hissettiklerinin
u nedir ki Allah aşkına!.."
SARAH JESSICA PARKER

Özel Seans

• Kayan bir yıldızın ardından... Belgin Doruk... s.24
• Çıplak cesaret... Hangi Hollywood yıldızı, neresini gösterdi?.. s.26
• Film setlerinden... s.28

Ayın filmleri ve kahramanları

• Epik bir trajedi: Legends of the Fall (İhtiras Rüzgarları) s.36
• O artık megastar... Yağmur gözlü yakışıklı Brad Pitt s.42
• "Batman" ve "Beterböcek"in yönetmeninden, fantastik bir biyografi: "Ed Wood" s.44
• "Tehdit"te (Outbreak), Dustin Hoffman dünyayı kıyamet virüsünden korumaya çalışıyor... s.52
• 95'in Oscar'lı kadını Jessica Lange ile hayatta ve perdede zor roller üzerine... s.60
• Almodovar'ın Hollywood'a hediyesi, Antonio Banderas... s.66

Özel Dosyalar

• Unutulmaz Oscar entrikaları... s.72
• Sinemadan kan gölü manzaraları... Geniş "gore" filmleri dosyası... s.79
• Zevkli bir oyun... Hollywood'da kim, kiminle, ne yapıyor?.. s.86
• Onların bu filmlerde oynadıklarını biliyor muydunuz?.. s.88
• Yönetmenliğin cazibesine hayır diyemeyen oyuncular... s.92
• Hollywood'un ve Yeşilçam'ın aptalları... Gumpizm'in tarihi... s.98

Randevu

• Ayın içinden s.10 • Eleştiriler: "Ucuz Roman" s.14, "Çılgınlığın Ötesinde" s.16, "Kika" s.17
• Profil: Amanda de Cadenet s.19 • Hıncal'ın locası s.32 • Hollywood notları - Safter Yılmaz s.34
• Filmografi s.106 • Alternatif filmler s.108
• Sine-kitap s.109 • TV rehber s.111 • Happy end s.114

MAYIS

Bu ay "Rob Roy", "Kika" gibi filmlerin yanısıra, iki yerli yapım da izleyeceğiz. Bunlardan biri, Handan İpekçi'ye Umut Veren Yeni Yönetmen ve Umut Veren Yeni Senaryo Yazarı ödüllerini kazandıran "Babam Askerde"...

Yönetmen Pedro Almodovar, yeni filmi "Kika"daki tecavüz sahneleri yüzünden kadın düşmanlığıyla suçlandı.

"Sekizinci Saat", Cemal Gözütok'un televizyon için çektiği "Adada Son Gece"den sonraki ikinci filmi.

SEKİZİNCİ SAAT

Oyuncular: Osman Wober, Zuhal Gencer, Özlem Savaş. Müzik: Volkan Gücer. Senaryo ve yönetim: Cemal Gözütok. Dağıtım: Belge Film

Mimar Sinan adındaki tanınmış bir işadamıyla (Osman Wober) Esra adındaki pazarlamacı kadın (Zuhal Gencer) arasında tutkulu bir aşk başlar. Ama bir süre sonra adam bir başka kadınla (Özlem Savaş) ilişkiye girer. Bu arada Esra, bazı problemlerini yoğun olarak yaşamaya başlar ve bir yıl akıl hastanesinde kalır. Daha sonra da, intikam için akıl hastanesinden kaçar. "Turkish" bir erotik-gerilim denemesi...

KİKA

Oyuncular: Veronica Forque, Peter Coyote, Victoria Abril, Alex Casanovas... Senaryo: Javier Fernandez ve Alain Baniee... Yönetmen: Pedro Almodovar... Dağıtım: Warner Bros

Çılgın bir makyöz olan Kika (Veronica Forque), hem fotoğrafçı Ramon'la (Alex Cassanovas), hem de onun Amerikalı bir yazar olan üvey babası Nicholas'la (Peter Coyote) ilişki içindedir. Aynı zamanda Kika, hapisten kaçıp eve gelen, eski porno yıldızı erkek kardeşi yüzünden de çeşitli sorunlarla karşılaşır... Yönetmen Pedro Almodovar, bu filminde Kika'nın, kendisine tecavüz eden beş kişiye anlayış göstermesi ve uzun tecavüz sahnesi nedeniyle kadın düşmanlığıyla suçlandı. Almodovar ise, onların kendisini anlamadıklarını düşünüyor: "Beni kadın düşmanı olarak suçlayanlar, bundan zevk aldığımı düşünmekteler. Ama onların bütün büyük komedi filmlerini anladıklarını pek sanmıyorum. Çünkü insanlar en çok kendilerine acı veren şeyler hakkında komedi yaratabilirler. Tecavüz son derece kötü birşey ama açıklaması son derece açık..."

ROMANTİK KOMEDİ MIAMI RAPSODİ

Oyuncular: Sarah Jessica Parker, Mia Farrow, Antonio Banderas, Paul Mazursky, Kevin Pollak, Naomi Campbell, Gil Bellows. Senarist ve yönetmen: David Frankel. Müzik: Mark Isham. Dağıtım: UIP. Gösterim Tarihi: 19 Mayıs

Genç reklamcı Gwyn Marcus (Sarah Jessica Parker), erkek arkadaşı Matt'ın (Gil Bellows) evlenme teklifini kabul etmeye karar verir... Tüm hayali annesi ve babası gibi bir evlilik gerçekleştirmektir. Ama nişanlanmasından kısa bir süre sonra, ailesinin her bir üyesinin evlilik dışı ilişkiler kurduğunu öğrenir. Ailesinin sadakatsizlikleri, onun Matt'le olan ilişkisini sarsar. Gwyn aşk, sadakat ve bağlılık konularındaki değer yargılarını yeniden gözden geçirmek zorunda kalır.
Yazar, yapımcı David Frankel bu filmle aynı zamanda ilk

"Romantik Komedi" yaklaşık olarak 30 günde çekildi. Miami'nin en güzel yerleri dahil 54 mekan kullanıldı.

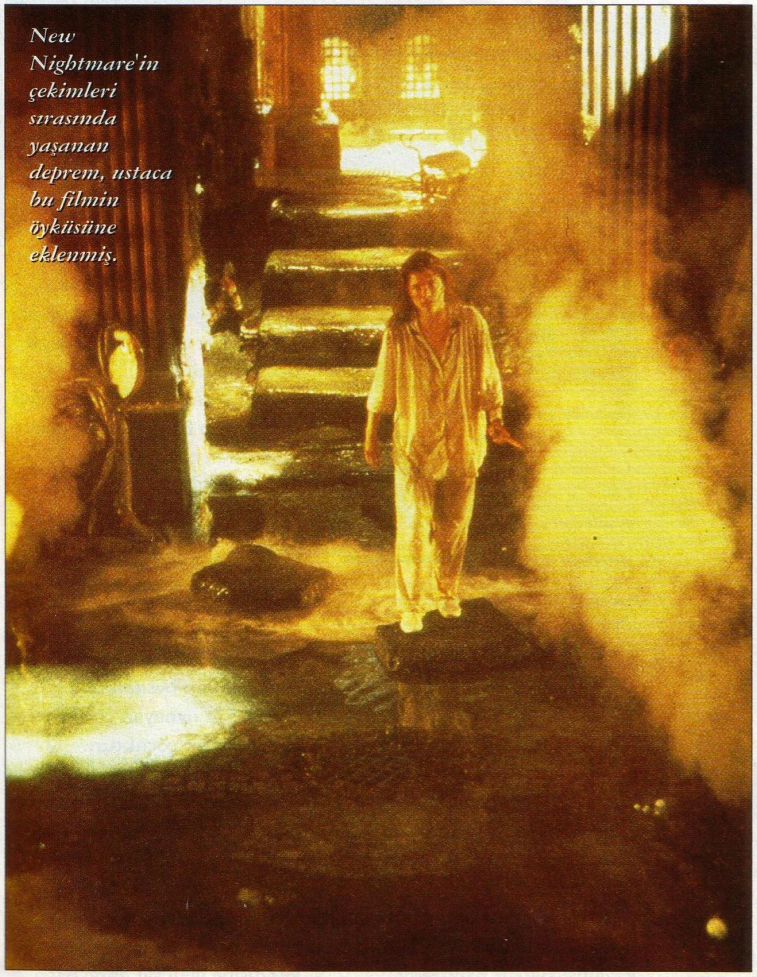

New Nightmare'in çekimleri sırasında yaşanan deprem, ustaca bu filmin öyküsüne eklenmiş.

"Gün doğmadan"ın yönetmeni Linklater, Celine rolü için derin ve gizemli birini aramış... En sonunda da Julie Delpy'de karar kılmış.

yönetmenliğini de yapıyor. Frankel, "Bir kadının bakış açısından komedi yapmak istedim. Yeni filmlerin çoğundan farklı biçimde çağdaş ilişkilere eğilecek bir film olmalıydı bu. Sanıyorum kadınların da en az erkekler kadar evlilik konusunda şüpheleri var. Erkeklerin, kadınlardan fazla olmasa da onlar kadar monogami hayalleri mevcut."
Frankel, Sarah Jessica Parker'ın bir komedi dehası olduğunu ve ondan daha komik bir kadın tanımadığını belirtiyor.

"Romantik Komedi' neseli bir anlatım ritmi tasıyor."
Stephen Holden, The New York Times

"Romantik Komedi' çok yönlü bir senaryo, çok sayıda hayat dolu karakter, aynı zamanda zekice diyaloglar sunuyor."
Michael Medved, New York Post.

NEW NIGHTMARE

Oyuncular: Heather Langenkamp, David Newsom, Robert Englund, Miko Hughes... Yönetmen: Wes Craven. Dağıtım: UIP. Gösterim Tarihi: 5 Mayıs

Heather, bir korku filminin baş kadın oyuncusudur. Eşi Chase filmin özel efektlerini yapmaktadır. Küçük oğulları Dylan içinse endişe duymaktadır Heather. Freddy'den kurtulmuştur ama hala bilinçaltında izler bulunmaktadır. Dylan, yulaf ezmesinin üzerine Freddy'ninkine benzer kötü yüzler çizmektedir... Tekrar korkulu rüyalar başlar. Craven, bu rüyaların nerede başlayıp nerede biteceği konusunda asla bir ipucu vermez seyirciye.

"Şeytani bir zeka ürünü... Çok daha fazla göz kamastırıcı ve yer yer eski bölümlerinden çok daha korkutucu."
Joe Leydon / Houston Post

GÜN DOĞMADAN
BEFORE SUNRISE

Oyuncular: Ethan Hawke, Julie Delpy. Senarist: Richard Linklater ve Kim Krizan. Yönetmen: Richard Linklater. Dağıtım: Özen Film. Gösterim Tarihi: 19 Mayıs

Genç bir Amerikalı'yla bir Fransız öğrenci arasındaki ateşli aşk öyküsünü işleyen film trende başlar. Jesse (Ethan Hawke), Celine'den (Julie Delpy) Fransa'ya geri dönmemesini, birlikte Viyana'ya gitmeyi ister. Celine'in buna tepkisi sert olur. 14 saatlik ilişkileri boyunca birbirlerini tanımaya çalışırlar... "Before Sunrise"ın öyküsü, aslında Linklater'ın kafasında beş yıl önce, ilk filmi "Slacker"ı (1989) çekerken şekillenmeye başlamış. Ama yönetmen bir kadının da görüş açısına ihtiyaç duymuş: "1993 yazında senaryoyu yazmaya başlayınca bunun farkına vardım. Kim Krizan iyi bir dostumdu. Hem "Slacker"da hem de "Dazed and Confused"da küçük roller almıştı. Onun düşünce tarzını hep beğenmişimdir. Dolayısıyla, senaryo üzerinde benimle beraber çalışmasını teklif ettim..."
Bir kadın ve bir erkeğin ortak senaryosundan, romantik bir film doğmuş.

ROB ROY

Oyuncular: Jessica Lange, Liam Neeson, John Hurt, Tim Roth, Eric Stoltz. Müzik: Carter Burwell. Senaryo: Alan Sharp. Yönetmen: Michael Caton-Jones. Dağıtım: UIP. Gösterim Tarihi: 26 Mayıs

"Rob Roy", 18. yüzyıl İskoç kahramanlarından Robert Roy MacGregor'un gerçek yaşamını anlatıyor. MacGregor klanının lideri konumundaki Rob Roy, sert kış aylarını geçirebilmek için, Montrose Markisi'nden borç para alır... Ama bunun

Jessica Lange, "Rob Roy"daki kadın karakteri çok sevdiğini söylüyor...

karşılığında sahip olduğu herşeyi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalır... Yanında olan kişilerden biri de karısıdır. Gelişmeler, korkunç bir olay, herşeyi trajik bir kimliğe büründürecektir...
Filmde, "Mavi Gökyüzü"yle ikinci Oscar'ını alan Jessica Lange ve Akademi Ödüllerine aday olan Liam Neeson'ın yanısıra, iki kez Oscar'a aday olan John Hurt ve "Ucuz Roman"da rol alan Tim Roth da yer alıyor... Eric Stoltz ve John Hurt, filmin diğer güçlü isimleri...
"Rob Roy" olarak tanınan Robert Roy MacGregor İskoç'yada efsane haline gelmiş biri. Film, efsanenin gücünü beyazperdeye olabildiğince yansıtma iddiasını taşıyor...

AN INDIAN IN THE CITY

Oyuncular: Thierry Lhermitte, Patrick Timsit, Ludwing Briand, Miou-Miou. Senaryo: Herve Palud ve Igor Aptekman. Müzik: Manu Katche, Geoffrey Oryema, Tonton David. Yönetmen: Herve Palud. Dağıtım: Standart. Gösterim Tarihi: 12 Mayıs

Günün birinde bir oğlu olduğunu keşfeden bir baba. Oğulsa Venezülla'da bir yağmur ormanında yaşıyor. İşte komedi de burada başlıyor... Çünkü baba oğlunu oradan alıp, ait olduğunu düşündüğü Paris'e götürüyor. İlkelin erdemleriyle çağdaşı eğittiği, bildik ilkel-çağdaş çatışması ve dostluğu komedilerinden biri.

BABAM ASKERDE

Oyuncular: Gülnihal Yazıcı, Yunus Gencer, Ceylan Öcal, Zuhal Gencer, Füsun Demirel, Yasemin Alkaya, Selçuk Uluergüven... Müzik: A.Sinan Hatipoğlu... Senarist ve yönetmen: Handan İpekçi

Filmin kahramanı olan üç çocuk, Ekin, Pelin ve Cengiz üç farklı çevrenin çocuklarıdır. Ekin, aydın bir doktor çiftin tek, Cengiz işçi anne babanın üçüncü, Pelin ise anne

Handan İpekçi, "Babam Askerde" ile 7. Ankara Film Festivali'nde Umut Veren Yeni Yönetmen ve Umut Veren Yeni Senaryo Yazarı ödüllerini aldı.

tarafından zengin olan bir ailenin tek çocuğudur. Çocuklar ziyaret için gittikleri tutukevinin bekleme salonunda tanışırlar. Pelin ve Ekin bulundukları yerin hapishane olduğunu Cengiz'den öğrenir. Ekin, annesinin kendisine "Baban askerde" diyerek yalan söylediğinin farkındaysa da bunu belli etmemektedir. Cengiz'e sorduğu sorularla artık son şüpheleri de kesinlik kazanır: Babası hapistedir...

VAHŞİ NEHİR
THE RIVER WILD

Oyuncular: Meryl Streep, Kevin Bacon, David Strathairn, Joseph Mazello, John C. Reilly. Senaryo: Denis O'Neil. Yönetmen: Curtis Hanson. Dağıtım: UIP. Gösterim Tarihi: 12 Mayıs

Gail (Meryl Streep) ve Tom (David Strathairn), evliliklerini kurtarmak için son bir çaba olarak, küçük oğulları Roarke'ı (Joseph Mazzello) nehirde rafting tatiline götürmeye karar verirler. Esrarengiz yabancılar Wade ve Terry ile karşılaştıktan sonra yolculukları tehlikeli olmaya başlar. Nehir onları son yolculuklarına doğru sürüklerken Gail, Tom ve Roarke hayatlarını kurtarmak için bir aile olarak birbirlerine daha sıkı sarılırlar.
"Vahşi Nehir"de, Meryl Streep mesleğinin en fazla fizik gücü gerektiren rolünü oynuyor.

NORTH

Oyuncular: Elijah Wood, Jon Lovitz, Mathew McCurley, Bruce Willis, Alan Arkin. Senarist ve yönetmen: Rob Reiner. Dağıtım: Özen Film. Gösterim tarihi: 5 Mayıs

North, her zaman en iyi notları alan, okulun basketbol takımında oynayan çok yetenekli bir çocuktur... Çevresindeki herkes onu çok sever ve takdir eder. Ama anne babası için kariyerleri her şeyden önce gelmektedir. Bu yüzden de North'la ilgilenemezler. North, bütün bunlardan sonra çareyi, kendisine yeni bir anne baba aramakta bulur...
Sonuç oldukça eğlenceli.

İHTİRAS RÜZGARLARI (LEGENDS OF THE FALL) S.36
OUTBREAK (TEHDİT) S.52
ED WOOD. S.44

Devam Edenler...

UCUZ ROMAN
O ŞİMDİ ASKER
NELL
YANKEE ZULU
SON SAVAŞ
ÖLÜMSÜZ SAVAŞÇI
FORREST GUMP
KÜÇÜK BUDA
SOSİSLERİN SESSİZLİĞİ
ÇILGINLIĞIN ÖTESİNDE

Ferhat&Şirin

ÇANAKKALE SERAMİK VE KALEBODUR'UN YENİ ÜRÜN SERİSİ
"ÖLÜMSÜZ AŞKLAR"DAN SEÇMELER:2

Çanakkale Seramik 25x33 Şirin Cam-5040

Kalebodur 33x33 Ferhat D-4214

Çanakkale Seramik & Kalebodur

DUVAR VE YER UYUMLU SERAMİK KAROLARI

KALE

eleştiriler

Ucuz Roman

(PULP FICTION) Yönetmen: Quentin Tarantino, Senaryo: Q. Tarantino, Roger Avary, Görüntü yönetmeni: Andrzej Sekula, Montaj: Sally Menke, Oyuncular: John Travolta, Samuel L. Jackson, Bruce Willis, Uma Thurman, Tim Roth, Amanda Plummer, Harvey Keitel, Wing Rhames, Maria De Medeiros, Eric Stoltz, Rosanna Arguette, Quentin Tarantino, Christopher Walken. 1994 ABD Miramax. Dağıtım: Film Pop / Warner Bros.

Onlar hep figürandılar... Trajedi kahramanlarını hatırlatan büyük gangsterlerin etrafında elde silah boy gösterir, siyah takım elbise giyer ve kan revan içinde sessizce ölürlerdi.. Büyük laflar edemez, büyük işler yapamazlardı... Filmlerdeki görevleri basitti, onlar mafya şeflerinin "köpekleri"ydiler... Bazen bir yazarın onlardan da bir kahraman yarattığı olurdu... Ama adı üstünde bir "kahraman" olurdu bu... Az konuşan, iyi kalpli, mecbur kalmadıkça öldürmeyen biri... Oysa işin aslı, onlar kahraman değillerdi ki... Düpedüz hepsi de kötüydü. Kısaca onlar "rezervuar köpekleri"ydi...

Martin Scorsese "Mean Streets" ile onları başrollere terfi ettirdiğinde sene 1973'dü... Robert De Niro ve Harvey Keitel, yolda rastlasanız yolunuzu değiştireceğiniz iki mafya bozuntusunu oynuyordu o filmde... Küçük işler, küçük menfaatler, küçük entrikalar peşinde koşuyorlar ve durmadan konuşuyorlardı. Evet, nihayet biri onları konuşturmuştu...

Tarantino o zamanlar 10 yaşındaydı... Scorsese'in "Sıkı Dostlar"ını seyretmesi için daha yıllar geçmesi gerekiyordu. Amerikan pop kültürünün bütün kaynaklarıyla beslenerek büyüyecek, bir video dükkanında çalışacak ve filmlere dinmek bilmez bir iştahla sarılıp, seyredecek, seyredecek ve seyredecekti... Sonra büyüdü, adam oldu ve kendisine, ilk filmini yazıp çekme imkanı verildi...

İlk filmi "Rezervuar Köpekleri"nde, daha jenerik bile başlamadan Amerikan rüyasının mağlup anti-kahramanları yıllar boyunca süren suskunlukların intikamını almak için konuşmaya başladılar. Bir soygun öncesi kahvaltı ediyorlar, Madonna ve bahşiş üzerine Amerikan usulü bir geyik muhabbetine dalıp gidiyorlardı... Tarantino bu unutulmayacak açılış sekansıyla sinema tarihinin akışına resmen müdahale etmiş ve "Tarantino Devri"nin açılışını yapmıştı... Sonra başka yönetmenlerin eline iki senaryo teslim etti: "True Romance" ve "Katil Doğanlar"... Kendini yollara vurmuş, ruh hastası genç katil çiftlerin hikayeleriydi bunlar... Bu filmler de tutulunca, şiddet müptelası bir densiz, medyatik bir fırlama olmakla suçlandı muhafazakarlar tarafından... Türkiye'deki köşe yazarlarının bile diline düştü...

Sonra "Ucuz Roman"ı çekti, sanki cevaben...

Filmi yine bir kafede açıyor Tarantino, yine bir sabah vakti ve yine bir kahvaltı masası: Filtre kahve, sosis, yumurta, hamburger, garson kız vs vs... Ruh hastası olduğu hiç şüphe götürmeyen iki aşık, yollara düşüp kaçmadan önce bir kafede oturmuş, kafedeki herkesi soyup soğana çevirmeyi planlıyor ve karar verip eyleme geçiyorlar. İşte tam o an kareyi donduruyor Tarantino ve finalde tekrar o kafedeki eylem anına geri dönmek üzere başka hikayeler anlatmaya başlıyor... Sanki, "Adam öldürmeye mi kalktınız, durun bakalım o zaman" der gibi bizi güneşli Los Angeles sokaklarının karanlık suç alemlerine götürüyor.

Hikayeler şehrin büyükbaş mafyazolarından Marcellus (Wing Rhames) adlı kalın enseli, iri gözlü bir şişkonun iktidar alanında geçiyor. Karakterler de pis işlerle uğraşan bir avuç "figüran"... Marcellus'u oyuna getirmeye çalışan 30'unu sollamış yorgun bir boksör Butch (Bruce Willis)... Avrupa gibi "acayip" bir yeri görüp, orayı elaleme anlatmaktan ve eroinman olmaktan başka, aşağı yukarı tek bir karakteristik özelliği dahi olmayan, kendi halinde bir Marcellus tetikçisi (John Travolta)... Hem Tanrıya inanıp hem de sürekli adam öldürmenin mantığını bulamayan, ama eylemleriyle Hıristiyan ahlakı arasındaki o derin uçurumda kaybolmamak için, her cinayetinden önce İncil'den, anlamını ancak finalde çözebileceği bir bölüm okuyan bir başka tetikçi Jules Winfield (Samuel L. Jackson)... Ve "Rezervuar Köpekleri"nde ortaya hiç çıkmayan kadınlar. İki tane... İkisi de Hollywood'un gangster filmlerinden çıkıp gelen iki klişe karakter. Biri, "büyük baba"ların sevgililerini temsil eden Marcellus'un uyuşturucu müptelası işveli, esrarlı kızı (Uma Thurman), diğeri de "gangster sevgilisini motel odasında bekleyen" bütün Hollywood kızlarını temsilen kadersiz bir "bebek", Maria De Medeiros. Şüphesiz, filme 15 dakikalığına giren ve muazzam çene performansıyla diğer karakterleri de tıpkı seyirci gibi şok eden işbitirici, ciddi profesyonel Harvey Keitel'i, eroin satıcısı Eric Stoltz'u, vücudunda deliklerin sayısını arttırmaya meraklı Rosanne Arguette'i ve dengesiz genç aşıklar Tim Roth ile Amanda Plummer'ı da unutmamak gerekli.

Peki ama, tüm bu anti-kahramanları aracılığıyla ne anlatıyor Tarantino? Herşeyden önce, onun Amerikan sinemasının Dostoyevski'lerinden biri olduğu kesin. Sinemasının odağında düşünce, sistem eleştirisi, imgelere dayalı kişisel bir artistik dünya ya da hikayenin kendisi değil, karakter öğesi ile üslup var...

İlk iki filmi itibarıyla karakterlerine baktığınızda, hepsinin de "ABD'nin kanalizasyonu"ndan geldiğini görüyoruz. Yani, suç işleyerek geçinen ve sınıf atlama düşlerine sahip alt sınıf mensupları bunlar... "Rezervuar Köpekleri"ndeki temel mesele, bir grup "aşağılık" insanın yaptığı ortak bir işte ortaya çıkan farklı ahlaki eğilimlerdi. Tamam, hepsi her tür pisliğe hazırdı ama işin içinde etik bir mesele de vardı. Harvey Keitel şövalye ruhluydu, Steve Buscemi ise profesyonel ama bu temel farklılığa rağmen bir biçimde uzlaşabiliyorlardı. Karşılarında ise raconun getirdiği bir nevi cemaat ahlakı vardı... Kısaca, ilk filmdeki tema çok sıkı bir örgüye sahipti.

"Pulp Fiction" ise, şizofrenik

diyebileceğimiz bir dağınıklık ile garip bir hafifliğin birleşimi. Şiddet, eğlence ve mizah duygusuyla harmanlanmış. Bir önceki hikayede kahraman olarak sevip benimsediğimiz John Travolta'nın, "esas oğlan"ın Bruce Willis olduğu hikayede, sıradan bir figüran olarak ölüp gitmesi gerçekten çok zekice bir numara ve filmin genel "şizofrenik tavrı"nı da çok iyi özetliyor... Samuel L. Jackson'ın cinayetlerinden önce İncil'den tanrının gazabıyla ilgili okuduğu bölüm de öyle. Tarantino şiddetin felsefe

lerin özdeşleşeceği "melankolik kahramanlar" olarak çizmenin hiçbir mantıklı tarafı yok. Bunlar aşağılık bir işle uğraşan ama kendi mikrokozmoslarında kendilerine göre tutarlılığı olan insanlar.

Tarantino'nun özellikle "Pulp Fiction"da iki ayrı takıntısı daha belirginleşiyor. İlki, Amerikan pop kültürüne olan hayranlığı. Vincent Vega ile Mia'nın beraber çıktıkları gece, baştan sonra Amerikan pop kültürüne ithaf edilmiş, tek kelimeyle inanılmaz bir bölüm.

Tarantino burada, Hollywood'un en baba klişelerinden biriyle öylesine güzel oynuyor ki, şaşırmamak elde değil. Evet, çocukluğun, ailenin, ABD'nin ve erkek duyarlığının kusursuz ve dramatik bir simgesidir o saat. Uğruna herşey feda edilebilir, beş yıl boyunca anüste saklanmış bile olsa...

Bu sahne, bütün film boyunca klişelerle zeki bir çocuk gibi hınzırca oynayan, onları istediği gibi kullanan Tarantino'nun sinemasının da anahtarı: Artık yeni hikayeler yok, yeni üsluplar

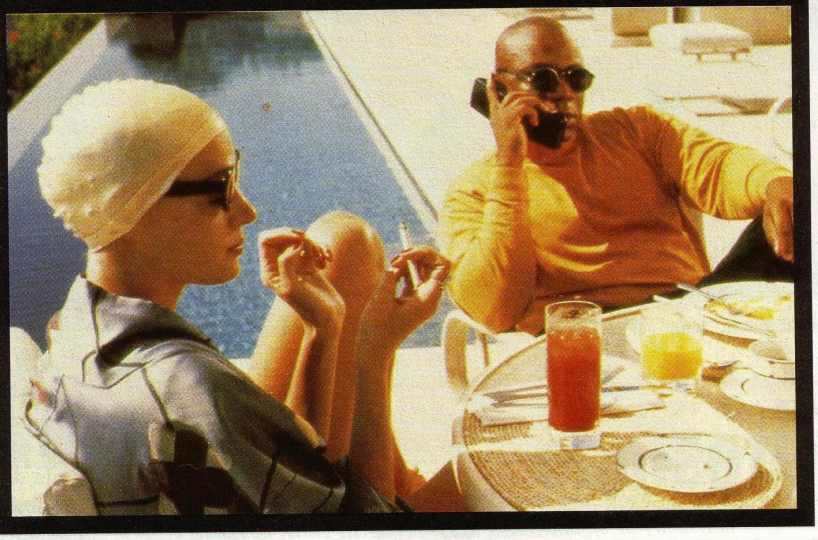

Sinemasının odağında düşünce, sistem eleştirisi, imgelere dayalı kişisel bir artistik dünya ya da hikayenin kendisi değil, karakter öğesi ile üslup var...

sini yapmaktan özellikle kaçınıyor ve sadece karakterlerin portresi üzerinde odaklanıyor. Ama ortada bazı ipuçları da bırakmıyor değil. Suç ve şiddet, anlattığı karakterlerin "ekmek parası". Bunun altını defalarca çiziyor... Yani, bir nevi meslek bu ve kendine göre bir ahlakı var. Her iki filminde de, şiddetin ve caniliğin üstündeki tüm cilayı kaldırıyor. Bize yarattığımız toplumun karanlık yüzünü gösteriyor adeta... Tıpkı Scorsese'in "Sıkı Dostlar"da söylemeye çalıştığı gibi: Gangsterlerden çağdaş trajedi kahramanları yaratmanın, onları eline silah dahi almamış seyirci-

Özellikle gittikleri kafe-bar, adeta minik bir pop kültür müzesi... Hamburger, patates kızartması, biftek, cola, milkshake, Chevrolet, Mustang, twist, Marilyn Monroe, Jane Maysfield, kokain, fıkralar, kısa hayat hikayesi, rock, Elvis vd...

Tarantino'nun ikinci takıntısı, Amerikan sinemasıyla büyümüş yeni kuşak "indie" yönetmenlerin de ortak takıntısı olan ironi ve parodi. Sözgelimi, Christopher Walken'ın asker kıyafetleri içinde gelip, küçük çocuğa son derece dramatik bir hikaye anlatıp çocuğun bütün hayatını bir anda değiştirdiği sahne. Tavar ve o da son yıllarda Hollywood'a yolu düşen en yetenekli üslupçulardan biri. Gerçek bir Amerikalı ve has bir Amerikan sineması yapıyor.

Herşey bir yana bıçak gibi keskin bir stili var. Savruk değil, disiplinli ama aynı zamanda serbest ve yaratıcı. Klasik bir hikaye anlatma sineması da değil, çünkü hikayenin kurgusuyla (teknik anlamda montajdan sözetmiyorum) çok oynuyor. Zaman atlamalarıyla, farklı hikayeleri birleştirmesiyle, aynı hikayeyi zamanın içinde parçalamasıyla ileride kuramcıların kafasını epey yoracak yenilikçi bir taraf da var sinemasında.

Ayrıca, diyalog yazımında şaşırtıcı bir yeteneğe sahip, oyuncu yönetiminde de öyle... O da tıpkı Scorsese gibi, karakterlerde enerjiyi ve patlama noktalarını göstermeyi seviyor. Fakat anti-kahramanlar yaratmak onun "su katılmamış" sinemasal dehasını anlatmada daha geride kalan bir özellik... Çünkü o herşeyden önce çok iyi bir yönetmen. Bütün bir seksenli yıllar boyunca Amerikan sinemasını işgal eden, müzikle desteklenmiş dakik bir reklam kurgusuna, kısa planlara, parçalı ışıklara, derinden gelen elektronik müziklere, suskun ve durgun karakterlere hiç ama hiç itibar etmiyor ama bunlar dışında neredeyse her numarayı deniyor. Bu, Scorsese'nin de benimsediği 60'lı yıllar sinemasının, özellikle de Jean Luc Godard'ın "serbest anlatım ruhuna" tekabül ediyor. Kamerayı kilitleyip karakterlerini dakikalarca konuşturduğu da oluyor, oyuncuların kelleleri arasında da yakın planlarla mekik dokuduğu da... Işığı mekanın içinde dengeli bir biçimde dağıtmayı, dolayısıyla mekana bir ruh katmayı seviyor. Tempoyu kamerasıyla ya da kurgusuyla değil oyuncuların performansıyla arttırmak istiyor. Bunu çok iyi beceriyor da... Özgün müziği ve derinden gelen fon müziğini de sevmiyor. Çünkü müzikle dramatik vurgu yapmıyor, onun istediği hem müziğin dinlenmesi hem de hikayenin akıp gitmesi...

"Pulp Fiction" gibi yazbenisi olan bir film üzerine daha sayfalarca yazabilirim. Ama sanırım en iyisi durmak ve iki tane kişisel görüşle yazıyı bitirmek: Tarantino, günümüzün en iyi yönetmenlerinden biri, "Pulp Fiction" da Coen kardeşlerin "Barton Fink"inden bu yana son beş yıldır Atlantik'in öte yakasından gelen en iyi film.

MEHMET AÇAR

eleştiriler

Edebiyatta ve sinemada en "etkili" tür olarak bilinen "korku", bu filmle bir kez daha sorgulanıyor (ya da haklı çıkarılıyor).

Çılgınlığın Ötesinde

(IN THE MOUTH OF MADNESS) Yönetmen: John Carpenter, Senaryo: Michael de luca, Oyuncular: Sam Neill, Charlton Heston, Jurgen Prochnow. 1995 ABD Yapımı

Korku sinemasının ustalarından, "Halloween", "They Live" (Yaşıyorlar), "Prince of Darkness" (Karanlıklar Prensi), "The Fog" (Sis) gibi yapıtlarından tanıdığımız John Carpenter'ın 16. filmi "Çılgınlığın Ötesinde" (In the Mouth of Madness), son zamanlarda "batağa saplanan" bu türün silkelenişi olarak değerlendirilebilir.

Film, Sutter Cane adlı korku romanları yazarının kayboluşunu araştıran sigorta müfettişinin, bu işin içine girdikçe "çıkılmaz bir yola" doğru sürüklenişini beyazperdeye yansıtıyor.

Yarattığı roman kahramanlarını gerçeğe dönüştüren ve okuyanların "zıvanadan çıkmasına" neden olan Sutter Cane, dünyayı önüne geçilmez "kıyametvari" bir atmosfere doğru sürüklemektedir.

Kendisini "Tanrı" olarak gören ve belki de öyle olan Cane'i durdurmaya çalışan müfettiş de sonunda bu "dayanılmaz çizgi"deki yerini alacaktır...

Her yaptığı filmle korku sinemasına yeni anlamlar yükleyen John Carpenter, bu kez de "bitmiş" diye nitelenen bir türe yeni açılımlar kazandırmayı başarıyor.

Tanrı kavramını sorgulayan film, kıyamet atmosferi yaratarak bu olayın bir tür provasını yapıyor adeta.

"Çılgınlığın Ötesinde", Carpenter'ın Stephen King'e de göndermelerde bulunduğu bir film. Yazarın yarattığı ürkünç kahramanların gerçeğe dönüşmesi halinde ortaya çıkacak olan "kapkara" görüntüleri filmine yansıtan yönetmen, belki bu tür kitapların etkisi üzerine de bir şeyler söylemeye çalışıyor. Edebiyatta ve sinemada en "etkili" tür olarak bilinen "korku", bu filmle bir kez daha sorgulanıyor (ya da haklı çıkarılıyor).

Bilindiği gibi, çok satan kitaplar listelerinde korku romanları her zaman kendilerine üstlerde bir yerler bulmuşlardır. Bu da gösteriyor ki, Carpenter'ın elini attığı alan, sinema sanatını bir yana koyarsak, sosyolojik açıdan da son derece önemli.

İlk yarısı oldukça durgun geçen "Çılgınlığın Ötesinde", insanın zayıf bir yaratık olduğunu da üzerine basa basa anlatıyor. Hatta bunu kanıtlar bir yapısı var filmin.

Ayrıca sanal dünya ile gerçek dünyanın içiçe geçtiğini ve bunların birbirinden koparılmasının olanaksızlığını da bu filmde belirgin bir biçimde görmek olası. Özel efektlerin başarısını da eklediğimizde, filmin bu konudaki etkisini gözardı etmek mümkün değil.

H. P. Lovecraft'ın bir öyküsünden esinlenerek yazdığı ayrıntılı senaryosuyla Michael De Luca filmin başarısında büyük pay sahibi. Sam Neill ve Jurgen Prochnow'un da etkili kompozisyonlarıyla katkıda bulundukları "Çılgınlığın Ötesinde", sinemada korku türünü sınırlarına taşıyan bir çalışma.

Filmin antolojilere geçmeye aday finalini ayrıca belirtmeden geçmeyelim. Çünkü bu sahneler, korku sinemasının da ötesine geçip bir tür "kıyamet sineması"nın yansıması olarak perdeyi dolduruyor. Ve nefeslerinizi tutacağınız, koltuğa yapışıp kalacağınız bu görüntülerin ardından sinemadan çıkmanız çok zor olacak...

Benim beyazperdede izlediğim film, öylesine karamsar bir yapıttı ki, sinemadan çıktığımda bir süre dünyanın sonunun geldiğini düşündüm (ve bu çok kısa bir süre değildi doğrusu). Bu bile filmin ne kadar "etkili" olduğunun bir göstergesidir sanırım.

MURAT ÖZER

Kika

Yönetmen: Pedro Almodovar, Senaryo: Pedro Almodovar
Görüntü Yönetmeni: Alfredo Mayo, Oyuncular: Veronica Forque, Peter Coyote, Victoria Abril, Alex Casanovas, Rossy de Palma, Anabel Alonso, 1994 İspanya yapımı

Çağdaş insan yaşamlarında sık sık karşımıza çıkan ikiyüzlülük, aldatma, cinayet, baskı altına alma, tecavüz, sevgi, sevgisizlik, arayış, çaresizlik gibi birçok olay ve olguyu filminde bir yerlere oturtmaya çalışıyor Almodovar.

Pedro Almodovar'ı sinema izleyicileri, sıcaklığını hala koruyan 14. Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde ona ayrılan bölümde gösterilen filmlerinden, özellikle de "Sinir Krizinin Eşiğindeki Kadınlar"dan çok iyi tanıyorlar.

Almodovar'ın daha önce sinema izleyicilerine ulaşan filmleri "Bağla Beni" ve "Yüksek Topuklar" da yönetmenin Türk izleyicisi için referans olarak kabul edilebilecek yapıtları...

Gelelim yönetmenin şu sıralar sinemalarda gösterilen son filmi "Kika"ya...

Kika, bir makyözün adı. Son derece çılgın, aynı zamanda duygusal, orta yaş sınırına yaklaşmakta olan, açıkyürekli ve alımlı bir kadın Kika.

Kadınlardan hoşlanan hizmetçisiyle birlikte yaşayan "kahramanımız", çevresindeki insanların ona karşı takındığı tutumlar sonucunda kimi zaman düşkırıklıkları yaşıyor, kimi zaman da kandırılmanın ezikliğini duyumsuyor.

Karısı ölmüş Amerikalı bir yazar ve onun oğluyla neredeyse aynı anda ilişkiye giren Kika, bu arada televizyonda bir reality show hazırlayan "yarı robot" bir kadının gazabından da kurtulmaya çalışıyor...

Almodovar, her zamanki anlatımını burada da aynen yinelemiş... Renklerin parlak ve göz alıcı olduğu, mekanların her filminde olduğu gibi, genellikle bir apartman dairesiyle sınırlı olduğu "Kika", yönetmenin yine bir "kitsch" sineması örneği sunmasıyla sonuçlanıyor.

Anlatımını bir kenara koyduğumuzda, anlattığı şeyler de öyle yabana atılır gibi değil Almodovar'ın.

Çağdaş insan yaşamlarında sık sık karşımıza çıkan ikiyüzlülük, aldatma, cinayet, baskı altına alma, tecavüz, sevgi, sevgisizlik, arayış, çaresizlik gibi birçok olay ve olguyu filminde bir yerlere oturtmaya çalışıyor yönetmen.

Özellikle filmin en vurucu sahnesi olduğuna inandığım "tecavüz" görüntülerinde (her ne kadar feministlerin acımasız eleştirilerine maruz kalmışsa da) son derece "traji-komik" bir çizgi yakalamış Almodovar. Kendisine tecavüz edilen Kika, bundan kurtulmak için önceleri bir çaba harcıyor ama, daha sonra çaresizliğin getirdiği bir "umursamazlığı" da aynı anda yaşıyor. Ve bu sahnenin oldukça uzun tutulması, "etki"sinin de o derece üst düzeyde olmasını sağlıyor.

Ve bu sahnede bana göre feministlerin dediği gibi "kadın düşmanlığı" falan da yok. Aksine "kadın"a karşı bir "saygı duruşu" söz konusu. Çünkü bu olay sonrasında yönetmenin Kika'ya yüklediği "sorumluluk" öylesine "doyurucu" ki, kimse kalkıp da bu bir "kadın düşmanı film"dir diyemez. Hatta daha da ileri gidebilirim; bu bir "erkek düşmanı film"dir.

Her neyse... Bu tecavüz sahnesine fazla kilitlendik.

Gelelim filmin televizyon aracılığıyla insanların yaşamlarına müdahale edenlere karşı aldığı tavıra... "Reality show" denilen ve bizde de bolca örneğine rastladığımız program türünü "kalın" bir şekilde yerin dibine batırıyor Almodovar. Her fırsatta bunlardan nerfet ettiğini dile getiren yönetmen, bunu filminde de belirgin biçimde söylüyor. Ve sonunda da bir tür intikam alıyor bu programlardan.

"Kika"yı daha farklı açılardan da "okumak" mümkün. Kadın-erkek ilişkilerinin binbir çeşidinden herhangi birini baz alarak okuduğunuzda farklı bir filmle karşılaşmanız da mümkün.

Ama tüm bu okumalarda değişmeyen tek bir şey var: Nereden bakılırsa bakılsın "Kika", Pedro Almodovar'ın filmografisinde önemli bir yer tutacak.

MURAT ÖZER

"Sürekli çalış, enerji harca, kondisyon koru. Bütün bunlar içmeden olur mu? Kendimi bildim bileli içiyorum."

J. W., Basketbolcu

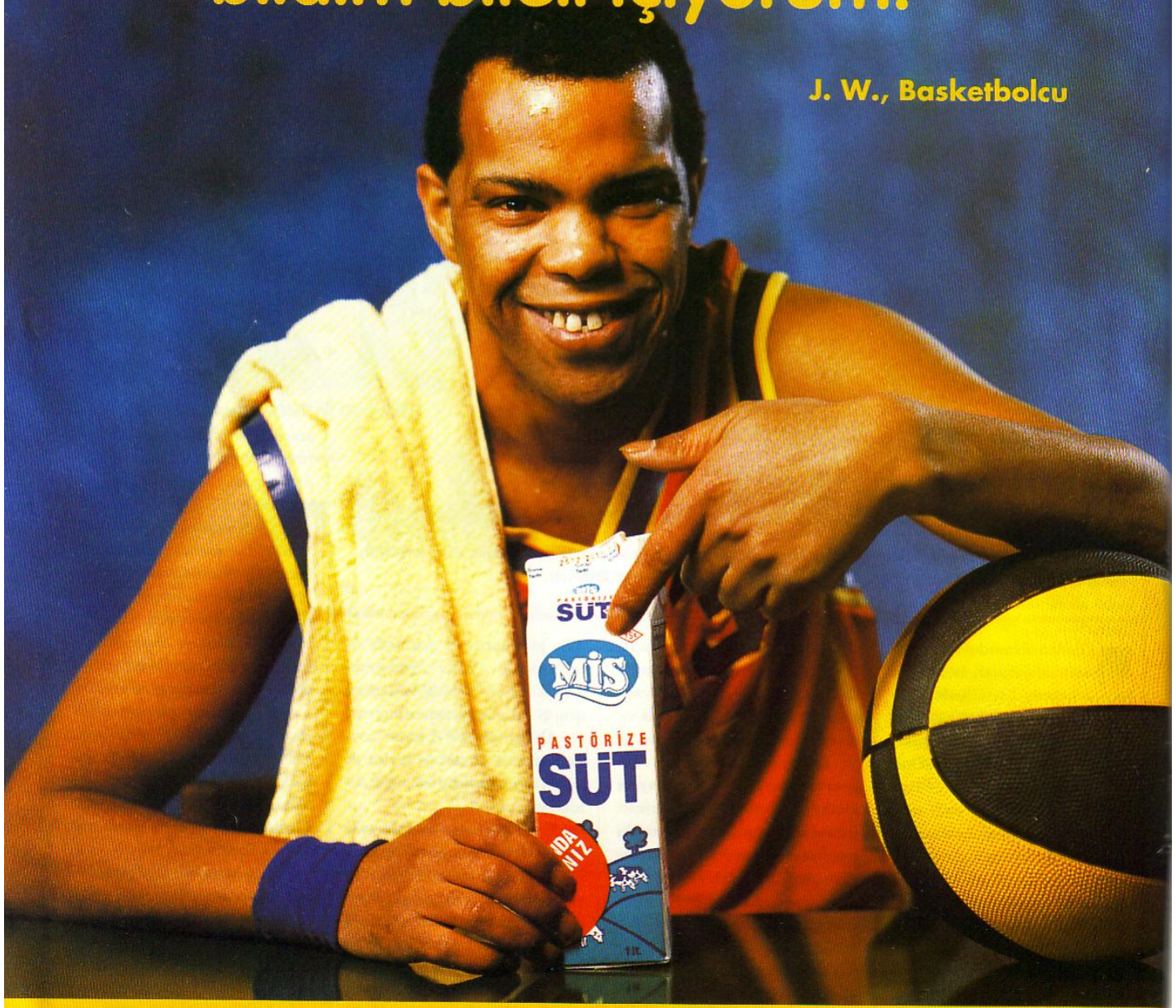

MİS 'te herkes için bir şey vardır MİS

Amanda de Cadenet

DÖRT YÖNETMENİN GÖZDESİ

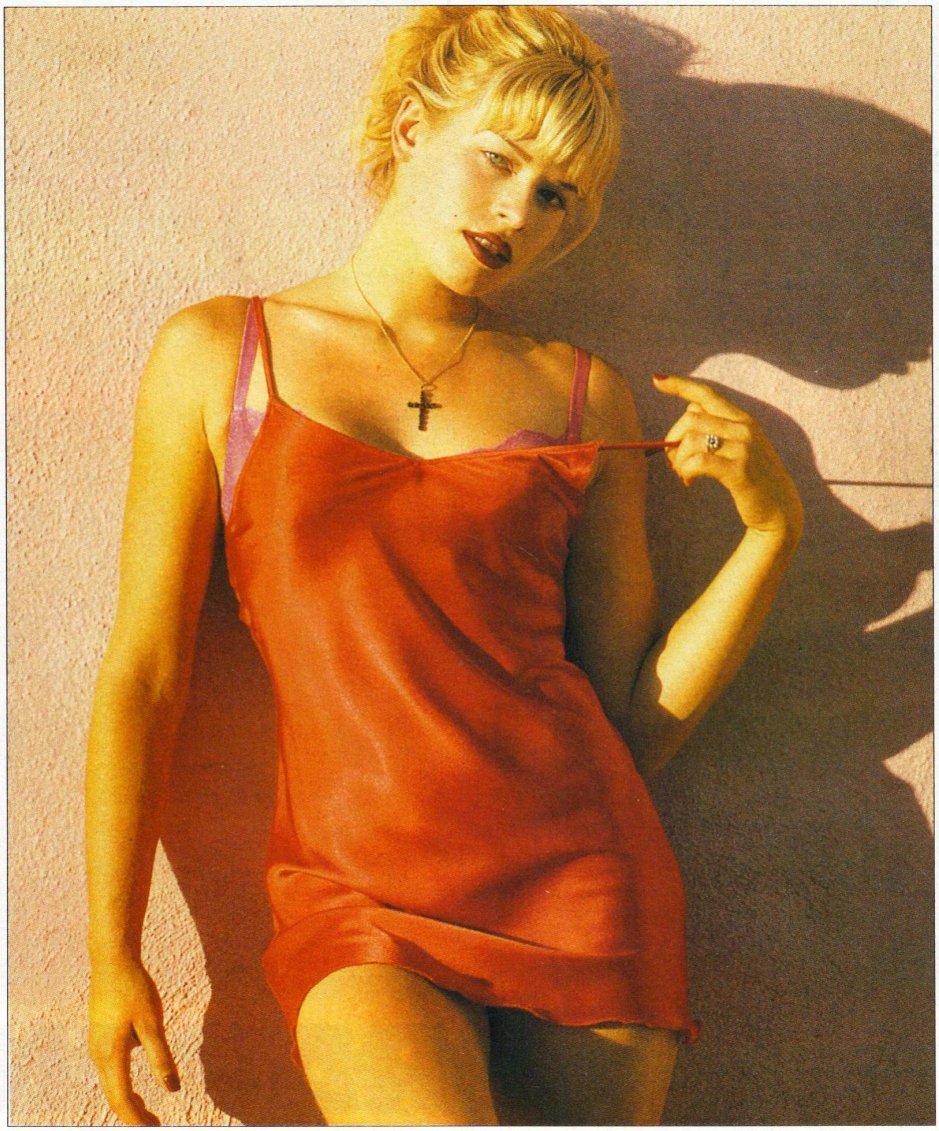

QUENTIN TARANTINO, Allison Anders, Robert Rodriguez ve Alexandre Rockwell'in birlikte çektikleri "Dört Oda"nın en güzeli, dört yönetmenin gözdesi, seyircinin de gözdesi olacak. Amanda de Cadenet, kırmızılı kadın, 2000'ler için bir Venüs prototipi... Duran Duran grubunun gitaristi John Taylor'ın karısı. Atlanta adında bir kızı var. Kendi deyimiyle "tipi hiç göstermiyor" ama, çok iyi bir anne. Çekimler arasındaki boşluklarda hemen kızının yanına koşuyor... Yine tipi hiç göstermiyor ama, şu sevimli obur kadınlardan. Çekimler sırasında en çok yemeklerden şikayet etmiş, "Arada sırada çok iyi şeyler yedik ama, hazır yemeklerden nefret ediyorum" diyor... Issız adaya giderken yanına ne alır, bilemeyiz. Çekimlere giderken yanına üç şey almış: "İlki cep telefonum, ikincisi kızım Atlanta'nın bir fotoğrafı, üçüncüsü de rahat kıyafetler" diyor. Kuaförüne ve makyözüne çok kapris yapmış ama, aslında çok keyif almış. Çekim aralarında, kocası John onu hiç yalnız bırakmamış. İyilikten mi böyle yapmış, yoksa Tarantino'dan falan mı kıskanıyor? Kimbilir...

TEMPRA'NIN G

Tempra'nın dış çizgileri, ona inanılmaz bir aerodinamik yapı kazandırıyor. k
Tempra'nın performansını artırmakla kalmıyor, üstün yol tutuş da sağlıy
Üstelik yakıt tüketiminde son derece tutumlu, ekonomik. Bu özel
kalacaksınız. Gelin, 5 ayrı modelde üretilen Tempra'larla tanışın. Görece

Koç

TOFAŞ

Bütün Tempra'lar, kilometre sınırı olmaksızın 1 yıl mekanik garantiye, paslanmaya karşı 3 yıl boya garanti
Tempra ve diğer Tofaş otomobilleri hakkında daha ayrıntılı bilgi al

Ç KAYNAKLARI.

ra, kategorisinin en düşük rüzgâr direnç katsayısına sahip: 0.28. Bu özellik, rıca 1.6 ve 2.0 litrelik güçlü motorlarıyla Tempra'lar daha seri, daha atak. her otomobilde bulamazsınız. Tempra'nın performansına hayran . Tempra'dan daha mükemmeli, yine bir Tempra.

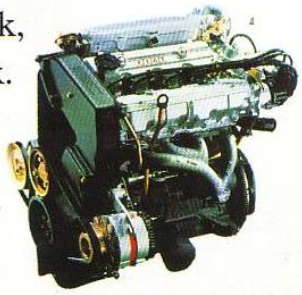

GÜZEL SANATLAR

faş'ın bütün Türkiye'ye yayılmış uzman servis ağı ve Opar'ın bol, hesaplı orijinal yedek parça güvencesine sahiptir.
Tofaş 24 hattını arayabilirsiniz. Türkiye'nin her yerinden 0 800 211 42 42.

FIAT

Y

PEKYOL

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Küçük Hanımefendi, esas oğlan Ayhan Işık ve ikinci adam Sadri Alışık'la birlikte Venedik'te... Ah bu üçlü, ah bu ruh. Ne kadar berbat zamanın espri anlayışı, her şeyi alıp götürüyor.

YEŞİLÇAM'IN "KÜÇÜK HANIMEFENDİ"Sİ SADRİ ALIŞIK'I BEKLETMEDİ...

Halkın sosyetik kızı

16 YAŞINDA, BİR YARIŞMADA Ayhan Işık'la birlikte birinci seçilerek Yeşilçam'a giren Belgin Doruk, özellikle Ayhan Işık ve Sadri Alışık'la birlikte oynadığı "Küçük Hanımefendi" filmleriyle Türk sinema seyircisinin sevgilisi olmuştu.

ELİF AKTUĞ

Yeşilçam'ın "Küçük", Türk Sinemasi'nın "Büyük" hanımefendisi, Sadri Alışık'ın peşisıra yaşama veda etti. 26 Mart'ta yitirdiğimiz 60'lı yılların sevilen oyuncusu, tahtını ve kariyerini hiç kimseye emanet edemeden aramızdan ayrıldı.

1936 yılında Ankara'da doğan sanatçı, 1951 yılında Yıldız dergisinin açtığı yarışmadan sonra sinemaya ilk adımını atmıştı. 16 yaşındaydı ve aynı yarışmada erkekler dalında birinci seçilen Ayhan Işık'la yıllar boyu ideal çifti oynayacaklarından habersizdi. Ve 25 kadar filmde taçsız kral Ayhan Işık'ın kraliçesi oluverdi. Yine o yıllarda sinemanın pek çok starına eşlik etti; Göksel Arsoy, Zeki Müren gibi. Canlandırdığı nazlı, şımarık ama altın kalpli sosyete kızı tiplemesiyle, halkın gözbebeği haline geldi. Toplumun alt kesiminden olan seyircileri onu el üstünde tuttular yıllar boyu, çünkü o zengin kızı da olsa halktan biriydi. Her filminde seyircileri gözyaşlar içinde bıraktı, filmin sonu başından belli de olsa seyirci son ana kadar heyecan içinde ve elinde mendili, gözlerini bir an olsun ayırmadan izledi onu. Ve seyirci, hem ağladı, hem güldü, hem sevdi, hem nefret etti onunla birlikte. Seslendirme sanatçısı ve çevirmen Adalet Cimcoz'un sesiyle olağanüstü bütünleşen kişiliğiyle, Belgin Doruk, 150 kadar filmde rol aldı. Kendisiyle yapılan en son söyleşide sinema için şöyle diyordu: "Sinemada tam 25 koca yıl geçirdim. Ve bu süre içinde gerçek film ödülü olarak bir tek 1967 yılında Antalya'da 'En İyi Kadın Oyuncu' ödülü aldım. Adana'dan hiç ödülüm yok. Çünkü benim filmlerim sanat filmleri kategorisine girmiyor. Bu olay da beni hiç rahatsız etmiyor. Ben o yüzden zaten kendimi hiçbir zaman 'aman ne iyi oyuncuyum' diye görmedim. Türkan, Fatma, Hülya, Zuhal bunlar iyi oyuncular. Bende iyi olan şey, halkın beni sevmesini sağlayan tek şey, verdiğim elektrikti, o kadar. Sempatik olmam benim tek avantajımdı. Belki de biz şanslı bir dönemdeydik. Seyirciyle çok sıkı bir iletişim içindeydik. Sevgi seli müthişti... Ben yaşam hikayemin televizyon dizisi olmasını istiyorum. Aydan Şener belki de Hülya Avşar beni oynar diye düşünüyorum. Ama Müjde'yi, Yaprak Özdemiroğlu'nu da çok seviyorum."

Bir anda gelen olağanüstü şöhret, halkın sevgisi, onu biraz şımartmıştı. Aldığı kilolar, gazetecilerin aşırı baskısı sonunda sinirleri yıpranan Belgin Doruk, bir süre Fransız Hastanesi La Paix'de tedavi gördü. O, yarattığı imajın kurbanı oldu ve yakaladığı haklı şöhretin bedelini ağır ödedi. 70'lerle birlikte değişen sinemada yitirdiği star statüsü bir darbe daha oldu. Uzun yıllar boyu hem medyadan, hem halktan kaçtı. Bir ara reklam filmleriyle ekrana geldiyse de o, her zaman Yeşilköy'deki gençlik günlerinin anısıyla yaşadı. "Kaybetmekten en çok korktuğum" dediği "yaşama sevinci", hastalıkların ve üzüntülerin üstesinden gelmesini sağladıysa da, Küçük Hanımefendi'nin büyük ve sevgi dolu kalbi bu yoğun tempoya ancak bu kadar dayanabildi ■

Türkiye Güzellik Yarışması'na katılıp da ikinci seçildiğinde, pek çok kişi birinciliği hakettiğini, hakkının yendiğini söylemişti...

Ayhan Işık'la aynı yarışmada "Kral" ve "Kraliçe" seçilerek girdiler Yeşilçam'a, ama herhalde isimlerinin yıllarca birlikte anılacağını bilmiyorlardı.

...niz kenarı, kederli ama iddialı bakışlar, Belgin Doruk'un makyajına ve giysilerine özellikle "dikkat"... ...lgin Doruk ve Ekrem Bora, bu sahnede 60'ların çizgilerini olduğu gibi yansıtıyorlar herhalde.

SİNOPSİS

Belgin Doruk 1936 yılında Ankara'da doğdu. 1951 yılında Yıldız dergisinin düzenlediği yarışmada birinci seçildi. "Çakırcalı'nın Definesi" ile 1952 yılında sinemaya geçti. 1953'te Türkiye ikinci güzeli seçildi. 1954-61 yılları arasında yönetmen Faruk Kenç'le evli kaldı. 1962'de yapımcı Özdemir Birsel'le evlendi. 1960'lı yıllarda sanatının zirvesine çıkan Doruk, 70'li yıllar sonrası sinemadan kopması ve özel yaşamındaki inişler sonucu sinirsel bunalımlar geçirerek birkaç kez tedavi gördü. Çevirdiği 150 filmdan bazıları; 1950'lerde "Öldüren Şehir", "Kanlı Çiftlik", "Son Beste", "Lejyon Dönüşü", "Çölde Bir İstanbul Kızı"; 1960'larda "Kanlı Firar", Satın Alınan Adam", "Kahpe", "Yeşil Köşkün Lambası", "Gece Kuşu", "İlk Aşk", "Yaz Yağmuru", "Bahçıvan", "Akdeniz Şarkısı", "Yıkılan Gurur", "Kanlı Nigar", "Şoförler Kralı", "Kırık Hayatlar", "Duvarların Ötesi", "Bozuk Düzen"; 1970'lerde "Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler", "Gecekondu Rüzgarı" ve "Küçükhanım'ın Şoförü".

ÖZEL SEANS

KLİPLER

Starların erotik karnesi

Michael Douglas erotizmden 4 ile çaktı, Richard Gere ise 15 puanla sınıf birincisi. Kadınlarda ise İngilizlerin orta yaşlı seks sembolü Helen Mirren açık ara önde, Sharon Stone dördüncü, Demi Moore sonuncu. İşte size eğlenceli bir araştırma...

EMILIO ESTEVES SEVGİLİSİ İLE seviştikten sonra yataktan çıkar. Sevgilisi nereye gittiğini sorunca da, "Hiiiç, kontratıma göre filmin bir sahnesinde popomu göstermem gerekiyor" der... Gene Quantano'nun "National Lampoon's Loaded Weapon-1"indeki bu sahne, Hollywood'un starların "erotik" bölgelerine nasıl yaklaştığını çok iyi gösteriyordu...

Gerçekten de son yıllarda çevrilen her film, konusu her ne olursa olsun; beğendiğimiz ya da beğenmediğimiz oyuncuları tüm ayrıntılarıyla tanımamızı sağlıyor! Hem bu sayede onlara ya daha çok hayran oluyoruz ya da yüzümüzü buruşturuyoruz. Hollywood'da cinsellik gerçekten yaşamın bir parçası olarak kabul edildiğinden, artık kostüm-tasarımcılar hiç zorlanmıyorlar. Sahnelerin çoğu ya yatakta, ya duşta geçiyor. Hatta öyle ki, duş ve yatak sahnesiz film kalmadı gibi. Quantano'nun da eleştirdiği gibi, seviştikten sonra erekler mutlaka yataktan çıkarak içeri doğru yürüyorlar. "Neden, nereye, ne oldu?" diye düşünürken anlıyoruz ki, bu sahne yalnızca erkeğin

Erkekler

PUANLAMA

- - 3 Puan
- - 2 Puan

Richard Gere — 15 PUAN

Looking For Mr. Goodbar
American Jigolo
(Burada Gere'in ön tarafı biraz uzaktan gösterildiği için yarım puan veriyoruz)
Beyond The Limit
Breathless
(Bu filmde bir duş sahnesinde görülen küçük Gere için yarım puan)
Final Analysis

Sylvester Stallone — 14 PUAN

The Italian Stallion (1979 porno)
Tango And Cash
Rocky V
Dur Yoksa Annem Ateş Edecek
Demolition Man
(donuk, 1 puan)
The Specialist

Jean- Claude Van Damme — 12 PUAN

Bloodsport
AWOL
Double Impact
Universal Soldier
Nowhere To Run
Zaman Polisi

Gerard Depardieu — 12 PUAN

Going Places
1900
Loulou

Rutger Hauer — 12 PUAN

Turkish Delight
Katie's Passion
Flesh And The Blood

Harvey Keitel — 12 PUAN

Who's That Knocking At My Door?
The Man's Club
Piyano
Bad Lieutenant

Tim Robbins — 11 PUAN

Bull Durham
Dehşetin Nefesi
Oyuncu
Esaretin Bedeli

Gary Oldman — 10 PUAN

Prick Up Your Ears
Track 29
Criminal Law
Chattahoochee
(Bir ekstra puan da cinsel organı uzaktan göründüğü için)

Rob Lowe — 9 PUAN

About Last Night
(Bir ekstra puan cinsel organını neredeyse gösterdiği için)
Youngblood
Masquerade
Bad Influence

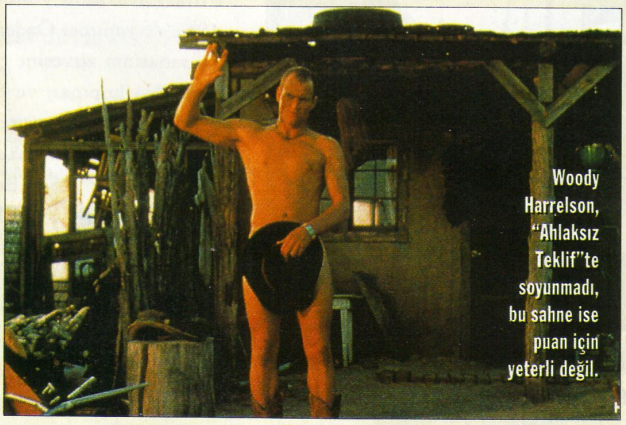

Woody Harrelson, "Ahlaksız Teklif"te soyunmadı, bu sahne ise puan için yeterli değil.

Mel Gibson — 8 PUAN

Gelibolu
Cehennem Silahı
Teldeki Kuş
Forever Young

Willem Dafoe — 8 PUAN

Roadhouse 66
To Live And Die In L.A.
Günaha Son Çağrı
Body Of Evidence

Kevin Costner — 8 PUAN

Sizzle Beach
American Flyers
Kurtlarla Dans
Revenge
Robin Hood

Bruce Willis — 5 PUAN

Gecenin Rengi

Michael Douglas — 4 PUAN

Öldüren Cazibe
Temel İçgüdü

William Baldwin — 4 PUAN

Backdraft
Sliver

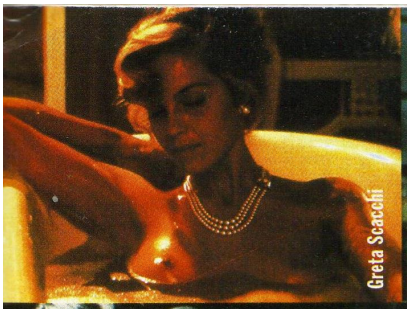
Greta Scacchi

Tim Robbins

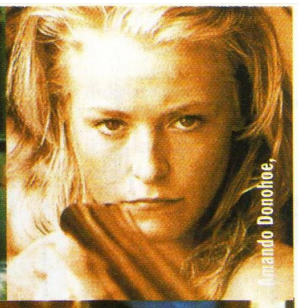
Amanda Donohoe,

Rutger Hauer, "Turkish Delight"dan tam puan aldı.

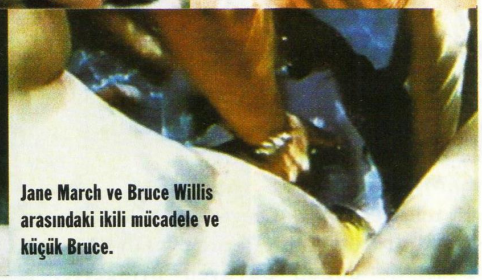
Jane March ve Bruce Willis arasındaki ikili mücadele ve küçük Bruce.

poposunu göstermek için çekilmiş.

Cinsellik kullanmadan da seyirciye estetik ve istek sunulabileceğiniyse ancak usta yönetmenler gösterebiliyorlar: Martin Scorsese gibi. Scorsese, "Age Of Innosence"da (Masumiyet Yaşı) Michelle Pfeiffer ve Daniel Day Lewis'in üstün oyunculuklarından da yararlanarak çektiği sahnelerle, çıplaklık olmadan ne denli etkileyici olunabileceğini göstermişti. Gerçi film "Basic Instinct" kadar hasılat yapamadı ama olsun...

Bazı oyuncular senaryo gerçekten gerektirdiği için, seks sahnelerinde görülüyorlar. Yani güçlü bir konu, sağlam bir senaryo, iyi bir ekip, başarılı oyuncular olduğu zaman bu sahneler insana hiç de gereksiz ya da bayağı gelmiyor. Örneğin "House Of Spirits"de Winona Ryder, Antonio Banderas'la sevişirken bu sahne seyircinin hiç de gözüne batmadı. Ama bazı filmler var ki, o oyuncunun adını duyduğumuzda film başlar başlamaz çıplak görünsün istiyoruz. Zaten öyle de oluyor. Yönetmenin "action" komutuyla Sharon Stone'un, Greta Scacchi'nin, Richard Gere'in, Harvey Keitel'in küçük ya da büyük herhangi bir yerini görüyoruz.

Siz merak ede durun, acaba "Dances With Wolves"da (Kurtlarla Dans) arkadan görülen Mr. Costner, yeni filminde aniden bu tarafa döner mi? Ya da Sharon Stone bacak bacak üstüne atarken bu defa biraz daha ağırdan alacak mı?

Her neyse... Kim ne kadar çıplaklığa cesaret etti? Eğlenceli tablolarımız, kimin "ne"yi ve ne kadar göstermeye cesaret ettiğini gösteriyor. Herşey gayet anlaşılır. İyi eğlenceler...

● E L İ F A K T U Ğ ●

Kadınlar

PUANLAMA
(ᔑ) - 1 Puan
(ᔑᔑ) - 2 Puan *(her biri için 1 puan)*
(ᒣ) - 3 Puan

Helen Mirren 32 PUAN
Age Of Consent (ᔑᔑ)(ᒣ)
Savage Messiah (ᔑᔑ)(ᒣ)
Caligula (ᔑᔑ)
Hussy (ᔑᔑ)(ᒣ)
Excalibur *(sol göğüs)* (ᔑ)
Cal (ᔑᔑ)(ᒣ)
Pascali's Island *(sol göğüs)* (ᔑ)
Aşçı, Hırsız, Karısı ve Aşığı (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)

Greta Scacchi 28 PUAN
Heat And Dust (ᔑᔑ)(ᔑ)
The Coca Cola Kid (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
The Ebony Tower (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Günaydın Babil (ᔑᔑ)
A Man In Love (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Beyaz Yaramazlık (ᔑᔑ)
Presumed Innocent *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)
Fires Within (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Shattered (ᔑᔑ)

Amanda Donohoe 25 PUAN
Castaway (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Foreign Body (ᔑᔑ)
The Lair Of The White Warm (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Diamond Skulls (ᔑᔑ)(ᒣ)
The Rainbow (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)

Sharon Stone 23 PUAN
Irreconcilable Differences (ᔑᔑ)
Cold Steel (ᔑᔑ)
Action Jackson (ᔑᔑ)
Blood And Sand (ᔑᔑ)
Scissors (ᔑᔑ)
Gerçeğe Çağrı *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
The Year of the Gun *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)
Temel İçgüdü (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Sliver *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
The Specialist (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)

Melanie Griffith 22.5 PUAN
Smile (ᔑᔑ)
Night Moves (ᔑᔑ)
Joyride (ᔑᔑ)
Body Double (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Fear City (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Something Wild (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Stormy Monday
Working Girl *(uzak çekim: 1/2 puan)* (ᔑᔑ)
Shining Through (ᔑᔑ)
Nobody's Fool (ᔑᔑ)

Jennifer Jason Leigh 21 PUAN
Eye Of A Stranger (ᔑᔑ)
Fast Times At Ridgemont High (ᔑᔑ)
Flesh And Blood (ᔑᔑ)(ᒣ)
Sister Sister (ᔑᔑ)
Heart of Midnight *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
Brooklyn'e Son Çıkış (ᔑᔑ)
Miami Blues (ᔑᔑ)
Backdraft *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
Crooked Hearts (ᔑᔑ)
Rush (ᔑᔑ)
Single White Female (ᔑᔑ)

Susan Sarandon 20 PUAN
Joe (ᔑᔑ)(ᒣ)
The Other Side Of Midnight (ᔑᔑ)
King Of The Gypsies *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
Pretty Baby (ᔑᔑ)
Atlantic City (sol göğüs) (ᔑᔑ)
The Tempest (ᔑᔑ)
The Hunger (ᔑᔑ)
Bull Durham *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Sweethearts Dance *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)
White Palace (ᔑᔑ)

Madeleine Stowe 17 PUAN
Stakeout *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Tropical Snow (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Revenge (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
The Two Jackes (ᔑᔑ)
China Moon (ᔑᔑ)(ᒣ)
Short Cuts (ᔑᔑ)
Blink *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)

Barbara Hershey 15 PUAN
Last Summer (ᔑᔑ)
The Babymaker *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Boxcar Bertha (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
The Stunt Man *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
The Entity (ᔑᔑ)
Günaha Son Çağrı (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)

Sean Young 14 PUAN
No Way Out (ᔑᔑ)
The Boost (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Wings Of The Apache *(sağ meme)* (ᔑᔑ)
A Kiss Before Dying (ᔑᔑ)
Love Crimes (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)

Jessica Lange 14 PUAN
Postacı Kapıyı İki Kere Çalar (ᔑᔑ)(ᒣ)
Frances (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Everybody's All American (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)

Nicole Kidman 13 PUAN
Windrider (ᔑᔑ)
Dead Calm (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
Billy Bathgate (ᔑᔑ)(ᒣ)
Far And Away *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
Malice *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)

Jane March 12 PUAN
Sevgili (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Gecenin Rengi (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)

Bridget Fonda 12 PUAN
Aria (ᔑᔑ)(ᔑᔑ) Scandal (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)(ᒣ)
Single White Female (ᔑᔑ)
The Road To Wellville (ᔑᔑ)

Demi Moore 9 PUAN
Blame It On Rio *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)
No Small Affair *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)
About Last Night (ᔑᔑ)(ᔑᔑ)
The Seventh Sign (ᔑᔑ)
We're No Angels *(sol göğüs)* (ᔑᔑ)
Indecent Proposal *(sağ göğüs)* (ᔑᔑ)

ÖZEL SEANS

BRIDGETTE WILSON

SETLER

Cazibesiyle dikkat çeken Wilson, üç büyük prodüksiyonda birden rol alarak, Hollywood yıldızları arasına katılmayı garantiliyor.

İNSANI CEZBEDEN büyüsüyle, oyuncu Bridgette Wilson Hollywood'un parlayan yıldızlarından biri olma yolunda ilerliyor. Bunun en iyi kanıtı da, üç büyük projede birden yer alıyor olması. Bu üç film John Singleton'un yönettiği ve Columbia Pictures'ın Şubat 1995'de başladığı "Higher Learning", Universal Pictures'ın yine Şubat 1995'de başlayan filmi "Billy Madison" ve New Line Cinema'nın Nisan 1995'de başladığı "Mortal Combat". Wilson son olarak Arnold Schwarzenegger'in başrolünde oynadığı "Last Action Hero" filminde küçük bir rolle yer almıştı. Oregon'da 1500 kişinin yaşadığı küçük bir kasaba olan Gold Beach'de doğup büyüyen Bridgette, kendisine her zaman destek olan, anlayışlı bir ailesi olduğu için çok şanslı olduğunu söylüyor. 1991'de Los Angeles'a taşınarak televizyon dizilerinde oynamaya başlayan Bridgette Wilson, "Santa Barbara" ve "Lisa Fenimore Castillo" adlı pembe dizilerle adını duyurmaya başlamıştı.

Önümüzdeki yıllarda, adını daha pek çok insan öğrenecekmiş gibi görünüyor...

"Makas elli" Don Juan

Johhny Depp ve Talisa Soto; gerçek aşkı ararken..

NEW LINE CINEMA'nın yeni filminde Johnny Depp, Marlon Brando ve Faye Dunaway biraradalar. "Don Juan De Marco" adlı bu romantik komedi, Jeremy Leven tarafından yazılmış ve yönetilmiş. "Apocalypse Now"dan bu yana filmin yapımcısı Francis Ford Coppola ve Marlon Brando'nun birlikte yaptıkları ilk çalışma. Binlerce kadını baştan çıkarmış, dünyanın en büyük aşığı Don Juan gibi olabilmek isterken gerçek aşkını kaybeden genç bir adamın (Johnny Deep) öyküsü; üstelik yaşamının hiçbir anlamı kalmadığına inanan ve intiharı düşünen bir adam... Doktor Jack Mickler (Marlon Brando), genç adamı gerçek aşkı anlaması için karısı Marilyn'le (Faye Dunaway) tanışmaya ve özel yaşamlarını paylaşmaya zorlar... "Don Juan De Marco"da Marlon Brando, Faye Dunaway ve Johny Depp çarpıcı bir üçlü oluşturuyorlar. "Makas Eller"in yıldızı Johny Depp, iki deneyimli usta oyuncunun yanında, başarılı bir performans sergiliyor.

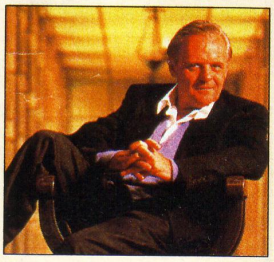

Beş adam ve bir film

Oliver Stone, "Natural Born Killers" filminin ardından bu kez bir biyografik film çekmeye hazırlanıyor. Amerikan Başkanı Richard Nixon'ın yaşam öyküsünü film yapmak isteyen Stone, Anthony Hopkins'le anlaştı. Çok iddialı bir film olacağını söylüyor Stone... Hopkins'in yanısıra, John Turturro, James Woods ve Bob Hoskins filmin diğer oyuncuları. Kısacası, film dört usta aktör üzerine kurulu. Stone'u da katınca, "beş adam ve bir film" çıkıyor ortaya...

Nicholas Cage ve David Caruso "Kiss Of Death"de iki zıt karakteri canlandırıyorlar.

Ölüm Öpücüğü

KISS OF DEATH, birçok yetenekli oyuncu ve başarılı yapımcıyı biraraya getiren bir film. Twentieth Century Fox yapımı filmde David Caruso, Kathryn Erbe, Helen Hunt, Samuel L. Jackson, Michael Rapaport, Ving Rhames, Stanley Tucci ve Nicholas Cage rol alıyor. Senaryo Richard Price'a ait. Yapımcılığını Susan Hoffman'ın aynı zamanda filmi yöneten Barbet Schroeder'le birlikte üstlendiği filmin müziğini Trevor Jones yapmış.

"Kiss of Death"de bir televizyon dizisinde (NYPD Blue) oynadığı polis dedektifi rolüyle bir anda ünlenen David Caruso başrolde. Caruso, kanunlarla yeraltı dünyasının suçları arasında kapana kısılmış bir adamı oynuyor. Nicholas Cage son yıllarda çevirdiği "It Could Happen To You" ve "Trapped In Paradise" gibi başarılı filmlerden sonra, son filmi "Kiss Of Death"de kötülükte sınır tanımayan Little Junior Brown'ı canlandırıyor. "Mad About You", "The Waterdance" gibi televizyon dizilerinin başarılı oyuncusu Helen Hunt ise, "Kiss of Death"de Cage'in karısı rolünde.

Demi Moore'un strip-tease'i

★ "Hayalet", "çıplak ve hamile kapak kızı", "Bruce Willis'in büyük aşkı"... Yani Demi Moore... Son aylarda boşta olan Demi Moore, 12 milyon dolara yeni bir anlaşma yaparak, setlere döndü. Carl Hiaasen'in best-seller romanından uyarlanan filmi, "Honeymoon In Vegas" filminin yönetmeni Andrew Bergman çekiyor. "Striptease" adlı bu komedi filmin çekimlerine Florida'da başlandı. Filmin adına bakanlar, Demi Moore'un strip-tease yapmasını ümit edip sabırsızlıkla bekliyorlar.

Kamera arkasını sevdi

★ Daha önce "Little Man Tate" ile kamera arkasına geçen Jodie Foster, yine bir yönetmenlik denemesiyle kamera arkasına geçmeye hazırlanıyor. "Home For The Holidays" adlı filmin başrolleri için, Robert Downey Jr., Anne Bancraft, Dylan McDermott ve Holly Hunter düşünülüyormuş. Hepsi de film başlamadan anlaşmaya imzalarını atmışlar.

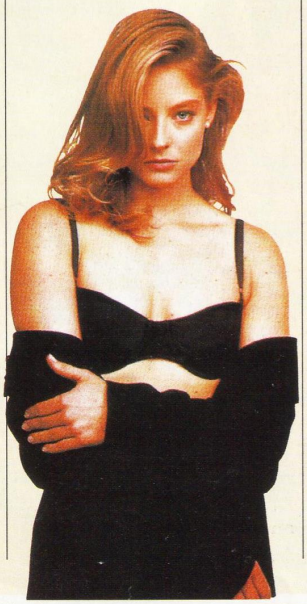

"Big"in tersi...

★ Robin Williams'ın yeni filmi "Jack"in çekimlerine başlandı. Francis Ford Coppola'nın yönettiği filmin bütçesi için 45 milyon dolar ayrılmış. "Jack" adlı komedide; 10 yaşındaki bir çocuğun, 40 yaşındaki bir adamın kişiliğine, zekasına sahip olmasıyla gelişen olaylar anlatılıyor. Daha önce Tom Hanks'in filmi "Big"de, tam tersi bir durum anlatılmıştı. "Jack" için, "Big'in tersi" diyebiliriz yani...

Peder Brando

★ Marlon Brando ve Debra Winger küçük bütçeli bir İngiliz filmi olan "Divine Repture" için anlaşma yapmışlar. Marlon Brando bu filmden sonra "Island Of Dr. Moreau"nun yeni versiyonu için çalışmalara başlayacak. Film, bir kadını doğru yola sokmaya çalışan bir rahibi anlatıyor.

SYLVESTER STALLONE'UN EN ÇOK KAZANAN FİLMLERİ

1. Rambo: İlk Kan 2 .....(1985)
2. Rocky IV .....(1985)
3. Rocky III .....(1982)
4. Rocky .....(1976)
5. Cliffhanger.....(1993)
6. Rocky II .....(1979)
7. Staying Alive .....(1983)
8. Tango Ve Cash .....(1989)
9. Rambo III .....(1988)
10. Cobra .....(1986)

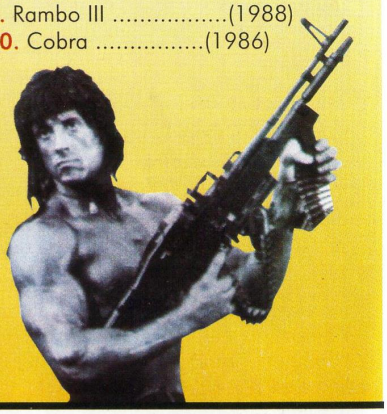

BOX OFFICE

TÜRKİYE	17 Nisan'a kadar
1. Son Savaş	54.227 kişi
2. Forrest Gump	33.811 kişi
3. Nell	23.592 kişi
4. Yıldızlara Geçit	12.667 kişi
5. Aslan Kral	12.382 kişi
6. Mavi Gök	12.380 kişi
7. Yankee Zulu	10.688 kişi
8. Bay E	9.613 kişi
9. Küçük Buda	7.542 kişi
10. Farinelli	7.075 kişi

AMERİKA	19 Nisan'a kadar
1. Outbreak	58.8 milyon dolar
2. Bad Boys	32.5 milyon dolar
3. Tommy Boy	22.5 milyon dolar
4. Major Payne	21.1 milyon dolar
5. Dolores Claiborne	19.3 milyon dolar
6. A Goofy Movie	14 milyon dolar
7. Circle Of Friends	13.4 milyon dolar
8. Rob Roy	11.2 milyon dolar
9. Don Juan De Marco	9.8 milyon dolar
10. Jury Duty	6.3 milyon dolar

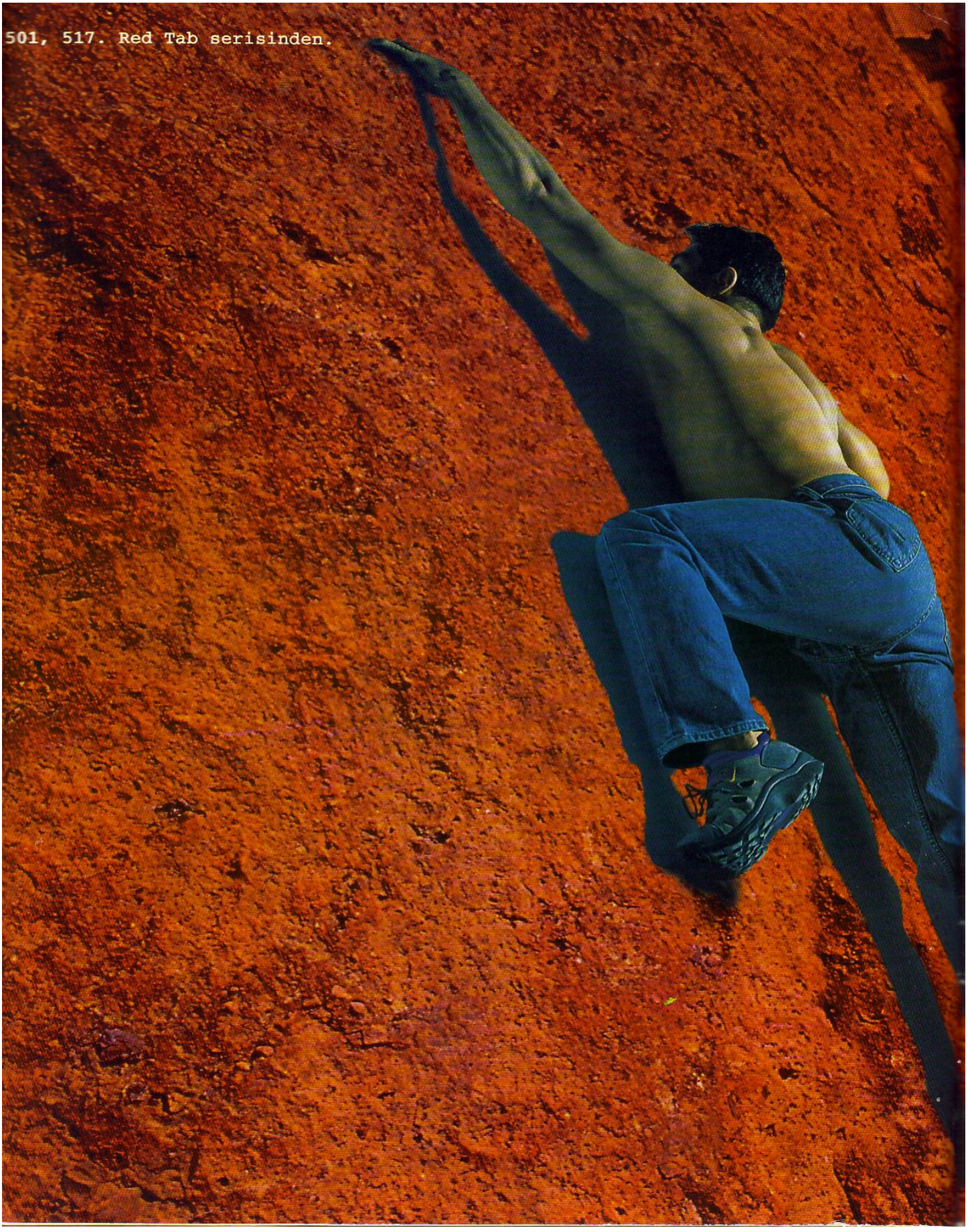
501, 517. Red Tab serisinden.

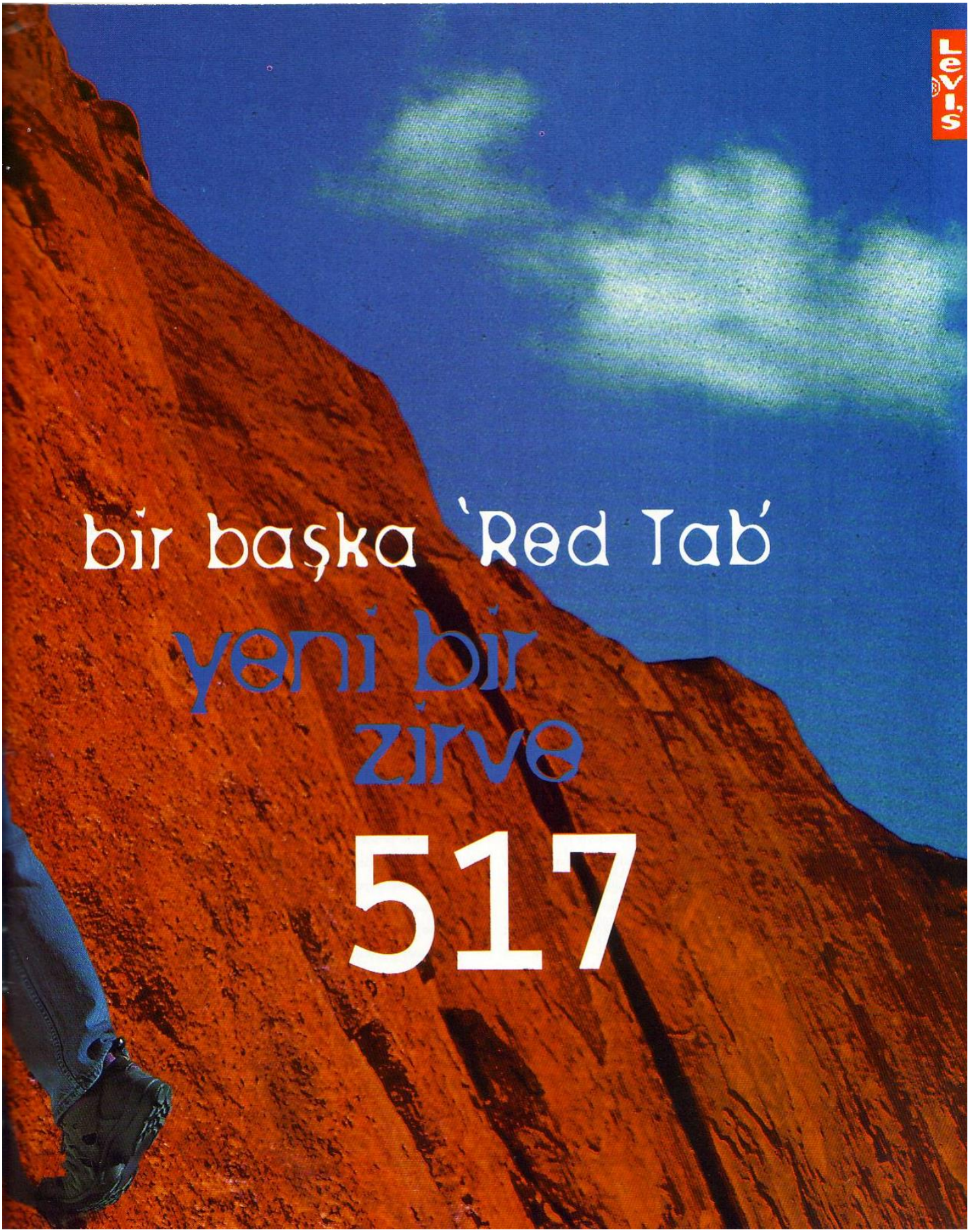
Levi's
bir başka 'Red Tab'
yeni bir
zirve
517

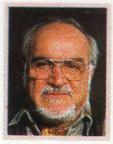

HINCAL ULUÇ

Yazlık sinemalarım!..

Yazlık sinema, anlatılması imkansız bir keyif, bir güzellikti. O zaman klima da yok salonlarda. Kışın gelmesine kızardık, o püfür püfür, o terlemeyen, o sigaramızı rahatça tüttürdüğümüz yazlık sinemalar gidiyor diye.

ÜNİVERSİTE YILLARINDA yazları İstanbul'da geçirirdim. Ankara'da yaşarken... İstanbul'da ve genelde Caddebostan'da...

Bir rüyaydı, Bağdat Caddesi o zamanlar. İki yanında Çin Seddi gibi beton yığınları dizilmemişti daha. Bahçe içinde evler ve köşkler sıralanırdı yan yana. Genelde yazları kullanılan, kışları kapalı kalan evler ve köşkler.

Sabah plaja giderdik, sevgilimizi görmeye. Buluşmaya değil, görmeye. Aynı plajda olmak, bakışmak. Hepsi o, ötesi zor, çok zor.

Öğlen bir'de falan plaj faslı biterdi. Evlere istirahate. Kızlar güzellik uykusuna yatarlar ve dünya güzeli kalkıp, Bağdat Caddesi turlarına başlarlardı, akşam üzeri beş'e doğru. Türkiye'nin en iyi giyinmiş, en iyi makyaj yapıp saç taramış, en güzel kızları promenad yapardı caddede. Tabii bizler de. Sonra evlere dönülürdü, güneş batınca. Akşam yemeği. Ve...

Ve günün en güzel saatleri başlardı, gece on'a doğru.

Üç tane yazlık sinema vardı. Çiçek, Caddebostan ve Çınaraltı, aklımda kaldığı kadarıyla. Seanslarını üç gecede bir değiştiren üç sinema. Böylece her gece yeni bir film olurdu yazlıklarda. Ve biz her gece yeni bir filmle, aksatmadan sinema programını sürdürürdük...

Yoo... Yoo... Gene yan yana değil. Kız kendi ailesiyle gelirdi sinemaya, siz kendi gurubunuzla. Işıklar yanıkken bakışmak, aynı çınarın altında aynı filmi seyrettiğini hissetmek güzeldi. Yan yana oturup eller kenetlenmese de...

Piknik filminde Kim Novak'ın çıplak sırtındaki erotizmi, birkaç sandalye öteden, ama aynı nefeste duyarak...

Yazlık sinema, anlatılması imkansız bir keyif, bir güzellikti.

O zaman klima da yok salonlarda. Kışın gelmesine kızardık, o püfür püfür, o terlemeden, o sigaramızı rahatça tüttürdüğümüz yazlık sinemalar gidiyor diye.

Ve yazlık sinemalar hepten gidiverdi. Sinema krizinin ilk kurbanı onlar oldular. Kışlıklar onda bire düştü krizde, yazlıklar yüzde bire.

Bir-iki yazlık diskoda haftada bir. Bir iki tatil sitesinde, bozuk bir makineyle... Hepsi bu.

Oysa şimdi sinema yeniden doğuyor. Televizyona, Allah'ın günü 30-40 film gösteren televizyona rağmen sinema yeniden doğuyor. Yazlık sinema niye doğmasın o zaman, diye düşünüyorum?.

Zor iş. Semt aralarında sinema yapacak arsa bile kalmadı artık. Üstelik insanlar semtlerinde gürültü de istemez oldular..

Ama şimdi otomobil zenginliği var. Az biraz uzak olabilir ama, güzel bir film makinesi, güzel bir ses düzeni ve rahat sandalyelerle, yazlık sinemalar gene seyirci çekebilir gibi geliyor bana.

Kış sezonunda bir yığın güzel film gösterildi. Bunların pek azını izleyebildik, koşuşturmacadan. Şimdi yazlık sinemalarda bu güzel filmler tekrar edilirse, görmeyenler, görebilir, görenler bir daha seyretme tadını yaşayabilirler, yazlıkta.

Yazlık sinema, bir nostalji benim için. Benim kuşağım için.

Bugünün gençleri hiç yaşamadılar o güzelliği. Bu yüzden neler kaybettiklerini de bilmezler belki. Bilseler razı olmazlar zaten.

Akıllı bir sinemacı, yazlık sinemayı deneyecektir, bana sorarsanız.. Denemelidir de...

Kış sezonunda ayağı alışmış seyirciyi yazın kaybetmemek için denemelidir.

Bir yanda yaz gelince boşalacak kışlık sinemalarında, fiyat indirimleri ve çeşitli promosyonlarla seyirciyi tutmaya çalışırken, bir yandan da yazlıklarla, zinciri kopartmamayı deneyecektir, akıllı işletmeci.

Aslında belediyelere de görev düşüyor bu konuda. Halkın yaz geceleri ucuz eğlencesi olabilecek yazlık sinemalar için , yer ve anlayış gösterme görevi..

Ben mesela, Şişli ve Beşiktaş Belediyeleri'nin, karşıda da Kadıköy'ün bu işe öncülük edebileceğine inanıyorum.

Açık söyleyeyim, Refahlı belediyelerden pek umudum olmasa da...

Ayfer ve Selami Beyler ile Gülay Hanım, yörelerindeki sinema işletmecileriyle bir toplantı yapıp konuyu görüşebilir ve muhtemel yazlık sinema yerlerini belirleyebilirler. Böylece, kendileri için de yararlı birşey yapmış olurlar, halka hizmet götürürken.

Ben bu yaz, yazlık sinemalarımı geri istiyorum.

Ya siz?..

■

Hesabınız kuvvetli mi?

Türkiye'nin en kuvvetli vadesiz mevduat hesabı

Akhesap

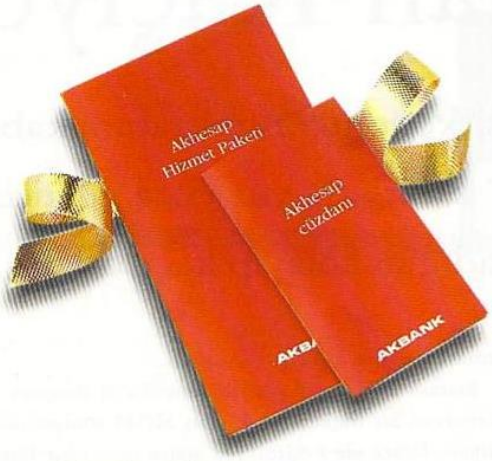

Akbank, vadesiz mevduat hesabında Akhesap çağını başlatıyor!

Şimdi Akbank'ta, yaşamı kolaylaştıran bireysel bankacılık hizmetlerine yepyeni hizmetler ekleniyor. Ve hepsi, Akhesap adı altında, **tek bir paket** içinde sunuluyor.

Gidiyorsunuz Akbank'a, bir Akhesap açtırıyorsunuz. Size Akhesap Hizmet Paketi sunuluyor. Anında! **Ve yaşamı kolaylaştırmanın yedi katlı yolu açılıyor önünüzde...**

1 Akkart Extra

Akkart Extra ile ister yurtiçinde, ister yurtdışında dilediğiniz an Akhesap'ınıza ulaşabilirsiniz.

2 Fatura Ödeme

Artık, İstanbul'da Aktaş, Tedaş Elektrik, PTT, Ankara'da PTT, doğalgaz, İzmir ve Bursa'da ise PTT faturalarınız otomatik olarak Akhesap'ınızdan sizin adınıza ödenecek.

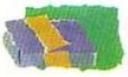

3 Düzenli Ödeme

Kira, okul, eşya taksiti gibi tarihi ve tutarı belli ödemelerinizle artık, Akbank ilgilenecek.

4 Çek

Şimdi, her türlü ödemenizi Akbank'ın sunduğu size özel çek ve Akçek ile Akbank garantisi altında yapacaksınız.

5 Acil İhtiyaç Kredisi

Akhesap'ınızda para kalmamış! Ödeme yapmanız gerekiyor ya da sizin adınıza Akhesap'ınızdan ödeme yapılacak. Bu durumda, Acil İhtiyaç Kredisi, kredi limitiniz dahilinde otomatik olarak devreye girecek.

6 Kredi Kartı

Akbank'ın sunduğu dünyanın en büyük kredi kartlarından MasterCard ve Visa ile Akbank saygınlığını yaşayacaksınız.

7 Ve, Akhesap'tan Müşteri Hizmet Merkezi (0212) 282 44 44

Akhesap ve tüm bankacılık işlemleriyle ilgili bütün sorularınız, uyarılarınız için (0212) 282 44 44'ü arayabilirsiniz. Cevap veren sesi duyduğunuzda şaşırmayın! Duyacağınız ses dijital değil canlı olacak! Akhesap yetkilisi sorunuza anında çözüm getirecek.

Akhesap Hizmet Paketi'nden yararlanmak için size en yakın Akbank şubesine başvurmanız yeterli olacak.

Siz de, hesabınızı kuvvetlendirin. Paranızı Akhesap'layın!

AKBANK

Güveninizin Eseri

SAFTER YILMAZ

Japonlar Hollywood'dan Kaçıyor

Hollywood'un dev stüdyoları, büyük şirketlerin önce iştahını kabartıyor ama, bu büyük şirketler "mega" zararlarla yüz yüze gelince kazanmanın o kadar kolay olmadığını anlayıp kaçıyorlar...

HOLLYWOOD STÜDYOLARINI 1980'lerde ele geçiren Japon elektronik devleri zararları sineye çekerek adalarına dönmeye başladılar... Matsushita, geçen ay Universal Stüdyoları'nın yüzde 80'ini Kanada Seagram viski şirketine 5.7 milyar dolara sattı... Columbia Stüdyoları'nın sahibi Sony, geçen yılı 2.7 milyar dolar zararla kapattığını açıklayarak, 3.4 milyar dolara Coca Cola'dan satın aldığı stüdyolar için alıcı aramaya başladı... Bir başka Japon elektronik firması Pioneer, Rambo filmlerinin yapımcısı Carolco'daki 92 milyon dolarlık yatırımı zarar hanesine koyarak sildiğini açıkladı... Bir diğer elektronik devi JVC ise Largo Entertainment'a yaptığı 270 milyon dolarlık yatırımın battığını ve bundan böyle artık hiçbir Hollywood film şirketine para yatırmayacağını bildirdi...

Yılda 15 milyar dolar gelir sağlayan Hollywood stüdyoları birçok yabancı şirketin iştahını açmasına rağmen hiçbirine yar olmadı.

Hollywood'u en başta keşfeden Rus ve Polonya Yahudileri göçmen olarak geldikleri yeni dünyada daha önce hiç denenmemiş bir iş kolunu yarattılar... Hollywood tarihine geçen Zukor, Mayer, Goldwyn, Laemmle ve Warner kardeşler eskici, şapkacı, eldivenci ve hırdavatçı olarak geldikleri Güney California'nın ufak kasabası Hollywood'da fabrika gibi çalışan stüdyolar kurdular... Hollywood'un yedi güzeli denen MGM, Fox, Paramount, Columbia, Warner, Universal ve RKO her hafta birer film tamamlayarak bütün dünya perdelerini beslediler... Ancak İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yürürlüğe giren tröst yasasıyla stüdyoların sinemalarının sattırılması ve arkasından televizyonun ortaya çıkması artık yaşlanan ilk kurucu nesli paniğe düşürdü.

Hollywood'un kurucuları televizyonla işbirliği yapacaklarına onu boykot yolunu seçtiler... Arşivlerindeki binlerce filmin değerini bir türlü anlayamadılar. Sonuçta stüdyolar filmcilikten hiç anlamayan ve sadece platoların üzerinde durduğu değerli arsaları satmayı düşünen kişilerin eline geçti...

Maraşlı bir Ermeni aileden Amerika'da dünyaya gelen Kevork Kerkoryan bir imparatorluk olan MGM stüdyosunu 1969'da 90 milyon dolara ele geçirdikten sonra ikinci bir Disneyland olan plato arazisini hemen sattı. Bir mezarlık şirketi Warner'ı, petrolcüler Paramount'u, aliminyum şirketi de Fox'u satın aldıktan sonra açık artırma ile stüdyoların bütün para eden mallarını sattılar.

Hollywood'u 1960'larda ele geçiren ikinci nesil, avukat, borsacı ve petrolcülerden oluşan, filmciliği sevmeyen, fakat çabuk para kazanmak için herşeyi mübah gören kişilerdi... Onların devrinde stüdyo sistemi ölürken televizyon şirketleriyse devleşti...

Amerikan yasaları izin vermediği için televizyon şirketlerini ele geçiremeyen yabancı elektronik devlerine, 1980'lerde stüdyolar kelepir göründü. Buraları ele geçirdikten sonra Tokyo ve Osaka'dan yöneterek koydukları paranın birkaç mislini almayı hesapladılar... Ancak bu hesaplar tutmadı.

1912 yılında Carl Laemmle, Universal stüdyosunu kuzey Hollywood'da bir tepenin eteğindeki tavuk çiftliğinde kurdu. 1962'de burayı MCA adlı artist acentası ele geçirdi... Onlardansa 1990'da 6.6 milyar dolara Panasonic, Technics ve Quasar markalarıyla tanınan Matsushita devraldı... 80 yıllık stüdyonun şimdiki sahibiyse Kanadalı viskiciler...

Elektronik devi Sony şimdi Columbia'yı elinden çıkarmak için milyar dolar sayacak bir alıcı arıyor. Fransız Credit Lyonnais bankasıysa Amerikan yasalarına göre MGM'i 1997'ye kadar satmak zorunda. Zira yasalar bankaların stüdyo sahibi olmasına izin vermiyor. Halbuki MGM ödeyemediği krediler yüzünden bankanın mecburen kucağına düşmüş durumda.

Yeni Hollywood'da Fox stüdyosu Avustralyalı medya kralı Rupert Murdock'ın. Paramount geçenlerde 10 milyar dolara videocu Viacom'un eline geçti. Hollywood'un orjinal 7 güzelinden bugün sadece ikisi Amerikalılar'ın elinde. ■

Gazeteyi elinize aldınız, TV programlarının olduğu sayfayı çevirdiniz... Size bu sayfa hiç de yabancı gelmiyor değil mi? Hep aynı programlar ve filmler, artık ezberlediniz. Hatta ismi değişse de, künyesini okuduğunuzda o filmi daha önce sinemada iki kez izlediğinizi, televizyonlarda da defalarca gösterildiğini hemen hatırlayacaksınız.

Peki, şimdi, soruyoruz... Bu akşam ya da yarın akşam, baktınız olmadı dilerseniz bu yılın her ayında her bir akşam, gazetelerin TV sayfalarını inceleyip evde kalmayı mı tercih edeceksiniz.... yoksa elinizdeki Sinema dergisinin sayfalarına ve gazetelerin sinema reklamlarına bir göz atıp dünyaya açılmayı mı? Daracık televizyon ekranının karşısına geçip daha önce defalarca seyrettiğiniz eski filmleri zorla seyrederek çıldırmayı mı... yoksa dünya standartlarında konfora sahip sinema salonlarında yepyeni filmleri keyifle izleyerek gevşemeyi mi tercih edeceksiniz?

Bakın bizler, yani milyonlarca sinema seyircisi, evimizden çıkma özgürlüğüne sahibiz. Uluslararası festivallere, ödüllere aday süper prodüksiyonları ve en yeni filmleri dünya ile aynı anda Türk sinemalarında görme ayrıcalığımız var. Daracık televizyon ekranlarının karşısına çakılıp "biz bu filmi daha önce görmüştük" diyerek sinirlerimizi bozmayız. Bizler, filmin sinemada izleneceğini biliriz. Yani akşamları evde yokuz, elbette sinemadayız. Ya siz?

FİDA FİLM

Cinema Advertising
Tel: 0 (212) 249 50 33
252 23 22-249 48 26
Faks: 0 (212) 245 37 30

İHTİRAS RÜZGARLARI

DÖRT ÇARPICI ERKEK OYUNCUNUN OLUŞTURDUĞU "KARE AS"IN YANISIRA HOLLYWOOD'UN MÜSTAKBEL BÜYÜK YILDIZI JULIA ORMOND İLE GÖZ DOLDURAN *"LEGENDS OF THE FALL"* (İHTİRAS RÜZGARLARI), OYUNCULARIYLA DİKKAT ÇEKİYOR.

EPİK BİR TRAJEDİ

İHTİRAS RÜZGARLARI'NIN (LEGENDS OF THE FALL) öyküsü, kisilikli bir baba, romantik üç erkek kardes ve çekimine kapıldıkları bir kadının çevresinde gelisiyor. Yazar Jim Harrison'un öyküsü, Ludlow ailesinin yarım yüzyıllık tarihini anlatıyor. Askın, bu ailede siddetin bir baska formu olarak öne çıkması vurgulanıyor. Albay William Ludlow (Anthony Hopkins), Amerikan atlı birliklerinden ayrılan, ailenin lideri konumunda, saygın biri. Hükümetin Kızılderililer'e uyguladığı haksızlıklardan nefret eden Albay, isinden ayrılarak, Montana'da ıssız bir yerde ailesiyle birlikte yasamak için bir ev insa ettiriyor.

Ancak, Albay aradığı huzuru bulamıyor. Karısı onu bir süre sonra terkederek Boston'a gidiyor çünkü. Albay Ludlow orada kalıyor ve üç oğluyla birlikte yasamaya devam ediyor. Alfred (Aidan Quinn) duygularını göstermeyen en büyük oğul, Samuel (Henry Thomas) kardeslerin en küçüğü ve aynı zamanda en hırslısı, Tristan ise (Brad Pitt) gizemli ortanca kardes... Samuel Birinci Dünya Savası'nda, Almanlar'ın yanında savaşmak istediğinde tüm ai-

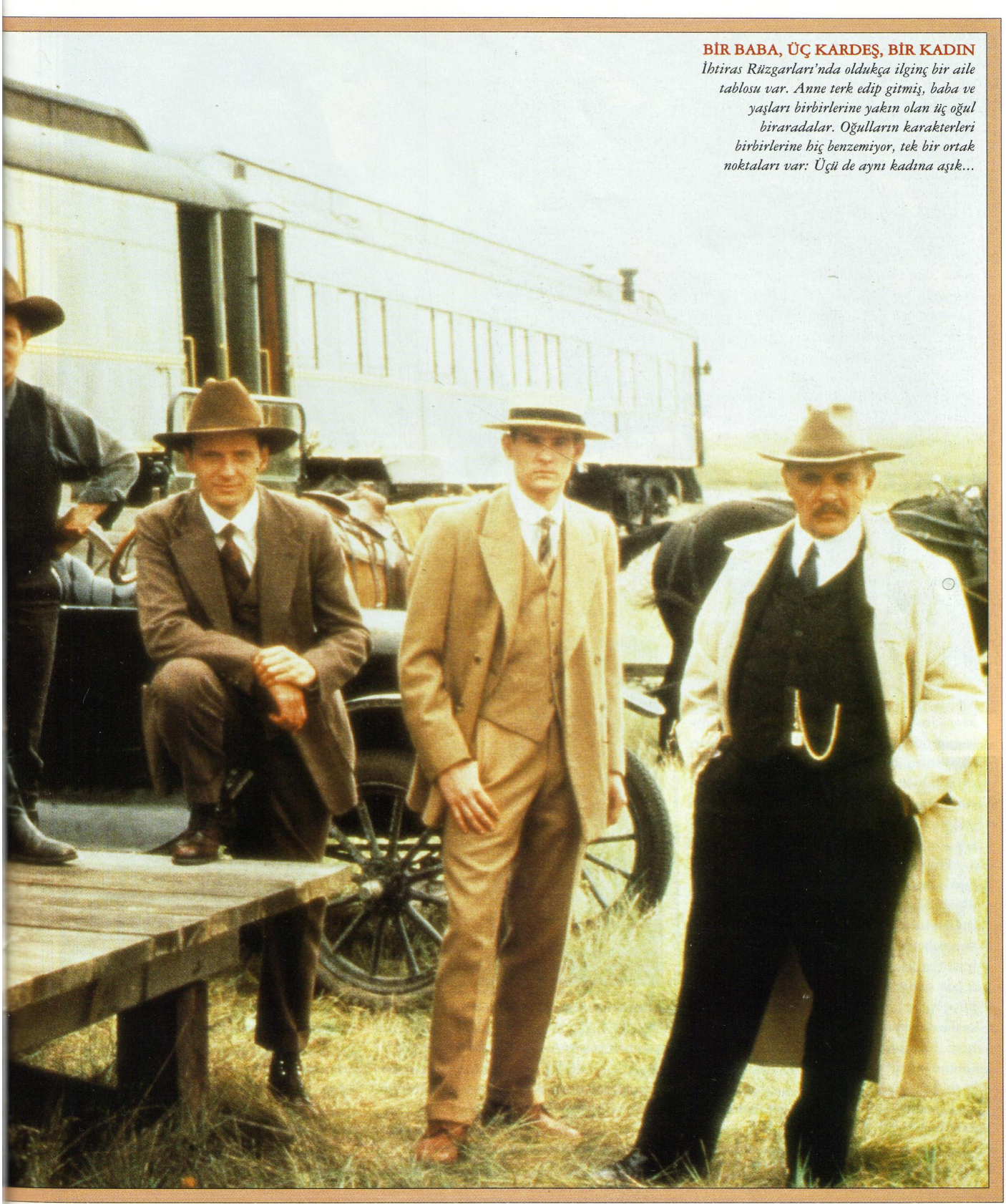

BİR BABA, ÜÇ KARDEŞ, BİR KADIN

İhtiras Rüzgarları'nda oldukça ilginç bir aile tablosu var. Anne terk edip gitmiş, baba ve yaşları birbirlerine yakın olan üç oğul biraradalar. Oğulların karakterleri birbirlerine hiç benzemiyor, tek bir ortak noktaları var: Üçü de aynı kadına aşık...

le karşı çıkıyor. Tristan ise Samuel'in gitmesini özel bir nedenle istemiyor: Tristan, Samuel'in nişanlısı Susannah'dan (Julia Ormond) hoşlandığı için kendini suçlu hissediyor.

Filmin kadrosu, oldukça ünlü isimlerden oluşuyor. "İhtiras Rüzgarları"nın yönetmeni Edward Zwick ve prodüktörü Marshall Herskovitz, Jim Harrison'ın kısa romanını, 1970'li yıllarda okudular... Yönetmen Zwick kitaptan çok etkilendi: "Çok akıcı, coşkuyla okunabilen, neredeyse film gibi bir romandı. Okuduğum günden bu yana, bu romanı filme aktarmak istiyorum. Öykü geniş, karanlık, güzel ve çok cesur bir ailenin başına gelenlerle ilgili. Güzel bir öykü olmasının yanında, insanlığın hem aşağılanması hem de yüceltilmesiyle ilgili..."

Prodüktör Herskovitz edebiyatla yoğun bir biçimde ilgileniyor ve "İhtiras Rüzgarları"nın öyküsü onu derinden etkilemiş: "Eski hikayelerde korkunç ama aynı zamanda da insanı çok heyecanlandıran bir şey var... Yani olayların nereye varacağını - olumlu ya da olumsuz - hiçbir şekilde bilemiyorsunuz. İşte Harrison'un kitabını okuduğumda hissettiğim en önemli şey bu..."

SIKI ÜÇLÜ: HOPKINS, PITT VE QUINN

Filmin bütün karakterleri ilginç ve çarpıcı ama, "güçlü" kişiliğiyle, Anthony Hopkins'in canlandırdığı Albay Ludlow birçok kişiyi özellikle çok etkileyecektir. Yönetmen Zwick de, kısaca Ludlow'un gücüne dikkat çekiyor: "Güçlü, olayları yönlendiren, devamlı kendini kontrol eden ve sağlam bir saygı uyandıran bir kişiliği var..."

Hopkins ise, "İhtiras Rüzgarları"ndaki rolü çok uzun zamandır canlandırmak istediğini söylüyor: "Jonh Ford'un hayranlarından biriyim. Batı'yla ilgili, çok romantik ve canlandırılması fikri bana harika gelen birşeyler var. Albay Ludlow hayat tecrübesi çok geniş bir adam. Eski bir asker olduğu için, acı ve zor deneyimler yaşamış, savaşlarda yaşanan katliamlara tanık olmuş biri. Kendine yeni bir dünya kuruyor. Çünkü asıl istediği, ailesi için huzurlu ve barış dolu bir hayat."

"İhtiras Rüzgarları"nın canlandırdığı karakterle olduğu kadar medyatik anlamda da en dikkat çekici oyuncularından biri de, son zamanlarda şöhret basamaklarını tırmanmakla meşgul olan Brad Pitt. Filmdeki rolü için şunları söylüyor Pitt: "Film yapmak çok yorucu bir iş. Bu yüzden de sizin için bir şeyler ifade eden rolleri seçmeniz anlamlı olur. Bu filmde canlandırdığım Tristan, benden bir şeyler taşıyor."

"İhtiras Rüzgarları"nın yönetmeni Zwick, Brad Pitt'in oyunculuk yeteneğinden çok etkilenmiş: "Brad, karakterini anlama konusunda çaba gösteriyor ve bunu başarıyor. Onun içinde Tristan'dan bir parça taşıdığına inanıyorum. İlk başlarda sadece romantik genç rollerinde rastlıyorduk ona. Oysa o bu rollerin dışına çıktı ve bir karakter oyuncusu olarak da başarılı oldu. "Vampirle Görüşme'de yeteneğini kanıtladı. "İhtiras Rüzgarları'nda ise, gerçek oyuncu kimliğini perçinledi."

İHTİRAS RÜZGARLARI'NIN "GÜZEL"LERİ

İhtiras Rüzgarları, Hollywood'un birbirlerinden çok farklı tarzda karizma ve "güzellik"leriyle dikkat çeken üç erkek yıldızını biraraya getiriyor. Yapımcı şirket asıl olarak Brad Pitt üzerine oynasa da, Anthony Hopkins ve Aidan Quinn de epey göz alıyor...

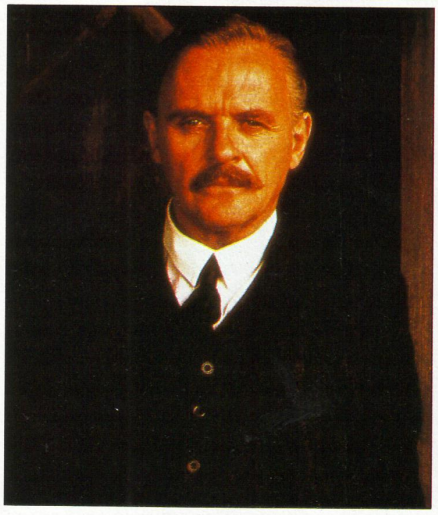

MÜZİKLE SEVİŞMEK "DAHA KOLAY"
Engellenen duyguların, özlemi artıran ufak yakınlaşmaların ardından, fırtınalı bir sevişme sahnesi geliyor. Bradd Pitt, "Thelma ve Louise"in yönetmeni Ridley Scott'un önerisini uyguluyor: "Sevişmeleri müzik dinleyerek canlandırmayı Ridley Scott önermişti. Bende böyle bir alışkanlık kaldı..."

Brad Pitt'in oynadığı Tristan'ın tam karşıtı bir karakterde gördüğümüz Aidan Quinn ise, rolünden önce filmdeki "aile" ile ilgileniyor ve ailelerin dünyada başımıza gelebilecek en iyi, aynı zamanda da en kötü şey olabileceğini söylüyor: "Alfred'in trajedisi babasıyla yaşadığı şiddetli anlaşmazlık ve kendisinden etkilenmeyen bir kadına saplantı derecesinde aşık olmak. Tabii sonuçta işler karışıyor. Başka türlüsü de beklenemez zaten."

SAVAŞ VE AİLE

İhtiras Rüzgarları'nın çekiminden önce, uzun bir süre, çeşitli araştırmalarla uğraşılmış. Araştırmaları yapan kişiyse, filmler için hummalı ön hazırlıklar yapma tutkusuyla dikkat çeken yönetmen Zwick: "Yaptığım bu araştırma filmin yapımı için çok gerekliydi. Birinci Dünya Savaşı ve endüstriyel dönemin iyi yansıtılması, filmin başarılı olması için gereken anahtar noktalardan biriydi. İnsanların bu dönemde neler hissettiğini anlayabilmek için, eldeki bütün dökümanları, duygu yüklü mektupları, günlükleri saatler boyunca inceledim. Onları okuyarak, bu dönemin insanlarına ulaşmaya çalıştım."

Çekimin en heyecanlı sahneleri ise, kuşkusuz Birinci Dünya Savaşı'nın canlandırılmasıydı. Bu çekimlerde sadece figüranların sayısı 800'den fazlaydı. Prodüktör Crawley, Zwick'in daha önce çektiği "Glory"deki deneyimlerin, bu filmdeki savaş sahnelerinin çekimine çok yardımcı olduğunu söylüyor; "Filmlerde birçok patlama, tarlalarda koşan askerler, patlayan silahlar, kanlar içinde yerlere serilmiş ölüler görebilirsiz. Ama filmin ana karakterlerinden hiçbirini bu savaşın içinde göremezsiniz, daha önce yaptığınız herşey boşa gider. İnandırıcılığınız bir anda yok olur... Buna çok önem verdik. Zwick'ın 'Glory'deki tecrübesi de asıl olarak burada işimize yaradı."

Filmin Oscar'lı görüntü yönetmeni John Toll ise, çekimlere başlanmadan önce filmin asıl olarak bir aileyle ilgili olduğunun akıldan çıkarılmaması gerektiği üzerinde durmuş: "Ortaya çıkması gereken görüntüler için herşeye sahibiz; iyi bir alan, çeşitli malzemeler, işini iyi bilen teknik kadro. Ama bu film, bir aile filmi ve herşey

İHTİRAS RÜZGARLARI

(LEGENDS OF THE FALL)
YÖNETMEN: EDWARD ZWICK
OYUNCULAR:
BRAD PITT, ANTHONY HOPKINS
AIDAN QUINN, JULIA ORMOND
HENRY THOMAS
SENARYO:
SUSAN SHILLIDAY VE BIL WITTLIFF
GÖRÜNTÜ YÖNETMENI: JOHN TOLL
YAPIMCILAR EDWARD ZWICK - BILL WITTLIFF - MARSHALL HERSKOVITZ
YÖNETICI YAPIMCI PATRICK CROWLEY

BABASINA BAK, OĞLUNU AL! *Yılların ustası, İhtiras Rüzgarları'nın "yardımcı erkek oyuncu"su Anthony Hopkins, oğullarını oynayan üç genç yıldızın hayranlık ve saygılarını kazanmış çekimler sırasında. Özellikle Aidan Quinn ve Brad Pitt, tüm röportajlarda övgüyle söz ediyorlar Hopkins'den...*

oyuncuların performansına bağlı." Oyuncuların performansıysa hiç kimseyi hayal kırıklığına uğratmamış ve istenen sonuca ulaşılmış.

PROBLEMLİ ÇEKİMLER

Filmde birlikte olmaları engellenen Susannah ve Tristan'ın çok ateşli bir sevişme sahnesi var. Zwick ve Herskovitz, filmde bu ikiliyi ayırmak için çok fazla baskı olduğunu söylüyorlar: "Bu yüzden de onların sevişme sahnesini canlandırırken, birbirlerine büyük bir açlık duymalarını istedik. Ulaşmak için gösterdikleri tüm çabadan sonra, tutkularını yansıtmaları gerekiyordu. Dolayısıyla sahne iki günde çekildi..."

Brad Pitt ise, bu sahneleri çekmekten pek memnun olmuş görünmüyor: "Bu şimdiye kadar yapılmış en romantik sahne değil. Aslında bu sahne için anti-ereksiyon hissi uyandırıyor da diyebiliriz. Ah, zavallı annem! Fonda dinlediğiniz bir müzik parçasına konsantre olarak, çevrenizdeki herşeyi unutuyor ve bu sevişme sahnesini canlandırmaya çalışıyorsunuz. Herkesin size inceleyen gözlerle baktığını hissediyorsunuz... İşte unutmanız gerekenlerden biri de bu bakışlar! Sevişme sahnesini müzik dinleyerek canlandırmayı 'Thelma ve Louise'in yönetmeni Ridley Scott önermişti. Bende böyle bir alışkanlık kaldı... Ama pek birşey fark etmiyor aslında, bu tür sahnelerde ne yaparsanız yapın lanetleniyorsunuz. Çok iyi canlandırsanız da, çok kötü oynasanız da öyle."

Zwick, İhtiras Rüzgarları'nın prodüksiyon şirketi TriStar'ın ilgisini çekmesini ister... Julia Ormond konusunda onları rahatlatmak için, Londra'da çok acele olarak, aktör arkadaşıyla birlikte, bir test bandı hazırlar. Bu sırada Zwick ve Pitt birlikte çalışmaya karar verirler. Pitt'in devreye girmesinin ardından, Zwick, Anthony Hopkins'i de filmde oynaması için ikna etmeye çalışır. Zaten Hopkins de çalıştığı ajansa, şu sıralarda bir "western" yapma modunda olduğunu söylemiştir. Böylece 1992 yılında TriStar, bu filme 30 milyon dolarlık bir yatırım yapmayı uygun bulur...

Zwick, filmde, Brad Pitt'in olmasının TriStar'ı cesaretlendirdiğine inanıyor: "Pitt sayesinde filmin ilgi çekeceğine inandılar... Tabii Hopkins'in filmde yer alması da, işi garantiledi."

Prodüksiyon öncesinde Zwick birçok hazırlık yaptı. Her yeni günle birlikte eski kararlarından vazgeçti, yeni planlar yaptı. Ertesi gün neler yapacağını düşündü. Bütün bunlar ilk başta moralini bozdu, çünkü yapacak birçok fazla şey vardı: "Her gün sanki bir restorandaymışçasına, menüyü açıyorum ve akşam yemeği için birşeyler seçiyorum. Bunu yaparken de her an ağlamaya hazır bir çocuk gibiyim. Çünkü o kadar çok yemek var ki, ben hangisinde karar kılacağımı asla bilemiyorum."

Prodüktör Herskovitz ise oyuncuların psikolojik durumları ve beslenmeleriyle ilgilendi. Oyunculara istedikleri lüksü bulabileceklerini, gönüllerinden geçeni istemeleri söyledi.

JULIA ORMOND

İhtiras Rüzgarları'nda üç erkek kardeşin de aşık olduğu Julia Ormond'u şu anda yalnızca komşuları tanıyor ama, 1995'in sonunda bütün dünya tanımış olacak. Bu İngiliz kökenli oyuncu, Winona Ryder ve Juliette Binoche gibi isimleri de geçerek, üç büyük Hollywood yapımının başrollerine seçildi...

İhtiras Rüzgarları'nın kadın kahramanı Susannah, birbirlerinden farklı karakterlerde üç kardeşin tutkusu oluşuyla, ilginç, karanlık bir kadın. Bu rolü canlandıran Julia Ormond'un adını duymamışsınızdır muhtemelen, ama aklınızda tutsanız iyi olur. Çünkü, bu İngiliz kökenli yeni oyuncu, bu yılın sonunda üç büyük Hollywood yapımının başrollerinde oynamış olacak... Önce "İhtiras Rüzgarları"nda izleyeceksiniz onu. Sonra da, gösterime girince, Richard Gere ve Sean Connery ile birlikte "First Knight"ta. Ama Ormond'un kariyeri açısından en önemli rolü, Harrison Ford ile birlikte oynayacağı, 1954 tarihli Audrey Hepburn klasiği "Sabrina"nın Sydney Pollack yönetimindeki yeniden çevrimi olacak herhalde...

Peki Ormond'u özel yapan ne? Daha doğrusu, iki yıldızı, yani Wynona Ryder ve Juliette Binoche'u geçip "Sabrina"nın aşı olmasını sağlayan şey nedir? Ormond'da, Binoche ve Ryder'ın sahip olmadıkları ne var? Bir tek şey çok önemli herhalde: Bu yüz, bir tek film karesinde bile, hem soluk kesici güzelliği hem de çarpıcı bir zekayı yansıtabilecek kadar güçlü... Ve Ormond, yıllarını İngiliz sahnelerinde geçirdiği için, oyunculuk gücü olarak muhtemelen şimdiye kadar gösterdiğinden çok daha fazlasına sahip.

Henüz 29 yaşında... Başta, yapımcı şirket "İhtiras Rüzgarları" için riskli bir seçim olduğunu düşünmüş ama, artık onunla çalışan hiç kimsenin 30'larında Hollywood'un "büyük"leri arasına katılmış olacağından şüphesi yok. Buna hazır mı? Çok emin değil: "İnsanın, üne hazır olup olmadığını bilmesi çok zor. Ne yapmak istediğimi biliyorum, ama yaptığım şeylere verilen önem beni aşar mı, onu bilmiyorum. Bir yıldız olmak ne demektir, bunu bile bilmiyorum... Julia Roberts ya da Glenn Close gibi yıldızları kastediyorum. Ben bununla başa çıkamam! Bu benim şu anda kendimi içinde iyi hissettiğim, alışkın olduğum dünyadan çok farklı bir dünya. Şu anda kimse beni tanımıyor. Komşularım dışındaki insanların beni tanıması gibi bir durum, asla başıma gelmedi..."

Tabii herşey güllük gülistanlık değildi... Susannah'ın Tristan'ı hapishanede ziyaretiyle ilgili sahnenin çekimleri sırasında, Zwick ve Pitt arasında bir anlaşmazlık çıktı. Pitt bu sahnenin doğru bir zamanda çekilmediğine inanıyordu. Zwick ise denemekte ısrar etti. Olmadı, anlaşmazlık büyüdü. Sonunda Zwick bu sahneyi tekrar çekti...

Bu tür anlaşmazlıklara çok da olumsuz bakmıyor Zwick: "Brad, sahnelerin doğruluğunu inceden inceye hesaplayan biri. O sahnede bana söylediklerini yapmam çok zordu... Bazen film yönetirken kendimi, Birleşmiş Milletler'de simultane çeviri yapan kişiler gibi hissediyorum. Evet, Pitt ile bu sahne konusunda anlaşmazlığa düştük, ama bu işimizin bir parçası... Ertesi gün uyandığımızda herşeyi normale döndürmek için çok istekliydik. Çünkü çekmemiz gereken daha birçok sahne vardı."

Pitt, bu sahnenin kendilerine çok zor anlar yaşattığını itiraf ediyor: "Evet, o gün Ed ve ben çok zor anlar yaşadık. Ama bu iyi birşey. Eğer iki insan birşeyler hakkında düşünüyorsa ve en iyisi için çalışıyorsa, bence çok olumlu. Çünkü bütün bu tartışmaların sonucu, gerçekten sahnenin en iyi biçimde çekildiğini görüyorsunuz."

Pitt, en sonunda Zwick'le aynı sahnede anlaştıklarını söylüyor: "Aslında aramızda çok büyük bir kavga olmadı. Ama basın işi büyüttü ve Hollywood'da filmin iyi gitmediği gibi bir dedikodu dolaşmaya başladı. Biliyorsunuz film çekmek bir kumar. TriStar bile bütün kozlarını benim için oynuyor. Böylece insanlar da filmin iyi gitmediğini duymak istiyorlar. Dedikodular o kadar büyüdü ki, kendimi Ed'i savunurken buldum. Ama yine de filmin çekimlerinde bu bir sorun yaratmadı."

JULIA ORMOND filmin kadın kahramanı Susannah'ı, yani deliliğe yakın birini oynuyor. Pitt onun kalbini birkaç kere kırıyor. Pitt bu tür sahnelerde seyircilerin duygulanacaklarını, hatta zaman zaman ağlayacaklarını söylüyor.

Brad Pitt ve Aidan Quinn, Anthony Hopkins'le birlikte çalışmaktan son derece hoşnutlar. Quinn, onun herşeyi yaşamış, çok deneyimli biri olduğunu söylüyor: "Çok neşeli, enerji dolu bir insan. Onunla tanıştığım hafta sette oldukça zorlanıyordum. Uzun çalışma saatleri herkesi çok yormuştu. O sete geldiği zaman herkese sarılmaya, burada olmaktan ne kadar mutlu olduğunu anlatmaya başladı. Hepimizden çok farklıydı."

Hopkins çok sert ve ödün vermeyen bir adamı canlandırdığını söylüyor: "Aslında silahlara düşkünlüğüm yok. Ama silahlar arasında dolaşırken, sorumluluk sahibi ve sakin olmanız gerekiyor. Aktörlükte en önemli şey, kendinize inanmak. Bir çok insan 'Kuzuların Sessizliği'ndeki Doktor Lecter'ı nasıl bu kadar başarılı canlandırdığımı sordu. Sadece arabaya binmek ve eve gitmek gibi birşey. Aktörlükte başarı bu, hepsi bu: Arabaya binmek ve eve gitmek..."

Vampirle Görüşme'yle megastarlar arasına giren Brad Pitt, yeni filmi İhtiras Rüzgarları'nda daha zor bir rolü deniyor. Yönetmen Edward Zwick'e göre, çekimlerden sonra evine filmde bindiği atla gitmeye kalkabilecek kadar, rolüne kaptırıyor kendisini...

Yağmur gözlü yakışıklı

BRAD PITT

SÖYLEŞİ SIRASINDA KALKIYOR VE sofada dans etmeye başlıyor. Umulacağından daha uzun boylu, 1.82 falan. Epey zayıf ve şimdiki kilosunu korumak istiyor.

Bugünlerde yeni bir eve taşınmaya hazırlanıyor ve bu çok canını sıkıyor. Çünkü Los Angeles tepelerinde bir evde oturuyor ve burada kendisi için küçük bir açık hava tapınağı hazırlamış, buraya çok alışmış. Bir sofa, kahve için bir sehpa, bir CD player (ne dinliyor acaba?), bir lamba, birkaç mum. Bir muhabir, "Yağmur yağarsa ne olacak?" diyor. Brad'in yanıtı gayet ıslak: "Yağmur yağarsa... yağmur yağar." Kendisinin de hep yağmur öncesi bir görüntüsü olduğu için böyle yanıtlıyor herhalde.

Ne güzel bakıyor bu çocuk, "Ağlamaya da hazırım, yatağa girmeye de" der gibi. Hayranı olan kadınlara bakışlarıyla ilettiği mesaj açık: "Şehvetle şefkati her an değiş tokuş edebiliriz, hangisini hangimizin vereceği belli olmaz..."

Vampirle Görüşme'de "kof bir yakışıklı" olmadığını gösterdi, şimdi "Legends of The Fall"da altını çiziyor. Uzun söze gerek yok... Lynn Snowden, bu "şiir gibi çocukla, serbest çağrışım oyunu gibi birşey oynadı. O birşey söyledi, Pitt hızla kendisi için ne ifade ettiğini söylemeye çalıştı. Burada ilginç bazı yanıtlar çıktı ortaya. İşte üç soru, üç yanıt. Brad Pitt'in imajıyla ve kendisinin bu imajı nasıl görmek istediğiyle ilgili iyi birer ipucu bu "çağrışımlar"...

- Yeni James Dean?

PITT. O da kim?

- Bir daha asla...

PITT. Telma ve Louise'de 6000 dolar karşılığında oynadığım Orgazm sahnesi.

- Arzulamak...

PITT. Missouri Springfield'da, ilkokulun ilk yıllarındayken, hayatımda ilk kez çıplak bir kadın görmüştüm. Yapılmakta olan bir evin içindeydi. Çok etkilenmiştim, alt üst olmuştum...

O kadar hassas ki, oturup koyu ve sörf yapanları izledikten sonra, korkunç rüyalar görüyormuş. Köpekbalıklarından çok korkuyor: "İnanılmaz, yalnızca yiyen makineler. Bir canı aldıkları ya da bir bacağı kopardıkları konusunda hiçbir fikirleri yok" diyor.

Oysa aktörlerin kabusları bu tür şeyler değil de, canlandıracakları karakterin söyleyeceği satırları unutmak falan gibi şeyler olur. "Oyunculuk hakkında pek birşey bilmiyorum. Ne saçmalık yapıyorum, bilmiyorum"... Vampirle Görüşme'nin yapımcısı David Geffen "Size doğruyu söylüyor" diyor. İhtiras Rüzgarları'nın yönetmeni Edward Zwick'se, "Yaptığı şey hakkında çok belirleyici güdüleri var" diyor: "Çekimlere geldiği gün, gerçekten de o günkü rolünün havasına bürünmüş oluyor. Ancak, çekimlerden sonra da bu havadan çıkmıyor. Onu canlandırdığı karakterin ismiyle çağırabilirsiniz ya da evine filmdeki atıyla gitmeye kalkabilir...".

Rol gücü, ilk kez Vampirle Görüşme'de eleştirmenlerin dikkatini çekti. Bu rolüyle ilgili düşüncelerini sorunca, "kötü" vampir Tom Cruise'a seslenişini hatırlatıyor: "Sen Şeytan'sın... Biz Cehennem'e aitiz..." Filmdeki gibi konuşuyor, peşinden soruyor: "Bu türden satırları konuşmak ne kadar zor, biliyor musunuz?"

Tabii birçok kadın onun bu satırları ne kadar zor konuştuğuyla, rol gücüyle ilgilenmiyor. Gördükleri şey hoşlarına gidiyor ve ötesine pek bakmıyorlar. Daha küçücükken de kızlar çok ilgi gösterirmiş ona. 13 yaşındayken evde partiler verirmiş: "Annem kapıyı açmadan önce epey gürültü yapardı, uyarı olarak, anlayışlı kadın. 'Brad? Gelip dolaptan birşey alabilir miyim?' diye seslenirdi. Tabii ki merak ederdim, 'Gecenin onunda neden dolaptan birşey almaya ihtiyacı oldu' diye. Herhalde neler döndüğünü merak ediyordu..."

Demek ki, "erken başlamış" diyebiliriz. Lynn soruyor: "Bekaretini ne zaman kaybettin Brad?" Öhö, öhö... Duruyor, gülüyor, çakmağını birkaç kez masaya vuruyor. Konu kapanmıştır.

Vampirle Görüşme önemli bir filmdi tabii. Ama yeni filmi İhtiras Rüzgarları, yanında Anthony Hopkins gibi bir oyuncu da olmasına karşın, tanıtım anlamında başarı şansını büyük ölçüde Brad'de arıyor. Yapımcı şirket, bu projeyi özellikle içinde Pitt olduğu için kabul ederek, daha baştan büyük bir yük yüklemiş onun omuzlarına. Rolü zor tabii, ama İhtiras Rüzgarları'nda, Brad'in rolünden önce imajı sahneye sunuluyor. Hangi dergiyi açsanız karşınızda o, bu filmde de yüksek bir beğeni yakalarsa, herhalde çok çok sağlam, uzun yıllar parlayacak bir yeri garantileyecek Hollywood'da. Şimdi daha ziyade "pop yıldızı" havasında, "hem giderim hem ağlarım" diyen gözlerini her yerde görmek biraz iç bayıyor. Zamanla bu tür imaj numaralarına ihtiyacı kalmayacak; kalacak belki de, herhangi bir "iyi oyuncu" kadar...

Herşeyi boşver de, aktör olmak nasıl birşey Brad?

"Bukalemunlar kafesde sıkılırlar" diyor, "ama açık havaya çıkınca, Tanrım!" ■

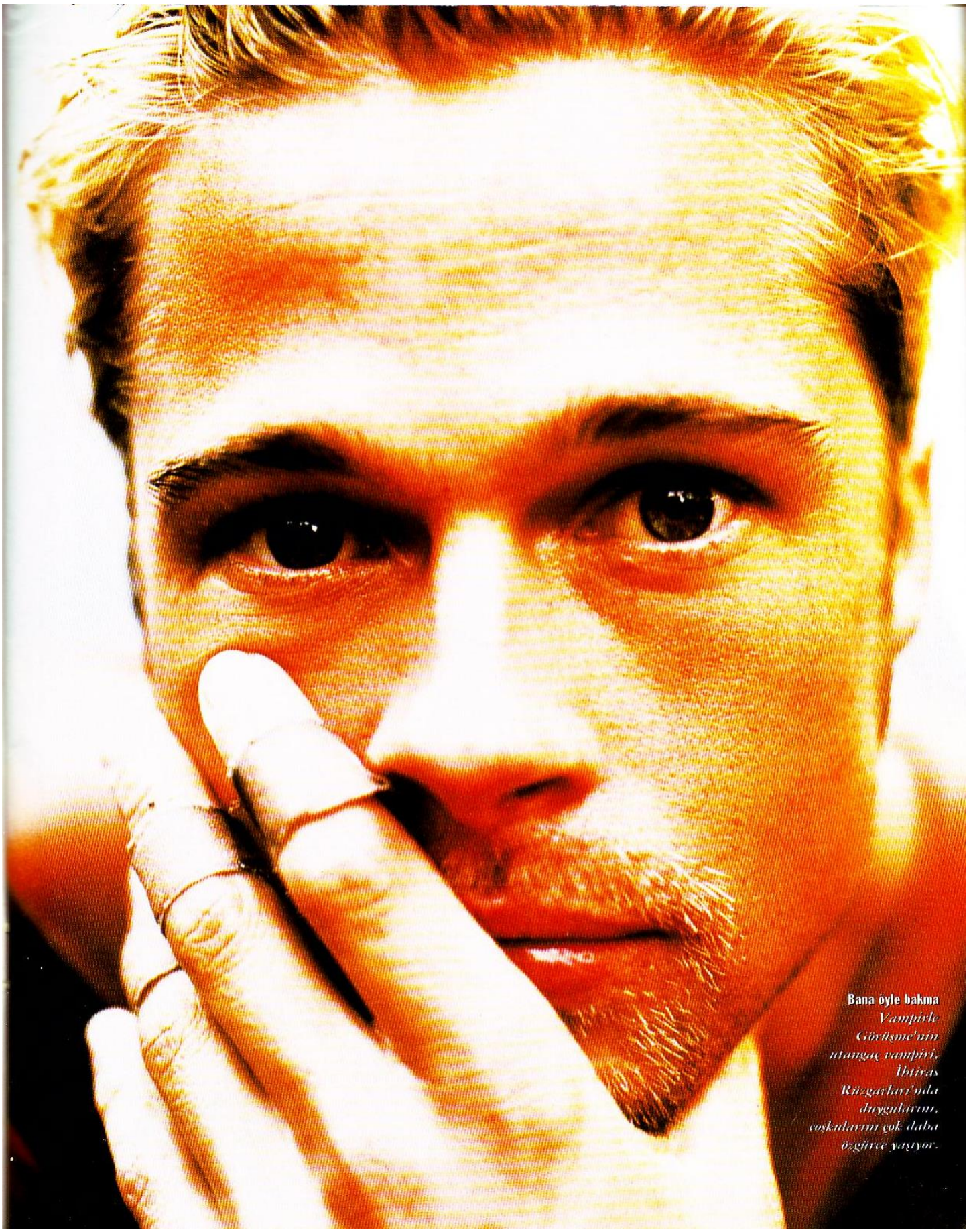

Bana öyle bakma
Vampirle Görüşme'nin utangaç vampiri, İhtiras Rüzgarları'nda duygularını, coşkularını çok daha özgürce yaşıyor.

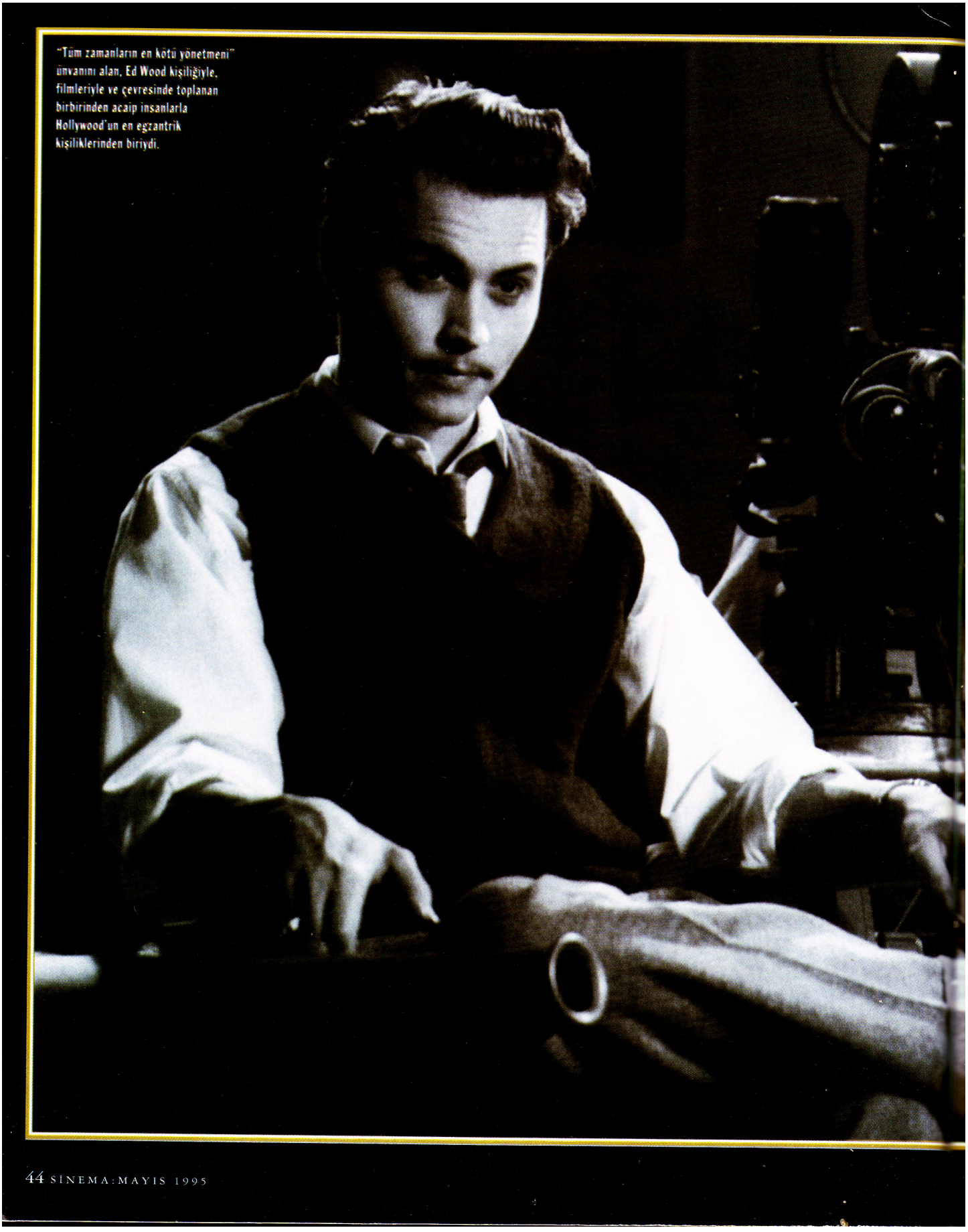

"Tüm zamanların en kötü yönetmeni" ünvanını alan, Ed Wood kişiliğiyle, filmleriyle ve çevresinde toplanan birbirinden acaip insanlarla Hollywood'un en egzantrik kişiliklerinden biriydi.

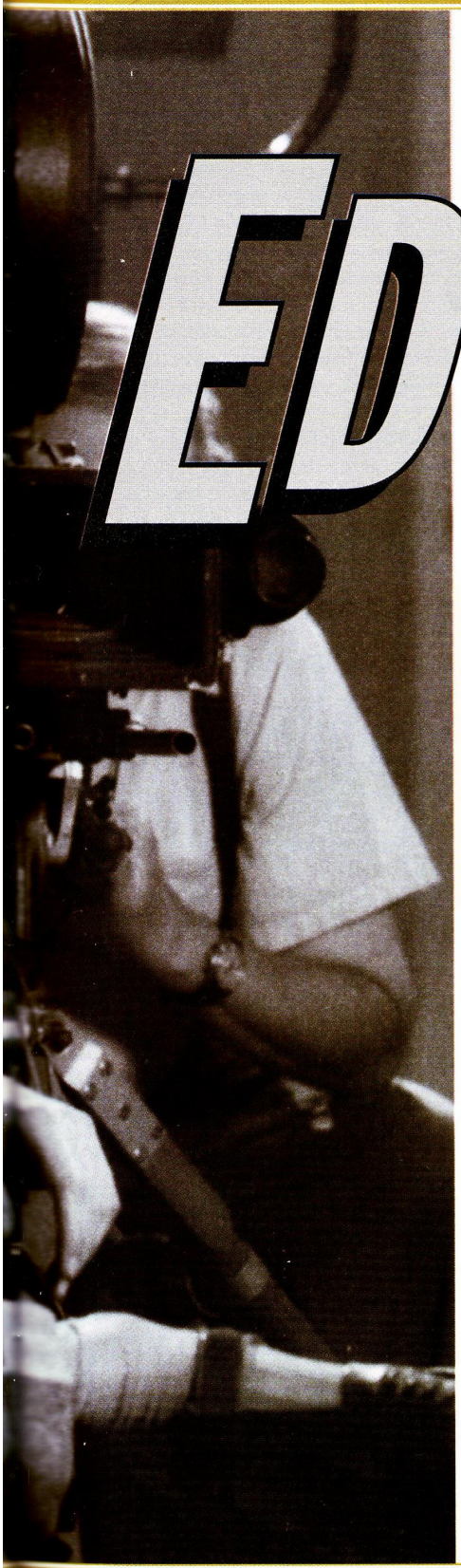

Hollywood sirkinin en acaip siması

ED WOOD

ÇOK BAŞARILI FANTASTİK FİLMLERE İMZA ATAN TIM BURTON, BU KEZ TÜM ZAMANLARIN EN KÖTÜ YÖNETMENİ ED WOOD'UN YAŞAMINI BEYAZPERDEYE AKTARDI... BİR TRANSVESTİT OLAN ED WOOD, ÇEVRESİNDEKİ EGZANTRİK TİPLERLE, ADETA FANTASTİK BİR "SİRK"Tİ...

TÜM ZAMANLARIN tartışmasız en ucuz, en uydurma, en kötü filmlerini yaptı. Tüm zamanların tartışmasız en kötü yönetmeniydi. Filmlerini "hangi akla hizmet" çektiğini anlamak, ortalama bir fani için mümkün değildi. Filmleri fantastik gibi duruyordu ama, asıl fantastik olan bu filmleri çekmiş bir "tip"in varolmasıydı. Hollywood'un "yüz karası"ydı Edward D. Wood Jr., namı diğer Ed Wood. 40'ların ve 50'lerin Hollywood'unun en egzantrik kişiliklerinden biriydi.

Tim Burton'ın yeni filmi "Ed Wood", Hollywood'un bu fantastik portresinin ve çevresindeki oyuncuların, teknik adamların öyküsünü getiriyor beyazperdeye...

Bugün "Plan 9 From Outer Space" ve "Glen Or Glenda" filmleriyle hatırlanan Ed Wood, bir stüdyoda getir-götür işlerine bakmak üzere işe başlar ama, elbette günün birinde büyük bir yönetmen olma hayali kurmaktadır. Uzun zamandır filmlerde rol verilmeyen, kokain bağımlısı yaşlı korku filmi yıldızı Bela Lugosi'yle tanışır ve dost olurlar. Pek önemsenmeyen, itibarsız bir film yapımcısının ünlü bir travestiyle ilgili film yapmak istediğini duyunca, bu filmi bir tek kendisinin yönetebileceğinde ısrar eder. Her yerde herkese bunu söyler, sonunda, Lugosi'nin de yardımıyla yapımcıyı inandırır. Bu filmi bir tek o çekebilecektir, çünkü heteroseksüel olmasına karşın yüksek topuklu ayakkabılar ve pembe angora kazaklar giymeye bayılmaktadır. Bu ilk filmi, kelimenin tam anlamıyla, düşüneceğinizden de beter bir fiyasko olur. Fiyaskoların fiyaskosu, fiyaskoların ası (Ed Wood gibi) deyim yerindeyse...

Tabii Ed Wood'da geri çekilecek göz yoktur. Yeni bir film çekecektir. Yanına kült karakterler Criswell, Vampira, İsveçli güreşçi Tor Johnson ve elbette "olmazsa olmaz" Bela Lugosi'yi de alarak filmin çekimlerine başlar. Ne yazık ki, Bela, filmin çe-

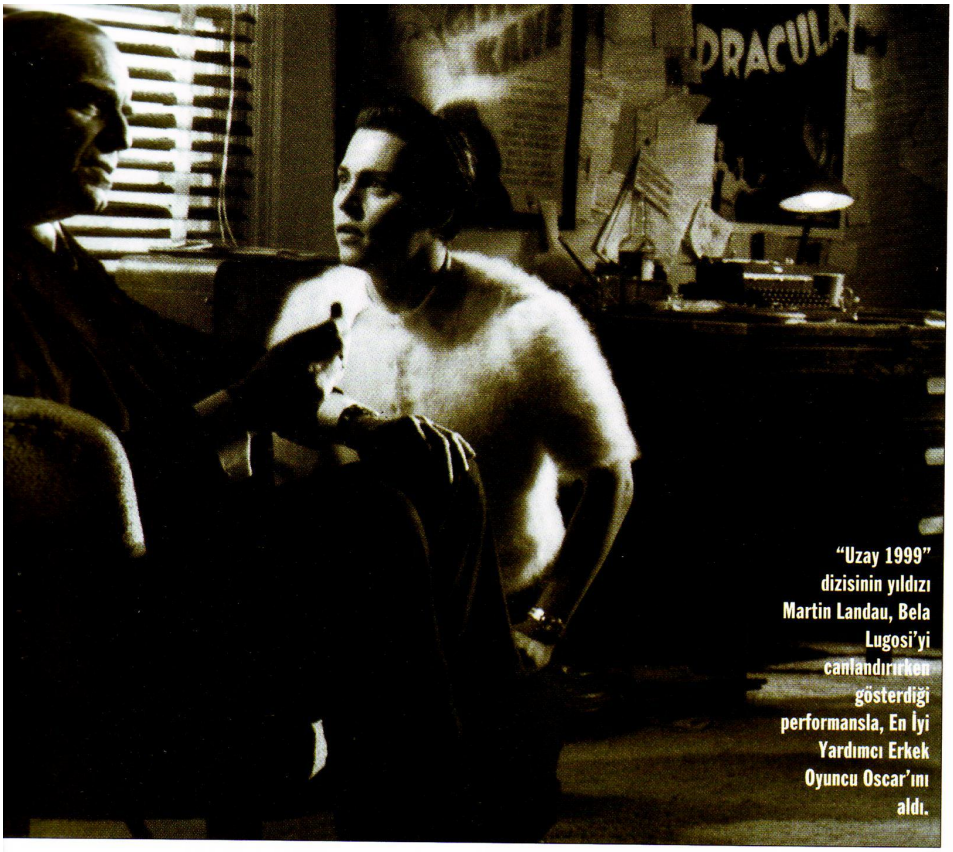

"Uzay 1999" dizisinin yıldızı Martin Landau, Bela Lugosi'yi canlandırırken gösterdiği performansla, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ını aldı.

kimleri tamamlanmadan ölür. Ed Wood duracak değildir. Çalışmaya devam eder ve filmi bitirir. Gala gecesinde, "Plan 9 From Outer Space"le her zaman hatırlanacağını bilmektedir. Ama kendi sandığı biçimde mi hatırlanacaktır, o ayrı konu...

TIM BURTON, filmde Ed Wood'u canlandıran Johnny Depp'le, daha önce de "Makas Eller"de çalışmıştı. Depp için en farklı şeylerden biri, pembe angora kazak, yüksek topuklu kadın ayakkabıları gibi şeyler giymekti. Bu konuda zorlanıp zorlanmadığı sorulduğunda, "antrenmanlı" olduğunu söyledi: "Üzerimde ceket varken gömleğimin altına sütyen giyerek dışarı çıktım. Evde kadın külotu ve yüksek topuklu ayakkabılar giyerek dolaştım ve deneyim kazandım."

Tim Burton, Ed Wood'un ismiyle özdeşleşen "Plan 9 From Outer Space"i, filmin içinde bir daha çekiyor. "Plan 9 From Outer Space", dünyalı cesetleri hayat döndüren uzaylı yaratıkların öyküsünü anlatıyor. Uzaylı imalatı hortlaklar yani. Ne öykü ama! Hortlakları canlandıranlarsa, Ed Wood tarikatının üyeleri. Otel tuvaletlerindeki klozetleri kırmakla ünlenen İsveçli güreşçi Tor Johnson... Yerel bir geceyarısı korku şovunda rol alan, beli 43 santimle rekor incelikte olan, teni bir ölününkini andıran Vampira...

"Plan 9 From Outer Space"in en "enteresan" yanlarından biri, çekimleri sırasında sinema tarihindeki en cüretkar oyuncu değişiminin yaşanması. Bela Lugosi filmin çekimleri sırasında ölünce, Ed Wood bu eski dostunun yerine Dr. Tom Mason'ı geçirmişti. Vakanın acayip yanıysa, Dr. Tom Mason'ın Bela Lugosi'den çok daha uzun boylu ve çok daha genç olmasıydı. Bu duruma, bizzat Ed Wood'un kendisi "Çok acaip, çok acaip" deyip duruyordu ve "Plan 9 From Outer Space" çekilirken, ekibin en sevdiği, herkesin sık sık tekrarladığı söz "Çok acaip"ti...

Bu "Çok acaip", Ed Wood'u en iyi anlatan sözdü belki de...

Wood, üniformasının içine kadın külodu giyerken düşman sahillerini bombalayan, madalyalı bir İkinci Dünya Savaşı gazisiydi. Savaştan sonra bir sirkte çalışmaya başladı ve yarı kadın, yarı erkek kılığında oradan oraya dolaşırken, yolu Hollywood'a düştü. Orada, 1952'de çektiği "Glen or Glenda"ya kadar Z-sınıfı sayısız tiyatro oyununda, filmde ve revüde yazarlık, oyunculuk ve yönetmenlik yaptı.

"Glen or Glenda", transseksüel Christine Jorgensen'in hayatını anlatıyordu. Wood için bu film, kendi travesti'liğini (özellikle de angora kazaklara olan düşkünlüğünü) anlamak için tuhaf bir yoldu. Rahatsız edici biçimde gerçeğe yakın sahnelerin yer aldığı filmde, Wood'un kendisi başroldeydi (tabii "rol yapmak", burada doğru bir ifadeyse). Kimi zaman, kadın kimi zaman da erkek kıyafetleriyle boy gösteren Wood'un rol arkadaşı ise o zamanki sevgilisi Dolores Fuller'dı. Fuller'i, Tim Burton'ın "Ed Wood"unda, Hollywood'un sempatik yıldızı Sarah Jessica Parker canlandırıyor...

"Glen or Glenda"da, Wood'un hayatındaki belirleyici kişilerden biri, çocukluğundan beri büyük hayranlık duyduğu Bela Lugosi de rol alıyordu. Ama Lugosi, Wood'un gençliğindeki gibi parlak bir yıldız değildi artık. 50'li yıllarla birlikte ününü tamamen yitirmiş, üstelik morfin bağımlısı olmuştu. Wood, tam da kendine yakışan biçimde, bu gerçekleri görmezden gelmeyi tercih etti ve aralarında su sızmayan bir ilişki doğdu. "Yıldız" Lugosi, Wood'a, ayağına her zaman bağ olan mali destek konusunda yardım ederken, Wood'un filmleri de Lugosi'ye "iş imkanı" sağlıyordu.

Wood tayfasının üyelerini, sadece Lugosi (Martin Landau), Dolores Fuller (Sarah Jessica Parker), Tor ve Vampira oluşturmuyordu

Gerçek Ed Wood ve sevgilisi Dolores Fuller... Dolores'in elindeki pembe angora kazak, transvestit Ed Wood'un favori giyeceğiydi.

BRAD PITT
ANTHONY HOPKINS
AIDAN QUINN
Ludlow ailesinin erkekleri
Bir kadının cazibesi
onları bir araya getirdi
Sonra da aynı kadının ihtirası
onları ayırdı
İHTİRAS Rüzgârları
"LEGENDS OF THE FALL"
TRISTAR PICTURES SUNAR BİR BEDFORD FALLS PANGAEA YAPIMI BİR EDWARD ZWICK FİLMİ "LEGENDS OF THE FALL" JULIA ORMOND HENRY THOMAS JAMES HORNER
DEBORAH SCOTT STEVEN ROSENBLUM LILLY KILVERT JOHN TOLL PATRICK CROWLEY JIM HARRISON SUSAN SHILLIDAY VE BILL WITTLIFF
EDWARD ZWICK BILL WITTLIFF MARSHALL HERSKOVITZ EDWARD ZWICK
TRI STAR
5 MAYIS CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN BEYOĞLU EMEK, ŞİŞLİ KENT, ETİLER PARLIAMENT CIN. CLUB,
MASLAK MÖVENPICK, BAKIRKÖY 74, ATAKÖY PRESTİJ, Ç.TAŞ ŞAFAK, ALTUNİZADE CAPİTOL, KADIKÖY KADIKÖY, F.BAHÇE PYRAMID,
FRENKÖY APOLLON, ANKARA AKÜN, İZMİR KONAK, K.YAKA DENİZ, ADANA METRO SİNEMALARINDA

Hollywood'un "Beterböcek"i Tim Burton

Büyük fantazilerin adamı...

80'lerin ikinci yarısında, yeni yönetmenlerden Tim Burton'ın başarı koşusu, erişilir gibi değildi. 1985'de "Pee Wee's Big Adventure" ile başlayan tırmanışı, 1989'da göz kamaştırıcı bir gişe hasılatı yapan "Batman"le doruğuna ulaştı. Burton'ın kendine has, gerçeküstü tarzı, onu Hollywood'un en çarpıcı genç yönetmenlerinden biri yapıyordu.

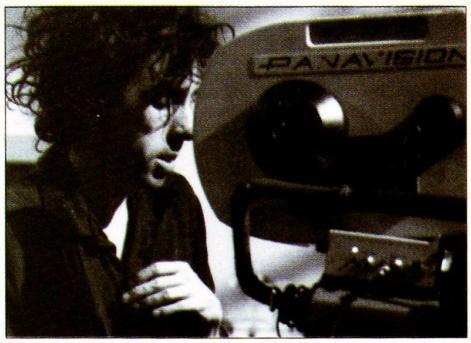

Burton, 1959'da, Hollywood film ve TV endüstrisinin kalbi olan Burbank'te doğdu ve büyüdü. Okulla arası hiç iyi değildi. En büyük zevki, evde uzanıp Vincent Price filmleri izlemekti... Yetenekli sanatçı, California Sanat Enstitüsü'ne burs kazandı ve burada animasyon öğrenimi gördü... Daha sonra Disney stüdyolarında "çırak" animatör olarak çalışmaya başladı ama, özel fikirleri ve hayalgücü kısa sürede dikkat çekti. Bu dönemde, çocukluk kahramanı Vincent Price'ın anlatıcı olarak rol aldığı 6 dakikalık bir animasyonuyla ödül kazandı.

"Pee Wee's Big Adventure", bir adamın içindeki çocuğun çalınan bisikletini ararken yaşadığı serüvenleri anlatan bir peri masalıydı. Burton'ın nefis fantazileri! Filmin müziği, daha sonra Tim Burton'ın fantazilerini harika müzikleriyle destekleyecek olan Danny Elfman'a aitti. Burton ve Elffman arasındaki ortaklık sonraki filmlerde de devam edecek ve Elffman'ın müzikleri, Burton'ın fantazilerinin ruhunu yakalayacaktı.

İkinci filmi "Beetlejuice" (Beterböcek), fantazi dozunun iyice arttığı, daha fazla hayagücüne dayalı, anarşik bir çalışmaydı. Çok özgürce davranmıştı Burton. Bu bileşim riskliydi ama, hem eleştirmenlerin kalbini kazandı, hem derinden etkilediği hayranlar kazandı, hem de gişe başarısı yakaladı. Öbür dünya anarşisti Beterböcek'in kimliğinde, Hollywood'un unutulmaz anti-kahramanlarından biri doğmuştu...

1989'da, ünlü çizgi kahraman Batman'i büyük bir bütçeyle beyazperdede yeniden yarattı Burton. Batman rolünde, Beterböcek'i canlandıran Michael Keaton vardı ve onun iflah olmaz düşmanı Joker'iyse Jack Nicholson canlandırıyordu. "Batman", tüm zamanların en çok kazanan filmlerinden biri olarak, Burton'ın ismini Hollywood'un en büyükleri arasına yerleştirdi.

1990'da, daha öncekilerden çok daha kişisel bir projeyi gerçekleştirdi Burton: "Edward Scissorhands"... Johnny Depp'in ellerinin yerinde makaslar olan bir çocuğu canlandırdığı ve gotik-romantik bir atmosfer yakalayan bu film, orta derecede gişe başarısı yakaladı. Bu kadar kişisel bir projeden daha fazlası beklenmiyordu, sonuç hoşnut ediciydi bir başka deyişle...

Burton'ın 1992'de çektiği "Batman Returns" birinci filme göre daha karanlık, daha stilistik, belirgin bir biçimde dışavurumcu ve Burton'ın daha önceki çalışmalarıyla kıyaslandığında epey baroktu... Özellikle Michelle Pfeiffer'ın canlandırdığı "Kedi Kadın" karakterinin çok çarpıcı olduğu film, yine hatırı sayılır bir gişe başarısı yakaladı...

Fantastik yönetmenin bir sonraki çalışması, zarif ve masalsı animasyon "Nightmare Before Christmas"dı (Noel Kabusu). Bu "stop-motion" denilen, her karenin tek tek kukla hareketleriyle canlandırıldığı, çok emek isteyen bir animasyondu. Tim Burton'ın hayalgücünün niceliğini de niteliğini de en iyi yansıtan örneklerden biriydi.

Kariyerine bakılınca, Tim Burton'ı Ed Wood'a çeken şeyin fantastiğe duyduğu ilgi olduğu anlaşılıyor. Bunun dışında, kariyerlerine bakılınca, birinin görkemli başarısızlığıyla diğerinin görkemli başarısı, müthiş bir tezat oluşturuyor. Ama başka bir açıdan bakınca, ikisi birbirlerine çok uzak şeyler değil belki de. Sonuç da, her ikisinin de yaratılarının epey egzantrik olduğu, büyük başarının da büyük başarısızlığın da sık sık bu tür bir egzantriklikten geçtiği söylenebilir.

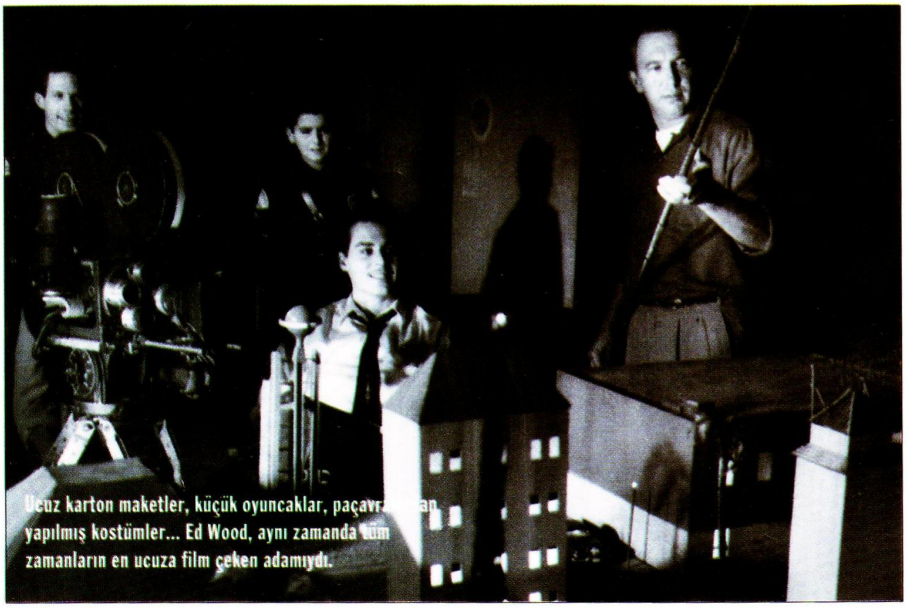
Ucuz karton maketler, küçük oyuncaklar, paçavra[illegible]an yapılmış kostümler... Ed Wood, aynı zamanda tüm zamanların en ucuza film çeken adamıydı.

elbette. "Plan 9"un "ölümsüz" cümlelerinden birini ("Hepimiz gelecekle ilgileniriz; sen de, ben de, hayatlarımızın geri kalanını orada geçireceğiz çünkü") sarfeden şarlatan medyum Criswell (Jeffrey Jones); gene "Plan 9"da yabancıların sakar başkanını canlandıran ve en çok da cinsiyetini değiştirmek için ameliyat olmak istemesiyle tanınan "Tavşan" John Breckinridge (Bill Murray); Wood'un takımının belki de en normal insanı sayılabilecek olan karısı Kathy (Patricia Arquette); "Bride of the Monster"da başrolü oynayan ve söylendiğine göre su da dahil olmak üzere hiçbir sıvıyı içemeyen Loretta King (Martin Landau'nun kızı Juliet Landau) ve daha birçokları vardı.

Çekimler başlamadan önce, Burton aslında kendi yarattığı büyük bir engeli aşmayı başardı: "Ed Wood" siyah-beyaz çekilecekti. "Uzun süre buna karşı direndim" diyor, "Ne var ki, özellikle Hollywood'u konu alan dönem filmlerini renkli seyretmekten hoşlanmıyorum."

Bu mantıklı açıklama projeye yeşil ışık yakmış olan Columbia'ya pek de uygun gelmedi. Stüdyo, siyah-beyaz çekildiği takdirde filmin yabancı pazarlarda ya da video pazarında iş yapmasının mümkün olmayacağını iddia ediyor ve Burton'a 18 milyon dolarlık bir filmi böyle çekmenin uygun olmadığını anlatmaya çalışıyordu.

"Tim'in olanca duyarlılığıyla Hollywood'da bunca başarı kazanmış olması bence çok şaşırtıcı" diyor Lehmann, "Sonu, kolaylıkla Ed Wood'unki gibi olabilirdi."

Ed Wood'un sevgilisini canlandıran Sarah

Genesin cocukları

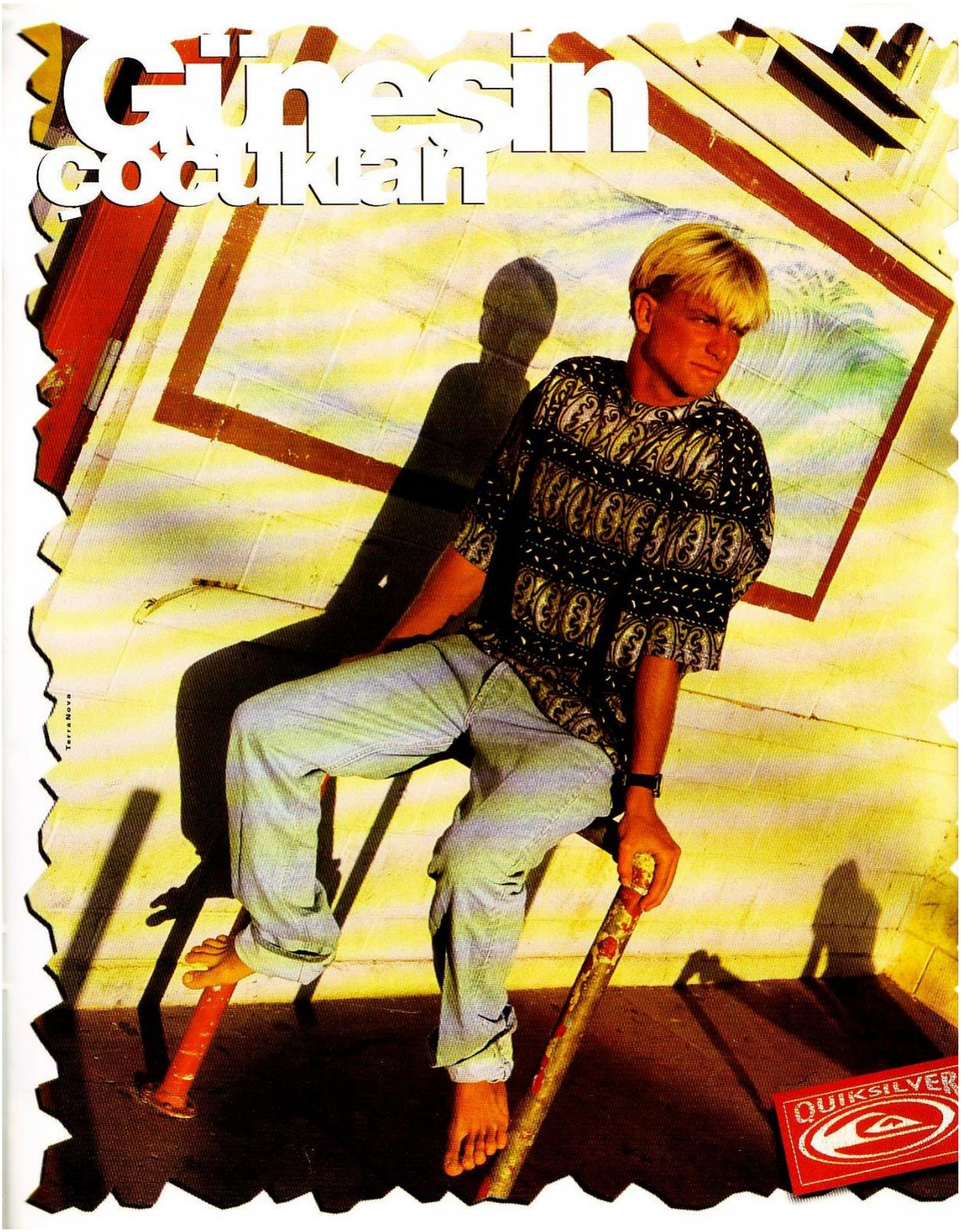

Terra Nova

Johnny Depp, Ed Wood için en uygun isimdi

Bacakları muhteşem!

Johnny Depp'in "Ed Wood"daki rol arkadaşı Sarah Jessica Parker, "Johnny erkek olarak zaten çok güzel, kadın kılığındaysa beni solluyor. Bacakları muhteşem!" diyor...

Johnny Depp sete giriyor. Yüksek topuklu ayakkabılar, siyah naylon çoraplar giymiş. İki kolunda da, birer sevgilisi için yaptırdığı dövmeler var. Bir kolunda, "Makas Eller"de birlikte oynadığı Winona Ryder'a aşkını anlatan "Winona Forever" yazılı, öbür kolundaysa sonraki sevgilisinin adı var, "Patty Sue"...

John Waters'ın "Cry-Baby"sinde, posterlerinin üzerinde "Her kızın isteyeceği, ama evlenmeyeceği biri" yazıyordu. Televizyon dizisi "21. Cadde"de oynarken, şarkıcılıktan oyunculuğa geçmişti ve Rolling Stone dergisi onu "Hot Faces of 1988" listesine almıştı... 1984'te "Elm Sokağı'nda Kabus"da oynadığı rolü bugün hatırlamak bile istemiyor, çok alakasız buluyor, ama herşeyin bir ilki vardır ve bu da onun ilkiydi...

Tim Burton onunla daha önce "Makas Eller"de çalıştı. Bu fantastik filmde, makas

elleri yüzünden sevgilisine dokunamayan Depp'in kalbi kırık bir post-punk çocuğu imajı vardı ve "Makas Eller"in etkileyiciliğini sağlayan unsurlardan biri de buydu.

Burton - Depp ortaklığının yeni ürünü "Ed Wood", Johnny Depp'in Hollywood yıldızlarına hiç mi hiç uymayan bir yönünü daha ortaya seriyor: Tam bir kumarbaz, para konusunda asla sağlamcı değil... Bugüne kadar, aralarında Ed Wood'un da bulunduğu dört filminde, sırf projeleri beğendiği için, henüz para meseleleri garantilenmeden sözleşmeyi imzalamış.

Tim Burton, Depp'e daha önceki çalışmasından dolayı hem sempati duyuyor hem de oyunculuğunu beğeniyor ama, Depp'in "Ed Wood" rolüne seçilmesinin tek sebebi bu değil. Burton, Depp'in bu role en uygun isim olduğunu, onunla daha önce çalışmamış bile olsa onun üzerinde düşüneceğini söylüyor. Ed Wood, heteroseksüel olmasına karşın erkekle kadının kesiştiği bir karakter. Burton da, Johnny Depp'in, imajını eşcinselliğe kaydırmadan kadını bir yan yakalayabildiğini düşünüyor.

Jessica Parker (acaba Depp bir yerlerine onun ismini de dövme yaptırır mı? Yaptırmaz, Sarah, Robert Downey Jr.'la birlikte!) ekliyor: "Kadın kıyafetleri giydiği zaman, moralimi bozacak kadar güzelleşiyordu. Erkek olarak baktığınızda zaten çok güzel, kadın kıyafeti giydiğindeyse beni gölgede bırakıyor. Bacaklar muhteşem."

Depp, sınavların en zorunu, Ed Wood'un karısı Kathy Wood'la yaşamış ve geçmiş... Kathy bir gün sete uğramış. Arkalarda bir yere oturduktan bir süre sonra, başrol oyuncularıyla tanışmak istemiş.

"Kadın kıyafetinde olmak için kötü bir gündü" diyor Patricia Arquette, "Yağmurun bardaktan boşanırcasına yağdığı, rujunuzun yüzünüze bulaştığı, rimelinizin aktığı günlerden biriydi; bu yüzden Johnny'nin sinirli olabileceği geldi aklıma. Ama Kathy, Johnny'yi çok sevdi. Ona Eddie'nin, içinde telefon defterinin ve daha bir sürü şeyinin olduğu cüzdanını verdi."

Filmde de göründüğü gibi Kathy, Ed'in kadın giysilerinden asla rahatsız olmamış. Başlangıçta biraz garipsemesine karşın, "Gerçek Eddie'yi tanıyordum. Onu sevmemin sebebi de buydu" diyor.

ISSAN BMC SUMMIT OTOMOTİV A.Ş. Eski Ankara Asfaltı (E5) P.K. 20 Kaynarca 81500 Pendik - İstanbul Tel: (216) 397 22 00 (8 Hat) Fax: (216) 396 59 59

Müşteri Memnuniyeti Ve Bilgi Hattı
-800-261 8528

OKAR OTOMOTİV Adana (322) 429 02 97 • GÜRKAN OTOMOTİV Adapazarı (264) 271 72 36 • DEMİRBAŞ Ankara (312) 212 81 86 EYAL OTOMOTİV Ankara (312) 286 83 16 • GÜNAYDIN A.Ş. Antalya (242) 345 45 22 • KOYUNCU OTOMOTİV Aydın Söke (256) 518 26 26 • SERTEPE OTOMOTİV Bursa (224) 257 08 60 • YAVUZLAR Denizli (258) 261 13 83 • GEYLANİ A.Ş. Gaziantep (342) 321 81 60

TIM BURTON'sa, "İnsanların kişilikleri farklı farklı katmanlardan oluşur. Ve sanırım, bunun çoğu zaman gizli kaldığı bir kültürde yaşıyoruz. Ben hep, toplumun baskılarının sizi dolaba hapsettiğini hissediyorum. Maskeler özgürleştirici olabilir. Örtünmek insanların daha özgür olmalarını sağlar... Halloween'i de bu yüzden seviyorum. Çünkü insanlara bakıyorsunuz ve onlar hakkında hiçbir şey bilmiyorsunuz ama, kostümlerine bakarsanız çok acıklayıcı olduklarını görürsünüz..."

Korku filmlerinin unutulmaz yıldızı Bela Lugosi, bir uyusturucu bağımlısı olup popülaritesini yitirdikten sonra "çete"nin en önemli üyesi olarak Ed Wood'un yanında yer aldı...

Wood dışında en belirgin maskeli figürse yüzünün her noktasını kaplayan kalın fondöteni, incecik beli, takma tırnakları ve simsiyah peruğuyla Vampira'ydı. Tim Burton'ın, sinemada ilk rolünü oynayan sevgilisi Lisa Marie için, çekimler bu yüzden tam anlamıyla bir işkenceydi. Vampira'ya yakışır biçimde davranıyor Burton'ın sevgilisi. "Hiç sevgililerinizden birinin kanını içtiniz mi? Denemelisiniz. Sadece bir tadımlık. Bundan geri dönüş olmaz." Söylediğine göre bundan Burton da çok hoşlanmış.

Çizdiği Lugosi portresi üzerinde çok çalışmış olan ve üstün performansıyla En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ını alan Martin Landau ise yorumunu savunuyor. Lugosi'yi sevmiyor değil zaten. Onun, fazla teatral ama gene de iyi bir oyuncu olduğuna ilişkin ipuçlarını veriyor çizdiği portrede.

Tim Burton bu karakterlerin hepsine karşı büyük sevgi besliyor. Ekipten birine göre film, "komik ve şeker" diye nitelenebilir, belki de duygu ve ton açısından "Makas Eller"e en yakın Burton filmi. "Bütün bu kişilerde beni çarpan birşeyler vardı" diyor Burton, "Garip bir naiflik. Başlarına pekçok şey gelmiş, gene de inançlarını yitirmemiş insanlara hep yakınlık duyarım."

Kimse bunu Kathy Wood'dan daha iyi anlayamaz. Kocasının ölümünden bu yana geçen on beş yıl boyunca parasız yaşamış. Ed para konusunda çok beceriksizmiş, o kadar ki filmlerinin haklarının kimde olduğu bile belli değilmiş.

Bu arada Disney, Ed'in Şöhret Bulvarı'nda bir yıldızının yer alması için bir kampanya başlattı. Depp, Landau, Arquette ve ötekiler bunu desteklemek için çeşitli mektuplar yazdılar. Bu kampanyayı en hararetli biçimde destekleyen Tim Burton, Ed Wood için, "O 'baba'ydı, asla piyasa olmadı" dedi...

"Sanki kocaman, kurşuni renkli, dipsiz bir kuyuda gibiydim" diyor Kathy Wood, Ed'in ölümünden sonra geçen yılları hatırladığında: "Sis kaplamıştı her yanı; ne başlangıç vardı, ne de son, dünya durmuş gibiydi. Ölürkenki hali hiç adil değildi. Bütün bu tanıtım kampanyaları ve törenler, neden daha önce olmadı? Oysa buna bayılırdı." ■

KUZEY OTOMOTİV İstanbul (212) 551 24 85 • SPORTUR İstanbul (212) 258 82 83 • SÜPER OTOMOTİV LTD. İstanbul (212) 276 13 31
YÜZBAŞIOĞLU A.Ş. İstanbul (216) 357 56 59 • KOYUNCU OTOMOTİV İzmir (232) 489 28 34 • MOTORPAR İzmir (232) 483 80 71
OMPAŞ İzmir (232) 435 22 04 • YILMAZ TİCARET İzmit (262) 325 56 45 • MENGİLLİOĞLU Kayseri (352) 224 03 43 • GAYE
OTOMOTİV Konya (332) 233 99 54 • ONUK OTOMOTİV Mersin (324) 327 51 12 • EKİNSAN A.Ş. Trabzon (462) 325 79 49

NISSAN
Bir kere NISSAN, her zaman NISSAN

Kıyamet virüsü

"TEHDİT"TE (OUTBREAK) DUSTIN HOFFMAN'I SCHWARZENEGGER GİBİ BİR AKSİYON YILDIZI OLARAK İZLEYECEĞİZ. GERÇEK FİLOVİRÜS VAKALARINDAN YOLA ÇIKAN FİLMİN SOLUK KESİCİ BİR ÖYKÜSÜ VAR: EŞİ GÖRÜLMEMİŞ BİR SALGIN FELAKETİNİN EŞİĞİNDE DURAN DÜNYA, KAPALI KAPILAR ARDINDAKİ OYUNLAR VE ZAMANLA YARIŞAN BİR ADAM...

Yapımcıyı ağlatan ikili. *"Tehdit"te Dr. Daniels'ın (Hoffman) eski karısı Dr. Roberta Keough rolünde Rene Russo var... Birbirlerini o kadar seviyorlar ki! Üç kat eldivene rağmen Russo'nun eline enfekte olmuş bir iğnenin battığı sahnenin çekiminin ardından, yapımcı Kopelson dayanamayıp ağladı...*

CALIFORNIA - CEDAR CREEK Hastanesi'nde kalanlar, hastalanmaya başlıyorlar. Hızla...

Afrika yağmur ormanlarının derinliklerinde yıllarca saklanan öldürücü bir virüs, buraya ulaşıp bu küçük topluluğun üyelerine bulaşmak için bir yol bulmuş. Kara vebadan daha tehlikeli ve bildik soğuk algınlığı virüslerinden daha bulaşıcı. Kontrol edilemez biçimde yayılmakla tehdit ediyor. Önce komşu San Fransisco'ya, California'yı bir uçtan ötekine katederek, tüm Amerika'ya. Ve kısa bir süre içinde, tüm dünyaya... Dr. Sam Daniels (Dustin Hoffman), küçük kasabanın her yerine yayılıp yüzlerce insanı öldürmeden ve tabii başka yerlere de sıçramadan önce virüsü durdurabilecek bir yol bulmak için, zamana karşı yarışıyor. Yalnızca tıbbi bir yarış değil Dr. Daniels'inki. Aynı zamanda, virüsün korkunç bir hızla yayılması tehlikesini içeren bir planı uygulamaya koyma ihtimalleri olan bakanlık yetkilileriyle de savaşmak zorunda...

Eşi görülmemiş bir tıbbi felaketin eşiğindeki dünyanın hikayesi "Outbreak" (Tehdit)...

Yönetmen Wolfgang Petersen, daha önce Oscar'a aday olduğu "Das Boot" dışında, bir politik serüven filmi olan "In The Line Of Fire"la da çok başarılı bulunmuştu. Bir kez "Kramer Kramere Karşı", bir kez de "Yağmur Adam"la En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını kazanan Dustin Hoffman ise, bu filmle ellisinden sonra aksiyon oyuncusu olmayı deniyor. Yardımcı erkek oyuncu Morgan Freeman da, "Miss Daisy'nin Şöfö-

Hoffman zırhını sevmedi. *Havadan da bulaşan ölümcül virüsten korunmak için giyilen bu operasyon elbiseleri o kadar çok terletiyordu ki, Dustin Hoffman, "Kontratı imzalarken işin içinde bu kostümlerin olduğunu söylememişlerdi" diyor...*

rü" ve "Shawshank Redemption"ile, iki kez En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ına aday gösterildi. Filmin kadın oyuncusu Rene Russo, yönetmen Petersen'le daha önce "In The Line Of Fire"da da çalışmıştı. Filmde, çok fazla görülmeyen ama her zamanki gibi rolünü çarpıcı bir başarıyla canlandıran bir aktör de var, Donald Sutherland. Sutherland'ı "The Dirty Dozen", "M*A*S*H", "Ordinary People", "Backdraft" gibi filmlerden hatırlayabilirsiniz. Yapımcılarsa, daha önce "Platoon" ve "Kaçak"la Oscar kazanan Arnold Kopelson, yönetmen Petersen ve "In The Line Of Fire"ın yapımcısı Gail Katz...

"Tehdit"in hikayesinin temelinde, sekiz yıl filoviruslerin yol açtığı ölümlerle (özellikle de Ebola adlı virüsle) ilgili araştırmalar yaptıktan sonra, bu konuda "Crisis In The Hot Zone" adlı bir kitap yazan Richard Preston adlı araştırmacının çalışmaları yatıyor. Preston'ın kitabı, anlattığı öykünün tıbbi açıdan ürperticiliğinin yanısıra, içerdiği sinematik gerilimle de çok dikkat çekiciydi. Hem ciddi bir araştırmaydı, hem de çok büyük aksiyon filmlerine uygun bir malzemesi vardı. Toplu ölümler, salgın korkusu, Amerikan ordusunun virüslerle ilgili gizli çalışmaları, örtbas edilen ya da edilmeye çalışılan vakalar, dehşet, dehşet, dehşet... Kitap, henüz tamamlanmadan önce medyada yankılarını buldu. Preston'ın, kitabının yayınlanmasından önce, New Yorker'a özel olarak hazırladığı, Ebola adlı virüsle ilgili "Crisis In The Hot Zone" başlıklı dosya epey ses getirdi. "Tehdit"in yapımcısı Kopelson, bu dosyayı okuduğunda çok etkilendi ve hemen ölümcül virüsle ilgili bir film yapmak istedi. Hikayeyi satın almak için Richard Preston'la anlaşmaya çalıştı. Ancak Richard Preston, 20. Century Fox'la çalışmayı tercih ediyordu; onlarla, başrolünde Judie Foster ve Robert Redford'un oynayacağı, yapımcılığını Lynda Obst'un üstlendiği "Crisis In The Hot Zone" adlı film için anlaştı.

KOPELSON'SA KENDİ FİLMİ "Tehdit"in, "Kaçak" gibi, yüksek gişe hasılatı yakalayacak güçlü bir aksiyon olmasını istiyordu. Warner Bros bu fikre pek sempatik bakmıyordu. Onun çok iyi, büyük bir hikayeyi basit bir gerilime dönüştürmek istediğini düşünüyorlardı. Hatta, Kopelson'ın başrol teklif ettiği "ac-

50'sinden sonra. *Dustin Hoffman, 57 yaşında aksiyon oyunculuğuna soyunarak birden tarz değiştirdi. "Marathon Man" bu kez, dünyayı başedilmez bir virüsten korumak için zamana karşı koşuyor...*

tion man" Harrison Ford'un teklifi reddetmesinin hoşlarına gittiğini açıkladılar sonradan. Herşeye rağmen, Kopelson iyi sonuç alacağından çok emindi ve Warner Bros'u, aralarında bir de uzman bulunan, dört kişilik senaryo ekibine 250 bin dolar ödemeye ikna etti. "In The Line Of Fire"ın yönetmeni Wolfgang Petersen'i de prodüksiyona ortak ederek, onun da bu işle ilgilenmesini sağladı.

DAHA SONRA "Kuzuların Sezsizliği"nin senaryo yazarı Ted Tally senaryoya müdahale etti. Tally, "Kuzuların Sessizliği"nde yaptığının aynısını "Tehdit" için gerçekleştirdi. Kopelson'un deyişiyle, "Kolaylıkla gerilimli bir B-filmine dönüşebilecek bir malzemeyi çok güçlü bir dramaya dönüştürdü."

Bu herhangi bir yapım değildi. Çünkü, çok güçlü bir rakip film hazırlanıyordu aynı anda. Rakip film "Crisis In The Hot Zone"un başrol oyuncuları Jodie Foster ve Robert Redford gibi isimler olduğu için, galibiyetin garantisi yoktu Kopelson için. "Crisis In The Hot Zone", 95'in en güçlü filmlerinden biri olacağa benziyordu.

"Crisis In The Hot Zone"un başrollerini paylaşan Jodie Foster ve Robert Redford'un rolleri üzerinde çok fazla çalışmaları, "Tehdit" ekibinin ekmeğine yağ sürdü, "Tehdit"in çekimleri daha önce başladı. Başrollerdeki Dustin Hofmann ve Rene Russo da, tüm teknik ekip de rekabetin farkındaydılar, çok hızlı çalışıyorlardı. Yapımcı Kopelson da, filmin bir an önce yetişmesi için yönetmen Wolfgang Peterson'a bazı sahnelerin çekiminde yardım etti.

Ölümcül hastalığı yayan maymunlar, iki filmde de anahtar rolü oynuyorlardı. Kopelson'un filmi "Tehdit", reklam alanında da diğer film "Crisis In The Hot Zone"un önüne geçti. Maymunların ürpertici bir yüz ifadesiyle dişlerini gösterdikleri, "Soğukkanlı kalmaya çalışın" sloganı yazılı afişler büyük ilgi gördü. "Kopelson ve adamları" için herşey yolunda gidiyordu: Aynı konudan hareket eden iki film arasında, "Tehdit", 97 günde tamamlanarak yarışı önde bitirdi...

TEHDİT

(OUTBREAK)

YÖNETMEN: WOLFGANG PETERSEN

OYUNCULAR:

DUSTIN HOFFMAN, RENE RUSSO

MORGAN FREEMAN, KEVIN SPACEY

CUBA GOODING JR.,PATRICK DEMPSEY

DONALD SUTHERLAND

SENARYO:

LAURENCE DWORET - ROBERT ROY POOL - TED TALLY

GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ:

MICHAEL BALLHAUS

YAPIMCILAR:

ARNOLD KOPELSON - WOLFGANG PETERSEN

GAIL KATZ

Ebola, Marburg, Motaba ve diğerleri...

MAYMUNDAN GELDİK, MAYMUNLA GİDECEĞİZ!

"Tehdit" de konu edilen virüs de, aynı AIDS gibi, Afrika ormanlarının derinliğindeki maymunlardan insana geçiyor...

1976 yılında, Kuzey Zaire'deki Ebola Nehri civarındaki köylerde ölüm kol geziyordu. Bilinmeyen bir "şey" insanları etkisi altına alıyor ve korkunç acılar verdikten sonra hızla öldürüyordu. Virüs o kadar hızlıydı ki, araştırmacı Richard Preston "haftasonu ölüm" diyordu buna...

Ölmek de kolay değildi üstelik... Başağrısı başlıyordu, ateş yükseliyordu ve düşürülemiyordu bir türlü. İç organlarda kanamalar oluyordu. Bir yandan iç kanama sürerken, bir yandan kan pıhtılaşmaları oluyordu. Kan akışı, pıhtıların beyinde, karaciğerde ve dalakta toplanmasına yol açıyordu. Bu felce yol açabiliyordu. Yüz ifadesizleşiyordu hızla, beyindeki tahribat çıldırmaya götürebiliyordu "hasta"yı. Beden yer yer morarıyor, bağırsaklar kanla doluyordu. Hastanın kusmuğu mor-siyah bir renk alıyordu. Kan oluk oluktu artık. Gözlerden, burundan, anüsten kan sızıyordu... Sonunda kurtuluyordu hasta; ya yüksek ateşin yol açtığı şok ya da kan kaybı nedeniyle ölüm geliyordu. Ortalık, maymun ve insan cesetleriyle doluydu... Bu virüse, çevresinde görüldüğü nehrin adı verilerek "Ebola" dendi.

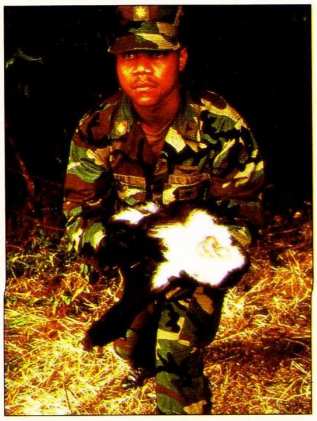

Hayvanlardan insanlara geçen filovirüsler ailesinden olan Ebola, bilinen en öldürücü virüslerden biriydi. Ölüm oranı, filmdeki gibi yüzde 100 değildi gerçi ama, yüzde 88'di...

Ebola nehri çevresindeki köyler karantinaya alındı, olaya Amerikan ordusunun enfeksiyonel hastalıklarla ilgili araştırmalar yapılan birimi USAMRIID el koydu... Olay çok entrikalıydı. Sonradan, USAMRIID'in Ebola'yı biyolojik savaşta kullanmak amacıyla incelediği tezi bile ortaya atıldı. Çünkü virüs çok çabuk öldürüyordu. Ebola'nın 1976'daki büyük katliamı, bir hastanedeki dikkatsizlikle başladı. Belçikalı rahibelerin çalıştığı Yambuku hastanesinde, hastanede ve dışardaki yüzlerce hastaya antibiyotik enjekte etmek için yalnızca beş enjektör kullanılmıştı. Enjektörler uzun aralıklarla dezenfekte ediliyordu... Virüs önce enjektörün kullanıldığı kişilere, onlardan ailelerine hızla bulaşmıştı... Ardından virüsün hastane personeline de bulaştığı anlaşılmıştı.

Ebola'yla ilgili en büyük skandal bu noktada yaşandı: Virüsü kapan üç rahibe Zaire'nin başkenti Kinshasa'ya uçmuş, ikisi öldükten sonra, Avrupa ülkeleri Zaire'yle aralarındaki hava bağlantılarını tümden kesmişti. Zaire yönetimi, başkent Kinshasa'nın etrafını askerlere çevirtmiş ve duyulacak bir haberin paniğe yol açabileceği kaygısıyla da tüm radyo sinyallerini bloke etmişti...

Ebola'nın havadan da bulaştığıysa, Amerika'da bir araştırma merkezinde, birbirleriyle bağlantıları olmadıkları sanılan maymunların virüsü kapıp ölmesiyle anlaşılmıştı. Virüsü kapan maymunlar arasındaki tek bağlantı, laboratuvarın odalarındaki havalandırma sistemleriydi... Bu laboratuvarda, virüs görevlilere de bulaşmıştı. Ancak, Ebola'nın bu türünün insanlara bulaştığı, ama öldürmediği anlaşıldı ve Ebola Reston adı verildi...

"Tehdit"in öyküsü de, Richard Preston'ın Ebola ve diğer filovirüslerle ilgili araştırmalarıyla ilgili kitabından yola çıkılarak, uzmanların da yardımıyla yazıldı. Motaba denilen virüs de, büyük ölçüde Ebola'yla aynı özellikleri gösteriyor zaten...

FİLM BİTTİĞİNDE, Kopelson gerçek bir zafer çığlığı attı ve bağırdı: "Buralardaki tek öldürücü virüs filmi bizimki..."

"Platoon", "Kaçak", "Vahşi Nehir" gibi yapımlara imza atan Kopelson'ın ismi, "Tehdit"te, bir yapımcı için alışılandan fazla öne çıkıyor. Çünkü, rekabet nedeniyle, o bu filme çok fazla şey katmış, çok uğraşmış... İri kıyım, sert görünüşlü bir adam; insanlara ya güven veriyor, ya korkutuyor. "Tehdit" ekibine gerçekten güven vermiş ve bu da motive edici olmuş.

"Outbreak"in çekimlerinde set olarak, 150 yatak kapasiteli Güney Los Angeles Hastanesi kullanıldı. Bu neredeyse yıkıla-

Kendi hayatı için
Rene Russo'nun canlandırdığı Dr. Roberta Keough, aynı zamanda kendi hayatı için savaşıyor virüsle. Eline batan iğne yüzünden, çare bulunamazsa kısa bir süre içinde ölecek çünkü...

ÇAĞIMIZIN BİR ANTİ-KAHRAMANI

Son yılların en medyatik kişilikleri virüsler. "Virüs" denince, gazetecilerin, televizyoncuların gözleri parlıyor, kulakları birden bire keskinleşiyor. Virüsler, bugünün insanının "görünmeyenin gücüne inanma" ihtiyacını karşılıyorlar herhalde. Çok görkemliler. Hele bir de, bir virüsün tedavisi yoksa, medyatik zihinler kendilerinden geçiyor.

Bilgisayar virüsleri bile ne kadar çekici. Özellikle bilgisayarla ciddi işleri olmayan, hasar durumunda kayıplarını önemsemeyebilecek amatörler, bilgisayar sistemlerinde virüs çıkınca ne kadar gururlanıyorlar!

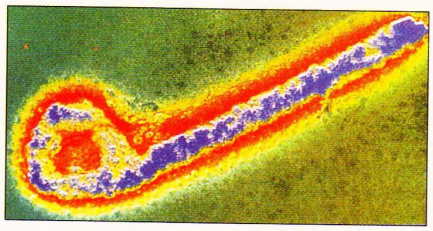

AIDS artık medyatik çekiciliğini kaybetti, fazla "işlendi"... AIDS ayrıca ciddi bir şeydi, medyatikliği "ciddiyet"inden besleniyordu. Gerçek bir sorundu bir başka deyişle (bunu söylerken, diğer medyatik virüslerin gerçek sorunlar olmadığını değil, gerçekliklerinin nitelik ve nicelik açısından boyut değiştirdiğini kastediyoruz). Aslında AIDS'in sunduğu, "Outbreak"de konu edilen virüslerin sunduğundan başka birşey: AIDS ne gerçek bir başlangıç, ne de gerçek bir son sunuyor. Ne "First Cut Is The Deepest"ın romantizmi var AIDS'de, ne de "Final Cut"ın trajik görkemi. Bir "aralık" yalnızca. Ölüme biraz daha hızlı gitmek, ölürken biraz daha "çürük" olmak. Lanetlenmek, dışarda olmak. Yani, "ciddi" olmasa, medyatik de olmayacak. Çünkü medyatik olan, süreçler değil, enstantaneler genellikle.

Kıytırık televizyon programlarının jeneriklerindeki büyük patlamalarla kendini ifade eden "yolda oyalanmadan hedefine giden dünya", Ebola ve Motaba gibi virüslerde, aradığı anti-kahramanı buluyor. Havadan yayılabildikleri için, "iradi" yolla, "nefse hakim olmak" suretiyle savaşılamıyor, sağ kalanlar arasında olmak için çiftleşmemek yetmez; ölüm sizin iradenize değil, görünmeyenin iradesine kalmış, daha tanrısal. İç organlardan, gözlerden akan kan (ağlayan Meryem'e ne kadar yakın!); delirme (çılgınlık kültünün en itibarlı üyesi); ve haftasonu ölüm (booom!)... Ayrıca ormanın derinliklerinden, maymundan ve "siyah adamdan" geldiğini unutmamak lazım: "İlkel"den gelen ölüm bir fast-food restoranda bile yakalayabilir sizi (borcunuz kredi kartı hesabınıza işlenirken üstelik).

Ah canım, bu kadar medyatik olunur da, Hollywood'a malzeme olunmaz mı?

Emret generalim. *Rene Russo, filmde generali canlandıran Morgan Freeman için, "Onun oynadığı sahnelerde karşımda gerçek bir generalin olduğunu düşündüm" diyor.*

cak görünümdeki eski binada, Cedar Creek Hastanesi canlandırılıyor. Kongo, Motaba Vadisi'nden, virüs taşıyan bir maymunun gelişiyle birlikte başlıyor korkunç olaylar. Tedavisi, herhangi bir aşısı olmayan öldürücü bir virüsün, havada sıradan bir soğuk algınlığı virüsü gibi dolaştığını düşünün. Üstelik bu virüs, yüzde yüz oranında öldürücü... Tüyler ürpertici bir öykü değil mi?

Filmde konu edilen Motaba (aslında, Ebola adlı virüsle ilgili öyküden yola çıkıldı), hastaları korkunç kanamalarla öldürdüğü için, hastanedeki figüranlara yapılan kan makyajları yüzünden ortalık korkunç görünüyor. Hepsinin üzerinde kan ve mor-siyah kusmuklar var...

FİLMİN BÜYÜK BÖLÜMÜ California ve Los Angeles'da çekildi. Virüsün faaliyet gösterdiği Afrika köyleriyle ilgili sahneler içinse, Hawai'de hazırlanan setler kullanıldı.

"Marathon Man" Dustin Hoffman, bu kez dünyayı kurtarmak için koşuyor. İki asistan film boyunca Hoffman'ın çevresinde dolaşıyor. Çünkü Hoffman'ı, aşırı derecede sıcak tutan sarı operasyon kostümünden ancak onlar çıkarabiliyor. Hoffman, kostüm başlığı çıkarılırken epey eziyet çekiyor. "Kontratı imzalarken işkence yapan kostümden söz edilmemişti" diyor. Kopelson'sa bütün bu eziyetlere değeceğini söylüyor. "Seni aksiyon kahramanına dönüştürüyorum" diyor Hoffman'a. Gerçekten de, Hoffman, "Tehdit"te, sık sık Schwarzenegger'i andıran sahneler canlandırıyor. Hoffman, "Şimdiye kadar hem Yahudi hem de aksiyon kahramanı olan birini hiç görmedim" diyor. Kopelson, Hoffman'a, Harrison Ford'un yarı Yahudi olduğunu söylüyor gülerek.Yönetmen Petersen, bu virüslerin şu anda insanların pek dikkatini çekmeseler de, büyük tehlike oluşturduğunu düşünüyorlar: "Günümüzde dünya, çok farklı boyutlarda tehlikelerle karşı karşıya. Soğuk savaş ya da nükleer silahlar gibi tehlikelerden çok daha farklı, belki de daha ürkütücü. Çünkü bu tür virüsleri engelleyemiyoruz. Onlarla savaşacak silahlarımız ve engelleyici güçlerimiz yok. Tamamen kendi irademiz dışında gerçekleşiyor. Doğayla oynuyorsunuz ve o da bir şekilde sizi cezalandırıyor. Düşünün, AIDS virüsüne karşı bir şey yapamıyoruz. Peki, ya AIDS virüsü havadan bulaşabilen bir virüs olsaydı ne olacaktı? Kim garanti edebilir böyle bir virüsün ortaya çıkıp da dünya yüzünde milyonlarca insanı bir anda öldürmeyeceğini?" ■

DUSTIN HOFFMAN
RENE RUSSO
MORGAN FREEMAN
Bu hayvan
ölümcül bir virüs taşımakta...
Ve dünyanın
en büyük tıbbi krizi
başlamak üzere.
TEHDİT
"OUTBREAK"
Sakin olmaya çalışın.
WARNER BROS. sunar
Bir ARNOLD KOPELSON yapımı PUNCH PRODUCTIONS, INC. işbirliğiyle Bir WOLFGANG PETERSEN filmi
DUSTIN HOFFMAN RENE RUSSO MORGAN FREEMAN "OUTBREAK" CUBA GOODING, JR. PATRICK DEMPSEY ile DONALD SUTHERLAND ve KEVIN SPACEY
Müzik JAMES NEWTON HOWARD Editör NEIL TRAVIS, A.C.E., LYNZEE KLINGMAN, A.C.E. ve WILLIAM HOY Yapım Tasarımı WILLIAM SANDELL
Görüntü Yönetmeni MICHAEL BALLHAUS, A.S.C. Prodüsör DUNCAN HENDERSON ve ANNE KOPELSON Senarist LAURENCE DWORET ve ROBERT ROY POOL
İşyeri ARNOLD KOPELSON, WOLFGANG PETERSEN ve GAIL KATZ Yönetmen WOLFGANG PETERSEN
Film Müziği Varese Sarabande CD ve Kasetlerinde
26 MAYIS CUMA GÜNÜNDEN İTİBAREN BEYOĞLU EMEK, ŞİŞLİ KENT,
ETİLER PARLIAMENT CIN. CLUB, MASLAK MOVENPICK, B.KÖY 74, ATAKÖY PRESTİJ, Ç.TAŞ ŞAFAK, KADIKÖY SÜREYYA
ALTUNİZADE CAPİTOL, PENDİK OSCAR, ANKARA AKÜN, İZMİR ŞAN, K.YAKA DENİZ SİNEMALARINDA

Kaplanı güvenli

Kaplanın kendine olan güveni sonsuzdur. Onu böylesine güvenli kılan da gücüdür. Türk bankacılık sektöründe 9 yıldır hizmet sunan **Tekstilbank**'ı da güçlü kılan; sermaye yapısı, gerçek profesyonellerden oluşan deneyimli ve dinamik kadrosu, ilke edindiği ve uyguladığı "akılcı bankacılık" yöntemleridir. İşte bu nedenle **Tekstilbank**, geçtiğimiz yıl yaşanan kriz döneminden büyüyerek çıktı. Uluslararası standartlara göre, güçlü sermaye yapısını gösteren sermaye yeterlilik rasyosunun % 8 olması

kılan, gücüdür!

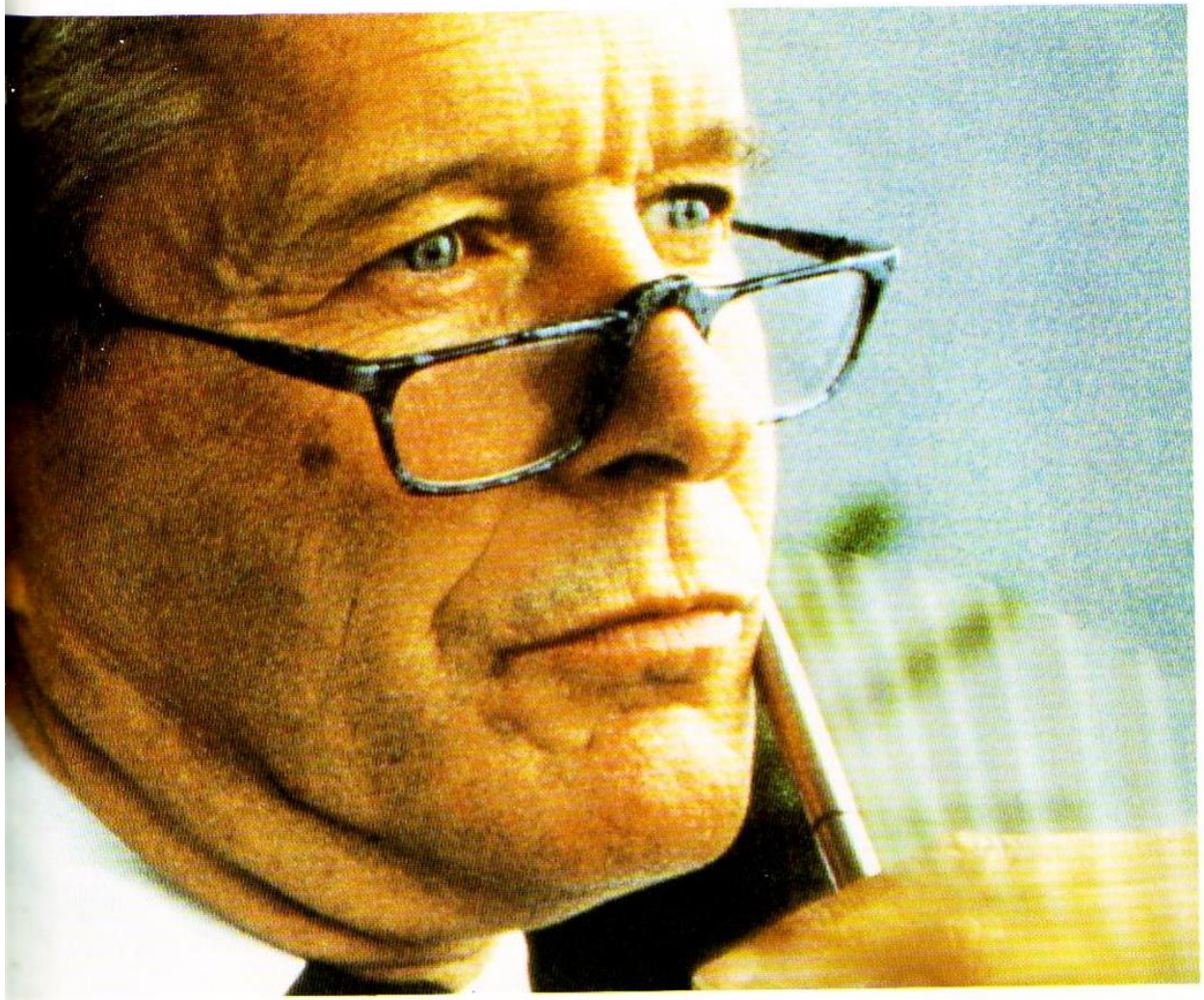

yeterliyken; bu oran **Tekstilbank** için 31 Aralık 1994'te % 11, 31 Mart 1995'te ise % 15 olarak gerçekleşti. Klasik bankacılık ürünlerinden en modern finansman ve yatırım tekniklerine kadar, komple bankacılık hizmeti veren "güçlü" bir bankayla çalışmak istiyorsanız **Tekstilbank**'a gelin.

TEKSTİLBANK

"Sizi bekliyor"

"MAVİ GÖKYÜZÜ"NDEKİ ROLÜYLE EN İYİ KADIN OYUNCU OSCAR'INI KAZANARAK YENİDEN

N GÜNDEME GELEN JESSICA LANGE, İKİ YENİ FİLMİNDE DE ZOR ROLLERDE OYNUYOR...

Mizah, zeka ve onur...

Jessica Lange

LANGE İLE, HEM PERDEDEKİ HEM DE HAYATTAKİ ROLLER ÜZERİNE İÇTENLİKLİ BİR SÖYLEŞİ...

JESSICA LANGE, güzel olmadığını düşünüyor. Birçok kişiyse ona neden böyle hissettiğini soruyor. Çünkü, kocaman bir goril olan King Kong bile onun güzelliği karşısında ne yapacağını şaşırmış, ona aşık olmuş ve şefkatle avucuna almıştı. Sydney Pollack "Tootsie"de Jessica Lange'i seçti ve bu filmde bir kadını canlandıran Dustin Hoffman ilk görüşte aşık oldu Lange'e.

Bugün 45 yaşında olan Jessica Lange'in, Baryshnikov'dan bir, Sam Shepard'dan ise iki çocuğu var. Yıldız anne için yıldız babalar...

Jessica Lange, çok narin ve kadınsı bir görünüme sahip. Bu, onun bir başka özelliğinin görülmesine engel oluyor. Onun güzelliği ve narinliğinin altında, çok az insanın sahip olduğu büyüklükte bir mizah duygusu yatıyor. Birçok insanın ciddiyetle söz ederken bile rahat edemediği konularla kolayca alay edebiliyor, onlarda gülünecek yanlar bulabiliyor.

Son oynadığı filmlerden "Rob Roy"da, Lange'in Liam Neeson'ı ateşli bir biçimde öptüğü bir sahne var. Lange, Neeson'a bir bacağını dolayarak sarılıyor ve çok cüretkarca öpüşüyorlar. Bu öpüşme sahnesi o kadar ateşli ki, ona "Rol yaparken, nasıl böyle öpüşebildin" diye sormaktan kendilerini alamıyorlar. Lange'in bu soruya yanıtı, daha önce bu tür sorulara verilen yanıtlardan bir hayli farklı: "Aslında bu gerçek bir öpüşmeydi. Çok da zevkliydi..."

Lange, başka birçok oyuncudan farklı olarak, yaşamının sanatından tamamen ayrı olduğu izlenimini vermeye çalışmıyor. Canlandırdığı karakterlerde kendisini buluyor, onlara kendisinden bir şeyler vererek hayat katıyor. Lange'in son yıllarda canlandırdığı karakterler bir hayli ilginç.... 1990 yılındaki "Men Don't Leave"de yorgun anne rolüyle, büyük bir beğeni kazandı. "Mavi Gökyüzü"nde histriyonik bir kadını canlandırdı. Bu roldeki perfor-

Mizah, zeka ve onur...

Jessica Lange

mansı, ona bu yılın En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını getirdi aynı zamanda.

"Rob Roy"da ise korkunç bir tecavüz yaşamış ve bu travmatik olayın ardından yaşamını sürdürmeye çalışan bir kadını canlandırıyor. Lange'in son olarak oynadığı bir başka film, Halle Berry ile birlikte rol aldığı "Losing Isaiah"... Bu filmde orta sınıf bir işçi kadın olarak karşımıza çıkıyor Lange.

Çöplüğe bırakılmış, siyah, uyuşturucu bağımlısı bir bebeği evlat ediniyor...

Jessica Lange, "Losing Isaiah"ın çekimleri için kilo aldı. Kendisine uygun olmayan kıyafetlere ve yakışmayan bir makyaja büründü. Tıpkı Robert De Niro'nun "Raging Bull"da yaptığı gibi... Bu yüzden de "Losing Isaiah"da müthiş yorgun görünmeyi başarıyor. Bu kadar riskli bir rolü, Elizabeth Taylor, "Who's Afraid Of Virginia Woolf"da denemişti. O günden bu yana da kimse bu tür bir role cesaret edememişti.

Jessica Lange şu anda 51 yaşındaki oyun yazarı-aktör Sam Shepard ve üç çocuğuyla birlikte, Virginia at çiftliğini terketti ve Los Angeles'a Tennessee Williams'ın oyunu "Streetcar Named Desire"daki kadın karakter Blanche DuBois'yu canlandırmak için geldi. İki buçuk yıl önce, bu oyunu Broadway'da oynamıştı. Eleştirmenler Lange'i çok fazla beğenmemişlerdi. Buna rağmen Lange'in bu rolü tekrar canlandırmak istemesi de ayrı bir cesaret. Şimdi bu karakteri bir kez daha, televizyon için canlandıracak ve partneri de Alec Baldwin olacak.

Lange'in prova yapmadığı günlerde bile, Blanche'ın Güneyli aksanını duyuyorsunuz. Lange, en güzel mücevherleri, güneş gözlüklerini seçiyor... "Bu Blanche, siz de öyle düşünmüyor musunuz?" diyor...

Blanche'ı anlatır mısınız?

LANGE. Eğer bu karakterin özelliğini öğrenmek istiyorsanız, "yalnızlık" diyebilirim. Size uygun, yaşayabileceğiniz bir yer bulma, bir insana ya da bir yere ait olma duygusu... Blanche hep "dinlenmek istediğini" söylüyor. Bu sözün karaktere ulaşmam için gerekli anahtar olduğunu düşündüm hep. Çünkü o asla dinlenemez. Fiziksel, duygusal ve ruhsal olarak, hiç bir zaman birşeylere ara verip de dinlenemez.

Blanche'ı canlandırırken bunları mı hissediyorsunuz?

LANGE. Çocuklarıma bu karakteri yeniden canlandıracağımı söylediğimde, bir tanesi (Hannah ya da Walker, tam olarak hatırlayamıyorum) "Yine küvete girip, bize de ışıkları mı kapattıracaksın?" diye sordu. Bunu tamamen unutmuşum. Ama bu gerçekten tek iyi gelen şey. Tiyatroda Blanche'ı canlandırdığım zaman böyle yapıyordum. Benim hayatımda ne olursa olsun bir anneyim ve sabah sekizde kalkmak zorundayım. Bu yüzden de gidip küvette yatarak dinleniyorum.

- Tabii yalnızlık da hissettiniz...

LANGE. Hayatımın en yalnız dönemlerinden biri olduğunu söyleyebilirim. Akşam saat 6'da tiyatroya gidiyordum. Kıyafetlerin olduğu odaya gider, bazen yerde otururdum ve kendimden geçercesine ağlardım. Gerçekten, kendimi o kadar yalnız hissettim ki... Ama oyun, bittiği zaman, sahnede kalan Blanche'ı özlerdim. Öyle bir duyguydu ki bu... Sanki uzaklarda olan bir arkadaşınızı veya ailenizi özlemek gibi bir şey... Onu hala çok özlüyorum. O beni çok değiştirdi...

- Film için teklif gelmezse ya da sizin istediğiniz türde roller gelirse emekli mi olacaksınız?

LANGE. Sanırım, ikisi birden olursa evet. Bana devamlı olarak, filmlerde kadınlara verilecek iyi rol olmadığı ve bu konuda ne hissettiğim soruluyor. Oysa şimdiye kadar canlandırdığım karakterler içinde en ilginciyle karşı karşıyayım. Bu, en son çektiğim filmlerden "Rob Roy"daki kadın karakter... Bu kadın insanda büyük bir hayranlık uyandırıyor. Birlikte olduğu erkekle aralarında utanılacak, nörotik ya da "modern" hiçbir şey yok. En basit haliyle, bir kadın ve erkek ilişkisi var aralarında. Hiç kimse bir diğeri olmaya çalışmıyor. Eşit olarak var oluyorlar. Ben de bu yüzden bu filmde rol aldım. Bu tür ilişkilere, artık filmlerde pek fazla rastlamıyoruz. Bütün ilişkiler nörotik bazda gerçekleşiyor. O kadar sıkıcı ki! Bu kadınlar ve erkekler hakkında birşeyler öğrenmek istemiyorsunuz. Onların birbirlerini cinsel olarak etkilemeleri en son görmek istediğiniz şey...

- Peki "Losing Isaiah"te rol almanızın sebebi neydi?

LANGE. Bu filme başlamadan önce iki yıl çalışmamıştım. Bu sırada birçok öneri geldi ama hiçbirini ilginç bulmadım. Ben de kendi kendime "İşte hayatımda önemli bir dönem" dedim. Hep güçsüz bir anneyi canlandırmak istemiştim. Filmdeki anne görünüşüyle, yaşamındaki olaylarla çok güçsüzdü. Çünkü yardım etmek istediği insanlara ulaşamıyor, kocası başka bir kadınla birlikte oluyor... Ben de kendime böyle bir kadını görsel olarak yaratıp yaratamayacağımı sordum. Karakterin nasıl görünmesi gerektiği konusunda kesin kararlar verdim. Ve en sonunda filmi görmeye gittiğimde, neden makyaj yapmadığımı, neden öyle giyindiğimi bir türlü anlayamadım. Bir aktör olarak altı ya da sekiz ay önceki halinize bakıyorsunuz. O karakterin perdede öyle görünmesi gerektiğini düşünüyorsunuz. Sonra neden bu kadar kötü görünmeme izin verdim diye düşünüyorsunuz...

- Peki, bu rolü canlandırmış olmaktan memnun musunuz?

LANGE. Aslında bilmiyorum. Bir oyuncu olarak yaptığımın doğru bir tercih olduğunu biliyorum. Canlandırdığım bu tipin saçı hep biraz dağınık, kıyafetleri özensiz olmalı. Evet, almak istediğim sonuç buydu ve bunu elde ettim. Ama seyircilerin sizin neden bu tür bir oyunculuk sergilediğinizi anlamalarını istiyorsunuz. Aslında gerçekten bu kadar kötü görünmediğinizi bilmelerini istiyorsunuz.

- O kadar da kötü görünmediniz...

LANGE. Öyle mi? Teşekkürler. Ben o kadar emin değilim. Benim için bunca zamandan sonra bile, kendimi perdede görmek çok zor.

- Gerçekten mi?

LANGE. Evet. Sanırım bu yüzden de oyuncuların kıyafetlerle ve makyajla değişmelerinden gittikçe daha çok hoşlanmaya başladım. Ajansım bir kamburum, aksayan bir ayağım ve bir sakala sahip olmam gerektiğini söylese, olurdum. Çünkü asıl ilginç olan bu değişiklikler. Olabildiğimiz kadar değişik olmaya çalışıyoruz. Bu yüzden "Rob Roy"daki kadın bir harika. Tanıdığım bütün insanlardan farklı bir kadını oynadım. Ve modern olmayan bir yaşamı yarattım.

- O kadının siz olduğunu düşündüm.

LANGE. Canlandırdığım bütün karakterler benim. Bazılarını diğerlerinden daha çok sevdim tabii. Ama şimdiye kadar oynadığım karakterlerin içinde en çok sevdiğim "Rob Roy"daki kadın karakter. Onu ve yaşadığı ilişkiyi çok sevdim. Bu benim için pek alışıldık birşey değil. Bir de Streetcar'da ki Blanche... Gerçekten çok trajik biri. O kadar özel ki... Ama kimse bunu anlayamıyor.

- Onunla evlenmek isteyen şanssız adamda mı bunu anlamıyor?

LANGE. Anlıyor, ama çok zayıf biri. Onu kabul edebilseydi, yaşam çok dolu olabilirdi. Yaşamı çok ilginç bir hale getirebilirdi. "Blue Sky"daki karakter gibi değil. Oradaki kadın kocasının hayatını çok ilginçleştiriyor. O da

karısını affediyor, çünkü hayatının karısıyla birlikte çok ilginç olduğunu görüyor.

- Biraz da sizden bahsedelim. Nerede doğdunuz?

LANGE. Kuzey Minnesota'da. Benden büyük iki kızkardeşim ve bir de erkek kardeşim var.

Onlarla anlaşabiliyor muydunuz?

LANGE. Kızkardeşlerimin en iyi arkadaşlarım olduğunu düşünürüm. Onlarla zaman geçirmeyi, başkalarıyla birlikte olmaya tercih ederim. Aslında yıllardır Sam'i ve çocuklarımı Minnesota'ya götürmek için çalıştım durdum ve nihayet başardım. Bu yaz Minnesota'ya taşınıyoruz.

Bu büyük bir değişiklik...

LANGE. Evet, Minnesota'da büyüdüğüm için orada birçok anım var. Çocukluğumuz çok özgür ve çılgın geçti. Ama gece saat 9 treni geçtiği zaman, nerede olursak olalım eve doğru koşmaya başlardık. Hayatım boyunca, hiçbir yerde birkaç yıldan fazla kalmadım. Bu çocukken de böyleydi. Durmadan Minnesota çevresinde bir yerlere taşınıyorduk. Tabii 68'de evden ayrıldım. O yıllarda bana kolay gelen, hippi tarzı bir yaşama başladım. Sokaklarda yaşıyorduk... Seyahatlerimiz hiç bitmiyordu. Güney Amerika, Avrupa, New York, Kaliforniya, Meksiko... Bütün bunlardan sonra benim için Virginia'da dokuz yıl yaşamak... Bütün ömrüm boyunca bir yerde yaşayamam. Bu bana doğru gelmiyor.

- Bir süreliğine Avrupa'ya gitmediniz mi?

LANGE. Evet, yıllarca süren politik bir tutumun sonucunda, Amerika Birleşik Devletleri'nden, bir daha geri dönmemek üzere ayrıldım. Burada bir daha yaşamak istemememle ilgili politik bir karardı. Sonra Nixon'ı suçladılar ve ben de geri döndüm.

- Bunu izlemek için mi?

LANGE. Evet, buna tanık olmak istedim ve oldum. Watergate dedikodularının olduğu yaz geri döndüm.

- Bu olaydan sonra, burada yaşamaktan daha mı hoşnut oldunuz?

LANGE. Sadece 10 dakika kadar... Artık bana herşey çok umutsuz bir noktada görünüyor.

- Herşeyden vaz mı geçtiniz? Umutlu olmak mı yoksa umutsuzluk mu daha iyi?

LANGE. Umudu yitirmek hiçbir zaman iyi olmaz. Böyle düşünmemeye çalışıyorum, çünkü çocuklarım var. Ama o kadar garip bir zamanda büyüyorlar ki...

- Anneliği ve kariyerinizi nasıl birarada götürüyorsunuz?

LANGE. Olayın iki yönü var. Onlar benim hayatta kalmamı sağlıyorlar. Onlarsız ne yapacağımı bilemiyorum. Benim gerçeğe dönmeme yardım ediyorlar. Ama öte yanda aşırı derecede yorgun olduğunuzda, eve gitmek, yatağa kıvrılmak ve müzik dinlemek istediğiniz ya da çevrenizde kimseyi görmek istemediğiniz zamanlar oluyor. Tabii ki bunu yapamıyorsunuz... Eve onların hakettiği tüm enerjiyle dönmek zorundasınız. Onların annesi olduğunuzu biliyorsunuz. Yine de çocuklarımın yetiştiriliş tarzı nedeniyle birçok şeye uyum sağlayabilmelerini görmek çok güzel. Birçok yere gitmeye, yeni şehirleri ve yeni evleri denemeye hazırlar.

- Peki ya okulları?

LANGE. Eğitimlerini evde alıyorlar. Evde beş saat birlikte çalışıyorlar. Birlikte çalışmaları da onların birbirlerini daha iyi anlamalarına yardımcı oluyor. Bizim yaşayış tarzımız dolayısıyla da, çok iyi arkadaş oldular.

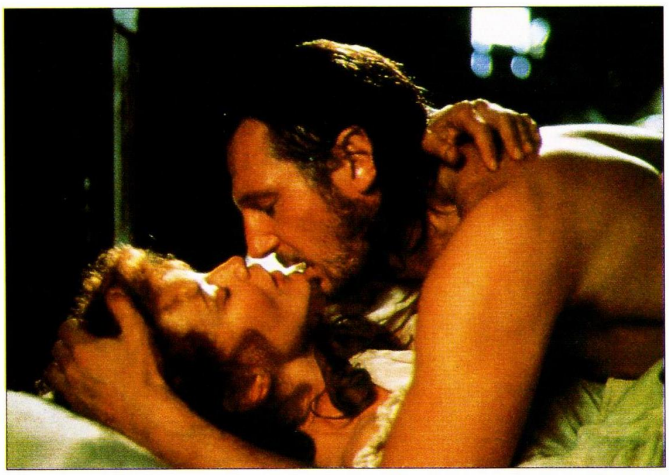

BIR AŞK HİKAYESİNİN ANLATILDIĞI "ROB ROY" DA JESSICA LANGE VE LIAM NEESON'IN BU ATEŞLI ÖPÜŞME SAHNESİ, BİR ÇOK KİŞİNİN KAFASINDA SORU İŞARETLERİNE YOL AÇTI...

- Sizce bir insanda en önemli özellik nedir?

LANGE. Zeka... Gerçek zeka. Tabii bunun yanında insanlarda en olumlu özellik olarak, mizah anlayışını görüyorum. Mizah duygusu ve onur. 90'lı yıllarla birlikte insanlarda çok az onur kaldı.

- Bütün bu özellikleri taşıyan birini tanıyor musunuz?

LANGE. Tabii. Sanırım Sam bu özelliklere sahip. Şimdiye kadar karşılaştığım insanlar arasında, en ilginç zihne sahip insan. Ayrıca çok farklı bir mizah anlayışı var ve çok da onurlu bir insan. Onunla tanıştığım zaman, benim için çözülmesi çok zor, büyük bir sırdı.

- Bu sırrı çözmeniz ne kadar sürdü?

LANGE. Çok fazla değil. O durmadan değişiyor ve onu her geçen gün daha fazla seviyorum. Yani hala ona aşığım ama kişi olarak da onu her geçen gün daha çok seviyorum.

-Bu senin mi yoksa onun mu gelişmesinden kaynaklanıyor?

LANGE. İkisinin birden olmasını tercih ederim.

- Sam bir aktörden çok, bir oyun yazarı olarak düşünülüyor...

LANGE. O da aynı şeyi hissediyor. Faturaları ödemek, istediği atları almak ya da herhangi birşey yapmak için filmlerde rol alıyor. Ama yine de kendini aktör olarak düşünmüyor.

- Size çok garip bir soru sormak istiyorum... Dua ediyor musunuz?

LANGE. Her zaman. Sürekli dua eden biriyim. Yoga yapıyorum. Bu zihnimi doğal yolla korumamı sağlıyor... Bunu bir kaybederseniz, herşeyi kaybediyorsunuz. Bütün olaylara duyguları bulaştırmaya başlıyorsunuz ve duygular da çok tehlikeli olabiliyor. Duygusal bir durumla karşılaştığınızda, fiziksel olarak da etkileniyorsunuz. Vücut, duygulara karşı direnecek kadar güçlü değil.

- Sizce yaşamınız iyi mi?

LANGE. Evet, öyle bir noktadayım ki çoğu zaman kendimi gerçekten mutlu hissediyorum. En son iki yıl önce çok ağır bir depresyon geçirdim. Bu dönemi atlattığımda, birşeyin içinden geçip öteki tarafa çıktığımı hissettim. Şimdiyse çok mutluyum.

- Neler yaşadınız bu depresyon döneminde?

LANGE. Bilmiyorum. Çok büyük duygu değişimleri yaşadım. Aslında hala da yaşıyorum. Yine de çok karanlık bir depresyona çok uzun zamandır girmedim.

- En son geçirdiğiniz kaç ay sürdü?

LANGE. Aylarca...

- Gerçekten mi?

LANGE. Evet, sonunda da klinik olarak depresif kabul ediliyorsunuz. Bunun ne demek olduğunu bilmiyorum. Çünkü hiçbir zaman için psikanalize ya da terapilere inanmadım. Yani kendimi tanımlamıyorum. Ama gerçekten şu sıralarda çok mutluyum.

- Yaşamınız çok farklı. Siz de böyle mi hissediyorsunuz?

LANGE. Bana dua edip etmediğimi sormuştunuz. En çok da şükran günlerinde dua ederim. Çünkü, bana birçok hediyenin verildiğine inanıyorum. ■

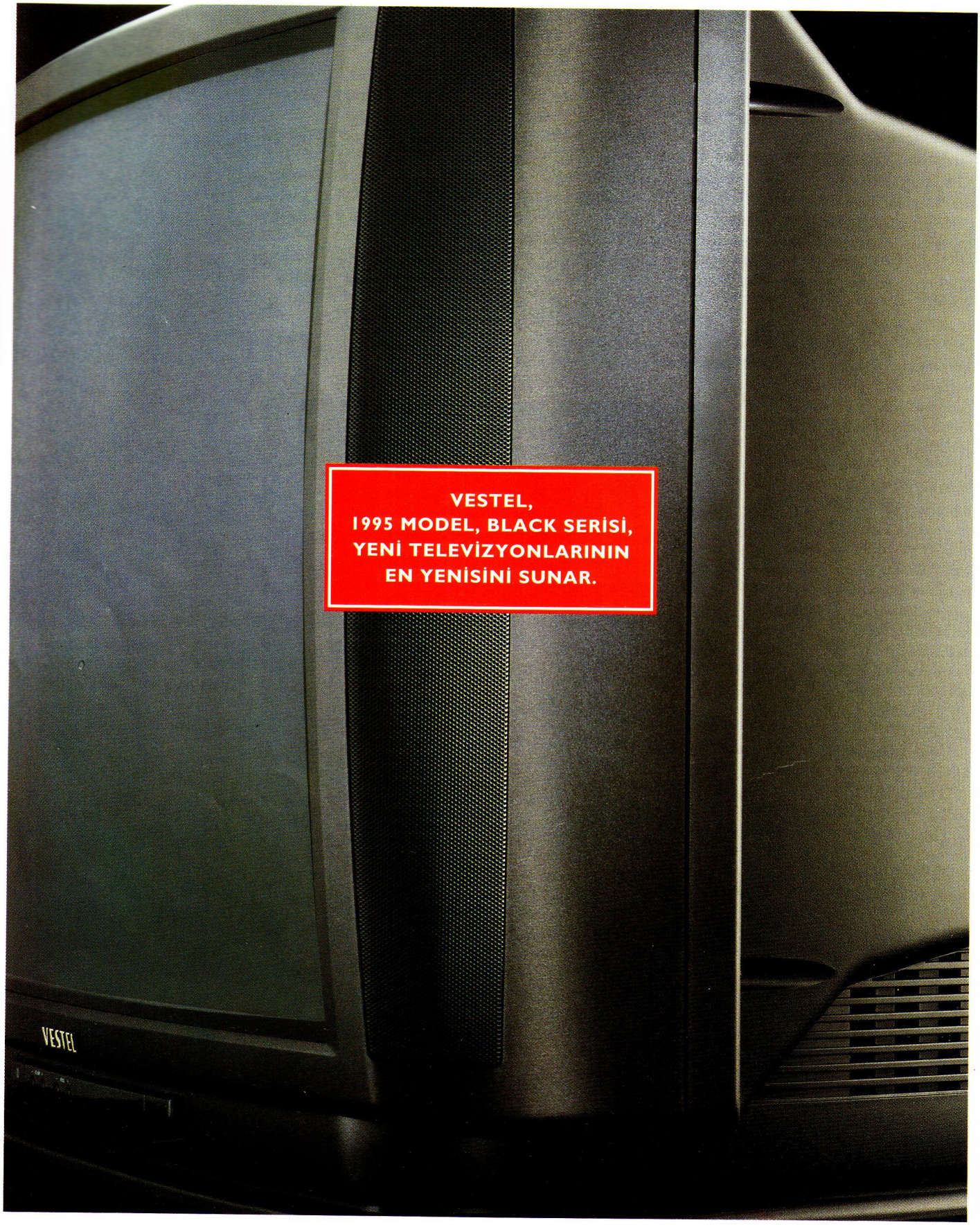
VESTEL,
1995 MODEL, BLACK SERİSİ,
YENİ TELEVİZYONLARININ
EN YENİSİNİ SUNAR.
VESTEL

EN BÜYÜK VESTEL.

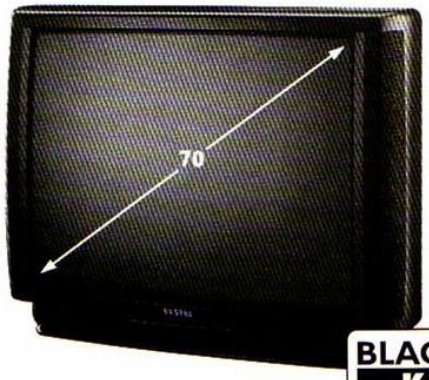

BLACK K TXT-S·70

Vestel'in yeni, Black Serisi, 70 ekran, en büyük televizyonunu mutlaka görmelisiniz. Elektronik teknolojisinin sunduğu bütün özelliklere sahip Black Serisi televizyonların hepsi ve bu en büyük Vestel, Vestel Bayileri'nde.

ISO•9001 KALİTE SİSTEM STANDARDI

VESTEL TÜKETİCİ DANIŞMA MERKEZİ
0800 211 40 76
0800 211 40 77
TÜRKİYE'NİN HER YERİNDEN ÜCRETSİZ ARAYABİLİRSİNİZ

VESTEL

ATCW

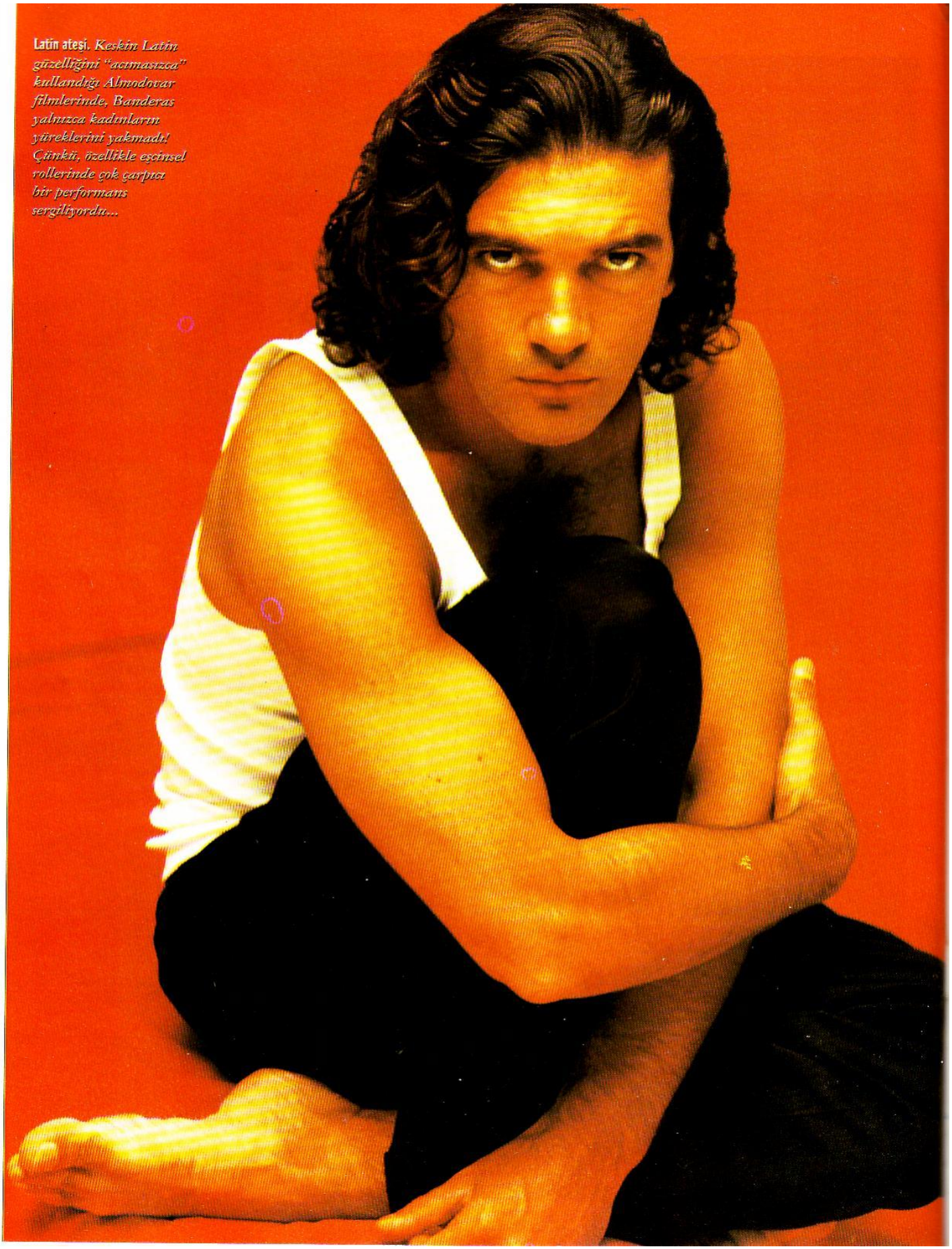

Latin ateşi. *Keskin Latin güzelliğini "acımasızca" kullandığı Almodovar filmlerinde, Banderas yalnızca kadınların yüreklerini yakmadı! Çünkü, özellikle eşcinsel rollerinde çok çarpıcı bir performans sergiliyordu...*

ALMODOVAR'IN HOLLYWOOD'A HEDİYESİ

Antonio Banderas

Vampirle Görüşme'nin ardından şimdi de "Miami Rhapsody"de izleyeceğimiz Antonio Banderas, cüretkar Almodovar filmleriyle ünlendi. Bir film, onun tuvalette "Fuck me! Fuck me!" diyerek mastürbasyon yaptığı sahneyle açılıyordu. Ama onu en ilginç yapan şey, "Madonna'yı reddeden adam" olması. Yavaş yavaş imajı ehlileşiyor, o da "genç kızların sevgilisi" denilen adamlardan olacak galiba...

MADONNA TARAFINDAN idolleştirilen yakışıklı... "Philadelphia"da Tom Hanks ona tapıyordu. Erkekler ve kadınlar tarafından kıskançlıkla izlendi. Ve şimdi de Valentino'dan beri gelen tek latin kazanovası olarak kabul ediliyor. Banderas, "Hollywood'da çalışabilmek için kendimi kurban ettim. Ve burada gösterecek daha çok şeyim var" diyor...

Jose Antonio Dominguez Banderas 10 Ağustos 1960 yılında Malaga'da doğdu. Beşiğinde geçirdiği günleri bile hatırladığını söylüyor: "İnsanların yaklaşıp beni seyrettiklerini hatırlıyorum. Sanırım bu gerçek bir anı. Bana çok ılık bir rüya gibi geliyor... Çocukluğumun çok güzel geçtiğini düşünüyorum."

Okuldaki ilk öpüşmesini anlatıyor, 13 yaşındaymış: "Ben şaşkındım, o benden de şaşkındı. Güzel bir deneyimdi. Sanki pembe bir anı." (Bunun tam tersi, bekaretini kaybettiği zamanı çok kötü bir tecrübe olarak hatırlıyor. Bir partide, üstünde birinin oturduğu bir tentenin altındaymışlar ve birisi çok kötü flamenko çalıyormuş.)

Genç Jose önce bir veteriner, sonra da bir avukat olmak istemiş. Sinema onu "Oliver" için çıldırıncaya kadar hiç etkilememiş. Sonra 15 yaşındayken tiyatroda "Hair" müzikalini seyretmiş: "Bütün hippilerin zıplayarak ortalıkta dolaşmaları, seyircilere dokunmaları ve onlar için şarkı söylemeleri çok güzeldi... Kendi kendime 'Ben de bu törenin bir parçası olmak istiyorum, hem de sonsuza kadar' dedim. Ama ben seyircilerin içinde olmak istemedim. Aynanın diğer tarafına atlamak istedim."

Antonio aynı zamanda tutkulu bir futbol oyuncusuydu. Malaga dışında da oynadı. Buna o kadar önem veriyor ki, iyi gollerini parlak detaylarla tekrar anlatabilir. Tiyatronun güzelliğini keşfettikten hemen sonra, 15 yaşında sol bacağını kırdı. Tiyatronun talepleriyle futbolun talepleri arasında zorlanıyordu. Bir karar aşamasına geldi, ya sahaları ya da sahneyi seçecekti. Sonunda kararını verdi, aktör olacaktı.

1981 yılında çok az bir para ve saf umutlarla Madrid'e geldi. Bir barda bir buçuk yıl zorluklarla savaşarak çalıştı. Bir süre sonra Madrid'deki Ulusal Tiyatro'nun altında bir kafede, ünlü bir yıldızın kızının başının etini yiyip bir tiyatro oyununda ufak bir rol kapmayı başardı. Bir gün, o gecenin seyircilerine, bir adam hakkında "çılgın yönetmen Almodovar" dedi, ama onun hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Oyundan hemen sonra soyunma odasında Pedro Almodovar karşısına çıkıverdi ve "Benimle film yapmak ister misin?" dedi. Sadece sırıttı ve "Hıı hıı... Hazır bir kontratın var mı?" dedi. Bu ikili, gelecek dokuz yıl boyunca işbirliği yapacaklardı.

ALMODOVAR VE Antonio'nun birlikte ilk filmleri (bu aynı zamanda Antonio'nun ilk filmiydi) "Labyrinth Of Passion"dı. Bu filmi yaparken Antonio filmin bir tür Amerikan gelenekleriyle dolu kolej komedisi olduğunu düşündü. Ama filmin tamamını izledikten sonra çok daha fazla şey içerdiğini anladı. Herşeyden önce ilk kez eşcinsel bir karakteri canlandırıyordu. Ona göre bu asla mesele değildi.

"Almodovar benim kadınları sevdiğimi biliyordu ve bunu kabul ediyordu. Asla bana uygunsuz, garip bir teklifte bulunmadı. Özel hayatıma korkunç derecede saygılı. Hatta bazen bir kızla çıkmama bile yardım ediyor." Fakat Almodovar onda kullanabileceği bir özgürlük gördü: "Bende eşcinsellerin sevdikleri bir şey olduğunu biliyorum. Belki de hiç kraliçeyi oynamadığım içindir. Eşcinsel karakterleri oynadığım zaman kendim gibi oynuyorum, ama bir adamla ilişki kurarak. Hiç, bir çiçek gibi oynamadım. Ve hiçbir zaman eşcinsel olmayı düşünmedim, çünkü bir eşcinselle benim aramda çok büyük farklar var."

Daha sonraki yıllarda yirmiye yakın İspanyol filminde rol aldı ama, bugünkü adını kazandıran, dört Almodovar filmiydi. "Matador"da ayrıntılı bir karakterle uğraş-

Antonio Banderas

tı. Film saf, cinsellik açısından kafası karman çorman olan bir matador çömezinin bir cinayet ve şehvet ağı içine düşüşünü anlatıyordu.

Ardından, Banderas'ın umumi bir tuvalette "Fuck me! Fuck me!" diye bağırarak masturbasyon yaptığı sahneyle açılan "Law Of Desire" filmi geliyor. Bu filmde ünlü bir yazara aşık, naif bir genci oynadı. Daha önce bir adamı öpmeyi hiç tasarlamamış olan Banderas, öpüşme sahnesinin ardından, kendisinden daha tecrübeli olan rol arkadaşından azar işitiyordu: "Bir lavaboyu açar gibi öpüyorsun..."

"Bu çok kolaydı. Beni şaşırtan şey sakalının cildimi tahriş etmesiydi. Ama bu sanki kuralları bozmak gibi geldi ve bu da güzel bir duyguydu" diyor Banderas.

"Women On The Verge Of A Nervous Breakdown" filmindeki sessizlikten sonra, "Tie Me Up! Tie Me Down!" filmiyle dikkatleri çekti. Kritikler hala biraz acı veriyor: "Bütün şikayetler feministlerden geldi. Kızı kaçırıp sevmeye ikna etmeye çalışan adamdan hoşlanmadılar."

"Tie Me Up! Tie Me Down!" Banderas ve Almodovar'ın birlikte yaptıkları son filmdi. Antonio "The Mambo Kings" filmindeki rolü kabul ettiği zaman, Almodovar'ın "High Heels" (Yüksek Topuklar) filmini reddetmesi gerekti. Herşeyden önce, Almodovar'ınki yine bir İspanyol filmiydi...

BUNUN ÜZERİNE, İspanyol yönetmen Almodovar, Banderas'ın Amerikan filmlerinde yeteneğinin sadece yüzde on beşini kullanabildiğini söyledi. Buna kırılmadı Banderas: "Aksine bana inandığı için gururlandım. Burada çalışmak için kendimi kurban ettim. Buraya gelmeden önce İspanya'da yıllarca başroller oynadım ama sonra burada tekrar geriye dönüp küçük rollerde oynamak zorunda kaldım." Almodovar bir de "Antonio seksüel atletleri oynamak yerine kahramanları oynamayı tercih ediyor" demişti: "Bu doğru. Ben kahramanları ya da anti kahramanları çok seviyorum. Anlatacak şeyleri olan insanları..."

Banderas Amerika'da "Madonna'nın hayalindeki erkek" olarak parladı. Bütün olaylar Madonna'nın belgesel filmi "In Bed With Madonna"da görülüyor. Turu İspanya'ya geldiği zaman, Pedro Almodovar, Madonna için bir parti düzenledi. Madonna bu partide Banderas'la tanışmayı çok istediğini söyledi. Onu kendisine delice aşık edeceğini de belirtmekten kaçınmadı... Banderas partiye karısıyla birlikte katıldı. Bu durumun "Hayatın ufak tefek boktan yanlarından biri" olduğunu söyledi Madonna.

Kadınlar tuvaletinde Madonna, "Bu nasıl bir erkek? Çok güzel bir erkek, onda mutlaka eksik ya da yanlış birşeyler olmalı. Ya penisi çok küçük ya da başka bir şey" dedi. Flört devresi böylece devam ederken, Banderas Madonna'ya onu ertesi gün arayacağını söyledi ama asla yapmadı. Madonna bundan pek hoşlanmamıştı, "Onun iyi bir aktör olduğunu düşünmüyorum" dedi.

"Bu olay bir şakaydı. Ben bunun bir şaka olduğunu düşünmeliydim." Bu sözlerin ardından Madonna'nın kural yıkıcı bir kadın olduğunu, onu takdir ettiğini söyleyen Banderas, karısının da koyu bir Madonna fanatiği olduğunu belirtiyor. Belgesel "In Bed With Madonna" yayınlanmadan önce, Madonna, Banderas'a filmin bir kopyasını gönderdi ve istemediği yerler varsa çıkarabileceğini söyledi. Ama bu arada, onu bir "kral" yaptığını da belirtti. Antonio filmi karısıyla birlikte seyretti. "Karım filmi beğendiğini söyledi. Kazanan oydu. Madonna kaybedendi. Ve ben de ortadaydım."

Evcilleşen imaj. *"Genç kızların sevgilisi" denilen adamların iyi para getirdiğini bilen Hollywood, yavaş yavaş Banderas'ın imajını evcilleştirior. "Miami Rhapsody"de Banderas, Sarah Jessica Parker'la birlikte çok "sevimli" görünüyor.*

Onda Madonna'nın dediği gibi eksik bir şey var mıydı? Penisi küçük müydü gerçekten? "Madonna asla penisimi görmedi" diyor... Steven Spielberg'in kendisine Hollywood'da Don Juan'ı oynaması için teklif getirdiğini söyleyen Banderas, bunun İspanyol versiyonunu yapmak istediğine karar vermiş: "Bu İspanya'da yapılmalı. Bunu Amerika'da yapmak, Kenneth Branagh'ın 'Henry V'i İspanya'da yapması gibi bir şey olur..."

MADONNA SAYFASINDAN sonra kendini 1993 yılında Oscar törenini sunacaklar listesinde buldu. Ancak tören sırasında Billy Crystal'ın kendisini "Dünyanın en seksi adamı" olarak anmasının, çok acı verici olduğunu söylüyor.

"Philadelphia"da Banderas Tom Hanks'in nadiren görünen latin sevgilisi rolündeydi. Hanks'e derin bir sempati duyuyor Banderas: "Tom'la karşılaştığım zaman ona daha önce homoseksüel rollerinde oynayıp oynamadığını sordum. Bazen kendimi asıl oyuncu gibi hissettim, çünkü ona 'Sen kim olduğunu biliyorsun, ben de kim olduğumu biliyorum. Eğer birbirimizi öpmek zorunda kalırsak sadece yap, gerisini unut. Kimse bir şeyini kaybetmeyecek' dedim. "Interview With The Vampire"dan sonra şimdi iki yeni filmi var Banderas'ın. Birincisi "The House Of The Spirits" gibi, Isabel Allende'nin romanından uyarlama olan "Love And Shadows". Diğeri de Mia Farrow ve Sarah Jessica Parker'la birlikte oynadığı, bir anneyle kız arasında aptala dönen bir adamın komik hikayesini anlatan "Miami Rhapsody". "Miami Rhapsody"de, daha önce alıştığımız rollerine göre daha "hafif" bir rolde izliyoruz onu. Tabii yine, kendine has bir "latin cazibesi" taşıyor. Derin değil ama sıcak... Hayran portföyünü hızla genişletiyor Banderas. "Miami Rhapsody"de imajı iyice kitleselleşecek ve "genç kızların sevgilisi" denilen adamlardan biri olacak herhalde.

Kendisine acı veren bir ifade olsa da, "dünyanın en seksi adamı" mı gerçekten? Hiç kimse sırf güzelliği ya da karizmasıyla öyle olamaz herhalde. Ama "Madonna'yı reddeden adam" olarak, en az Madonna kadar seksi olmayı garantiliyor. İyi bir alışveriş doğrusu... ■

RICHIE RICH

Sinemada Ailenizin Eğlencesi

Dünyanın en zengin çocuğu arkadaş arıyor...

Maceradan maceraya koşuyor...

Üstelik TÜRKÇE konuşuyor!

FRANKENSTEİN

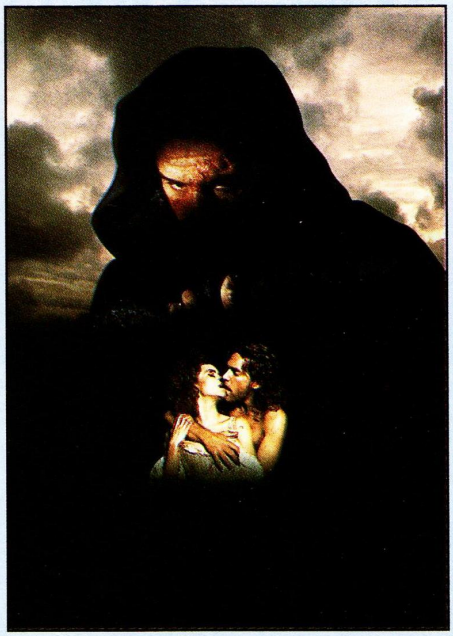

"Robert De Niro Nefes Kesen bir performans sergiliyor."

Andy Coulson, The Sun

" Büyük, Güzel, Başdöndürücü, Şehvet Dolu"

Julie Burchhill, Sunday Times

DISCLOSURE

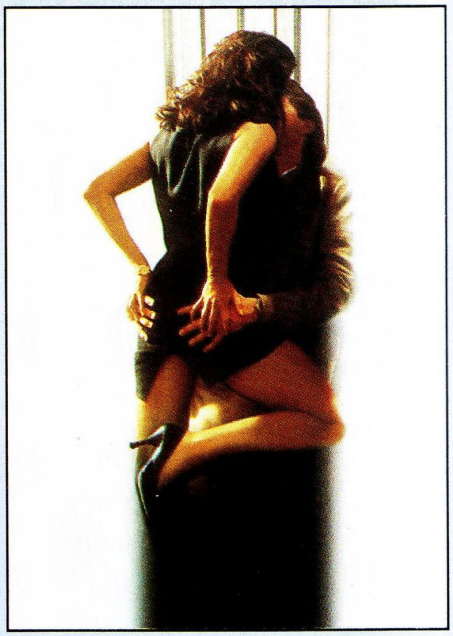

Yılın En Ateşli Filmi!

Görülmeye değer, Eğlendirici ve Kışkırtıcı.

Patlamaya hazır bir seks fıçısı.

"Mıchael Douglas ve Demi Moore müthiş.

Moore şeytanın ta kendisi..."

Peter Travers, Rollıng Stone

Richie Rich: 5-18 Mayıs 1995
Frankenstein: 19 Mayıs - 1 Haziran 1995
Disclosure: 19 Mayıs - 1 Haziran 1995

* Lefkoşe Mısırlızade sineması 2. salonunu 19 Mayıs'dan itibaren açmaktadır.

Bu dolap bir zamanlar Tetra Pak ambalajdı.

u kampanya, tüm Tetra Pak
rton içecek kutuları için
çerlidir.

Tetra Pak karton içecek kutuları yardıma muhtaç çocuklar için yeniden değerlendiriliyor.

Tetra Pak, gıdaları uzun süre sağlıklı ve taze koruduğu için dünyanın 120'den fazla ülkesinde tercih edilen özel bir ambalajdır.

Tetra Pak karton içecek kutuları, kullanıldıktan sonra yeniden değerlendirilerek, bugün birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi, kâğıt poşetten mobilyaya kadar birçok eşyaya dönüştürülebilir.

Şimdi, sizin de desteğinizle, süt ya da meyve suyu içtiğiniz Tetra Pak karton içecek kutuları, yardıma muhtaç çocuklar için kitaplık, okul sırası, elbise dolabı... olacak.

Nasıl mı?

Tetra Pak'ın Yeniden Kazanma Postası'yla!

Kullanılmış Tetra Pak karton içecek kutularını iyice boşaltarak, bastırıp düzleştirin ve biriktirin. Yolunuzun üzerindeki, herhangi bir Yeniden Kazanma Kumbarası'na atın. Bu özel kumbaralar, semtinizin merkezi yerlerinde ve büyük alışveriş merkezlerinin yakınlarında sizi bekliyor.

Yeniden Kazanma Hattı...

(0-212) 212 35 95 numaralı telefonumuzu arayıp, kampanya hakkında ayrıntılı bilgi alabilir; kullanılmış Tetra Pak karton içecek kutularını postayla nasıl göndereceğinizi öğrenebilirsiniz.

Yeniden Kazanma Hattı
(0-212) 212 35 95

Dilerseniz, AVPİM PK: 276 Topkapı, 34002 İstanbul adresine yazarak Yeniden Kazanma Postası hakkında bilgi alabilirsiniz.

Unutmayın, biriktirdiğiniz Tetra Pak karton içecek kutuları, yeni bir ürüne dönüşerek, toplumun kullanımına tekrar sunulacak.

Siz de, sütü ve meyve suyunu Tetra Pak karton içecek kutularında alın... Hem en sağlıklısını için, hem de yardıma muhtaç çocuklara destek olun.

ÇEVKO VAKFI ÜYESİDİR

Tetra Pak

Oscar tarihinden...

Dedikodular, haksızlıklar ve muhalifler

Her yıl Oscar ödüllerinin açıklanmasından birkaç ay önce başlayan ve ödüller açıklandıktan sonra da en az bir ay süren "Oscar gevezelikleri", Oscar kurumunun bizim için en zevkli yanı. Ne de olsa, Hollywood'un bütün renkleri yansıyor akademi ödüllerine...

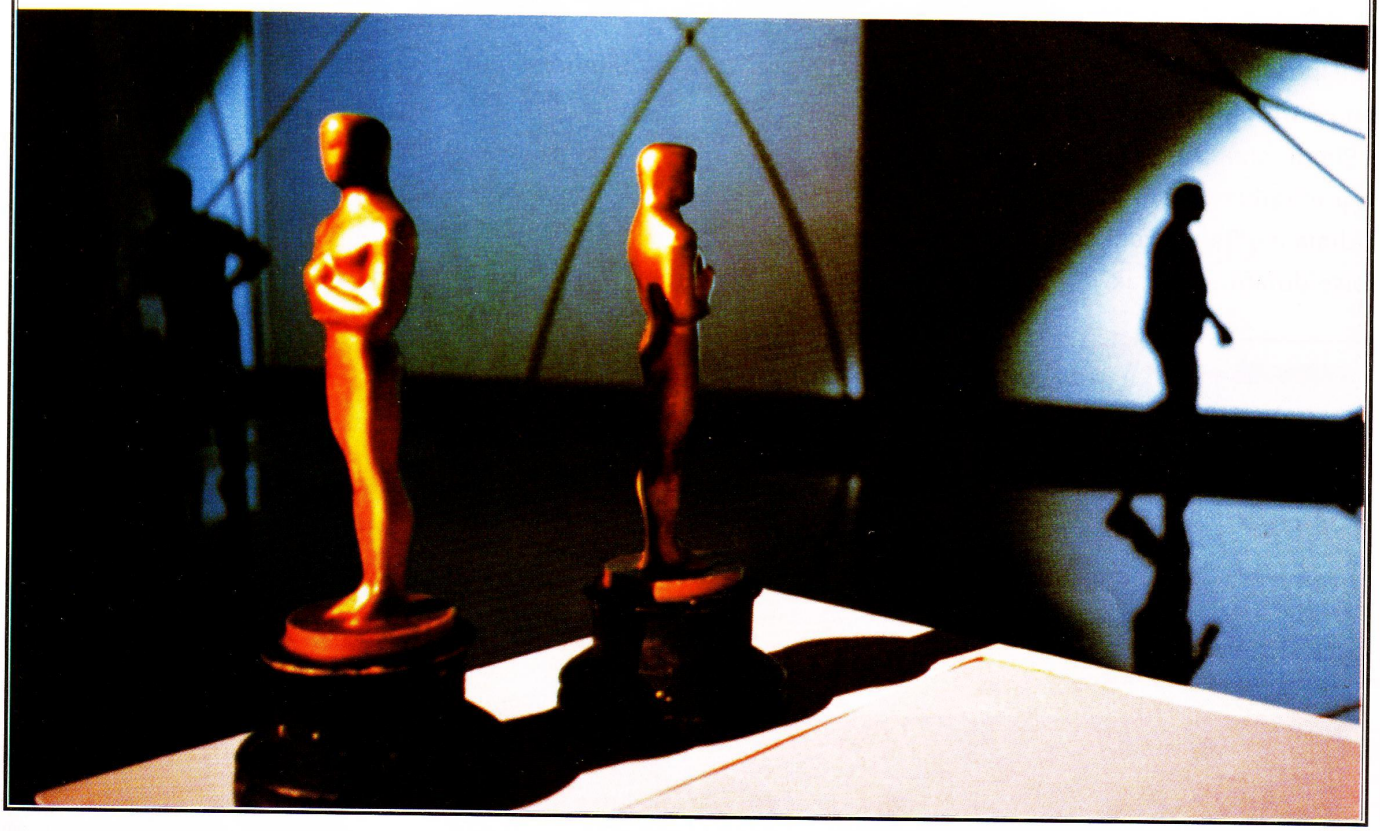

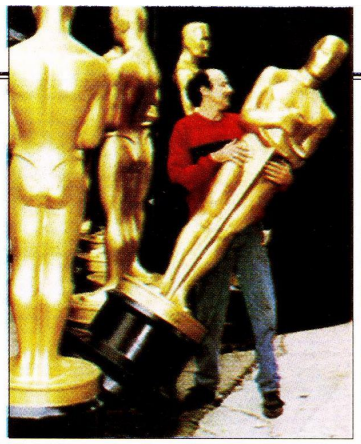

Oscar Amca.
Oscar Ödülü demek, "geyik muhabbeti" demek aynı zamanda. İşte bunların en ünlüsü: Ödüller ilk verileceği zaman, Akademi'nin sekreterlerinder biri heykelciği görünce "Aaaa! Oscar Amca'ma ne kadar benziyor" demiş ve heykelciğin adı Oscar kalmış... "Ya bu doğruysa" diyorsunuz. İyi de, bu daha beter ya...

YAKLAŞIK 33 SANTİM boyunda, 4 kilo ağırlığında ve maliyeti de 100 dolar civarında. Herkes onu tanıyor. Muhtemelen, bir endüstrinin yarattığı en ünlü uluslararası simge... Oscar heykelciği. Her zaman "yılın adamı". Ödüller verilmeden önce aylarca konuşuluyor, verildikten sonra herkesin çenesi daha da düşüyor ve kim almalıydı, kim niye almamalıydı lakırdıları yine aylarca sürüyor.

En büyük sanat olayı değil, en büyük show olayı. Yüzden fazla ülkede en az bir milyar insan izliyor. Herhangi bir uluslararası spor karşılaşması bile bu kadar uzun sürmüyor. Oscar ya da sanat dünyasının evrensel "geyik muhabbeti"!

İlk Oscar töreni, Hollywood'daki Roosewelt Oteli'nde, 16 Mayıs 1929'da yapıldı. Bugünün standartlarına göre, çok düşük standartlı bir küçük partiydi bu. Hani neredeyse, eş dost bir araya gelmiş eğleniyor gibi... Herşey çok küçüktü. Sunucunun kazananların isimlerini okuması, topu topu dört dakika yirmi saniye sürmüştü. Bugünün şaşaalı törenleriyle kıyaslayınca ne kadar komik, değil mi? 1934 Oscarlar'ı, Bette Davis'in ödülü kazanınca attığı çığlıkla, Oscar'ın "büyük olay" kimliğine bürünüşünün

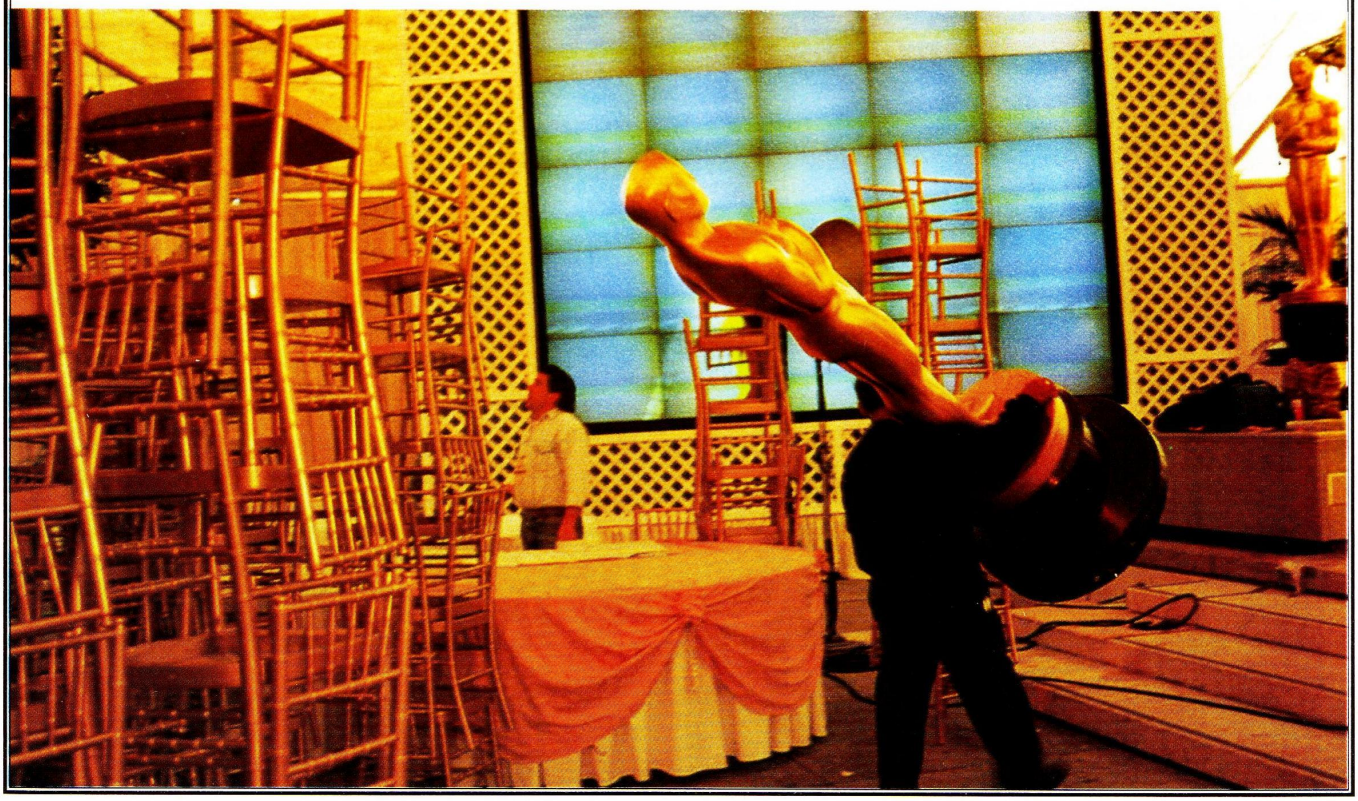

ilk adımlarıydı...Geçen yılların ardından, bugün işin içyüzüne bakınca, Oscar'larda asıl olarak herşey parayla ilgili tabii ki. Oyuncuların kazanmaktan, seyircilerin taraftar olmaktan duydukları haz bir yana, ortada dönen büyük paralar diğer herşeyi siliyor. Bir stüdyo için, tek başına adaylık bile fazladan 40 milyon dolar kazanmak anlamına gelebiliyor. Ya zafer? Zafer bu rakamı iki katına çıkarabiliyor...

YA OYUNCULAR, yazarlar, yönetmenler ve teknik adamlar? Heykelcik onları onore ediyor, sevindiriyor tabii ama, en önemlisi "vizite" ücretlerini anında ikiyle çarpıyor... Bu yüzden, stüdyolar, Hollywood'da sayfası 6 bin dolara gelen reklam broşürleriyle, medyanın her kanalıyla, büyük paralar akıtarak ödülü verecek "bağımsız irade"ye filmlerini tanıtıyorlar. Starlarla yenilen yemekler, şampanya şişeleri gibi minik jestler de cabası. Büyük para ve dolayısıyla büyük gücün olduğu bir yerde lobiciliğin olmayacağını düşünebiliyor musunuz? Bir adayın yaşı, kamuoyundaki imajı, medyayla ilişkilerinde tutturduğu çizgi, Oscar kurumuna yaklaşımı... Herşey etkili oluyor sonuçta. Tabii performansın da biraz etkisi oluyor, haksızlık etmemek lazım!

Ödüller, özellikle genç kuşak sinemaseverleri asla tatmin etmiyor. Akademinin tutucu üyelerinin seçimleri baştan belli oluyor genellikle. Akademi üyeleri, sanatı zaten bir yana bıraktıkları gibi, "eğlencelik" anlayışını da bir yana bırakabiliyorlar birtakım "değerler" adına. Bu noktada, Oscar bir normlara uygunluk yarışmasına dönüşebiliyor. Üyelerinin yaş ortalamalarının çok yüksek olması (50'lerde 60'dı, şimdi o kadar değil Allah'tan), beklentilerimizin ne olabileceğini de baştan belirliyor zaten.

Aslında, kimin kazandığının kimin kaybettiğinin, sinemaseverler için "taraftarlık" duygusu dışında çok da önemi yok. Herkes kendi seçimini yapıyor. Her yıl Oscar çevresinde dönen tartışmaların ardından, bizim için en zevkli şey "Oscar gevezelikleri" galiba. Ne olursa olsun, şu Amerikalılar çok renkli adamlar! ■

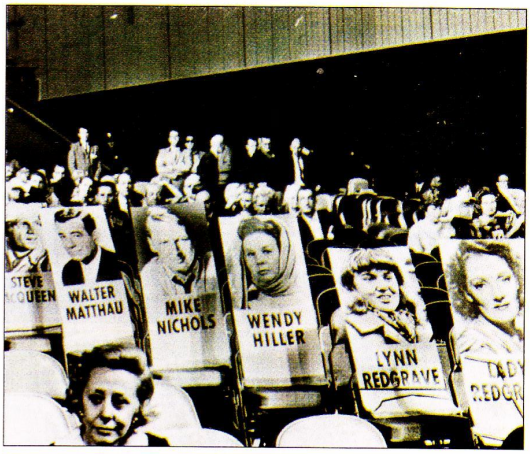

Çağın ruhu.
Unutulmaz enstantaneler kaldı Oscar törenlerinden... 1932'de En İyi Kısa Komedi Filmi Oscar'ını alırken unutulmaz gülümseyişleriyle Laurel ve Hardy... On yıl sonra, 2. Dünya Savaşı yıllarında "Sergeant York"taki rolü için En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını, ordudan izinli James Stewart'tan alan Gary Cooper... Ve 50'lerde, gazetecilerin ilgisinden kaçan oyuncuların boş koltuklarında tabelalar var...

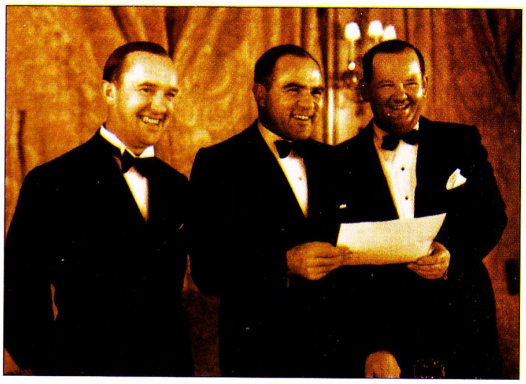

Yıldızlar konuşuyor

Herkes Oscarlar üzerine birşeyler söylüyor. Söylenenler içinde en ilginçleri, bizzat Hollywood yıldızlarının söyledikleri tabii. Kimi çok kızgın, kimi pek memnun...

☐ İkisi de tam olarak aynı rolü oynamadıkça, iki aktör arasında yarış ya da karşılaştırma anlamsızdır... Adayları değerlendirmek için en iyi test, hepsine siyah taytlar giydirip Hamlet'i oynatmaktır. (Humphrey Bogart)

☐ İnsanın böyle bir anda söyleyebileceği şey şu: Aslında kel değilim...
(Tommy Lee Jones, "Kaçak"taki rolüyle En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar'ını alırken.)

☐ Bunu daha önce alan arkadaşlarım var, ama ben daha önce hiç almadım. İlk kez bunlardan birini elimde tutuyorum. Vaovv!
(Steven Spielberg, "Schindler'in Listesi"yle En İyi Yönetmen Oscar'ını aldığında.)

☐ Cennetin sokakları meleklerle dolu, çok kalabalık. İsimlerini biliyoruz. Burada taktığımız her kırmızı kurdele için bin puan veriyorlar bu gece...
(Tom Hanks, "Philadelphia"yla En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını aldığında.)

☐ Tanrıya teşekkür edebilmek için ona inanmak isterdim. Ama ben Billy Wilder'a inanıyorum, Teşekkürler Mr. Wilder...
(En İyi Yabancı Film Oscar'ını alan "Belle Epoque"un yönetmeni Fernando Trueba)

☐ Bu tür ödül geceleriyle ilgili oldukça derin kötücül duygularım vardı. Ama bu gece, gerçekten şoka uğramış durumdayım.
("Piyano"yla En İyi Özgün Senaryo Oscar'ı kazanan Jane Campion)

Nasıl seçiliyor?

Siz belki de Oscar ödülü alacakların seçiminin çok ciddi bir iş olduğunu sanıyorsunuz. Oscar'lar, seçim süreci de dahil olmak üzere gırtlağına kadar törenselliğe batmış ama, ciddiyet... ı-ıh! Oy kağıtlarını yakınlarını eğlendirmek için kullananlar bile var...

Akademi'nin önemli üyelerinin, listelerinde işaretledikleri tüm filmleri gördüklerinin garantisi hiçbir zaman için yok. Onların bu işi oyun gibi gördükleri, sekreterlerinin ya da metreslerinin onlar için liste yaptığı herkes tarafından biliniyor. Sadece Henry Fonda, bu listeyi genellikle karısına "eğlence" amacıyla verdiğini itiraf etti. Megastarlarsa Akademi'nin özel sinemasının kutsayıcı etkisi altında olmadıkları zaman, sudan çıkmış balığa dönerler. Başka bir yere gitmeyi göze alamadıkları için, "Lawrence Of Arabia"nın sinematografisini evlerine gönderilen video kasette yakalamaya çalışırlar.

Bir film, dikkatleri üzerine çekebilmek için, Los Angeles çevresindeki bir sinemada, yeni yıl arifesinden önce en az bir hafta geceyarılarına kadar gösterilmeli. Oscar adaylarının hatırlanması, ödüllerin verildiği zaman performansların zihinlerde taze olması için, film Aralık ayının ortalarında görülmeli. Oscar'ların verildiği tarihte, adayların performanslarının zihinde taze kalması için. Birçok film Oscar'a yakın gösterime girmeleri gerekliliği yüzünden, ancak ödüller verildikten sonra Avrupa'da gösterime girebiliyor...

Oscar adayları için verilecek gizli oy kağıtları, Akademi üyelerine Ocak ayının başında gidiyor. Bu kağıtların yanında filmlerin, oyuncuların ve filmde emeği geçen kişilerin isimlerinin yazılı olduğu bir hatırlatıcı liste yer alıyor. Üyeler, kendi dallarında adaylara oy verirler. Aktörler aktörler için, yönetmenler yönetmenler için, senaristler senaristler için oy verir... Mart ayının sonunda ödüller açıklanmadan altı hafta önce, Şubat'ın ortasında, kimlerin kazanacağı aşağı yukarı belli olur.

Olumsuzluklara karşın, Oscar'ı kazananların listesi daha önceden bilinmiyor. Takım elbiselerinin içindeki iki adam, çantaları kollarına zincirlenmiş olarak geliyorlar. Bu törensel görüntü, Oscar ödüllerinin gizliliğinin bir simgesi. Bu iki kişi, oyları kapalı kapıların arkasında sayıyorlar, haftasonunda kazananların listesini bir bankanın kasasında saklanıyor.

Amerikalı yazar ve yönetmen David Mamet bunun bir hile olduğunu söylüyor: "Bu iki törensel salak, bize, akılsızca seçimlerle ödül ziyanlığı yapılsa da, seçimlerimizin özenle korunduğu mesajını vermek istiyor. Hala bir sürpriz galip olabilir... Tanrı da Şeytan da hala yaşıyor."

★ STİL SAVAŞLARI ★

EN İYİLER

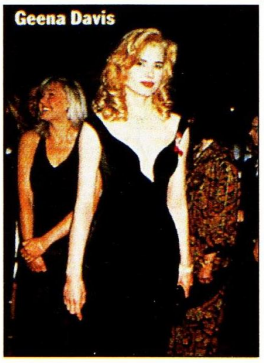
Geena Davis

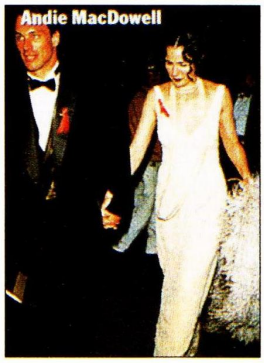
Andie MacDowell

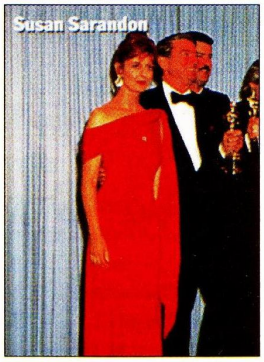
Susan Sarandon

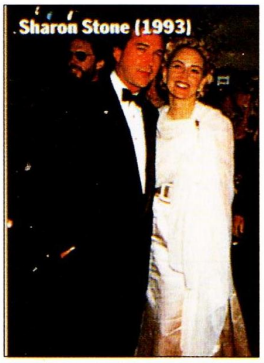
Sharon Stone (1993)

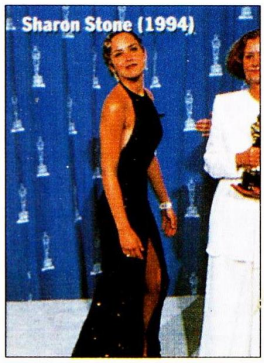
Sharon Stone (1994)

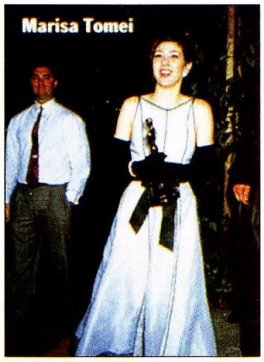
Marisa Tomei

EN KÖTÜLER

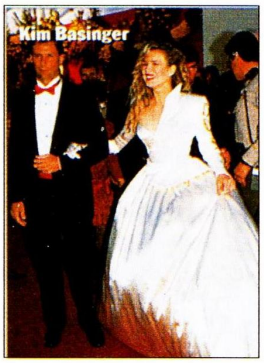
Kim Basinger

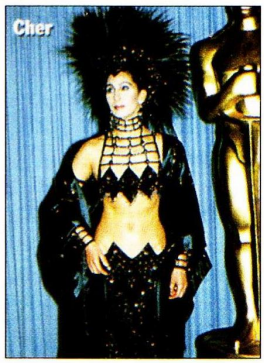
Cher

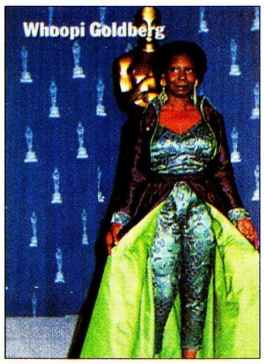
Whoopi Goldberg

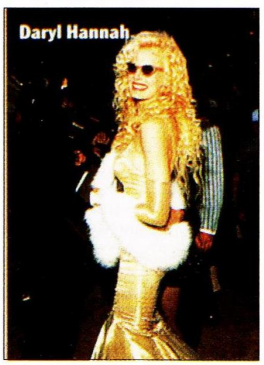
Daryl Hannah

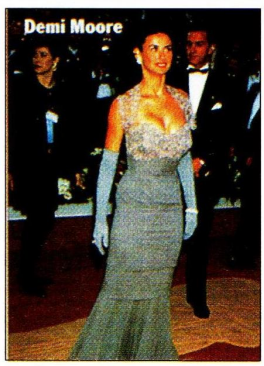
Demi Moore

Meryl Streep

Oscar tarihindeki yanlış adamlar

Oscar ödüllerini alan isimler hemen her zaman tartışılıyor. Ancak bazen, ödülün verilmesinin hemen ardından, neredeyse bütün eleştirmenler "Yanlış adam!" diye bağırdılar. Özellikle yıllar geçince, verenler ve alanlar dışında hemen herkes bazı Oscar'ların yanlış adlara gittiğinde birleşti. İşte bunlardan bazıları...

1934

Kazanan: Paul Muni- The Story Of Louis Pasteur (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Walter Huston - Dodsworth

Huston'un, karısını Avrupa'da kaybeden batılı bir milyoner rolündeki sahne performansı, 30'ların çok ötesindeydi. William Wyler'ın film versiyonunda, onu efsanevi yapanın ne olduğu anlaşılıyordu. Sanki Amerikan aktörleri bu kalitede bir tarza hep sahiplermiş gibi, Huston es geçildi. Ödülü alan Muni'nin performansıysa, her anının altı çizilmiş, özelliksiz bir tarza dayanıyordu...

1937

Kazanan: Luise Rainer - The Good Earth (En İyi Kadın Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Greta Garbo - Camille / Barbara Stanwyck - Stella Dallas

O yıl, hem Greta Garbo hem de Barbara Stanwyck en iyi çalışmalarını sundular. Garbo, Dumas melodramındaki ölmekte olan kuğu rolünde unutulmazdı. Stanwyck de, zengin bir koca bulan, ama görgüsüzlüğünden utanan bu zengin koca tarafından terk edilen küçük kasaba kızı rolünde çok başarılıydı... Bu arada, Luise Rainer'ı hatırlayan var mı? Rainer'ın bu ödülü almasının sebebi, lümpen "The Good Earth"ün yılın "en büyük" filmi olmasıydı.

1944

Kazanan: Bing Crosby - Going My Way (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Charles Boyer - Gaslight

Crosby ödülü kazandığında on beş yıllık oyuncuydu ve ödül popüleritesine bir saygı sunuşuydu. Akademi, Oscar'ı bir anlamda şirketlerin elemanlarına takdirlerini göstermek için verdikleri altın saatler gibi kullanıyordu... En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını hak eden Charles Boyer, "Gaslight" da karısını (Ingrid Bergman) çıldırtmayı amaç edinen bir adamı canlandırıyordu ve gerçek bir karakter oyuncusuydu.

1955

Kazanan: Ernest Borgnine - Marty (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: James Cagney - Love Me Or Leave Me / James Dean - East Of Eden / Frank Sinatra - The Man With The Golden Arm / Spencer Tracy - Bad Day At Black Rock

1955'in adaylar listesini okurken, Eisenhower döneminin filmlerinin birinin diğerini unutturacağını düşünmeden edemezsiniz. Söz konusu filmlerdeki roller arasında, tek farklı olan Ernest Borgnine'in "Marty"deki rolü gibiydi. Zenginler arasındaki tek "yüz karası", Borgnine'in gürültülü, çılgın kasabıydı. Yoksa, Borgnine'in, bu ödülü hak edecek özel bir performans gösterdiği kesinlikle söylenemezdi. Diğer oyuncular daha iyiydiler ama, rolü "sivri" olan oydu...

1964

Kazanan: Rex Harrison - My Fair Lady (En İyi Erkek Oyuncu) / Julie Andrews - Mary Poppins (En İyi Kadın Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Peter Sellers - Dr. Strangelove / Anne Bancroft - The Pumpkin Eater

Hollywood'un o yılki politikasından ayrılmalarıyla, bu seçimler garip görünüyor. Sahne kariyeri başlayan Julie Andrews, Audrey Hepburn'ün yerine sunuluyordu ve "Mary Poppins"le Oscar'ı kaptı. Bunda oyunculuğunun ne gibi bir katkısı vardı? Pek yoktu. Julie Andrews'un şirinliğine

karşı koyulamadı. Rex Harrison da, "My Fair Lady"deki havalı ve ağdalı rolüyle göz boyadı... Oysa şimdi geriye dönüp de bakılınca, Bancroft'un ve Sellers'ın o yılki performanslarının şaşırtıcı derecede modernlik ve güç içerdiği görülüyor.

1965

Kazanan: Lee Marvin - Cat Ballou (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Richard Burton - The Spy Who Came In From The Cold / Laurence Olivier - Othello / Rod Steiger - Pawnbroker

Lee Marvin'in "Cat Ballou"daki palyaço tarzı rolünden daha komik olan şey, bu rolle yukarıdaki "ağır sikletler"i geçerek Oscar'ı almasıydı! O günler, İngilizler'in Oscar'ı işgal ettiği günlerdi; oyunculuk kategorilerindeki 20 adaydan 10'u İngiliz'di. Akademi'nin bu yüzden Burton ve Olivier'ye göz kırpmakla yetinmek istemesi anlaşılabilirdi... Ancak, Marvin'in performansı

Amerikalı Rod Steiger'ın "Pawnbroker"daki performansından üstün müydü? Hayır... Sadece, Steiger toplama kampından kurtulan bir adamı canlandırdığı rolünde, Hollywood için fazla cüretkardı...

1967

Kazanan: Katherine Hepburn - Guess Who's Coming To Dinner (En İyi Kadın Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Anne Bancroft - The Graduate / Faye Dunaway - Bonnie And Clyde / Edith Evans - The Whisperers

Bu oyunculardan herhangi biri uygun seçim olabilirdi. Edith Evans'ın "The Whisperers"daki üzücü biçimde unutulan pansiyoner rolü, Oscar'ı diğerlerinden fazla hak ediyordu. Kate Hepburn, kıdemden kazandı. Bir sonraki yıl "The Lion In Winter"la bir kez daha, daha fazla kıdemden kazandı! 1981'de "Golden Pond"la kazandığında, popülerlik ölçütü utanç verici boyutlarda işlemişti. Hepburn en büyük kadın sinema oyuncularından biri olabilirdi, ama ödülü aldığı rolleriyle değil. Bu rollerde, yalnızca kendi parodisini yapıyor gibiydi...

1973

Kazanan: Jack Lemmon - Save The Tiger (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Marlon Brando - The Last Tango In Paris

Marlon Brando, 1972'de "The Godfather"la kendisine verilen Oscar'ı, Amerikan yerlilerinin yaşadıkları zorlukları kamuoyuna duyurmak amacıyla reddedip Akademi ödüllerini bir forum gibi kullandığında, bir daha Oscar alma şansını yitirmişti. Akademi ona bir daha bu şansı vermek istemezdi. Bu yüzden, "The Last Tango In Paris"deki yüksek performansının ödül alma şansı yoktu. Ayrıca, bu rol, Akademi'nin tutucu anlayışına çok uzaktı. Akademi için, Lemmon'un "Save The Tiger"daki duygusal, alışılmış rolü daha güvenliydi.

1976

Kazanan: Peter Finch - Network (En İyi Erkek Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Robert De Niro - Taxi Driver

Peter Finch'in Oscar'ına dil uzatmak kalpsizlik gibi görülebilir. Herşeyin ötesinde, Finch bu Oscar için öldü! Ama Tanrı aşkına, şu yarıştaki haksızlığa bakın: Robert De Niro, henüz yolun başındaydı ve

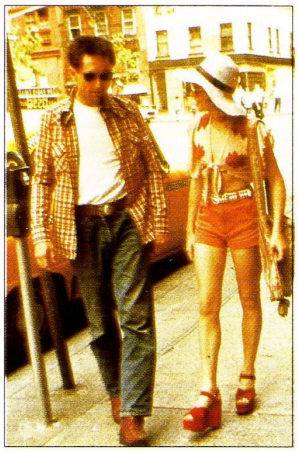

Finch'in karşısında elinde "Taxi Driver"daki üstün performansından başka birşey yoktu. Finch de, Hepburn gibi, ödülü yanlış filmle kazandı. "Sunday Bloody Sunday"de olduğu gibi göz kamaştırıcı performansları vardı, ama "Network" bunlardan biri değildi.

Bunlar da oldu...

Birbirinden renkli filmler, birbirinden renkli yıldızlar, korkunç bir yarış... Bu kadar şey biraraya gelir de, ilginç olaylar yaşanmaz mı? Oscar tarihinde, bunlar da oldu...

☐ **1931'de, daha sonra MGM'nin patronu Irving J. Thalberg'le evlenecek olan Norma Shearer, "The Divorcee"deki rolü için En İyi Kadın Oyuncu Oscar'ını kazandı. Joan Crawford'un yorumu şöyleydi: "Norma'yla nasıl yarışabilirim. O patronla yatıyor..."**

☐ **Oscar tarihinde, kazandığı ödüle tümüyle kayıtsız kalan tek yönetmen Woody Allen. Oscar'ların verildiği gece, tören saatlerini Manhattan'da "Michael's Pub"da klarnet çalarak geçiriyordu Woody Allen. 1977'de "Annie Hall" En İyi Film, daha sonra sevgilisi olacak Diane Keaton En İyi Kadın Oyuncu ve kendisi de En İyi Yönetmen Oscar'ını kazandığında da, Michael'ın Yeri'nde klarnetini çalıyordu. Oscar haberleri verilirken uyudu ve sabah kalktıktan sonra gazetecilere şöyle dedi: "Bu tür törenler beni ilgilendirmiyor. Ne yaptıklarını bildiklerini sanmıyorum. Bu ödülleri kimlerin kazandığına ya da kimlerin kazanmadığına baktığınızda, Oscar'ın ne kadar anlamsız birşey olduğunu anlarsınız."**

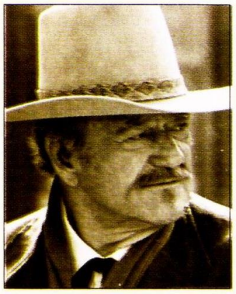

☐ **1969 Oscar töreninden sonra, John Wayne kanser hatırına verilmiş olduğunu düşündüğü Oscar heykeliyle birlikte William Holden'ın odasına gitti. Wayne, heykelciği atarak "Bu senin olmalıydı!" dedi Holden'a... Sonra, Holden'ın dediğine göre, bütün gece orada kaldı ve içti.**

☐ **Dustin Hoffman, üçüncü kez Oscar'a aday gösterilmesinin ardından, yine üçüncü kez eli boş dönünce, Oscar müessesesine hakaretler yağdırmış, ödül dağıtımının pis ve komik bir iş olduğunu söylemişti... Beş yıl sonra, artık Akademi üyelerinin gözdelerinden biriydi ve "Kramer Kramer'e Karşı"yla ödül alırken, ödül tarihinin en yağcı konuşmalarından birini yapacaktı...**

☐ **En şenlikli muhalefetçiler tabii ki Marlon Brando ve George C.Scott'tı. Oscar tarihinde, ödüllerini reddeden aktörler yalnızca onlardı... Scott, 1970'de "General Patton"daki rolüyle layık bulunduğu En İyi Erkek Oyuncu Oscarı'nı reddederken, "saldırgan, barbarca, et yarışından başka birşey değil" sözleriyle acımasızca eleştiriyordu Akademi Ödülleri'ni. Scott'un ödülü böyle reddetmesinin altında, daha önce iki kez aday olduğunda, ödülün çok alakasız isimlere gitmesi yatıyordu... Marlon Brando ise, 72'de "The Godfather"la verilen Oscar'ı, kamuoyunun dikkatini Amerikan yerlilerinin kötü koşullarına çekmek amacıyla reddetti...**

1984

Kazanan: Sally Field - Places In The Heart (En İyi Kadın Oyuncu)
Haksızlığa uğrayan: Judy Davis - A Passage To The India / Vanessa Redgrave - The Bostonians

"Beni seviyorsunuz! Gerçekten beni seviyorsunuz!"... Sally Field'ın Oscar'ı alırken ki konuşmasıyla, kendisine bu ödülü kazandıran rolü hemen hemen aynıydı. Tam anlamıyla şov yapıyordu, oyunculuğunu izleyenlerin gözüne sokuyordu. Judy Davis'in ya da Vanessa Redgrave'in rolleriyse böyle değildi. Ama yıllar geçtikçe gördük ki, risk alan roller pek de prim yapmıyordu... Redgrave'in ve Davis'in coşkusal, entelektüel karmaşıklığı, Akademi ödülünü verenler tarafından anlaşılamadı...

atv
gele-
cek ne-
sillere ya-
şanabilir bir
Türkiye bıra-
kabilmek, son
günlerde daha da
artan yangınlardan
hasar görmüş ve gör-
mekte olan yurdumuzun
yaralarını bir an önce sar-
mak, doğal bitki örtümüzü
zenginleştirmek ve erozyonla
mücadele etmek amacıyla büyük
bir kampanya açtı. **"Benim de Diki-
li Bir Ağacım Var"** kampanyası, bü-
yük küçük herkesi, tüm Türkiye'yi ağaç
dikmeye davet ediyor. **Orman Bakanlığı**
ve **atv**'nin işbirliği ile yürütülen kampanyaya
destek vermek isteyen herkes 900'lü hat aracılı-
ğı ile katkıda bulunabilecek. Bu yolla toplanan ba-
ğışlarla, her arayan vatandaşımızın, **"atv hatıra or-
manı"**nda, adını taşıyan bir dikili ağacı olacak.

atv, gelecek nesiller
ve tüm canlılar adına
bütün yurtdaşlarımı-
zı bu kampanyaya
katılmaya çağırıyor.
0 900 989 1910 nu-
maralı telefonu ara-
yın, sizin de dikili
bir ağacınız olsun.
Dikkat: Bu hattın tüm gelirleri
kampanyaya aktarılacaktır.

atv

ÖZEL DOSYA

GOREFEST

Kan revan içinde mizah

GORE'UN SÖZLÜK ANLAMI "pıhtılaşmış kan"... Sinema literatüründe ise özel bir korku filmi türüne verilen isim. Gerilim ögesinin en aza indirildiği kanlı sahnelerle dolu filmler bunlar... Parçalanmış iç organlar, iğrenç sıvılar, ürperten beden deformasyonları... Yani, midelerin kaldıramayacağı bir yığın şey... 1968 yılında George A. Romero'nun "Night of the Living Dead" filmi sinemalarda gösterildiğinde seyirciler koltuklarında hiç gerilmemiş ama mideleri de görüntüleri kaldıramamıştı. Aslında Romero, çok da yeni bir şey keşfetmemiş sadece korku sinemasında utangaç biçimde kullanılan bir ögeyi filminin bütününe yaymıştı. Gore bugün artık tek başına bir tür değil. Ama Romero ve Raimi gibi öncüler tüm dünyaya "gore"un çekiciliğini ispatladılar ve eleştirmenlere de bir film türü olarak tescil ettirdiler. Şimdi gore her yerde, komedilerde, bilimkurgularda, gerilim filmlerinde ve aksiyon filmlerinde... Hatta "Kuzuların Sessizliği" ve "Pulp Fiction" gibi filmlerle Oscar törenlerine kadar sızmış durumda.

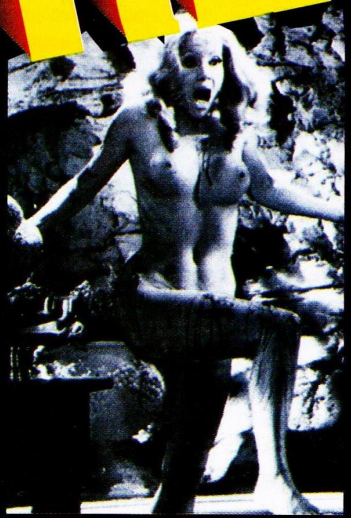

★ KUTLUKHAN KUTLU ★

ÖZEL DOSYA

Klasik korku filmleri gizleyerek korkuturken, gore filmleri alabildiğine göstermeyi hedefliyor...

GOREFEST

ÖNCÜLER

Korku sinemasını diğer türlerden ayıran yalın unsur, bir korku filminin "korkutucu" olma eğilimi. O halde daha çok deneyime dayalı. Salondaki seyircinin ruh haline doğrudan ulaşmak türün doğası gereği en önemli sorun... Bunu yaparken de, yönetmenin önünde iki temel seçenek var: Göstermek ya da göstermemek.

Eski korku filmlerini, özellikle otuzlu yıllar ve elliler arasında çekilen klasikleri yetmişli yıllardaki türdeşleriyle karşılaştırdığımızda, aradaki en önemli fark da bu... Seçimin eskilerde "göstermeme", yenilerde ise "gösterme" hatta makyaj ve özel efektler yetersiz kaldığında dahi, yine de gösterme lehinde kullandığı görülüyor.

Eski klasikler de, kendi dönemlerinde, fazlaca korkutucu olmakla suçlanır, midesi ve kalbi zayıf kişilere evde oturmaları tavsiye edilirdi. Örneğin şu anda, "gösterme, ima et" tezi için son derece temiz bir örnek olarak ortaya koyulabilecek Frankenstein (1931, yönetmen James Whale), kendi devrinde hayli ürkütücü ve vahşi kabul edilmiş, kimilerince iğrenç olarak nitelenmişti. Ancak bu olumsuz durum, filmin gerçekte iğrenç değil, sadece ürpertici olmasından doğmuştu. İnsanoğlunun bilmediğinden korkan bir varlık olduğu düşüncesi üzerine yapılanan "gösterme ima et" teorisi uzun yıllar boyu tahtında rahat oturdu. Karanlıkta, sislerin ardında, inilmeyen bodrum katında,

Friedkin'in başyapıtı "Exorcist"in (Şeytan) lanetli görüntüleri, Linda Blair'den kalıcı bir "kabus" yaratmıştı.

dönülmemiş köşede bekleyen bir "şey" vardı. Göremediğimiz, belki sadece gölgesi gözümüze ilişen, ayak sesleri yankılanan bir şey. Korkunç bir şey. Gözlerimizin önünde değil, zihnimizde, hayal gücümüzün sınırlarına bağlı olarak biçimlenen, ya da daha iyisi, hiç biçimlenmeyen... Fakat görme, tanık olma arzusu, açıklık ve doğrudanlık eğilimi yavaş yavaş kendini göstermeye başladı. Karanlık ve sis kalktı ve "gerçek" bütün yalınlığı ve çoğu zaman çığlığı ile gözler önüne serildi.

Şüphesiz beyazperdede açık vahşetin ilk izlerini araştırmaya kalkışsak, sözü edilen klasiklerde de epey örnek bulunabilir. Öte yandan, kanlı sinemanın başlangıcı olarak Hammer filmlerini göstermek hiç de yanlış olmaz. Bu filmler, sadece bir yapım şirketinin çıkardığı bir yığın üründen öte, bir akım görünümünde. Filmlerin çoğunun üzerinde belli ve çekirdek bir ekibin emeği olması, doğal olarak bunun en büyük nedeni. Her ne kadar Hammer film stüdyolarının gotik korkuya, o ürpertici, soğuk gerilime dayanan birçok filmi olsa da, kesik kafaları, vampirlerin kalbine hışımla çakılan kazıkları, deforme yüzleri ve, özellikle renkli filmlerinde fazlaca (o zamanın ölçülerinde) akıtılan kan, Hammer'i bu yeni neslin gizli öncüsü kabul etmeme yol açıyor. Elbette, pıhtılaşmış kan anlamına gelen "gore" terimi popüler sinema dünyasına, Hammer'in film çekmeye başlamasından çok sonra girdi... Hatta, sanırım "gore" sözcüğünden de önce "splatter" (koyu bir sıvının sıçraması, bunun sonucunda çıkan ses) filmlerinden bahsedilmeye başlanmıştı. Hiç de iç açıcı olmayan bu tanımlamanın ilk olarak Romero'nun "Night of the Living Dead"i (Yaşayan Ölülerin Gecesi) için kullandığı da söylenir. İlk önce "splatter", sonra ondan da hırçın, daha da mideye meydan okumuş gibi duran "gore" filmleri olarak, "apaçık göster" tezinin çocukları, korku sinemasının üzerinden karanlığı aldılar. "Gore"un ilklerine geçmeden önce, klasik korku sinemasının destekleyicisi William K. Everson'ın "Classics Of Horror" kitabından final bölümü: "Exorcist yeni bir Alman gerilimi olan Autopsy'den hemen önce gösterime girdi. Autopsy'de tahmin edeceğiniz gibi, gerçek bir ceset üzerinde yapılan ayrıntılı bir otopsi, renkli olarak ve yakın planla gösteriliyor. Eğer korku filmlerindeki yeni eğilim bu olacaksa, bizi hayli gaddar zamanlar bekliyor. Çok şükür, bir filmin klasik statüsüne yükselmesi zaman ve perspektif gerektiriyor, bu bakımdan Exorcist ve Autopsy'nin Korku filmi Klasiği olup olmadığı da, çok şükür, daha çetin zamanlar ve daha sağlam mideler için rafta bekleyebilir".

NIGHT OF THE LIVING DEAD

(1968, George A. Romero)

Yolunda gitmeyen bir deney sonucu ölüler canlanır. Yürüyen cesetler canlılara yönelir, bir kısmını yedikleri insanlar, ya da herhengi bir sebepten dolayı ölmüş olanlar da bu sürüye katılır. Ve canlılar azınlık haline gelir. Biz ise, bir çiftlik evinde ümitsizce direnen Ben ve arkadaşlarının başından geçenleri izleriz. Bu siyah, beyaz film sadece '68 Amerikan toplumunun tablosunu çizen bir alegori değil, aynı zamanda cesetlerin insan etine düşkünlüğünü seyirciden

Romero'nun "Texas Chainsaw Massacre" filminde "Testere ailedir!" sözleriyle kutsanan motorlu testere, daha sonra birçok gore filminde rol aldı.

saklamayan kamerası ile sinemada apaçık vahşetin ilk örneği. Şüphesiz yetmişli yıllardaki sosyolojik boyutlu yeni korku filmi anlayışının öncüsü... Ayrıca, "gore"un tanımını yapan filmlerden biri.

Nefes kesici "Alien"da, Sigourney Weaver unutulmaz "içimdeki canavar" sahnelerinden birinde... Ne kadar çok psikanalitik çağrışım var: O benim bebeğim...

THE EXORCIST
(1973, William Friedkin)

Dokuz yaşındaki Regan'ın bedeninin şeytan tarafından ele geçirilmesi... Odasına giren herkese yeşil bir sıvı tüküren ve dine karşı her türlü edepsizliği yapan küçük kızın öyküsü, büyük tepki gördü. Seyircilerin topluca salondan dışarı çıktığı (çoğunun da kendini iyi hissettiği zaman geri döndüğü) ve çoğu kişinin filmi izlerken fenalaştığı da söylentiler arasındadır. Stephen King'e göre çocuklarının ellerinden gidişini, nedenini anlayamadan, korku ve çaresizlikle izleyen o dönemin anneleri ve babaları için bir filmdi The Exorcist.

THE TEXAS CHAINSAW MASSACRE
(1974, Tobe Hooper)

Gerçek bir olaydan uyarlandığı öne sürülse de, konudan bağımsız, ayakları havada bir katliam filmi... Yine de, ne sonradan iddia edildiği kadar, ne de taklitlerinin yarısı kadar kanlı. Bir grup amatör tarafından çekilen The Texas Chainsaw Massacre, karakterlerden birinin benzin bulmak için boş gibi görünen bir eve girmesiyle birlikte zıvanadan çıkıyor. Kanlı bir kasap önlüğü giymiş, insan derisinden yapılmış bir maske takan adam, seyirciyi keskin bir sessizliğe boğuyor. Film, korkunç olduğu kadar komik de. Fakat bu durum, eli hızarlı bir grup yamyamın sıradan insanlara yaptıklarını izlemeye hazır olmayan seyirci için hiçbir şeyi değiştirmiyor. Hayli çiğ bir görünüme sahip olan, ve bu özelliğinden olabildiğince yararlanan bu film, yine çoğunca iğrenç bulundu.

SHIVERS
(1974, David Cronenberg)

Cronenberg'in filmi, toplumsal bir mesajı olduğu için İngiliz sansüründen bile makaslanmadan geçmek gibi bir rekora sahip. İnsanların bedenine, hem afrodizyak hem de zührevi hastalık olan birtakım parazitler dadanır. Modern, kendine yetmek üzere yapılmış bir sitenin sakinlerinin cinsel patlamalarına tanık oluruz. Shivers, ya da diğer adıyla Parasite Murders, devletten alınan fonla gerçekleştirilmiş bir film olarak, Kanada'da, özellikle de eleştirel platformda büyük tepki görmüştü. "Gore" adına ise, Cronenberg'in en büyük takıntılarından olan biyolojik deformasyon ön planda.

THE HILLS HAVE EYES
(1977, Wes Craven)

Yola çıkan tavşanı ezmemek için kaza yapan sıradan Amerikan ailesi, çölün ortasında mahsur kalır. Fakat çöl düşünüldüğü kadar sahipsiz değildir. Yamyam tepe kabilesi, yardım istemeye giden emekli polisin ailesini gözüne kestirmiştir. İlk başta film masumun kötü tarafından yok edilişiyle uğraşıyor gibi görünse de, normal ailenin kendini korumak, tükenişi önlemek için giderek vahşileşmesine tanık oluruz. Sonuçta karşımızda, şartlara uyum göstermiş iki farklı aileden başka birşey yoktur. Wes Craven'in bu ilk önemli filmi de çiğ bir görünüme sahip ve yine sonradan akılda kaldığı kadar kanlı değil. Yine de, iki ailenin savaşında, "gore"un öncüleri arasına girmeye yetecek kadar tasvir edilmiş vahşet var.

ALIEN
(1979, Ridley Scott)

Kategorinin son üyesi. Reklam yönetmenliğinden gelme Ridley Scott'un filmi, aslında çok kanlı değil. Daha çok, ameliyathaneyi andıran beyaz ve soğuk bir atmosferin hüküm sürdüğü, ürpertici bir lanetli ev macerası. John Hurt'un yemek masasında içindeki yaratığı "doğurduğu" sahne tek başına, Alien'i tasvir edilmiş vahşet filmlerinin öncüleri arasına koymayı gerekli kılıyor. Amerikan kopyasında bulunmayan, Dallas'ın (Tom Skerritt) artıklarının kozalanmış halini gösteren sahne de hayli sağlam bir mide gerektiriyor. Yaratığın Freudyen tasarımı da hala dehşet filmleri için örnek sayılıyor.

ÖZEL DOSYA

Gore filmleri, yönetmenlerin eğilimlerine göre birçok kategoriye ayrılabilir.

GOREFEST

Gore filmlerinin eldeki konuya yaklaşımı arasında büyük farklılıklar görünüyor. "Gore"un zaten bir seçim, olsa olsa bir alt tür olduğunu düşünürsek, bazı genel tercih farklarının da filmlerin tam olarak formatını değilse de, "havasını" belirlediğini söyleyebiliriz. Tamamen yönetmenin anlatım yöntemiyle ilintili bir tercih. "Gore" hepsinde var, ama değişik amaçlara hizmet veriyor. Bazen de amacın ta kendisi. Bu filmleri kategorize ederken, sadece sıkça görülen eğilimlere birer bölüm ayırdım. Tabi ki bu kategorilerin hiçbirine girmeyen birçok film var. Burada asıl amaç, filmlerden çok eğilimler. Bu yüzden filmleri tanımlayacak kategoriler oluşturmaktan çok, kategorileri tanımlayacak filmler örnek gösterildi. Şimdi başlıklar, alt başlıklar ve altındakiler.

Her şey boşuna...

Sistem eleştirileri

Her yerdeler. Kurtulmak hiçbir şeyi değiştirmiyor, sadece kısa sürecek bir sevinç. Bu ruh halindeki filmler, genelde alegoriler. Ana sorunları da, canavarlarla ve vahşetle değil, yaratıcılarıyla, kurtuluş neyi değiştirir ki, sistem bozuk. İnsan ve toplum üzerine eleştiriler, nihilistik bir ton. İşte örnek listesi:

■ Night Of The Living Dead (George Romero)- Kapkara. Son sağ kalan polislerce vuruluyor.

■ Dawn Of The Dead (George Romero)- Ölü insanların içgüdüsel olarak alışveriş marketine yönelmeleri, baştan son sözü söylüyor.

■ Day Of The Dead (George Romero)- İlk ikisinden daha klostrofobik... Sağ kalanlar helikopterlerle ıssız bir adaya kaçıyorlar, dünyanın arta kalan bölümü ise zombilerle kaplı...

Carpenter'ın "The Prince of Darkness" (Karanlıklar Prensi), dinsel ve psikanalitik simgeleriyle unutulmaz bir çalışmaydı...

■ Crazies (George Romero)- İnsanı çıldırtan bir virüs nedeniyle devletçe karantinaya alınmış kasaba halkının beklenmeyen direnci, silahlanmış toplum konusunda epey düşündürüyor.

■ Shivers (David Cronenberg)- Hem tıbbi, hem de toplumsal açıdan bir felaket. Umut? Bu çağda pek ortalıkta görünmüyor.

■ Rabid (David Cronenberg)- Mesele hastalığa yakalanmış kişiler değil. Onları temizlemeye çalışan güvenlik güçlerinin kullandığı yöntemlere dikkat.

■ Videodrome (David Cronenberg)- Hırslı TV girişimcisi mi daha kötü, onu parmaklarının ucunda oynatanlar mı? Yoksa insanlara izletilmek istenen programlar mı?

■ The Hills Have Eyes (Wes Craven)- Dağlı kabile zaten vahşi, peki sıradan Amerikan ailesinin şaşırtıcı bir çabuklukta vahşileşmesine ne demeli?

■ Alien (Ridley Scott)- Ridley yaratıkları halletmeye alıştı da, onlara ısrarla şefkat gösteren şirket hayli umut kırıcı.

Ama bu komik!

Komediye göz kırpmak

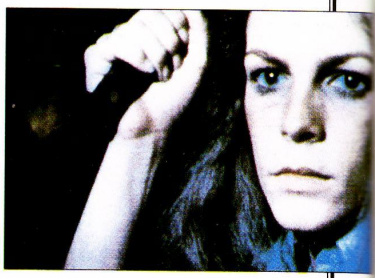

Jamie Lee Curtis "Dehşet Treni", "Halloween", "Sis" gibi filmlerde oynayarak, gore filmlerinin aktrisi oldu 70'lerde...

Evet, görüntüler korkudan türemiş. Ama eylemler hayli komik. İstenmeden düşülen bir komiklik değil bu, yönetmenin tercihi. Tamamı korku sinemasından keyif alan, onu bir eğlence olarak görüp, seyircinin

Radikal gore filmleri, işi kurbanlarının bağırsaklarını çiğ çiğ (pişmiş olsa daha mı insani olurdu?) yiyen insanlar göstermeye kadar vardırıyordu.

Yaptığı ışınlama kabinlerinde molekül yapısı bir sineğinkiyle karışarak trajik bir dönüşüm geçiren bilimadamı. Biyolojik deformasyon, Cronenberg'in saplantısı!

iyi vakit geçirmesi için uğraş veren yönetmenlerin eserleri. Birkaç istisna dışında ilk gruba göre hayli hafif. İlk grubun mizahı kara idi, bu ise gizli saklı değil, hemen seyircinin gözleri önünde.

■ The Texas Chainsaw Massacre 2 (Tobe Hooper)- İlkinde de mizah vardı ama, bu onun parodisi gibi. Kısa şortlu kız hemen kapana kıstırılıyor, bir saat boyunca da kaçıyor. Baştan sona çığlık.

■ Evil Dead 2 (Sam Raimi)- Aslında ilkinin yeniden çevirimi gibi. Fakat bu, katıksız ve çılgın bir komedi. "Gore"un suyunu çıkarıyor ve onu bir komedi unsuru olarak kullanıyor.

■ The Nightmare On Elm Street (Wes Craven)- Belki ilk kategoriye daha yakın. Babaların günahları temasını bir kenara bıraktığımızda ise, karşımıza neredeyse bir komedi çıkıyor. Ama komikliği, her şeyi daha da ürpertici hale getiriyor.

■ Shocker (Wes Craven)- Doğrultusuz kötülük kavramının en iyi örneklerinden. Yine zıvanadan çıkmış kötünün tasarımı filmi komediye yaklaştırıyor.

■ The Re-Animator (Stuart Gordon)- En iyi Lovecraft uyarlamalarından. Ama tartışmasız bir komedi. Gerçek kafasını çantasında taşıyan ve etrafa çaktırmamak için bedeninin üzerine plastik bir kafa oturtan Dr. Hill de unutulacak gibi değil.

■ The Blob (Chuck Russell)- Bir kasabayı ele geçiren jölemsi kütlenin öyküsü, baştan aşağı komedi olmasa da, bu kategoriye yatkın. Bazı sahneler saçmalık sınırında (bilerek ve isteyerek).

■ Brain Damage (Frank Henenlotter)- Taşıyıcısında bağımlılık yaratan Elmer ile sözkonusu taşıyıcı Brain arasındaki irade savaşı bir hayli komik.

Bir nedeni var:

Metafizik: Öteki taraf

Bu yazıdaki bütün filmleri "metafizik" başlığının altına almak elbette çok kolay. Fakat... Burada sözü edilen, metafiziği sadece kullanan değil, metafizik üzerine teorilere dayanan filmler. Telekinezi, radyestezi, telepati, durugörü... Ve, elbette, dinler. Ruhlar, bedenli ve bedensiz. Ve şeytan. Aslında diğer kategoriler kadar fazla aday yok, çünkü bu eğilimdeki filmler genelde "gore"u pek kullanmıyorlar. Yine de küçük bir liste:

■ Exorcist (William Friedkin)- Onsuz olur mu? King'in toplumsal boyutlu açıklamasına karşın, filmin baş kişisi genç rahip, ana konusu da din konusundaki şüpheler, hatta inançsızlık.

■ Spontaneous Combustion (Tobe Hooper)- Filme adını veren olgu, kendinden yanma. Bu popüler metafiziğin gözde söylencelerinden. Ayrıca Hooper nükleer testleri de işin içine sokuyor. İnanılır gibi...

Freddy... Rüyalara giren klasik "aksakallı dede"nin anti-tezi. Bir kabus anarşisti.

■ The Serpent And The Rainbow (Wes Craven)- Craven zombi olayını araştırıyor. Gerçek belgeler ve araştırmalardan esinlendiği söyleniyor. Belki de yönetmenin en ürpertici filmi ama, standart "gore" da orada, filmin içinde.

■ Prince Of Darkness (John Carpenter)- Tanrı, anti tanrı ve atomaltı felsefe. Metafizik ve modern fiziğin buluşması, "gore" dozajı da gözden kaçacak gibi değil.

"Evil Dead"le genç yaşta ses getiren Sam Raimi'nin "Army of Darkness"ı (Karanlığın Ordusu), aynı zamanda çok komik öğeler de içeriyordu...

ÖZEL DOSYA

Gore yönetmenleri, sık sık derin metafizik sorunları da işlediler...

GOREFEST

Alan Parker'ın "ağır" Angel Heart'ında, Lisa Bonet'nin oynadığı kanlı Voo doo ayini sahnesi, epey erotikti de...

Katı, keskin, ve soğuk

Çıplak gerçek

En geniş kategori. Asli üyeleri, cinayetin, bedenin ve bazen de "gore"un ana konu haline geldiği filmler. Ancak korku sinemasının korkutma yöntemleri üzerine yapılmış denemeler, diğer bir deyişle biçimsel denemeler de bu kategoriye dahil edildi. Zira iki eğilim arasında sağlam bağlar var. Son not: Bu gruptaki filmlerin ne denli gözünü kan bürümüşlük potansiyeline sahip olduğunu tahmin edebilirsiniz. Bazıları adeta hakaret gibi...

■ Halloween/ Friday The 13th- İlki John Carpenter"ın ikincisi Sean S. Cunnigham'ın. Belki çok kanlı değiller, ama amaçsız seri cinayet filmlerinin önünü açtılar. Ve sonunda cinayetlerin estetiğini oluşturmaya çalışan birtakım filmler türedi.

■ Happy Birthday to Me (J. Lee Thompson)- Doğum gününde tam katılımı sağlamak için davetlileri teker teker öldürüp pastanın başına oturan sorunlu bir genç kız.. Kime ne? Vurgu, titizlikle planlanmış cinayet tasvirlerinde. Bahsi geçen hakaretlere örnek.

■ Driller Killer (Abel Ferrara)- Aslen bir tane yüksek dozda "gore" sahnesi olmasına karşın sansürle başı bir hayli dertte. Konu, tepesinin tası atan bir adamın çevreye dehşet saçmasından ibaret.

■ Return Of The Living Dead 2 (Ken Wiederhorn)- Suyunun suyu. Ne mizah, ne zeka. Sadece, beyin yiyen zombilerin çevreye saçtığı pislik.

■ Suspiria (Dario Argento)- Tüm kategoriler içinde, Argento'nun bütün filmleri buraya ait. Suspiria'da bütün kanın, renk ve ses ağırlıklı Argento tarzının yanısıra, uzun süre akılda kalan kurtçuklar da var. Şüphesiz iyi örneklerden.

■ Hellraiser (Clive Berker)- İşte sözü edilen istisnalardan biri daha. İngiliz korku yazarı Barker'in ilk filminin hedefi, insan bedeni. Sadece dışıyla değil, içiyle de. Hayli sağlam bir sinir sistemi gerektirdiğini de eklemeli.

YÖNETMENLER

Sam Raimi: "Gore"un komedyeni. (Bkz. Kategori 2). Korkutucu olmaktan çok bilinen dehşet filmi ögeleriyle dalga geçmeyi ve seyirciyi eğlendirmeyi hedefler. Filmleri abartılı derecede kanlıdır. Ve kamerası abartılı derecede hızlıdır.

Tobe Hooper: Adı genellikle yukarıdaki üçüyle birlikte anılsa da, onlara kıyasla daha az tanınır. Not: Hooper'ın Poltergeist'de yapımcılığı üstlenen Spielberg'in kuklalığını yaptığı yaygın bir söylentidir, bazıları filmi doğrudan Spielberg'in adıyla anar.

Stuart Gordon: Lovecraft'ın yanısıra Poe'yu da uyarladı: The Pit And The Pendulum (1990). Ayrıca, From Beyond ve yakın geçmişte izlediğimiz yine şiddete önemli yer veren Fortress de filmografisinden parçalar.

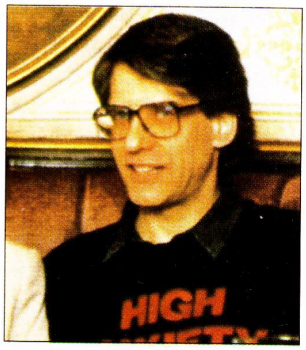

David Cronenberg: Meselesi, bilinen şiddetten ziyade insan vücudu ve kişinin kimlik sorunudur. Filmlerinde biyolojik kimlik ve zihinsel kimlik karşılaştırmasına sıkça rastlayabilirsiniz. Dehşet filmi yönetmenleri içinde kendine has bir yeri vardır. Yakın zamana kadar filmlerinin düşünsel boyutu, cinselliğe ve biyolojik deformasyona tamamıyla bağımlıydı. Şimdi "gore"suz da yapabiliyor.

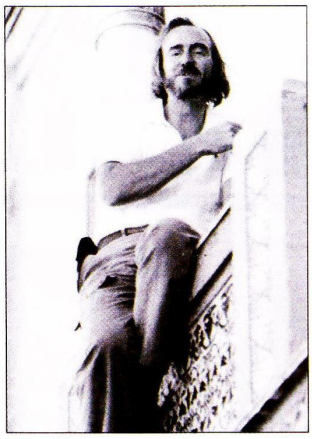

Wes Craven: Romero ile Raimi'nin karışımı denebilir. Hiçbir zaman Romero kadar karanlık, Raimi kadar çılgın olmadı. Her zaman söyleyeceği bir şey var, çoğunlukla da toplumsal bir mesaj, ama bazen aramak gerekiyor. Rüya, sinemasında önemli bir yer tutar.

Dario Argento: Belki o da tam olarak "gore"a girmiyor. Ama Hammer filmlerini, Halloween'i ve Friday The 13th'i referans olarak gösterince, Argento'yu gözardı etmek olmaz. Işıklandırması ve kamerasıyla usta işi çizgi roman sayfalarından çıkmışa benzeyen görsel tarzı, ve sese yüklediği strateji üzerine çok konuşulmuştur. Metinlerindeki delikler hakkında da.
Bu kesme biçme ustasının en kanlı filmleri arasında Suspiria'nın yanısıra Tenebrae ve Opera gösterilebilir.

John Carpenter: Onu bir "gore" yönetmeni olarak göstermek mümkün değil. Ancak bir iki filmi epey kanlı. Evet, Halloween asla iddia edildiği kadar kanlı değildi ama, The Prince Of Darkness ve

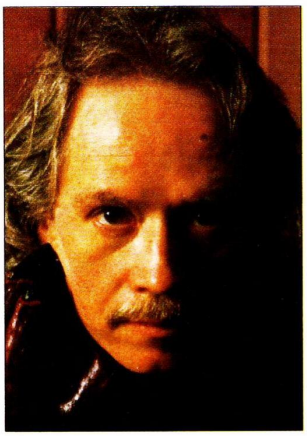

The Thing bu konuda gözden kaçmıyor. Ayrıca, grafik şiddete bu yazının konusu filmler kadar başvurmasa da epey vahşi olan They Live ve Escape From N.Y.'u da unutmamak gerek.

George Romero: Birinci kategoriye giren filmlere baktığınızda, tam bir fars delisi olduğunu anlayabilirsiniz. Keskin bir toplumsal bakış, kapkara bir mizah. "Gore"un asıl öncüsü denebilir.

EKSTRALAR

Yukarıdaki listenin yanısıra, daha önce "gore" filmi çekmiş, ya da hala çeken, ancak çekirdek listeye dahil edilmesini gerektirecek kadar ön planda olmayanlar da var. Tür üzerinde gözle görülür bir etkisi olmamış, ancak yine de adından söz edilmesi gereken yönetmenler. Eğer konuya ilgi gösteriyorsanız, bu listedekilere bir göz atın.

Don Coscarelli: Korku sinemasının bir geçmişi yokmuş gibi çektiği Phantasm ve onun devam bölümü... Seksenli yılların video ortamında özellikle çektiği ilki hayli yaygındı.

Lamberto Bava: Korku sinemasının eski ustalarından Mario Bava'nın oğlu. Argento'nun desteğiyle çektiği Demons (eğlenceye yönelik örneklerden) ve Demons II, onu da "gore" yönetmenleri arasına yerleştiriyor.

Tom Savini- Romero'nun zombi üçlemesinin makyözü, 1990'da Night Of The Living Dead'i yeniden çekti.

Frank Henenlotter: Brain Damage'in yanısıra Basket Case ve Basket Case II'yi çekti. Dikkat edilmesi gerekenlerden.

Jeff Lieberman: Her ne kadar solucanları çoğunun midesine dokunduysa da, Squirm küçümsenmeyecek bir ün yaptı. Ayrıca, Zalman King'in başrolünde oynadığı Blue Sunshine da var. 70'li yıllarda gerçekleştirdiği bu iki işinin dışında bildiğimiz başka filmi yok.

Sean S. Cunnigham: Jason'ın sekiz filmlik macerasını başlatan kişi. Friday The 13th'in yanısıra, sualtı korku filmi Deepstar Six'i çekti.

FİNAL İÇİN

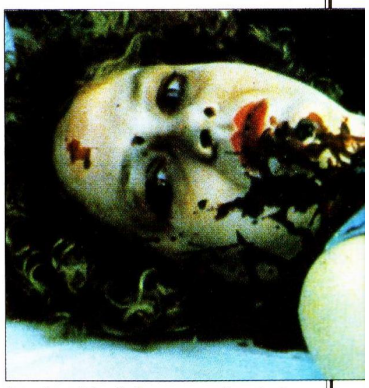

Aşırı kan dehşet sinemasının dışında da bol bol izlenebildiği için, gore eskisi kadar dikkat çekmiyor...

"Gore"un şu anki durumundan söz etmek hayli zor. Dünyada tasvir edilmiş şiddete karşı sansürün ağırlığını hissettirmesi izleyicinin yaşını yükseltti. Biraz da aşırı kan kullanımının eski esprisini kaybetmesi sonucu "gore" filmi denebilecek bir şey kalmadı. Zaten "gore" da, artık eskisi kadar göze batmıyor. Zira aşırı kan ve grafik şiddet dehşet sinemasının dışına taşmış durumda... Silence Of The Lambs'i gördünüz mü? Peki ya Reservoir Dogs'u ya da Tarantino'nun adı geçen diğer filmlerini?... Artık korku sinemasındaki vahşetten değil, sinemadaki vahşetten söz ediliyor.

KİM, KİMİNLE NE YA

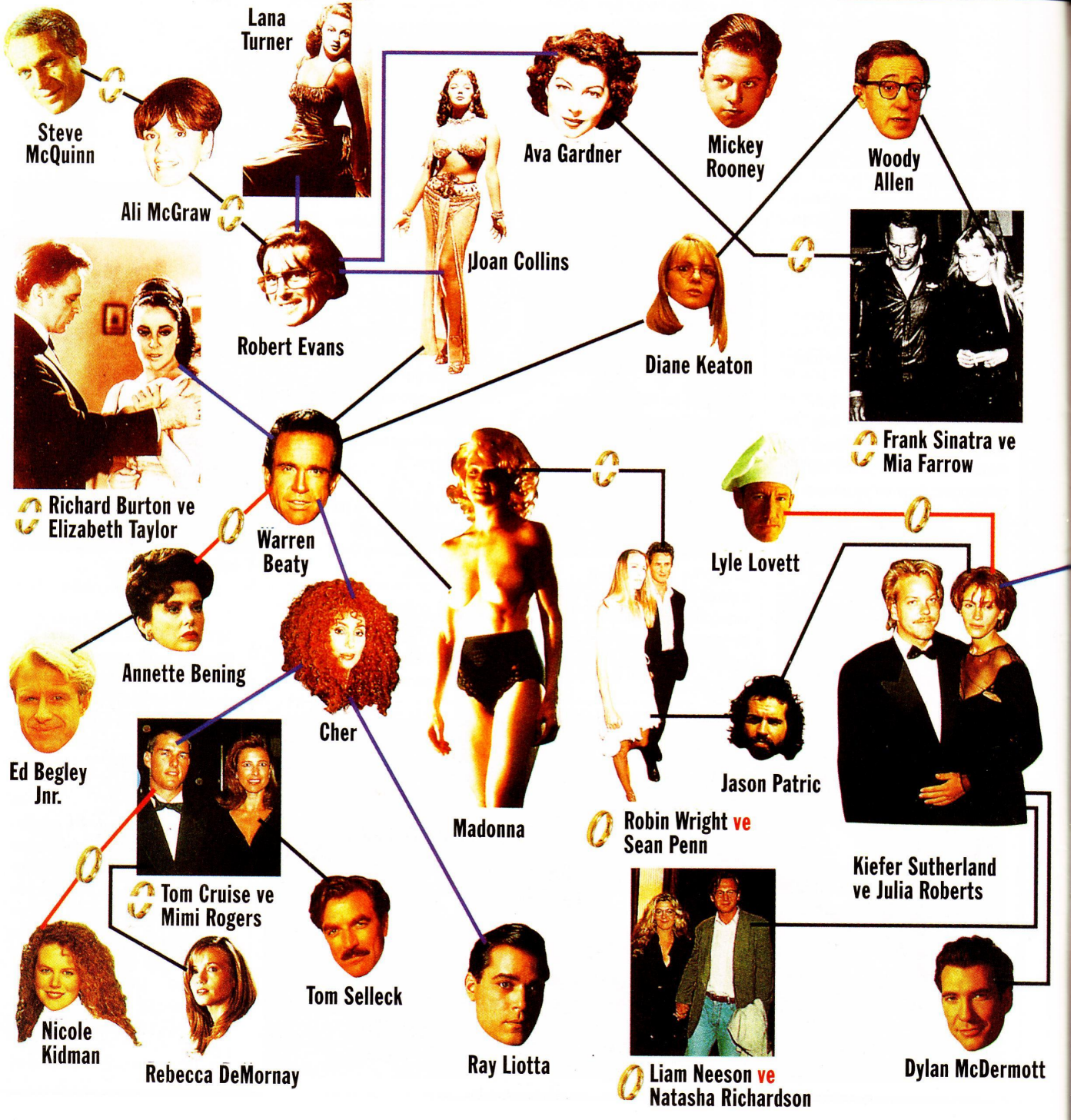

PIYOR?

Hollywood'un en karışık yanı, ikili ilişkiler herhalde. Kime baksanız, "bir orada, bir burada, bir şununla, bir bununla"... İşte bir ilişkiler oyunu: Kim, kiminle ne yapıyor... Aşağıdaki tabloda, Hollywood sakinlerini birbirlerine bağlayan çizgilere bakarak, kimin kiminle nasıl bir ilişki içinde olduğunu öğrenebilirsiniz. İyi eğlenceler!

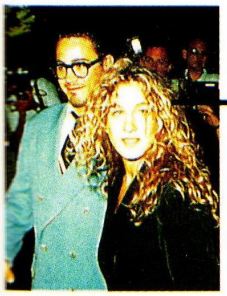

Robert Downey Jnr. ve Sarah Jessica Parker

Matthew Broderick

Prince

Kim Basinger

Alex Baldwin

Janine Turner

John Malkovich

Michael Keaton

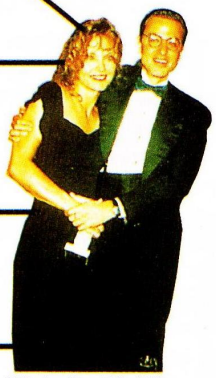

Michelle Pfeiffer ve Fisher Stevens

Sherilyn Fenn

Jennifer Grey

Peter Horton

William Baldwin

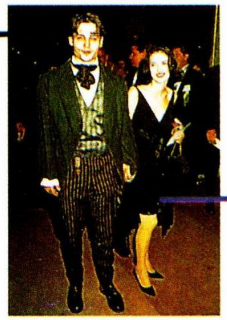

Johnny Deep ve Winona Ryder

Christian Slater

Laura Dern

Jeff Goldblum

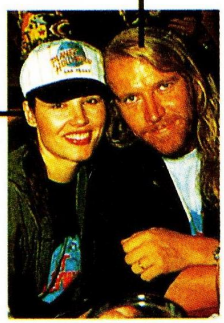

Geena Davis ve Renny Harlin

Gary Oldman ve Uma Thurman

Nicolas Cage

Samantha Mathis

River Phoenix

Martha Plimpton

Kyle Maclachlan

Martin Scorsese

Lara Flynn Boyle

Isabella Rossellini

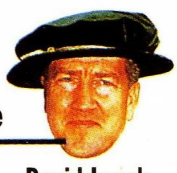

David Lynch

Hala evliler

Hala birlikteler

Birlikte görülüyorlar

Birliktelerdi, ayrıldılar

Boşandılar

TÜRK VE DÜNYA SİNEMASINDA, OYUNCU OLMAYAN OYUNCULAR...

Bak şu oynayana!

BURAK GÖRAL

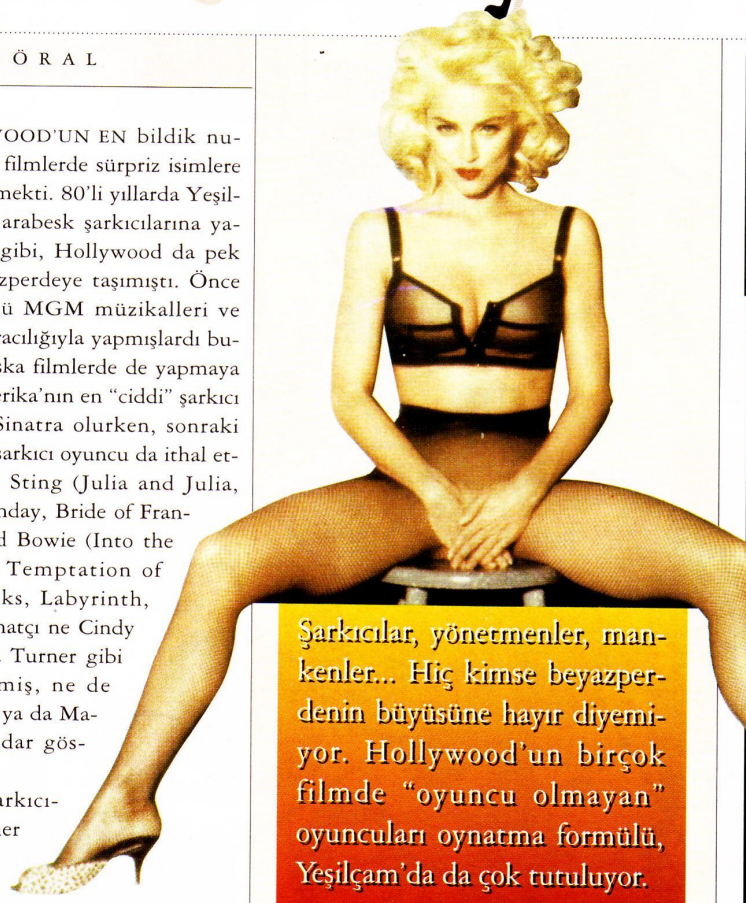

Şarkıcılar, yönetmenler, mankenler... Hiç kimse beyazperdenin büyüsüne hayır diyemiyor. Hollywood'un birçok filmde "oyuncu olmayan" oyuncuları oynatma formülü, Yeşilçam'da da çok tutuluyor.

HOLLYWOOD'UN EN bildik numarası, filmlerde sürpriz isimlere yer vermekti. 80'li yıllarda Yeşilçam'ın arabesk şarkıcılarına yapacağı gibi, Hollywood da pek çok şarkıcıyı beyazperdeye taşımıştı. Önce müzikaller (o ünlü MGM müzikalleri ve rock müzikaller) aracılığıyla yapmışlardı bunu, daha sonra başka filmlerde de yapmaya başlamışlardı. Amerika'nın en "ciddi" şarkıcı oyuncusu Frank Sinatra olurken, sonraki yıllarda iki İngiliz şarkıcı oyuncu da ithal etmişti Hollywood: Sting (Julia and Julia, Dune, Stormy Monday, Bride of Frankenstein) ve David Bowie (Into the Night, The Last Temptation of Christ, Twin Peaks, Labyrinth, Furyo)... Bu iki sanatçı ne Cindy Lauper ya da Tina Turner gibi 1-2 filmle yetinmiş, ne de filmleri Vanilla Ice ya da Madonna'nınkiler kadar göstermelik olmuştu.

Aslında, bir şarkıcının sinema filmi her zaman riskli olmuştur. Nitekim, beyazperdede görünen pek çok müzisyen tatmıştır başarısızlığın acısını: INXS'ın solisti Michael Hutchance, Kylie Minogue, Madonna gibi... Ama Madonna inatla film çevirmeye devam ediyor tabii. Ayrıca pek çok popüler şarkıcı da bu kervana katılıyor şu sıralarda. Sözgelişi Ice-T, Chris Isaak, Whitney Houston, Phil Collins gibi dinlediğimiz ve kliplerinde izlediğimiz her biri ayrı telden çalan starları da filmlerde sıkça görmeye başladık artık. Bunun son örneğini, İrlandalı rock grubu U2'nun solisti Bono önümüzdeki günlerde verecek bize. Kylie Minogue'un Jean Claude Van Damme'la "Street Fighter"da görünmesiyse, şansını zorlamaktı aslında.

Şarkıcıların biraz da oyuncu olduklarını ya da olmak zorunda kaldıklarını, kliplerini görünce anlıyoruz. Peki mankenlere ne demeli? Pek çok modele de şans vermiş Hollywood. Iman'ı "No Way Out"ta Kevin Costner'la, Paulina Porizkova'yı "Her Alibi"de Tom Selleck ile, Elle MacPherson'ı ise "Sirens"de Hugh Grant'le sundular bize; Cindy Crawford da sırada. Tabii bunlar hala mankenlik yapanlar. Andie McDowell ya da Sharon Stone gibi, mankenliği bırakıp tümüyle sinemaya geçenler de var.

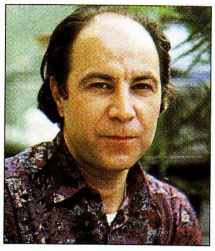

BU OLAYIN BİR DE yönetmenler cephesi var. Pek çok yönetmen, kamera arkasından kamera önüne geçmiş. Bazıları kendi filmlerinde görünmüş, bazıları da hatır için arkadaşlarının filmlerinde rol almış: Martin Scorsese,

	HANGİ FİLM?	PARTNERİ	KONUSU	NOTU
Emel Sayın	Mavi Boncuk (E. Eğilmez, 1974)	Tarık Akan	Bir assolistle fakir bir gencin aşkı.	Zaten tek filmle yetinmedi ★★★
Uğur Dündar	İşte Hayat (A. Yılmaz, 1975)	Hülya Koçyiğit	Bir televizyoncu ile fakir bir kızın aşkı.	Televizyona dönmesi iyi oldu ★★
Sezen Aksu	Minik Serçe (A.Yılmaz, 1978)	Bulut Aras	Düğünlerde şarkı söyleyen fakir kızın yükseliş öyküsü.	O her daim sevimli ve samimidir ★★★
Ayşegül Aldinç	Katırcılar (Ş. Gören, 1987)	Kadir İnanır	Gazeteci kadın, Doğu'da üç kaçakçıyla yolculuk yapmak zorunda kalır.	Oyunculuğu daha iyi düşünebilir ★★★
Duygu Asena	Yarın Cumartesi (B.Olgaç)	Bülent Bilgiç	Kocası hapiste olan ve ailesini birarada tutmaya çalışan bir annenin hikayesi.	İyi ama yazar kalsa daha iyi olur ★★
Mazhar Alanson	Arkadaşım Şeytan (A. Yılmaz, 1988)	Yaprak Özdemiroğlu	Ruhunu şeytana (Ali Poyrazoğlu) satan genç bir şarkıcının müzikal öyküsü.	Şapkasız çıkmışsın be abi ! ★★★
Esin Moralıoğlu	Tatar Ramazan (M. Gülgen,1991)	Kadir İnanır	Namlı kabadayı Tatar Ramazan'ın hapisten sonraki günleri.	Film yerine fotoğraf çektirse daha iyi ★★
Uzay Heparı	Gece, Melek ve Bizim Çocuklar (A. Yılmaz, 1993)	Derya Arbaş	Fahişe bir kadınla biseksüel bir gencin geleceksiz aşkı.	O artık bir efsane ★★★
Mustafa Sandal	Başrol olmasa da... Bay E (S. Çetin, 1994)	Mehmet Ali Erbil	Karısını benzincide kaybeden adamın arayış öyküsü.	Pek sıritmamış değil mi? ★★★

Emel Sayın Yeşilçam'la çok sıkı fıkı oldu. Sezen Aksu, kısa Yeşilçam deneyiminde her zamanki gibi sevimliydi. Duygu Asena, Yeşilçam macerasından hiç de göz doldurarak çıkmadı açıkçası... Uzay Heparı'ysa... Herşey çok kısa sürdü, çok hızlıydı ve artık o bir efsane...

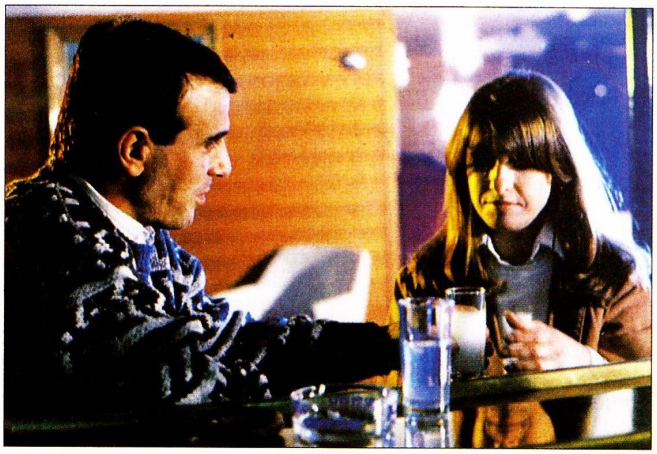

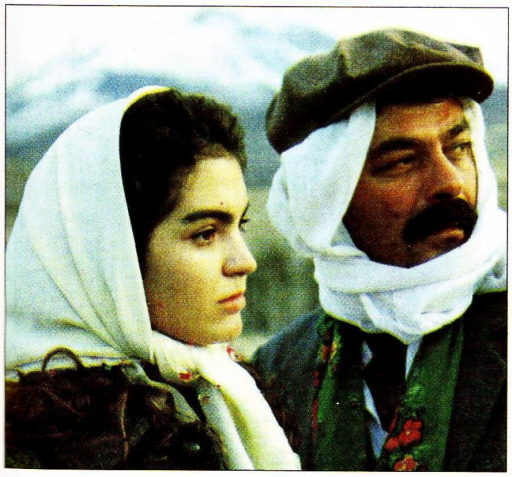

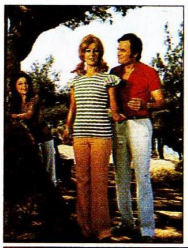

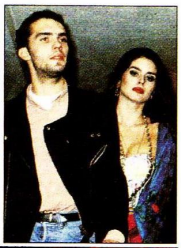

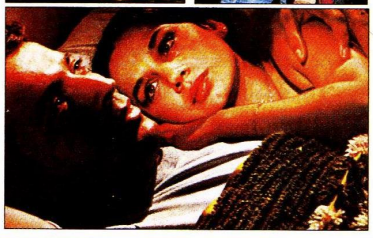

Spike Lee, John Landis, Oliver Stone gibi yönetmenler, kameranın önüne de geçmeyi seviyorlar. Ama Hitchcock'tan kalma mirasla rollerini çok kısa tutuyorlar genellikle. Ancak, filmlerinde başrolü başkasına kaptırmayan bir yönetmen de var, Kenneth Branagh; üstelik, karısı Emma Thompson'a da torpil yapıyor.

PEKİ, TÜRK SİNEMASINDA neler oldu bu konuda? İlk şarkıcı oyuncumuz, 1939'da Muhsin Ertuğrul yönetimindeki "Allah'ın Cenneti" adlı filmle Münir Nurettin Selçuk. Sonra çıkanlar arasındaysa, Zeki Müren'in yeri her zaman ayrı tutuldu. Özellikle Belgin Doruk'la çevirdiği filmlerde Zeki Müren temiz kalpli, duygu yüklü, aşık ve mahçup delikanlıyı oynadı yıllarca. Aşkını kimseye açmazdı o, sonunda içkiye ve şarkılara sığınırdı. Aslında, Zeki Müren'in bu filmleri, yıllar sonra, 1980'lerde çıkacak bir furyanın habercisiydi belki de. Bu furya, arabesk filmler furyasıydı: Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur, İbrahim Tatlıses, Müslüm Gürses, Gökhan Güney, Burhan Çaçan ve sonradan da Emrah ve Ceylan gibi küçük arabeskçilerin görüneceği, sulugöz filmlerdi bunlar. Ben Topraktan Bir Canım, Sen de mi Leyla, Çile, Boynu Bükük, İnsan Sevince, Ben İnsan Değil miyim?, Yuvasızlar, Sevdim, Dur-

TÜRK VE DÜNYA SİNEMASINDA, OYUNCU OLMAYAN OYUNCULAR...

	HANGİ FİLM?	PARTNERİ	KONUSU	NOTU
Olivia Newton John	Grease (R. Kleiser, 1978)	John Travolta	Yeni bir liseye gelen sevimli bir serseriye aşık saf kız.	Çok sevimli ve doğal ★★★★
Aretha Franklin	The Blues Brothers (J. Landis, 1980)	Saymak isterdik ama yerimiz yok.	Kocasını Blues Kardeşlerden uzak tutmaya çalışan güzel sesli lokantacı kadın	Think!...Şarkısı yeter ★★★
Michael Jackson	Moonwalker (J. Kramer, 1987)	Joe Pesci	Ne olduğu belli değil. Şarkıcı mı? Gangster mi? Robot mu? Ne?	Pek anlaşılamıyor ★★
Mick Jagger	Freejack (G. Murphy, 1992)	Emilio Estevez, Rene Russo	Baş kötü adam hesabına çalışan kötü adam.	Çok iyi ★★★★
Iman	No Way Out (R. Donaldson, 1986)	Kevin Costner	Kevin'in sevgilisinin ev arkadaşı.	I-ıh ★
Stephen King	Pat Semetary (M. Lambert, 1989)	Dale Midkiff	Ürkütücü bir rahip	Yine de korkutuyor ★★
Tina Turner	Mad Max III (G.Miller, 1985)	Mel Gibson	Max'den nefret eden ama bir türlü kıyamayan kötü kadın.	Neyse ki Mel var ★★
Whitney Houston	The Bodyguard (M. Jackson, 1992)	Kevin Costner	Korunmaya muhtaç bir pop şarkıcısı.	Hiç fena değil ★★★
Chris Isaac	Twin Peaks (D. Lynch, 1992)	David Bowie, Bridget Fonda	FBI görevlisi, mühendis bir baba.	Sıkı yönetmenlerle çalışıyor ★★★

durun Dünyayı gibi "özetleyici" isimler altında çekilen bu filmlerin çoğu, zengin kız fakir oğlan konusunun sulandırılmış ve şarkılandırılmış versiyonlarıydı. Zengin kız fakir oğlanla önce dalga geçerdi, sonra da aşık olurdu, ama bu sefer de tecavüze uğrardı!

BU FİLMLER ARASINDA halka en çok ulaşanları, İbrahim Tatlıses yapmıştı. Aynı dönemde İzzet Altınmeşe, Belkıs Akkale, Mahmut Tuncer gibi isimler de bunu denedilerse de, pek tutuldukları söylenemez.

Bu furyadan önce de pek çok popüler ismi görürdük filmlerde. Mesela Galatasaray'lı futbolcu Metin Oktay öyle sevilmiş ki, 1965'de Ajda Pekkan'la bir filmde oynatılmış (Taçsız Kral, Atıf Yılmaz). Gönül Yazar "Taş Bebek"i çevirmiş ve bu isimle anılır olmuş. Daha sonra Adnan Şenses, Emel Sayın, Ahmet Özhan, Barış Manço, Erol Büyükburç, Uğur Dündar, Sezen Aksu, Erol Evgin, Nükhet Duru, Ayşegül Aldinç ve hatta Duygu Asena gibi isimler de bir ya da birkaç kere gelip geçmiş beyazperdeden. Hollywood'un uyguladığı manken transferini Yeşilçam da yapmış. Sibel Turnagöl, Demet Akalın, İlknur Bozkurt,

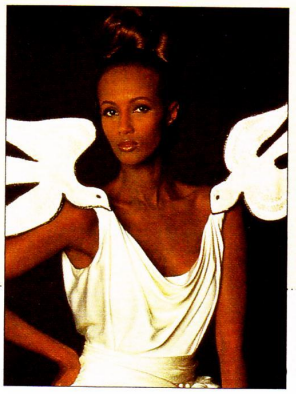

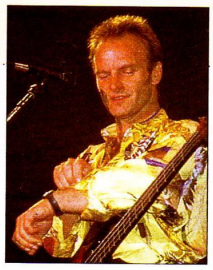

Sting, sinemayı birkaç kereden fazla deneyerek, "An Englishman In Hollywood" oldu. Mick Jagger, Hollywood'u Sting kadar çok ziyaret etmedi ama, "Freejack"teki rolüyle eleştirmenler tarafından çok beğenildi... Yalnızca şarkıcılar değil, Iman gibi fotomodeller de katıldı bu furyaya tabii.

Gülben Ergen, Fulden Uras gibi mankenlerin ünlü jönlerimizle gözüktükleri yetmemiş, şarkılar söyleyip assolist bile olmuşlar. Hatta, Türk sinemasının içine düştüğü yeni oyuncu ihtiyacında bu mankenler durumu idare eder olmuşlar bir süre. Tüm bunlara ek olarak yıllarca beyazperdeden uzak kalmaya çalışan Ferhan Şensoy bile, iki kere kamera önüne geçmiş ve bunların ikisinde de kendine özgü, "fırlama" bir kötü adam karakteri çizmişti üstelik.

Son yıllarda, bu cephede yine bir hareketlilik var. Reklamlardan transfer ettiğimiz tiyatro oyuncusu Kaan Girgin, sunuculuktan oyunculuğa zıplayan Meltem Cumbul; sosyeteden, önce televizyona sonra sinemaya transfer olan Billur Kalkavan (çocukken de bir film tecrübesi varmış) gibi isimler sinemamıza bir hareketlilik kazandırmaktalar bugünlerde.

Özellikle geçen ay gösterime giren "Bay E" ile Sinan Çetin, sinemamızın en popüler kadrolu filmini çekmiş; yazarından şarkıcısına, sunucusundan ressamına kadar, pek çok popüler ismi biraraya getirmişti. Bu, işin kuralı artık: Çok isim, çok popülerlik.

Sonuç olarak, alan razı veren razı. Galiba bundan böyle sinemalarda, uzun metrajlı Türk klipleri seyredeceğimiz dönemler, arabesk döneminden sonra pop dönemi olarak tekrar karşımıza çıkacak. ■

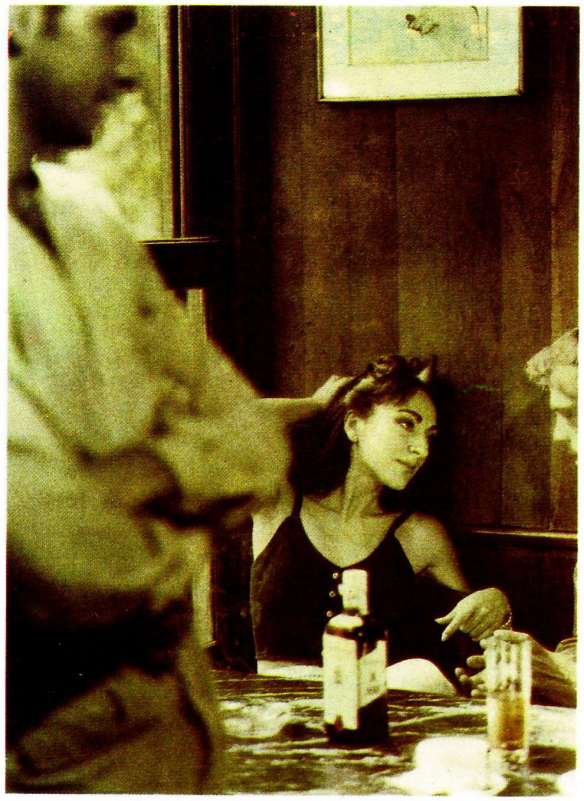

Los Españoles

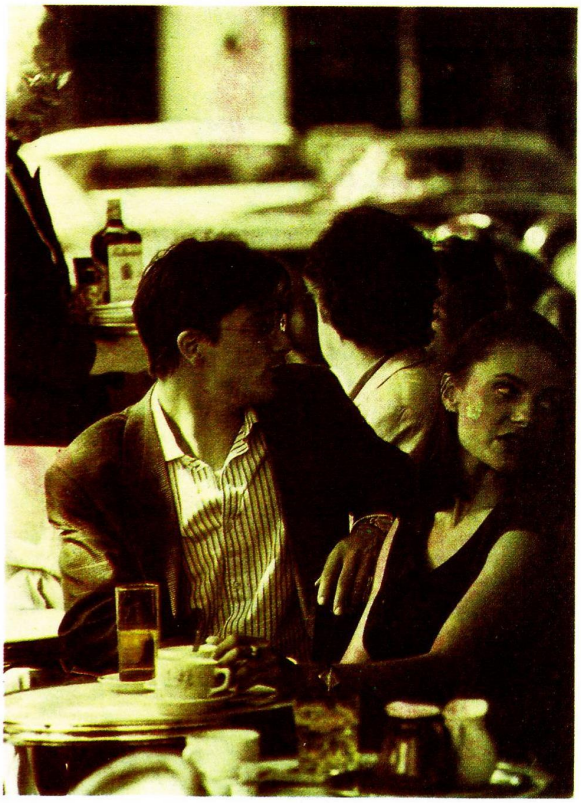

Les Français

Gli Italiani

The Scotch

DİZİ 1

Yönetmenliğe giden en kestirme yol: Oyunculuk

OYUNCU YÖNETMENLER

Bir film setinde olup da yönetmen olmaya özenmeyen insan yoktur herhalde. Birçok unsurdan oluşan film, yalnızca onun kafasında bir bütün halindedir. Kısaca, çekici meslektir yönetmenlik ve herkes bir gün kamera arkasına geçip vizörden bakmayı hayal eder etmesine ama yapımcıları ikna etmek hiç de kolay değildir, ünlü oyuncular hariç. Yapımcılar, nedense yıldızların film yönetme isteklerini bir türlü kıramaz. Bazen sonuç çok iyidir bazen de gayet vasat... Oyuncu-yönetmenlerin arasında sinema tarihine geçen ustalar da var, bir tek filmden sonra hemen vazgeçenler de...

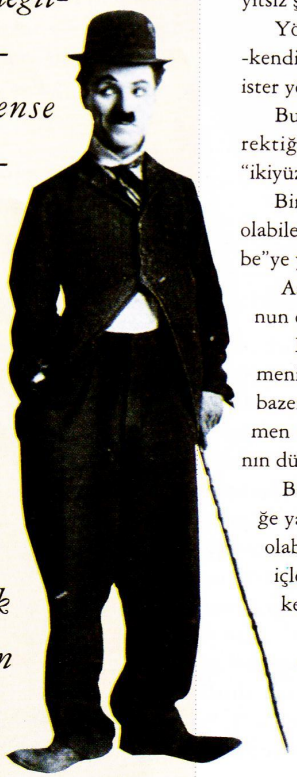

SİNEMA DÜNYASINDA "belirleyici" olmanın en bilinen yolu bir filmi yönetmektir.

Yönetmen dendiğinde akan sular durur adeta.

Bir filmin setindeki hakimiyet "kayıtsız şartsız" yönetmenindir.

Yönetimindeki filmin her unsurunu -kendine göre- mükemmelliğe taşımak ister yönetmen.

Bunun için de gerektiğinde sert, gerektiğinde yumuşak, gerektiğinde de "ikiyüzlü" olabilir.

Bir de oyuncular vardır "belirleyici" olabilen, ancak belli ölçüde bu "mertebe"ye yükselebilirler.

Asıl "patron"un yönetmen olduğunun onlar da farkındadır.

Kimi zaman kaprisleriyle yönetmenin önüne geçmeye çalışsalar, hatta bazen geçseler bile her zaman yönetmen olup o "büyülü koltuğa" oturmanın düşlerini kurarlar.

Bazı oyuncular bu düşlerini gerçeğe yansıtabilirler ve yönetmen-oyuncu olabilirler, ama çoğu oyuncu kalır ve içlerindeki ateşi küllendirip bu işin keyfini sürmeye çalışırlar.

Benim bugün sözünü etmeyi düşündüklerim, oyunculuğu aşıp yönetmen de olmayı başaran yönetmen-oyuncular.

Ancak bu sinemacıların yönetmen olarak altına imzalarını attıkları bütün filmleri sizlere sunmak değil, yalnızca ilk yönetmenliklerini anımsatmak dileğim...

Bu yazıyı yazmak için "küçük" bir araştırma yaptığımda, karşıma çıkan isimler gerçekten ilgi çekici oldu.

Sinemanın sessiz döneminden başlayarak günümüze kadar uzanan bir toplam içinde hiçbir zaman yönetmen olarak düşünemediğim isimlere rastladım...

"Kısıtlı" olanaklarla yapılan bir araştırmada doğal olarak eksikler de çıkacaktır.Örneğin ABD dışındaki sinemalardan pek isim yok bu toplam içinde.

Doğallıkla Avrupa ve Üçüncü Dünya ülkelerinin sinemalarında da benzer özelliklere sahip oyuncu-yönetmenler var.Ancak ulaşmanın çok zor olduğu bu ülkelerin kaynaklarına pek "yaklaşamadığım" için sizlere Amerikan sineması ağırlıklı bir yönetmen-oyuncular toplamı sunuyorum.

Mutlaka bazı eksiklikler çıkacaktır bu toplam içinde. Bunlar içinse hoşgörünüze sığınıyorum.

Okunabilirliğini arttırmak amacıyla, bu yönetmen-oyuncuları sizlere kategorilendirerek ve her kategoride yönetmenlerin ilk adlarına göre alfabetik sıraya oturtarak aktarmaya çalışacağım...

★ MURAT ÖZER ★

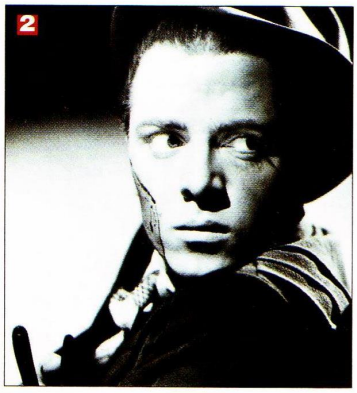

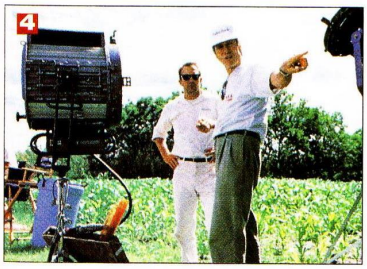

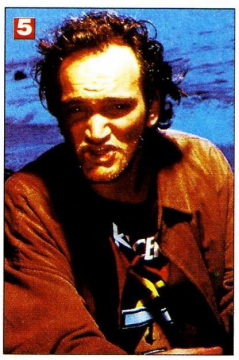

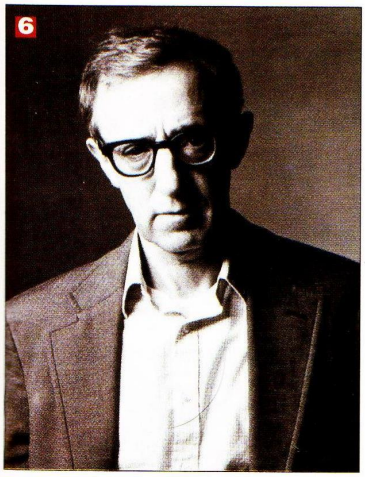

1 **Keneth Branagh**

2 **Richard Attenborough**

3 **Orson Welles**

4 **Clint Eastwood**

5 **Quentin Tarantino**

6 **Woody Allen**

YÖNETMENLİĞİ ÖNE GEÇENLER

Bu kategoride yer alan yönetmen-oyuncular, yönetmenliği, oyunculuktan daha iyi olmasa da, daha çok yapan ve düşünenler. Oyunculuktan gelip "ustalar" katına yükselenler arasında Charlie Chaplin, Orson Welles, Clint Eastwood, John Cassavetes, Woody Allen, Zhang Yimou, Nikita Mihalkov, Vittorio De Sica, Roman Polanski ve Quentin Tarantino gibi yönetmenliklerini kanıtlamış "oyuncuları" rahatlıkla sayabiliriz...

Bana göre bu bölümün en "baba" filmi, Quentin Tarantino'dan "Reservoir Dogs" (Rezervuar Köpekleri).

- Carl Reiner (Amerikalı).....Enter Laughing (1967)
- Charlie Chaplin (İngiliz).....The Kid (Yumurcak-1921)
- Christine Pascal (Fransız).....Felicite (1978)
- Clint Eastwood (Amerikalı).....Play Misty for Me (Bana Misty'yi Çal-1971)
- Dani Levy (İsviçreli).....Du Mich Auch (Bugün Sana, Yarın Bana-1986)
- David Hayman (İngiliz).....Silent Scream (Sessiz Çığlık-1989)
- Dennis Hopper (Amerikalı).....Easy Rider (1969)
- Harold Ramis (Amerikalı).....Caddyshack (1980)
- Henry Jaglom (Amerikalı).....A Safe Place (Emin Bir Yer-1971)
- Hugo Haas (Çekoslovak).....Girl on the Bridge (1951)
- Ivan Andonov (Bulgar).....Zor Aşk (1974)
- Jacques Tati (Fransız).....Jour de Fête (Bayram Günü-1948)
- John Cassavetes (Amerikalı).....Shadows (Gölgeler-1959)
- John Derek (Amerikalı).....Once Before I Die (1966)
- John Reid (Yeni Zelanda).....Middle Age Spread (Orta Yaş Salgını-1979)
- Jules Dassin (Amerikalı).....Nazi Agent (1942)
- Kenneth Branagh (İngiliz).....Henry V (1989)
- Leonard Nimoy (Amerikalı)-.....Star Trek III(Uzay Yolu III-1984)
- Mai Zetterling (İsveçli).....The War Game (Savaş Oyunu-1962)
- Margarethe Von Trotta (Alman)-Der Verlorene ehre der Katharina Blum .....(Katharina Blum'un Çiğnenen Onuru-1975)
- Marion Hansel (Belçikalı).....Le Lit (Yatak-1982)
- Mel Brooks (Amerikalı).....The Producers (Yapımcılar-1968)
- Michael Verhoeven (Alman).....Paarungen (1967)
- Nikita Mihalkov (Rus)Svoy Sredi Chuzki, Chuzhoi Sredi Svoi ...(Düşmanlarımın Arasındaki Dost, Dostlarımın Arasındaki Düşman-1974)
- Orson Welles (Amerikalı).....Citizen Kane (Yurttaş Kane-1941)
- Penny Marshall (Amerikalı).....Jumpin' Jack Flash (1986)
- Quentin Tarantino (Amerikalı)-Reservoir Dogs....(Rezervuar Köpekleri-1991)
- Richard Attenborough (İngiliz).....Oh What a Lovely War (1969)
- Richard Benjamin (Amerikalı)-..... (Hayatımın En Güzel Yılı-1982)
- Roman Polanski (Polonyalı).....Noz w Wodzie (Sudaki Bıçak-1962)
- Ron Howard (Amerikalı).....Grand Theft Auto (1977)
- Sergei Bondarchuk (Rus).....Sudba Cheloveka (İnsanın Kaderi-1959)
- Terry Gilliam (Amerikalı).....Jabberwocky (1977)
- Vittorio De Sica (İtalyan).....Teresa Venerdi (1941)
- Woody Allen (Amerikalı)...Take the Money and Run (Al Parayı Kaç Git-1968)
- Zhang Yimou (Çinli).....Hong Gaoliang (Kızıl Darı Tarlaları-1987)

İLK YÖNETMENLİKLERİNDE OYNAYANLAR

Bu kategorinin özelliği, yönetmenliğe ilk adımlarında kendilerine de bir rol şansı tanıyan yönetmen-oyunculardan oluşması. Bir sonraki kategori olan "İlk Yönetmenliklerinde Oynamayanlar"daki film sayısından da anlaşılacağı gibi, yönetmen olmaya çalışan oyuncular, genellikle kendilerine de filmlerinde bir rol veriyorlar, hatta bu çoğunlukla başrol oluyor...

Bana göre bu bölümün en "baba" filmi, Patrick Bouchitey'den "Lune Froide" (Soğuk Ay).

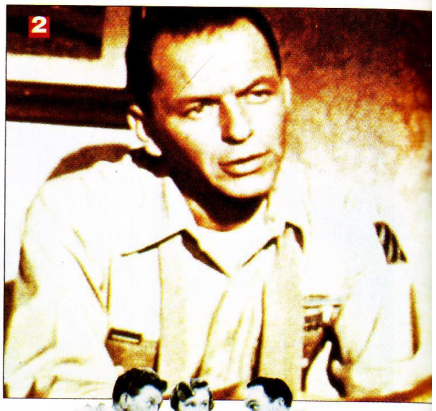

- Al Freeman Jr. (Amerikalı) .....A Fable (1971)
- Alan Alda (Amerikalı)-.....The Four Seasons (Dört Mevsim-1981)
- Alan Arkin (Amerikalı) .....Little Murders (1971)
- Albert Finney (İngiliz) .....Charlie Bubbles (1968)
- Anthony Hopkins (İngiliz) .....August (Ağustos-1994)
- Anthony Perkins (Amerikalı).....Psycho 3 (Sapık 3-1986)
- Barbra Streisand (Amerikalı).....Yentl (1983)
- Beau Bridges (Amerikalı) .....The Wild Pair (1987)
- Burgess Meredith (Amerikalı).....The Man on the Eiffel Tower (1949)
- Burt Lancester (Amerikalı) .....The Kentuckian (1955)
- Burt Reynolds (Amerikalı) .....Gator (1976)
- Buster Keaton (Amerikalı) .....The Three Ages (1923)
- Charlton Heston (Amerikalı).....Antony and Cleopatra (1972)
- Cliff Robertson (Amerikalı).....J. W. Coop (1971)
- Clive Brook (İngiliz) .....On Approval (1943)
- Cornel Wilde (Amerikalı) .....Storm Fear (1955)
- Cyril Collard (Fransız) .....Les Nuits Fauves (Yırtıcı Geceler-1993)
- Danny DeVito (Amerikalı)-Throw Momma from the Train.....
.....(Annemi Trenden Nasıl Atarım-1987)
- David Carradine (Amerikalı) .....You and Me (Sen ve Ben-1973)
- Douglas Fairbanks (Amerikalı) .....Arizona (1918)
- Edmond O'Brien (İrlandalı).....Shield for Murder (1954)
- Emilio Estevez (Amerikalı) .....Men at Work (1990)
- Frank Sinatra (Amerikalı) .....None But the Brave (1965)
- Gene Kelly (Amerikalı).....On the Town (1949)
- Gene Wilder (Amerikalı) .....
.....The Adventure of Sherlock Holmes' Smarter Brother (1975)
- James Caan (Amerikalı).....Hide in Plain Sight (1980)
- Jeanne Moreau (Fransız).....La Lumière (1976)
- Jodie Foster (Amerikalı) .....Little Man Tate (Küçük Adam-1991)
- John Clements (İngiliz).....Call of the Blood (1947)
- John Wayne (Amerikalı).....The Alamo (1960)
- Jose Ferrer (Amerikalı).....The Shrike (1955)
- Kevin Costner (Amerikalı) ...Dances with Wolves (Kurtlarla Dans-1990)
- Kirk Douglas (Amerikalı) .....Scalawag (1973)
- Laurence Harvey (İngiliz) .....The Ceremony (1963)
- Laurence Olivier (İngiliz).....Henry V (1944)
- Leslie Howard (İngiliz).....Pygmalion (1938)
- Marlon Brando (Amerikalı) .....One Eyed Jacks (1961)
- Martin Sheen (Amerikalı) .....Cadence (1991)
- Mel Gibson (Avustralyalı)-The Man without a Face .....
.....(Yüzü Olmayan Adam-1993)
- Nikolai Burlyayev (Rus) .....Lermontov (1986)
- Nikolai Gubenko (Rus).....Bir Asker Cepheden Dönüyor (1971)
- Noel Coward (İngiliz).....In Which We Serve (1942)
- Norma Bengell (Brezilyalı).....Eternamente Pagu (Ölümsüz Pagu-1987)
- Patrick Bouchitey (Fransız).....Lune Froide (Soğuk Ay-1991)
- Paul Henreid (Avusturyalı).....For Men Only (1952)
- Peter Fonda (Amerikalı).....The Hired Hand (1971)
- Peter Lorre (Macar) .....Der Verlorene (1950)
- Peter Sellers (İngiliz) .....Mr. Topaze (1961)
- Ray Milland (Amerikalı) .....A Man Alone (Yalnız Adam-1955)
- Richard Burton (İngiliz) .....Dr. Faustus (1967)
- Richard Carlson (Amerikalı) .....Riders to the Stars (1954)
- Richard Harris (İngiliz).....Bloomfield (1969)
- Richard Pryor (Amerikalı).....Jo Jo Dancer, Your Life Is Calling (1986)
- Robert De Niro (Amerikalı) .....A Bronx Tale (Günaha Davet-1993)
- Rossano Brazzi (İtalyan) .....The Christmas That Almost Wasn't (1966)
- Sidney Poitier (Amerikalı).....Buck and the Preacher (1971)
- Sandra Locke (Amerikalı).....Ratboy (Fare Çocuk-1986)
- Sylvester Stallone (Amerikalı).....Paradise Alley (1978)
- Terry Jones (İngiliz).....Monty Python's The Meaning of Life (1983)
- Tim Robbins (Amerikalı) .....Bob Roberts (1992)
- Walter Matthau (Amerikalı)...Gangster Story (Gangster Hikayesi-1960)
- Warren Beatty (Amerikalı)Heaven Can Wait (Cennet Bekleyebilir-1978)
- William Shatner (Amerikalı).....
.....Star Trek V: The Final Frontier (Uzay Yolu V-1989)

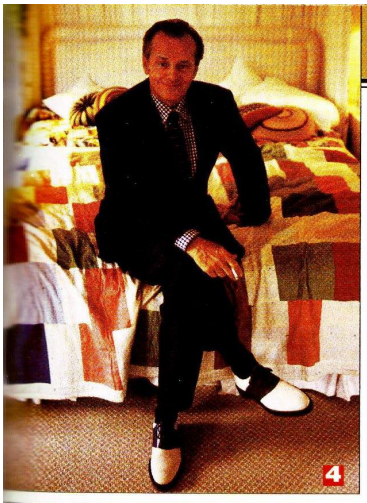

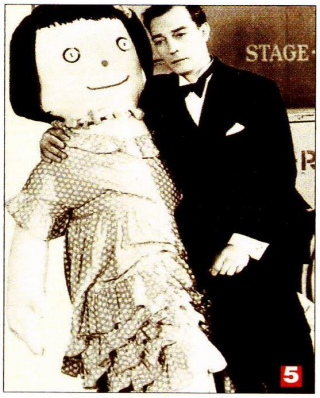

İLK YÖNETMENLİKLERİNDE OYNAMAYANLAR

Bu kategorinin "varlık nedeni" ise, bazı oyuncuların kendilerini yönetmekten hoşlanmadıklarını göstermek bir bakıma. İlk yönetmenlik çabalarında kendilerine oyunculuk şansı tanımayan bazı yıldızların adlarına rastlayınca şaşıracağınıza eminim...

Bana göre bu bölümün en "baba" filmi, Robert Redford'dan "Ordinary People" (Sıradan İnsanlar).

- Anthony Quinn (Meksikalı) .....The Buccaneer (1958)
- Bernard Giraudeau (Fransız) .....L'Autre (Diğeri-1990)
- Bill Duke (Amerikalı) .....A Rage in Harlem (Harlem Fedaileri-1991)
- Charles Laughton (İngiliz) .....The Night of the Hunter (1955)
- David Hemmings (İngiliz) .....Running Scared (1972)
- Diane Keaton (Amerikalı) .....Heaven (Cennet-1987)
- Erik Clausen (Danimarkalı) .....Casablanca Sirki (1981)
- Ho Myong Chung (Koreli) .....X (1983)
- Ida Lupino (İngiliz) .....Outrage (1950)
- Jack Lemmon (Amerikalı) .....Kotch (1971)
- Jack Nicholson (Amerikalı) .....Drive He Said (1970)
- James Cagney (Amerikalı) .....Short Cut to Hell (1957)
- Jerry Lewis (Amerikalı) .....One More Time (1969)
- Karl Malden (Amerikalı) .....Time Limit (1957)
- Lionel Barrymore (Amerikalı) .....Confession (İtiraf-1929)
- Liv Ullmann (Norveçli) .....Sofie (1992)
- Max Von Sydow (İsveçli) .....Ved Vejen (Katinka-1988)
- Mel Ferrer (Amerikalı) .....Girl of the Limberlost (1945)
- Michael Gwisdek (Alman) .Treffen in Travers (Travers'de Buluşma-1989)
- Michele Placido (İtalyan) .....Pummaro (1990)
- Paul Newman (Amerikalı) .....Rachel, Rachel (1968)
- Peter Ustinov (İngiliz) .....School for Secrets (1946)
- Robert Duvall (Amerikalı) .....Angelo My Love (Sevgili Angelo-1982)
- Robert Redford (Amerikalı) .....Ordinary People (Sıradan İnsanlar-1980)
- Roddy McDowall (İngiliz) .....Tam Lin (1971)
- Sean Penn (Amerikalı) .....The Indian Runner (1991)
- Sergio Rubini (İtalyan) .....La Stazione (İstasyon-1990)
- Vijaya Mehta (Hintli) .....Smitri Chitrte (1983)
- William Conrad (Amerikalı) .....Two on a Guillotine (1965)

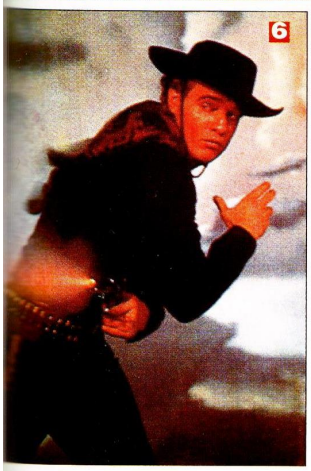

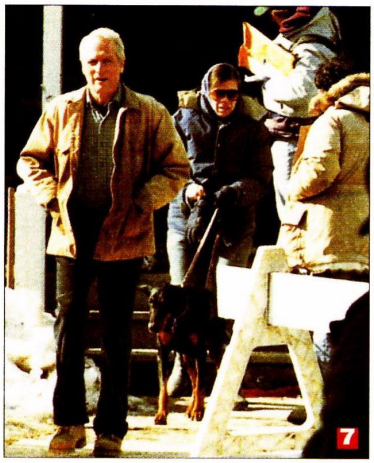

1 Anthony Hopkins
2 Frank Sinatra
3 Gene Kelly
4 Jack Nicholson
5 Buster Keaton
6 Marlon Brando
7 Paul Newman
8 Walter Mattheau
9 Peter Sellers
10 Liv Ullmann

KADIN YÖNETMEN OYUNCULAR

Kadınların yönetmenlikte çok "ısrarlı" olmadığını göstermek açısından yararlı bir kategori. Ancak ısrarlı olmasalar da, son derece başarılı yönetmenlik çabaları gerçekleştirdiklerini de kabul etmek gerek...

Bana göre bu bölümün en "baba" filmi, Jodie Foster'dan "Little Man Tate" (Küçük Adam).

- Barbara Streisand .....Yentl
- Christine Pascal .....Felicite
- Diane Keaton .....Heaven
- Ida Lupino.....Outrage
- Jeanne Moreau .....La Lumière
- Jodie Foster.....Little Man Tate
- Liv Ullmann-Sofie
- Mai Zetterling.....The War Game
- Margarethe Von Trotta .....Der Verlorene ehre der Katharina Blum
- Marion Hansel.....Le Lit
- Norma Bengell.....Eternamente Pagu
- Penny Marshall.....Jumpin' Jack Flash
- Sondra Locke.....Ratboy
- Vijaya Mehta.....Smitri Chitrte

TEK YÖNETMENLİK YAPANLAR

Oyuncuların bazıları da, yönetmenlik yapmayı denemişler, ancak birçok kereler bu denemeler "bir atımlık barut" olarak kalmıştır. Bu "tek kurşunlar", çoğu zaman başarılı olmasına karşın, nedense ikinci bir şans bulamamışlar ve "tek film yöneten oyuncular" olarak sinema tarihinin tozlu sayfalarındaki yerlerini almışlardır...

Bana göre bu bölümün en "baba" filmi, Tim Robbins'den "Bob Roberts".

- Al Freeman Jr .....A Fable
- Albert Finney.....Charlie Bubbles
- Anthony Hopkins .....August
- Anthony Perkins.....Psycho 3
- Anthony Quinn.....The Buccaneer
- Bernard Giraudeau .....L'Autre
- Burgess Meredith .....The Man on the Eiffel Tower
- Charles Laughton ..The Night of the Hunter
- Charlton Heston .....Antony and Cleopatra
- Clive Brook.....On Approval
- Cyril Collard .....Les Nuits Fauves
- David Carradine .....You and Me
- David Hayman .....Silent Scream
- Diane Keaton .....Heaven
- Douglas Fairbanks .....Arizona
- Emilio Estevez .....Men at Work
- Frank Sinatra .....None But the Brave
- Jack Lemmon .....Kotch
- James Caan.....Hide in Plain Sight
- James Cagney.....Short Cut to Hell
- Jodie Foster.....Little Man Tate
- John Clements .....Call of the Blood
- Karl Malden .....Time Limit
- Kevin Costner .....Dances with Wolves
- Laurence Harvey.....The Ceremony
- Liv Ullmann .....Sofie
- Marlon Brando .....One Eyed Jacks
- Martin Sheen .....Cadence
- Max Von Sydow.....Ved Vejen
- Michael Gwisdek .....Treffen in Travers
- Nikolai Burlyayev .....Lermontov
- Noel Coward .....In Which We Serve
- Norma Bengell.....Eternamente Pagu
- Patrick Bouchitey.....Lune Froide
- Peter Lorre.....Der Verlorene
- Peter Sellers .....Mr. Topaze
- Richard Burton.....Dr. Faustus
- Richard Harris .....Bloomfield
- Robert De Niro .....A Bronx Tale
- Robert Duvall.....Angelo My Love
- Roddy McDowall .....Tam Lin
- Rossano Brazzi .....The Christmas That Almost Wasn't
- Sean Penn.....The Indian Runner
- Sergio Rubini.....La Stazione
- Sondra Locke.....Ratboy
- Tim Robbins .....Bob Roberts
- Walter Matthau .....Gangster Story
- William Shatner .....Star Trek V: The Final Frontier

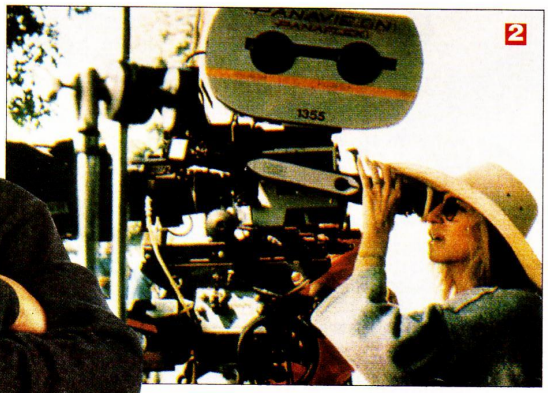

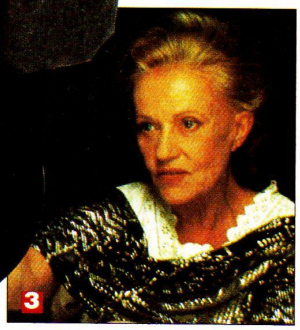

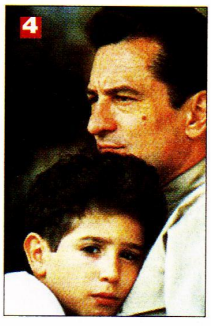

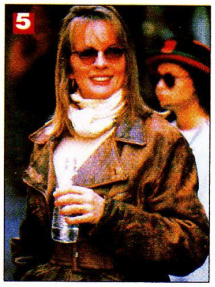

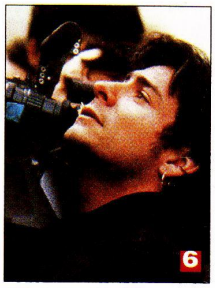

1 Jodie Foster

2 Barbara Streisand

3 Jeanne Moreau

4 Robert De Niro

5 Diane Keaton

6 Cyril Collard

BU AY SİNEMALARDA

ELM SOKAĞINDA SON KABUS

WES CRAVEN'S NEW NIGHTMARE

5 MAYIS 1995

Freddy Dönüyor...

Bu sefer
uyanık kalmak sizi
bu kabustan kurtaramayacak...

Soluk Kesici ve şeytani
bir zekanın ürünü.
Sürükleyici ve eğlenceli
bir korku serüveni
Joe Leydon/Houston Post

Yönetmen:"Elm Sokağı Kabusu" Filmlerinin Yaratıcısı WES CRAVEN

PRODUCED BY MARIANNE MADDALENA WRITTEN & DIRECTED BY WES CRAVEN

milan CD'S AND CASSETTES NEW LINE CINEMA

UNITED INTERNATIONAL PICTURES

Sinema 100 Yaşında
Umut Sinemada

UMUT SANAT

Gumpizm Amerika'yı sarıyor

Aptallar HOLLYWOOD'U İŞGAL ETTİ!

13 DALDA OSCAR'A ADAY GÖSTERILEN ve 6 dalda da kazanan "Forrest Gump", sinemada aptallığın yüceltildiği filmlerin en başarılısı oldu. Ama iş burada bitmiyor, "Gumpizm" bir felsefe, aptallık bir "trend" artık. Ticari başarı yakalayan her temanın suyunun suyunu çıkaran Hollywood, önümüzdeki dönemde bizi tam bir aptallık bombardımanına tutacak.

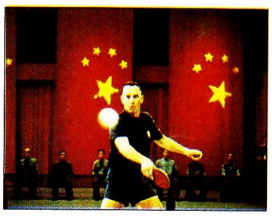

★ DERLEYEN: SİBEL BUĞDAYCI ★

LIFE IS LIKE A BOX OF chocklits. You never know whatcher gonna get!" (Yaşam bir kutu çikolata gibidir. Hiçbir zaman içinden ne çıkacağını bilemezsin!)

İşte, on üç dalda Oscar'a aday olan ve altı dalda da kazanan "Forrest Gump"ın en ünlü cümlesi... Zeka özürlü Gump'ı canlandıran Tom Hanks'in, annesi rolündeki Sally Field'dan aldığı yaşam dersinden bir alıntı. Bu basit felsefe kılavuzluk ediyor, Gump'ın hayatına. "Hayat çikolata gibidir", "Herşey tesadüflere bağlıdır", "Hayat seçeneklerle doludur"... Ama neyi neden seçtiğimizi çok da fazla anlamadan yaşayıp gideceğiz işte. Bu yüzden hayatı basit ya da karmaşık olarak yaşamak arasında pek bir fark da yok. İşte Amerika'nın yeni felsefesi: Aptallık hayatı kolaylaştırır... Bu yüzden yüceltilmelidir. Uzun lafın kısası, "moronlar" aslında çok önemlidir!..

Geçmişine baktığımızda Amerika'nın dahilere ve zeki insanlara gereken önemi vermediğini ve tarihinde bu tür örneklere sıkça rastlandığını görüyoruz. Her zaman için çok başarılı ve zeki insanlara karşı bir güvensiz-

Gelmiş geçmiş Hollywood aptallarının en büyüğü, aptallığın dehası Jerry Lewis... Lewis mimiklere ve hareketlere dayalı renkli aptallık gösterileriyle, başlı başına bir komedi ekolü oldu.

lik var Amerika'da. Zeki insanlar dışlanıyor, sıradan insanların ulaşamayacakları hayalleri var çünkü. Ama Amerikalılar, bununla adeta gurur duyuyorlar. Seçimleri enerjiden yana, entelektüellikten değil. Aslında, dünyanın neresine giderseniz gidin, bu hep böyle galiba! Moronlara ve türlü aptallıklar yapan palyaçolara her zaman tolerans gösteriliyor. Son yıllardaysa, Amerika embesillere çok açık bir biçimde kucak açtı. Eğer aptalsanız ve zekanız çok parlak işler için yeterli değilse üzülmeyin, çünkü embesillik artık hayran kalınan bir değer haline geldi.

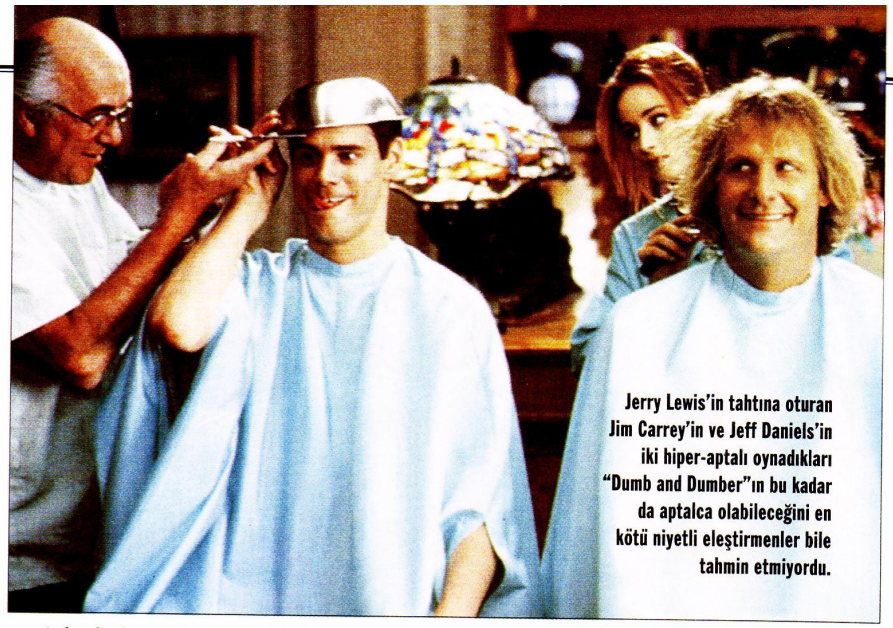

Jerry Lewis'in tahtına oturan Jim Carrey'in ve Jeff Daniels'in iki hiper-aptalı oynadıkları "Dumb and Dumber"ın bu kadar da aptalca olabileceğini en kötü niyetli eleştirmenler bile tahmin etmiyordu.

IQ ve Dumb and Dumber

Aptallığın bir "felsefi" yaklaşım haline getirildiği filmler "hit" olmaya başladı. Örneğin, oldukça romantik olan "IQ", aptallığa övgü düzen "Dumb and Dumber" tarafından ağır bir yenilgiye uğratıldı. İnsanlar aptalları seyretmek istiyorlar artık, aşıkları değil! Tabii aşıkları seyretmek de çok matah birşey değil, ama yine de aptalları seyretmekten daha az anlamlı olduğunu kimse söyleyemez.

Aslında bu, günümüzün gerçeklerinden biri. Film endüstrisinin yaptığı tek şeyse bunu keşfetmek ve yığınlara istediği afyonu vermek oldu. Hollywood yeni keşfinde yanılmamıştı, zeka yetersizliği çeken insanlar etrafında komik olaylar gerçekleşiyordu. Bu felsefenin anlatıldığı filmlerle de, film endüstrisi milyonlarca dolar kazanıyordu. Zaten Hollywood'un ilgilendiği en önemli konu da "para kazanmak". Gerisi o kadar da önemli değil. İzleyiciler bu tür filmleri büyük bir açlıkla tüketirken, film yapımcıları da paraya olan açlıklarını doyuruyorlar.

İNSANLAR BEYAZPERDEDE APTALLARI SEYREDEREK HEM SIRADANLIĞIN ACISINDAN KURTULUYORLAR HEM DE DÜNYANIN KİRLİLİĞİNDEN KAÇIP "SAFLIĞA" SIĞINIYORLAR...

Jim Carrey ve Jeff Daniels'in iki salağı canlandırdığı "Dumb and Dumber" gösterime girdiğinde eleştirmenler, film hakkında ne düşüneceklerini bile şaşırdılar! Çünkü filmin kalitesinin, düzeyinin bu kadar düşük olabileceğini kimse daha önceden düşünememişti. "L nb and Dumber", övülmeye başlanan felsefenin, aptal kahramanlar filmlerinin başlıca örneklerinden biriydi. Ama eleştirmenlerin böyle düşünmeleri, izleyicilerin seçimlerini değiştirmedi! Haftaiçlerinde yoğun iş temposuyla boğuşan ve bundan kurtulur kurtulmaz da "değerli" haftasonlarını "eğlenmeye" ayırmak isteyen kalabalıklar, bu tür filmlere koşarcasına gidiyorlardı. Önemli olan sadece "eğlenmekti" ve kimse ciddi sorunlarla uğraşarak ya da düşünerek yorulmak istemiyordu!

Peki bu tür filmler neden bu kadar popüler oluyor? Zeka bu kadar ürkütücü mü? İnsanlar belki de bu tür filmleri seyredince, her zaman utandıkları sıradanlıklarının ve zaman zaman yaptıkları aptallıklarının nasıl işe yaradığını görüyorlar. Belki de zeki olmadıkları için kendilerinden hoşnut değiller ve filmler onlara duymak istedikleri şeyi söylüyor: Zeki olmaya gerek yok ki! Zeki olmadan da, hatta bırakın zeki olmamayı, zeka özürlü olarak da yaşam sürüyor ve siz de ondan bir şekilde yararlanacaksınız.

Bu durumda kim olsa, zeki olmak için gösterdiği çabaları bırakarak, kendini "yaşamaya" verir. Aptallık övülüyor, sıradan insanlar da kendi özelliklerinin övülmesinden, kendilerini sinema perdesinde görmekten büyük bir zevk alıyorlar. Ama ne kadar överse övsün, yine de Amerika'nın aptallık felsefesini tam olarak yansıtan film "Dumb and Dumber" değil. Orta sınıf Amerikalılar'ın, aptallığı nasıl yücelttiklerini, hayranlıkla karşıladıklarını ve benimsediklerini gösteren asıl film, tartışmasız "Forrest Gump"...

Out of it: Peter Sellers in *Being There*; (right) Jodie Foster in *Nell*

Peter Sellers, 1979'da çekilen "Being There"de, "bilgece" sözleriyle başkanın yanına kadar yükselen bir "aptal"ı canlandırıyordu. Tom Hanks'den önceki "Forrest Gump"dı bir başka deyişle...

Hollywood yalnızca aptallıkla değil, başka zihinsel kusurlarla da "zeka"ya karşı savaş açtı. Bunun en ünlü örneği, Dustin Hoffman'ın canlandırdığı otistiğin "aslında bizden daha akıllı" dedirttiği "Yağmur Adam"dı.

Gumpizm

"Forrest Gump", bu aptallık felsefesinin başarısını, altı dalda, - en iyi film, en iyi yönetmen, en iyi erkek oyuncu, en iyi uyarlama senaryo, en iyi kurgu, en iyi görsel efekt - Oscar alarak bir kez daha kanıtladı. Filmin yönetmeni Robert Zemeckis de bu felsefeyi çok iyi anlamış olacak ki, filmin her karesinde aptallık ve bu aptallığın övgü alışı var. Artık "Forrest Gump" Amerika'nın aptallık felsefesinin adeta bir anıtı. Bu felsefe yığınlarca benimsendi. "Forrest Gump", neredeyse "ulusal" bir kahraman haline getirildi. "Gumpizm" adı aldında yeni bir anlayış gelişti.

Henüz çok yeni olmasına rağmen "Forrest Gump" nefes kesen, bize kim olduğumuzla ilgili önemli şeyler söyleyen filmler kategorisine şimdiden yerleşti! Amerika'nın köşe yazarlarından hiçbiri, "Forrest Gump"ın ulusal ruhu neden yakaladığıyla ilgili yazı yazma fırsatını kaçırmadı. Tabii dünyaya kültür pompalayan bir ülke olarak Amerika, "Gump"ı bizim de yaşamımıza soktu. Gösterildiği tüm ülkelerde bir "Forrest Gump" akımı başladı. Aslında "The Lion King - Aslan Kral" daha fazla para getirdi ama, yine de Gump gazetelerin sayfalarını günlerce işgal etmeye devam etti. Hem de bütün ülkelerde...

Sosyal araştırmacılar, "Forrest Gump"ın ulusal ruhu yakalamasını ve bu ruhun Amerikalılar'ı sarmasını, filmde anlatılanların birçoğunun zaten bilinmesine ama karanlık sinema salonları dışında bunun kabullenilememesine bağlıyorlar.

İŞTE 90'LARIN KOMEDYENİ

Jim Carrey: Jerry Lewis'in çırağı

"Pet Dedective" ve "The Mask"le bir "komik mimik ve hareketler dehası" olarak anılan Jim Carrey, Hollywood'un en ünlü aptalı Jerry Lewis'den çok şey öğrendi. Zaten, filmlerindeki tiplemeler arasında da benzerlikler var...

Stanley Ipkiss (Jim Carrey) ve Julius Kelp (Jerry Lewis) sadece komik birer kahraman olmaktan çok daha fazlasını paylaşıyorlar. Ipkiss, "The Mask"te (Maske), Jim Carrey'in canlandırdığı banka memuru. Aslında çok hoş bir insan. Ama kendine güvensizliği yüzünden, istediği birçok şeyi elde edemiyor. Özellikle de kadınların ilgisini çekme konusunda oldukça başarısız. Ama büyülü bir maskenin hayatına girmesiyle, yapmak istediklerinin kat kat fazlasını gerçekleştiriyor. Julius Kelp ise, Jerry Lewis'in, "The Nutty Professor"de canlandırdığı karakter. O da kadınlar konusunda çok başarısız. Kendine bir türlü güvenemiyor. Ta ki çok etkili bir ilaç alana kadar. Bu ilaç sayesinde, enerjik, hayat dolu ve cüretkar biri haline geliyor...

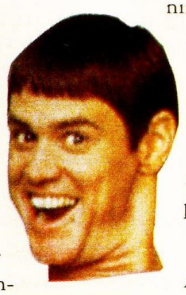

"The Mask"ın karakteri Jim Carrey, Jerry Lewis'den çok şey öğrendi. Nörotik, anarşik, komik yüzlü ve sakar adam... Carrey'in filmlerde gerçekleştirdiği mimikler, hareketler, türlü komiklikler Lewis'in yaptıklarından daha cüretkar ya da daha yaratıcı görünebilir. Örneğin, Carrey'in "Pet Dedective"de anüsünden şarkı söylemesi gibi. Ama Lewis hit olduğu 50'li ve 60'lı yıllarda bu tür birşey yapamazdı. Bunu film yapımcılarına kabul ettirmesi söz konusu bile olamazdı. Ama yaptıkları bugün için sınırlı bile sayılsa Lewis, Carrey'e ilham veren önderdi. "Dumb and Dumber"dan önce Carrey, Lewis'in geliştirdiği mimiklerden birini kullandı. "Ace Ventura"da, Jerry Lewis'in rutin hareketlerinden birini yaparak göz kırptı. Bu hareketle başarılı oldu. Ayrıca Lewis'in ünlü kekelemesini de (Nnnga-nnga-nnnga-nnnga-nnnga!) kullandı!..

Carrey, Lewis'in kullandığı komik seslerden de yararlanıyor izleyicilerini güldürmek için. "Ace Ventura"da sesiyle yaptığı komiklikler, Lewis'in "Hollywood or Bust"ta yaptıklarıyla çok benzeşiyor. Peki ya "The Mask"teki güçlü ve problem yaratan ev sahibi Mrs.Peenman'a ne demeli? Aynı kadın tipine, Jerry Lewis'in oynadığı "Artists and Models", "The Ladies Man", "The Disorderly Orderly" ve "Three On A Couch"ta rastlayabiliriz. Ayrıca Jim Carrey de, Jerry Lewis de kadınlar tarafından beğenilmeyi, arzulanmayı çok istiyorlar ve bunun için alışılmış karakterlerinin dışına çıkmaktan çekinmiyorlar. (Gerçi bu yalnızca ikisine ait bir özellik değil.)

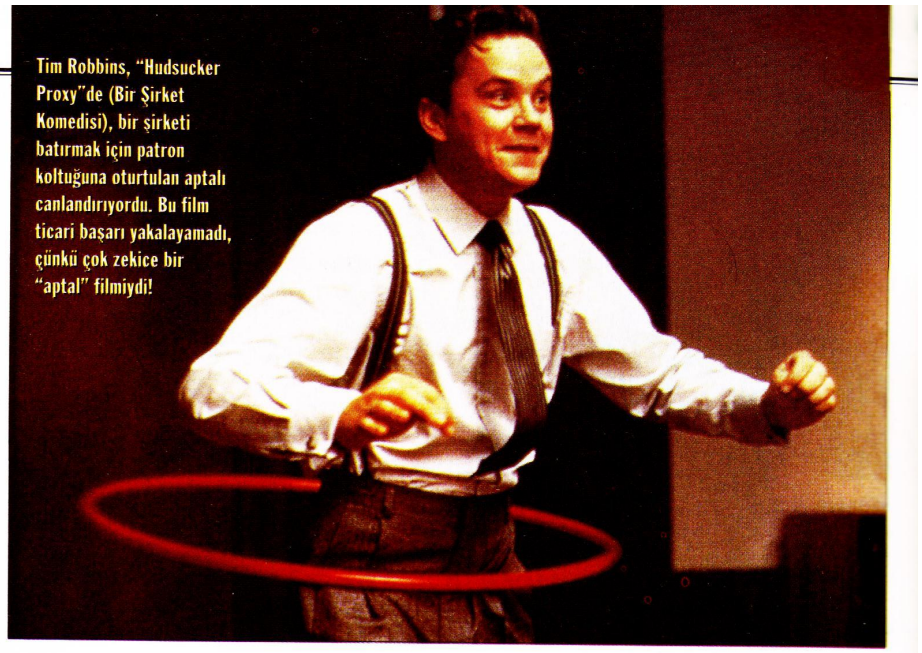

Tim Robbins, "Hudsucker Proxy"de (Bir Şirket Komedisi), bir şirketi batırmak için patron koltuğuna oturtulan aptalı canlandırıyordu. Bu film ticari başarı yakalayamadı, çünkü çok zekice bir "aptal" filmiydi!

Şiddet yüklü, çirkin, kirli kültürden kurtulmanın bir başka yolu: Aptal olmak.

Bu yıl çekilen ve yılın başarılı filmlerinden biri olarak sunulan "Nell" ise aptallığı övmüyor ama filmdeki birkaç cümle, uygarlıktan uzaklaşmayı arzulayan günümüz insanını ele veriyor. Liam Neeson, ormanda tek başına yaşayan bir kadının evini araştırırken, "Telefon, elektrik, hatta su tesisatı bile yok. Vaoov!" diyerek ifade ediyor düşüncelerini. Bu tür bir yaşam onu ürkütse de, o konformizme gönülden bağlı olsa da, zaman zaman tüm bunlardan vazgeçmek ve özgürlüğü yakalamak düşüncesiyle kendinden geçiyor. Peşinden izleyicileri sürüklediğini bilerek...

The Hudsucker Proxy

Hollywood'un yine aptallığı ele alan ve aptallığın yüceltildiği diğer filmlerden bir hayli farklı olarak, oldukça zekice filmlerden "The Hudsucker Proxy - Bir Şirket Komedisi" ise, bu konu etrafında dönen diğer filmler gibi çok büyük bir gürültü koparmadı. Çünkü aslında bir aptalı anlatmasına rağmen, oldukça iddialı bir filmdi. Üstelik

APTALLAR ESKİ,SİYAH- BEYAZ FİLMLERDE DE VARDI AMA, O KLASİK APTALLAR ARADA BİR ZEKALARINI DA KULLANIYORLARDI. BUGÜN DÜPEDÜZ MORONLUK YÜCELTİLİYOR...

baştan sona zekice espriler, ince yergiler üzerine kurulmuştu. Halkın asıl istediği banal olmaktı. Filmdeki gibi ince ince kapitalizmle dalga geçildiğini izlemek kimsenin ilgisini çekmedi. Tim Robbins'in canlandırdığı Norville'in, çok müthiş bir buluşu vardır. Bir "çember"! Buluşunu açıkladığı herkes, Norville'i geri zekalı sanır. Onunla tanışan hırslı gazeteci rolündeki Jennifer Jason Leigh, Norville'den bahsederken şu sözleri kullanır: "Tam tamına beş harf... Bu adamı tanımlamak için beş harf yetiyor. Gerçek bir m-o-r-o-n!" Norville saf biridir. Çeşitli dalaverelerle ele geçirilmek istenen, Paul Newman yönetimindeki şirket için böyle bir embesil aranmaktadır. Ama Norville başlangıçta gördüğümüz kadar saf çıkmaz. O da kapitalizmin kendisine sunduğu nimetlerden sonuna kadar yararlanmaya çalışır ve batağa saplanır. İnsani özelliklerine dönmesi için, tekrar kendisini keşfetmek zorundadır... "The Hudsucker Proxy", aynı zamanda geçmişteki Hollywood filmlerini de yeriyor. Film, neredeyse her sahnesinde izleyicileri grotesk bir atmosferle baş başa bırakıyor. Sonuçta inandığımız değerlerin neler olduğunu anlıyoruz. Film muhteşem bir kara mizah yapıtı olduğundan, seyirciler tarafından çok fazla ilgi görmedi. İnsanların daha açık sözlere, daha basit olaylara, "Gump" ve "Dumb" gibilere ihtiyacı var çünkü...

"Forrest Gump", "Dumb and Dumber", "Rain Man", "The Hudsucker Proxy", "Nell"... İşte Amerikan film endüstrisinin son zamanlarda yoğunlaştığı konular... Zihinsel özürlü, kültürel yetersizlikleri had safhada kişiler... Amerikalılar'ın elinde kalan konular bunlar. Aptallık önümüzdeki yıllarda da prim yapacağa benziyor...

Yeni projeler

Aslında aptallık Hollywood'da ilk defa işlenmiyor. İnsanlar, her zaman için Laurel - Hardy'ye, Chaplin'e, Buster Keaton'a, Jerry Lewis'e, Peter Sellers'a, Steve Martin'e güldüler. Onların sarsaklıkları, aptallıkları, kavgaları, kadınları tavlama çabaları seyircileri gülmekten kırıp geçirdi. Aptallıkları yüzünden tüm zamanların "hitman"i oldular. Ama tüm bu filmlerdeki kahramanların aptallığıyla, bugünün aptallığı işleyen filmleri arasında büyük bir fark var. Bu karakterler aptal rolüne soyunsalar da, sarsaklık ve embesillik arasına her zaman için bir sınır koydular. Zaman zaman tüm sarsaklıklarına karşın, zekalarını da devreye sokmaktan çekinmediler...

Günümüzde Hollywood'un yücelttiği karakterlerse gerçekten moronlar. İleride de bu tür filmlerle bir süre daha haşır neşir olacağız...

Hollywood'un entelektüellerinden John Landis'in yönetttiği "The Stupids"de aptal bir aileyi seyredeceğiz. Çok yakında ünlü çizgi film kahramanları olan "Beavis ve Butt-Head"le ilgili bir film yapılacak. Kahramanların animasyon mu, yoksa canlı kişiler mi olacağı henüz belli değil.

"National Lampoon's Senior Trip"de, beyni çalışmayan bir kahramana yer veriliyor. Bir köpek olan "Loui"nin insana dönüşme macerası ve yaptığı salaklıklar da çok yakında izlenebilecek. Bu sezon Amerika'da gösterime girecek filmlerden biri de "Billy Madison". Bu filmde de "Saturday Night Live" komedyenlerinden Adam Sandler'in inanılmaz derecede aptalca serüvenleri anlatılıyor.

Kısacası, bir şekilde başarıya ulaşan her temanın suyunun suyunu çıkaran Hollywood, bu kez de bizi aptallık bombardımanına tutacak.

Yeşilçam'ın "aptal"ları...

APTALLIK GİBİ KOLAY bir malzemeyi Yeşilçam'ın kullanmaması, hatta deyim yerindeyse "cılkını çıkararak" kullanmaması beklenemezdi! Türk sinemasında da "aptallar" sık sık boy gösterdiler. Aslında, Yeşilçam'da filmlere ve farklı farklı rollere serpiştirilen aptallıkların miktarına bakılınca, aptallığın aptallardan daha fazla kullanıldığını görüyoruz. Başka bir deyişle, Yeşilçam'da yıldızlaşan aptalların sayısı fazla değil ama, hemen her Yeşilçam filminde, özellikle de yardımcı oyunculara ve figüranlara çok fazla aptallık tahsis edilmiş. Özellikle komediler: Yeşilçam, aptallık klişelerinin kullanılmadığı bir komedi tasavvur etmeye kalkmamış bile...

Mistik aptal...

Kemal Sunal

İşte pürüzsüz, engin, güven verici bir aptallık. Tek tek kişilerin bilinçaltlarına da, toplumun bilinçaltına olduğu kadar kolay nüfuz edebilecek bir güce sahip; yani bu imaj muamması ilk bakışta göründüğü kadar "yerel" değil. En kolay sosyolojik tuzağa düşersek, "ortalamının zaferi". Tuzağın yanından geçip aynanın "sır"rına bakmaya çalıştığımızda: Soytarı bilge, ütopik olgunluk, çocuk-erkeğin ılık patolojileri, aşınmaz yumuşaklık, folklorik ahlaksızlık, kusurlu melek, sonsuz bebek...

Kemal Sunal, kendisine toz kondurmayan milyonlarca hayranının defalarca filmlerini seyretmelerine bakılırsa, etkisinin genişliğiyle olmasa bile yoğunluğuyla dünya sinemasının yaşayan en başarılı aptallarından biri herhalde. Gerçek bir "yaşayan efsane". Bu kadar ünlü olmakla birlikte medyatikleşmeyi inanılmaz bir kararlılıkla reddetmesi, üstelik bu kapalılığın da medyatik bir gizemlilik değil de yalnızca "sıradanlığı" koruma çabası olarak algılanması, yerini iyice ayrıcalıklı kılıyor.

"Hababam Sınıfı"ndaki İnek Şaban'dan bugüne, ne kendini yeniledi, ne de bir iki istisnayı saymazsak farklı rollere çıktı; bu kesinlikle olumsuz bir puan değil onun için, kimse başka birşeyi istemiyor, bazı yüzler yenilenmemeli. Hep aynı tipi oynuyor, ama kesinlikle "kendisini" oynamıyor tabii. Kemal Sunal'la ilgili en önemli bilmeceye ulaşıyoruz buradan: Efsanenin spot ışıkları altında duran kim? "Tip"i mi, kendisi mi?

Yanıt yok... Zaten "Kemal Sunal" da yok...

Tacizci bir aptallık

Yunus Bülbül

Ucuz video filmlerinin aptalı. Almanya'dan dönüp Türkiye'de birtakım işler çevirmeye kalkan, Unkapanı'nda dolaşıp türkülerini satmaya çalışan, bazen dedektiflik yapan ve insana "bu aptallık ne kadar aptalca" dedirten bir tipi oynuyor filmlerinde. Bazı filmlerinde hem filmin aptalını hem de "ünlü türkücü Yunus Bülbül"ü birarada oynuyor ve filmin kahramanı olan aptal bu benzerlikten yararlanarak entrikalar çeviriyor... Anadolulu, aptallığı bir yana bıraktığı zaman çok kurnaz, kabasaba ve hep hissettirilmeye çalışıldığı üzre "cins"...

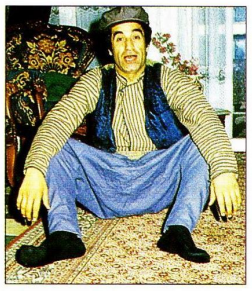

Harekete dayanmayan ama devingen, bakışların sustuğu yerde gözlerin saldırdığı, bulunduğu atmosferi belirleme kararlılığı taşıyan bir aptallık anlayışı var.

Yunus Bülbül'ün aptallığı, epey itici,

Peter Sellers'ın "Forrest Gump"ı

Forrest Gump. Bir aptalın bilgeliğiyle başkanın yanına kadar yükselmesi... Temel olarak benzeyen bir başka öykü, 1979'da beyazperdeye aktarılmıştı Hollywood tarafından. Kosinski'nin romanından uyarlanan "Being There"in Peter Sellers'ı, Tom Hanks'den önceki Gump'dı...

1964 yılında Blake Edwards'ın "Pembe Panter" serileri başladı. Bu serilerde Peter Sellers, aptal bir Fransızı canlandırarak, insanları güldürmeyi başarıyordu. Bütün seriler yapılıp da herşey söylendiğinde, 6 milyar doların üzerinde bir hasılat elde edilmişti.

Başarı ve aptallık teması Peter Sellers'in oynadığı "Being There"de (Bir Yerde) açıkça ortaya konuyordu. Ünlü yazar Jerzy Kosinski'nin aynı adlı romanından sinemaya uyarlanan, Hal Asby'nin yönettiği "Being There", 1979 yılında, Reagan başkanlık için ilk başarılı kampanyasını yürütürken gösterime girmişti ve "Forrest Gump"ın öncüsüydü tam anlamıyla. "Bir Yerde"nin öyküsü şöyleydi kısaca: Chauncey Gardener (Selllers), ömrü boyunca bir evden çıkmamış ve bu evin bahçesinde bahçıvanlık yapmıştır. Kalın duvarlar onu dış dünyadan uzakta tutmaktadır. Yani aynı "Nell" gibi, onun da dünyası dış dünyadan kopuk bir mekandır ama farklar vardır. Sözgelişi evde insanlar vardır ve konuşmayı gayet iyi bilir bu yüzden. Ayrıca, hayatı televizyondan öğrenir. Çeşitli sosyal durumlardaki davranışlarını, televizyonda görmüş olduğu sahnelere göre ayarlar... Chauncey bir gün evin sahibi ölüp de ev el değiştirince dış dünyaya "çıkmak" zorunda kalır ve burada bir takım rastlantıların ardından başkanla tanışır. Başkana mevsimler hakkındaki fikirlerini söyler. Başkan da bunu hayat üzerine bir eğretileme, derin bir yaklaşım sanır ve canlı yayında bir papağan gibi tekrarlar. Herkes Chauncey'in çok akıllı olduğunu düşünmektedir. Aynı Gump gibi, Chauncey de, "aptal bilgeliği"yle yükselir...

Kısacası, Kosinski'nin romanından uyarlanan "Being There"in Peter Sellers'ı, Tom Hanks'den önceki Gump'dır...

batıcı, hatta tacizci. Ne bilgelik içeriyor, ne olgunluk, ne de dinginlik... Herhalde bu yüzden, ucuz video filmlerinin ötesinde şansı yok.

Lise çağı aptallıkları

Halit Akçatepe

Başrollerde değil ama ikinci rollerde dürüst, yumuşak, özverili, çöpçatan aptalı oynadı. Filmin güzel kızını görünce dili tutuldu ama, bir süre sonra bu kızın filmin

jönüne "ayarlanmasına" bağrına taş basarak yardımcı oldu. "Aptallar iyi kalplidir" zırvalığının beyazperdedeki yansımalarından biri yani. (İşin aslı şuydu oysa: Kaybetmeye yazgılı olanlar, hiç değilse iyi kalpli olmanın küçük avantajlarından yararlanabilirler...)

Hemen hemen tüm sinema yaşamına Hababam Sınıfı'nda çizdiği tiplemeyle devam ettiği için, Halit Akçatepe'nin aptallıkları "lise çağı aptallıkları" olarak kaldı.

manın etrafında koşuşturuldu, zaman zaman zengin evinin hizmetliler kadrosuna yerleştirilerek aptallıklarıyla azarlar işitti, bazen iyice küçük rollere hapsoldu.

Oysa Cevat Kurtuluş'la ne aptal tiplemeleri yaratılabilirdi kimbilir! Kendi çapında, Türk sinemasının Louis de Funes'si ya da Toto'su olabilirdi.

Olmadı... Neyse, gelecek sefere belki...

TÜRK SİNEMASINDA "APTAL" YILDIZLARIN SAYISI PEK FAZLA DEĞİL AMA, YEŞİLÇAM "APTALLIK" ÜZERİNE KURULMAMIŞ BİR KOMEDİ DÜŞÜNEMİYOR BİLE...

Aptallığın zahmetli bulunduğu senaryolarda, kekemelik unsuruyla yaratıldı jönle arasındaki mesafe.

"Lise çağı aptallıkları" dedik ya, bunda yüzünün de katkısı var. Yıllar yıllar geçti, Halit Akçatepe'nin yüzü hep genç, hep lise çağında kaldı. Eh, bu uzun gençlik için aptallık makul bir bedel belki de.

Harcanan yüz hatları

Cevat Kurtuluş

Yüz hatlarıyla aptallıktan başka şansı olmadığı düşünülüyordu. Ekstra durumları, Tarantino gibi yönetmenleri saymazsanız bu doğruydu da herhalde. Ama Cevat Kurtuluş'un yüzü asla verimli kullanılmadı. Bir kere, hep arka plan rollerde harcandı aptallıkları. Zaman zaman o da Hazinses gibi kahra-

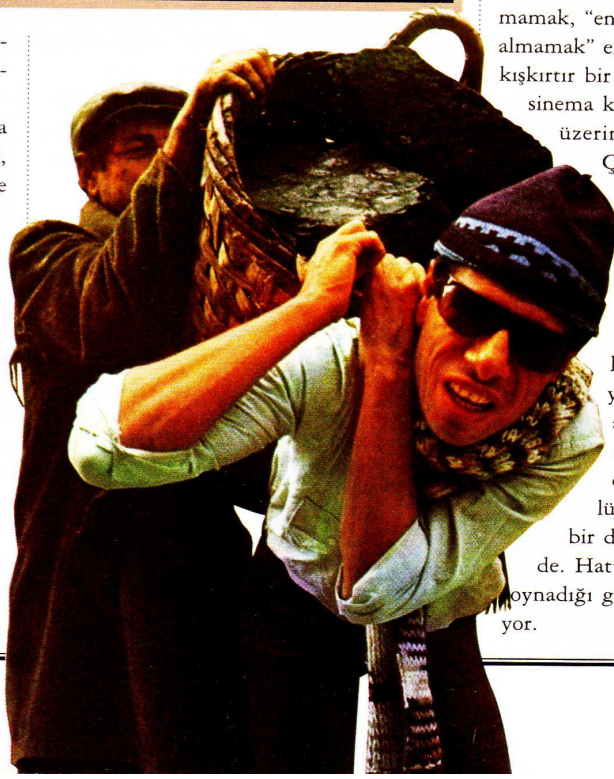

Kahramanın reklam spotu

Sami Hazinses

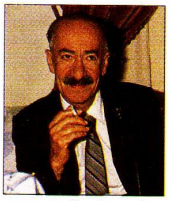

Dışarıdan bakılınca, hayatta en talihsiz konumlardan biri "kahramanın reklam spotu" olmakmış gibi geliyor insana... İnsan nelere rağmen seçer bu konumu, nelerin asla gerçekleşmeyeceğine karar vermiştir? Neler, gerçekleşseler de hiç farketmeyecektir?..

Sami Hazinses, o hüzünlü gözleriyle, o sarsak tavırlarıyla, filmin kahramanının (ya da kahramanın arzuladığı kadının) etrafında dolaştı durdu. Onun sadık, içten bakışları kahramanın değerinin küçük göstergelerinden biri olarak harcandı beyazperdede. Gerçekten büyüleyici bir kahraman yaratmayı beceremeyen senaristler, işin kolayına kaçıp Hazinses'i kullandılar ve şöyle dediler seyirciye: Bakın o nasıl büyüleniyor, demek ki var birşey... Onun "aptallık"larıysa kahramanın mesafeli hoşgörüsünü (hem sever, hem döver) yaratmak için kullanıldı.

Aptallığa ihanet

İlyas Salman

İlk filmlerinde "aptal"ı oynuyordu. Saf, kaba saba, ezik ve çok aptaldı. Onu kandırmamak, "ensesine vurup ekmeğini elinden almamak" elde değildi, insanın bu yönünü kışkırtır bir hali vardı sanki. O zamanlar, sinema kariyerinin tümüyle bu aptallık üzerine inşa edileceği sanılıyordu. Çünkü, sinema "genetik" yaklaşımdan yanaydı: Aptal doğan aptal ölür!..

İlyas Salman bu kuralı kırdı. Aptallığa ihanet etti... Çünkü, "kavruk köy çocuğu - sağlam adam" yüzünün toplumsal değil ama "halkçı" boyutunu keşfetmişti... Neyse ki aptallar "bu camiaya giren bir daha çıkamaz" demediler. Gidiş o gidiş... Bir daha aptal rolünde göremedik İlyas Salman'ı, bir daha da göremeyeceğiz herhalde. Hatta öyle görünüyor ki, "aptal"ı oynadığı günleri hatırlamak bile istemiyor. ■

KÜRESEL DÜŞLER

İmparator Şirketler ve Yeni Dünya Düzeni

Richard J. Barnet ve John Cavanagh

Sabah Kitapları, daha önce yayımladığı *Global Paradoks*'tan sonra şimdi de *Küresel Düşler*'le gelecek yüzyılın eşiğindeki dünyamızı biçimlendirecek en önemli kavram olan küreselleşmeyi büyüteç altında tutmayı sürdürüyor.

Yeni Dünya Düzeni'ni, bu sistemde sivrilen dev şirketlerin küresel rekabetinden yola çıkarak ayrıntılı biçimde inceleyen *Küresel Düşler*, Avrupa Gümrük Birliği anlaşmasını imzalayarak küreselleşmeye bir adım daha attığımız şu günlerde, gündemdeki tartışmalara ışık tutacak nitelikte bir kaynak kitap.

376 sayfa, 1. hamur kâğıt
bez ciltli ve şömizli, 475.000 TL

SABAH
KİTAPLARI

Seçkin kitapçılarda

Bilgi için: Tel: 0212 - 502 85 72

Filmografi

BRAD PITT

William Bradley Pitt, 1964 yılında Oklahoma'da doğdu. James Dean bakışları, hüzünlü asık yüzü ve dingin seksi görüntüsüyle Pitt, televizyon dizileri ve Levi's jeans reklamlarıyla gelen şöhretinin ardından, "1990'ların en yakışıklı yıldızı" olarak sinemaya adımını attı. Missouri Springfield'da büyüyen Brad Pitt, 19 yaşında Los Angeles'a geldi. Dokuz ay kadar birtakım işlerde çalıştıktan sonra, oyunculuk dersleri almaya başladı. İlk rolünü, o yılların sevilen televizyon dizisi "Dallas"da aldı. Bunu yine bazı dizilerde konuk oyuncu olarak aldığı roller izledi. "Glory Days" serisinde ve bir gençlik filmi olan "Cutting Class"da (1989) oynadı. Levi's reklamlarıyla izleyicinin dikkatini çekmeyi başardı. 1991'e gelindiğinde "Thelma Ve Louise" filminde oynaması teklif edildi. Ridley Scott'ın "bir kadın ve yol filmi" olarak nitelendirilen "Thelma Ve Louise"inde, Pitt'in rol arkadaşları Geena Davis ve Susan Sarandon oldu. Pitt, filmde Thelma'yı soyan bir otostopçuyu canlandırdı. 1992 yılında "Johnny Suede" filminde oynayan Pitt, Brando stili masumiyetiyle dikkatleri çekti. 1994'te Tom Cruise ve Antonio Banderas'la birlikte oynadığı "Interview With The Vampire" yeteneğini göstermesi açısından iyi bir adım oldu. Brad Pitt son yıllarda çevirdiği filmlerle sadece 'tatlı çocuk' değil, iyi bir oyuncu olduğunu kanıtlama çabasında, başarılı adımlar atmaya devam ediyor.

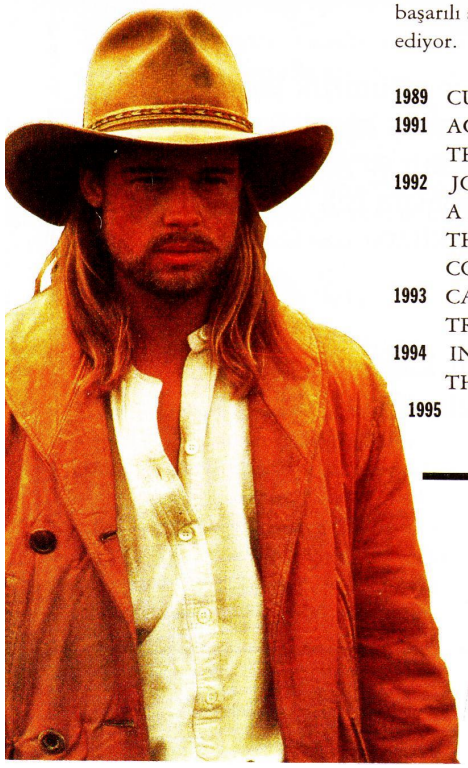

1989 CUTTING CLASS
1991 ACROSS THE TRACKS, THELMA AND LOUISE
1992 JOHNNY SUEDE, A RIVER RUNS THROUGH IT, COOL WORLD
1993 CALIFORNIA, TRUE ROMANCE
1994 INTERVIEW WITH THE VAMPIRE
1995 LEGENDS OF THE FALL

Seksiliğe son

Brad artık filmlerinde yakışıklılığı ve seksiliğiyle değil, oyun gücüyle de yer almak istiyor.

SARAH JESSICA PARKER

Nelsonville Ohio'da doğdu. Çocukluk yıllarını Cincinnati'de geçiren Sarah Jessica Parker, Cincinnati Ballet ve American Ballet Theater'da bale eğitimi gördü. Aynı zamanda, Metropolitan Operası'nda yapılan çeşitli prodüksiyonlarda şarkı da söyledi. "Hansel ve Gretel", "Cavaleria Rusticana", "Pagliacci", "Parade" operalarında koroda yer aldı. İlk televizyon deneyimini 8 yaşındayken "A Little Match Girl" ile (Küçük Kibritçi Kız) yaptı. Sarah ve erkek kardeşi, Harold Pinter'ın yönettiği "The Innocents" adlı bir Broadway oyununda yer aldılar. Daha sonra ailesiyle birlikte New York'a taşındı. Broadway'de "Annie" adlı oyunda iki yıl boyunca rol aldı. Sarah Jessica Parker, "The Best Interest Of The Children", "The Ryan White Story" ve "The Room Upstairs" gibi televizyon dizilerinde de oynadı. 1984 yılında ilk filmi "Footloose" ile sinemaya adımını attı. Bir gençlik filmi olan "Footloose"da Kevin Bacon, Lori Singer ve Dianne West ile birlikte oynadı. Film, müzikleriyle büyük ilgi çekerken, En İyi Şarkı dalında Oscar adayı da oldu. 1991'de Steve Martin ile "L.A. Story" filminde önemli bir rol üstlendi. Daha sonra çevirdiği filmlerde James Caan, Nicholas Cage, Bette Midler, Bruce Willis gibi Hollywood'un aranan isimleriyle başrolleri paylaştı. Parker, son olarak Antonio Banderas ile birlikte bir Disney prodüksiyonu olan "Miami Rhapsody"yi çevirdi.

1984 FOOTLOOSE
1987 FIRST BORN
1990 RICH KIDS
1991 L.A. STORY
1992 HONEYMOON IN VEGAS
1992 HOCUS POCUS
1993 STRIKING DISTANCE
1994 ED WOOD
1995 MIAMI RHAPSODY

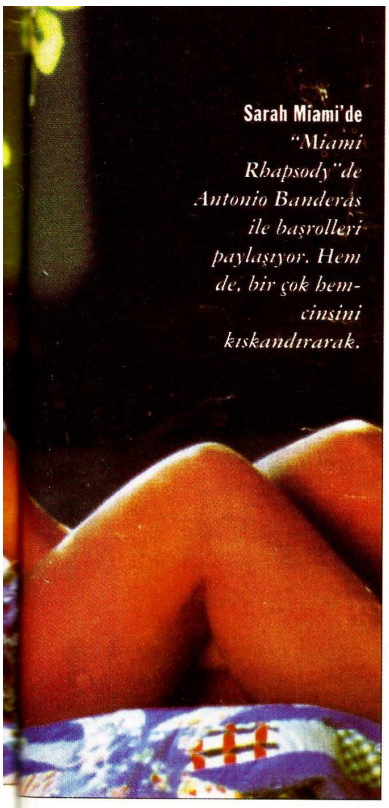

Sarah Miami'de *"Miami Rhapsody"de Antonio Banderas ile başrolleri paylaşıyor. Hem de, bir çok hemcinsini kıskandırarak.*

DUSTIN HOFFMAN

DUSTIN HOFFMAN, 8 Ağustos 1937'de Los Angeles'da doğdu. 1967 yılında Mike Nicols'un kendisine önerdiği, "The Graduate" filmindeki rolü kabul ettiğinde 30 yaşına gelmiş olan Hoffman, New York tiyatrolarında kendine bir isim yapabilmek için çabalayıp duruyordu.

1970 yılında kendisine lakap olarak kalacak filmini çevirdi; "Little Big Man" (Küçük Dev Adam). Ardı sıra gelen birçok filmde birbirinden farklı rolleri başarıyla canlandırarak Hollywood'un aranan isimlerinden biri oldu. 1973'te Steve McQueen'le birlikte "Papillon", 1976'da Laurence Olivier ile "Marathon Man", 1979 ise kendisine En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını kazandıran "Kramer Vs. Kramer"de (Kramer Kramer'e Karşı) oynadı. Filmde Meryl Streep'le başrolleri paylaşan Hofmann, karısının terkettiği altı yaşındaki oğluyla (Justin Henry) yaşamak zorunda kalan bir adamı canlandırmıştı. "Kramer vs. Kramer" ile Oscar alana dek, "The Graduate", "Midnight Cowboy" ve "Lenny" ile bu ödüle aday gösterilmişti. Dustin Hoffman kendisine daha önce ödülü vermeyen akademi üyelerine kızgınlığını her fırsatta dile getirirken, ödülü alınca bu kızgınlığını hemen unutuvermişti. 1982 yılında "Tootsie" filminde; bir erkek oyuncu olarak iş bulamayınca kadın kılığına girerek Amerika'nın en sevdiği kadın yıldız haline gelen bir kişiyi canlandırmıştı. Yıllar önce Jack Lemmon ve Tony Curtis'in oynadığı "Some Like It Hot" (Bazıları Sıcak Sever) filminden beri çok az aktör kadın kılığında film çevirmeye cesaret edebilmişti. 1987 yılında Warren Beatty ile çevirdiği "Ishtar", 43 milyon dolarlık bütçesine rağmen Hoffman'a tam bir hayal kırıklığı yaşattı. 1988 yılında bir otistiği canlandırdığı "Rain Man" (Yağmur Adam) filminde Tom Cruise ile birlikte oynadı. Otistik bir insanı; başarıyla canlandırması ona ikinci Oscar'ını kazandırdı. 1991 yılında Steven Spielberg'in fantastik "Hook" filminde rol aldı. Bir Peter Pan öyküsü olan filmde Hoffman, kötü adam "Kaptan Hook"u canlandırdı. 60'lı ve 70'li yılların usta oyuncusu 80'li yıllara gelindiğinde yeni jenerasyonun oyuncularıyla güzel bir işbirliği yaptı. Tom Cruise ile "Rain Man", John Malkovich ile "Death Of A Salesman", Matthew Broderick ile "Family Business", Bruce Willis ile "Billy Bathgate"i çevirdi. Hoffman'dan önce ideal star olarak yakışıklı Rock Hudson, anlaşılamayan adam Marlon Brando ya da bir kaç filmle star olan James Dean gösterilirdi. Dustin Hoffman bütün bu kuralları yıkarcasına oyun gücü ve yeteneğiyle adını tüm dünyaya yaymayı başardı.

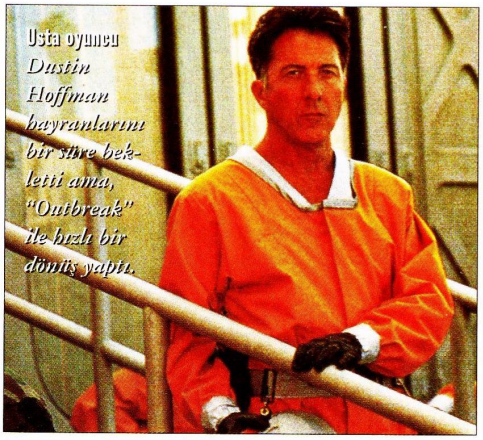

Usta oyuncu *Dustin Hoffman hayranlarını bir süre bekletti ama, "Outbreak" ile hızlı bir dönüş yaptı.*

1967 THE TIGER MAKES OUT,
THE GRADUATE,
MADIGAN'S MILLIONS
1969 JOHN AND MARY,
MIDNIGHT COWBOY
1970 LITTLE BIG MAN
1971 WHO IS HANRY KILLERMAN AND WHY IS HE SAYING THOSE TERRIBLE THINGS ABOUT ME?
STRAW DOGS
1972 ALFREDO ALFREDO (İTALYAN)
1973 THE PAPILLON
1974 LENNY
1976 MARATHON MAN,
ALL THE PRESIDENT'S MAN
1978 STRAIHT TIME
1979 AGATHA,
KRAMER VS. KRAMER
1982 TOOTSIE
1985 DEATH OF A SALESMAN
1987 ISHTAR
1988 RAIN MAN
1989 FAMILY BUSINESS
1990 DICK TRACY
1991 BILLY BATHGATE,
HOOK
1992 ACCIDENTAL HERO
1995 OUTBREAK

sinema
POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

Dinç BİLGİN (Başkan)
Ercan ARIKLI
Adil ÖZKOL

Sabah Periyodik Yayınlar A.Ş adına İmtiyaz Sahibi
Ercan ARIKLI

Yayın Koordinatörü
Ahmet ÖRS

Genel Yayın Yönetmeni (Sorumlu)
Mehmet AÇAR

Yazı İşleri Müdürü
Murat AYKUL

Görsel Yönetmen
Yusuf AKAN

Yazı Kurulu
Elif AKTUĞ
Gülnur ALABAZ
Sibel BUĞDAYCI

Teknik Koordinatör
Fazıl MECİT

Ankara Koordinatörü
Serpil GOGEN

Ankara Haber Müdürü
Lütfü ÖZEL

Reklam Koordinatörü
Özlem AYDEN ÜSTEL
Rana KARLIDAĞ

Rezervasyon
Esra YARATAN

MEDİ GRUP

Murahhas Üye
Ateş Ünal ERZEN
Genel Müdürler
Gülgün BAYRAKTAR (Reklam)
Mithat TOPAÇ (Satış-Pazarlama)
Genel Müdür Yardımcısı
Kemal GÜLER

SABAH DERGİ GRUBU

© SABAH PERİYODİK YAYINLAR A.Ş. 1994

ADRES
Medya Plaza, Basın Expres Yolu 34540 Güneşli-İSTANBUL
TEL
550 49 00-550 41 80
FAX
(0212) 502 82 58
DAĞITIM
Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
(0212) 550 25 04 (9 hat)
BASKI
Medya Holding A.Ş. Tesisleri

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

ALTERNATİF FİLMLER

FRANSIZ KÜLTÜR MERKEZİ

1,2,3 Soleil
Bertrand Blier'in filmini, 4 Mayıs Perşembe, 5 Mayıs Cuma ve 31 Mayıs Çarşamba günleri saat 15.30 ve 19.00'da izleyebilirsiniz... Başrollerini Anouk Grinberg, Marcello Mastroianni, Myriam Boyer ve Olivier Martinez'in paylaştıkları film, Türkçe altyazılı olarak gösterilecek. Film, Marsilya'da bir gecekonduda, çok erken yaşta kadın olan Victorine'in etrafında gelişir. Deliliğin eşiğindeki annesi ve alkolik babası ile geleceği hayli karanlık görünen Victorine, ilk aşkı Petit Paul'a rastladığında, bu mutluluğun ömür boyu olacağını düşünür. Ancak Petit Paul bir soygunda öldürülür....

Sacha Guitry Toplu Gösterimleri
100'den fazla tiyatro oyunu yazan, romanları bulunan, karikatürist aynı zamanda da sinemacı Sacha Guitry'nin anısına, sekiz filmi gösterilecek... Guitry, 20 sene boyunca, belgesel, biyografik, tarihsel olmak üzere birçok türü denedi. Ayrıca tiyatro çalışmalarını sinemaya taşıdı ve başarılı drama filmleri gerçekleştirdi. François Truffaut, Sacha Guitry için, "Hiçbir kompleksi yok, bu da Fransız sineması için bir avantaj" demişti... Filmler, 15 - 16 - 17 - 18 Mayıs günleri saat 15.30 ve 19.00'da izlenebilir.

Fransız Kültür Merkezi
Tel: 244 44 95

TARIK ZAFER TUNAYA KÜLTÜR MERKEZİ

Katiller Aramızda
Yön: Wolfgang Staudte
1 Mayıs Pazartesi, saat 15.30 -
3 Mayıs Çarşamba, saat 19.00

Yabancı Erkek Kardeşim
Yön: Ulrich Weib
1 Mayıs Pazartesi, saat 19.00 -
4 Mayıs Perşembe, saat 15.30

Gleiwitz Olayı
Yön: Gerhard Klein
2 Mayıs Salı, saat 15.30
4 Mayıs Perşembe, saat 19.00

Bu ayın alternatif filmleri arasında, usta Japon yönetmen Akira Kurosawa'nın da üç filmi var...

Yalancı Yakup
Yön: Frank Beyer
2 Mayıs Salı, saat 19.00
3 Mayıs Çarşamba, saat 15.30

Oyuncu Kadın
Yön: Seigfried Kühn
5 Mayıs Cuma, saat 15.30

Rashamon
Yön: Akira Kurosawa
15 Mayıs Pazartesi ve 17 Mayıs Çarşamba

Doomed
Yön: Akira Kurosawa
18 Mayıs Perşembe ve 19 Mayıs Cuma

Ekinoks Çiçeği
Yön: Yasujiro Ozu
20 Mayıs Cumartesi ve 21 Mayıs Pazar

Late Autumm
Yön: Yasujiro Ozu
22 Mayıs Pazartesi ve 24 Mayıs Çarşamba

Sanjuro
Yön: Akiro Kurosawa
25 Mayıs Perşembe ve 26 Mayıs Cuma

My Voiceless Friends
Yön: Tadashi İmai
27 Mayıs Cumartesi ve 28 Mayıs Pazar

My Son, My Son
Yön: Keisuke Kinoshita
29 Mayıs Pazartesi ve 31 Mayıs Çarşamba

Not: Salı günleri film gösterimi yok. Bütün seanslar 15.30 ve 19.00'da...
Daha fazla bilgi almak için 293 12 70'i arayabilirsiniz.

AKSANAT

The Fountainhead
Yönetmenliğini King Vidor'un yaptığı filmi, videodan büyük ekranda, İngilizce orijinalinden izleyebilirsiniz. Oyuncular Gary Cooper ve Patricia Neal...
3 Mayıs Çarşamba, saat 12.30 ve 17.30

Sudaki Bıçak
Roman Polanski'nin filmi, videodan büyük ekranda gösteriliyor. Filmin başrollerini Leon Niemczyk ve Lolanta Umecka paylaşıyor...
17 Mayıs Çarşamba, saat 12.30 ve 17.30

Song Without End
Charles Vidor'un yönetmenliğini yaptığı ve Dick Bogarde ile Genevieve Page'in başrollerini paylaştığı film, İngilizce orijinalinden izlenebilir.
24 Mayıs Çarşamba, saat 12.30 ve 17.30

Desiree
Marlon Brando ve Jean Simmons'un başrollerini paylaştığı filmin yönetmeni Henry Koster...
31 Mayıs Çarşamba, saat 12.30 ve 17.30

Aksanat Tel: 252 35 00

TÜRSAK

Cyberotica
Yönetmen Gürcan Keltek. 28 dakikalık bir kısa film.
3 Mayıs Çarşamba, saat 16.30

Le Bonheur-Mutluluk
Türkçe altyazılı. Başrollerde Jean Claude Drouot, Claire Drouot ve Marie-France Boyer'in yer aldığı filmin yönetmeni, Agnes Varda.
17 Mayıs Çarşamba saat 16.30

Özlem
Yönetmenliğini Muammer Özer'in yaptığı belgesel filmde, siyasi mahkum çocuklarının öyküsü anlatılıyor... 40 dakika.
24 Mayıs Çarşamba, saat 16.30

Cherbourg Şemsiyeleri
Oynayanlar Catherine Deneuve, Anne Vernon, Nino Castelnuovo. Film yalnızca şarkılı diyaloglardan oluşan bir perde opereti...
31 Mayıs Çarşamba, saat 16.30

Not: Türsak'taki bütün filmler ücretsiz izlenebilir...
Türsak Tel: 244 52 51

DÜNYADAN

Film nasıl yapılır?

Usta yönetmen Sidney Lumet'nin "Making Movies" adlı kitabı, bir filmin yapım aşamalarını baştan sona çok net bir üslupla anlatıyor.

Hollywood'un usta yönetmenlerinden Sidney Lumet, "Making Movies" adlı kitabında, yönetmenlik sanatıyla ilgili çok ilginç, başka bir yerde rastlanmayacak ayrıntılar sunuyor okuruna. Kitap, senaryodan başlayarak bir filmin bittiği noktaya kadar olan adımları, kendi filmlerinden somut örnekler de vererek net bir üslupla yaşatıyor okurlarına...

"Şark Ekspresi'nde Cinayet", "Köpeklerin Günü", "Şebeke" gibi unutulmaz filmleri de yöneten Lumet'in kitabı, sinema sanatıyla yakından ilgilenenler için eşi bulunmaz bir çalışma.

Kitapta verilen örnekler, çok öğretici. Sözgelişi, Lumet, "Şark Ekspresi'nde Cinayet" filminde Hercules Poirot'nun cinayetle ilgili açıklamaları yaptığı sahneyi önce normal lensle çekmiş, sonra sonuçtan hoşnut kalmadığı için geniş açılı lensle bir kez daha çekmiş. Bunu anlattığı bölüm, okurlarına farklı lenslerin bir hikayeyi nasıl farklı biçimlerde anlattığını çok çarpıcı bir biçimde gösteriyor. Bu türden o kadar çok örnek var ki kitapta...

Sinemayla "derin" ilişki kuranlar ya da kurmaya çalışanlar, Lumet'nin "Making Movies" kitabından çok yararlanacaklar. Kitap henüz Türkiye'ye gelmedi, büyük ihtimalle de gelmeyecek. Ancak, eğer yurtdışına gidiyorsanız, giden tanıdıklarınız varsa, isteyebilirsiniz. Tabii, posta masraflarını ödemek koşuluyla yurtdışından istediğiniz kitabı getiren bir kitabevinden de isteyebilirsiniz. Lumet'nin "Making Movies" adlı kitabı ABD - New York, Alfred A.Knopf yayınevinden çıktı. 220 sayfa ve ABD'deki satış fiyatı 23 dolar...

● Bir biyografi ustasından...

Katharine Hepburn

Katharine Hepburn'ün biyografisini yazan Barbara Leaming, bu konuda en yetkin isimlerden biri. Leaming, daha önce de Orson Welles, Roman Polanski, Rita Hayworth ve Bette Davis'in biyografilerini yazmıştı.

Bir yıldız hakkında yazılan bir kitabın, o yıldızın filmlerinden daha sürükleyici olması, pek rastlanan bir durum değildir. Barbara Leaming'in Katherine Hepburn üstüne yazdığı yeni biyografi, bunu başarıyor.

Yazar, bu Hepburn biyografisinde, yalnızca yıldızın oyunculuk kariyerine değil, onu böyle etkileyici bir figür olarak şekillendiren unsurlara da derinlemesine bakıyor. Hepburn, "Birçok insan için ben Özgürlük Anıtı'yım" diyordu. Neden böyle olduğu, daha doğrusu böyle olup olmadığı ve Hepburn'ün kendisini neden böyle gördüğü çok önemli Leaming için.

Leaming çok başarılı bir biyografi yazarı, sinemacıların biyografileri konusunda en yetkin isimlerden biri. Daha önce Orson Welles'in, Roman Polanski'nin, Rita Hayworth'un ve Bette Davis'in biyografilerini yazdı. Bu son çalışmasında, Katharine Hepburn'ün ailesinin iki kuşak öncesine kadar giderek, yıldızın yaşamındaki etkileyici olaylara, çocukluk yıllarının gizlerine bakıyor. Bu gizler arasında garip iki intihar vakası da var... Filmler, Hollywood ilişkileri, önemli bir yer tutuyor kitapta. Tabii ki büyük aşk Spencer Tracy, bu biyografinin en önemli parçalarından biri.

Çok etkileyici, "dramatik" boyutu öne çıkan bir biyografi çalışması.

(Katharine Hepburn / Barbara Leaming / 550 sayfa - resimli / 35 dolar, Ataköy Galleria - Net Kitabevi)

SİNEMA BİLETİ
BEDAVA!

2 kişi gidin, sayfadaki kuponu gişeye verin, bir bilet parası ödeyin, ikinci bileti bedava alın...

JUST CAUSE
(GİZLİ GERÇEK)

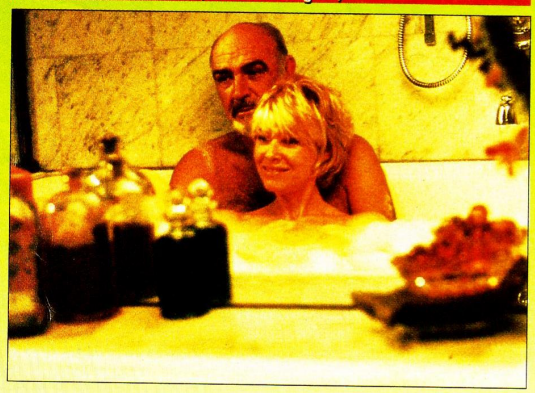

OYUNCULAR
Sean Connery, Kate Capshaw, Laurance Fishburne, Ed Harris
YÖNETMEN: Arne Glimcher

LEGEND OF THE FALL
(İHTİRAS RÜZGARLARI)

OYUNCULAR:
Brad Pitt, Aidan Quinn, Anthony Hopkins, Julia Ormond, Henry Thomas.
YÖNETMEN: Edward Zwick

sinema
POPÜLER SİNEMA DERGİSİ

BEDAVA SİNEMA BİLETİ KUPONU

GEÇERLİ OLDUĞU SİNEMALAR

İstanbul: Beyoğlu Emek, Beyoğlu Lale, Şişli Kent, Bakırköy 74, Kadıköy Kadıköy
Ankara: Akün, Kızılırmak **İzmir:** Şan ve Konak

GEÇERLİ OLDUĞU TARİH: MAYIS 1995
GEÇERLİ OLDUĞU GÜNLER: Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe günleri
GEÇERLİ OLDUĞU SEANSLAR: Belirtilen günlerdeki her seansta
GEÇERLİ OLDUĞU FİLMLER
JUST CAUSE (GİZLİ GERÇEK), LEGEND OF THE FALL (İHTİRAS RÜZGARLARI)

Bu kuponla birlikte bir bilet parası ödeyenler, yukarıdaki geçerlilik şartları dahilinde, bir kereye mahsus olmak üzere, ikinci bileti bedava alacaklardır. Bu kupon başka bir kuponla birlikte kullanılamaz.

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU SİNEMALAR
İstanbul.....Beyoğlu Emek, Beyoğlu Lale, Şişli Kent, Bakırköy 74, Kadıköy Kadıköy,
Ankara.....Akün, Kızılırmak
İzmir.....Şan, Konak

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU AY MAYIS 1995

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU GÜNLER .....Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU SEANSLAR .....Belirtilen günlerdeki tüm seanslar

KUPONUN GEÇERLİ OLDUĞU FİLMLER .....JUST CAUSE
LEGEND OF THE FALL

TV- Rehber

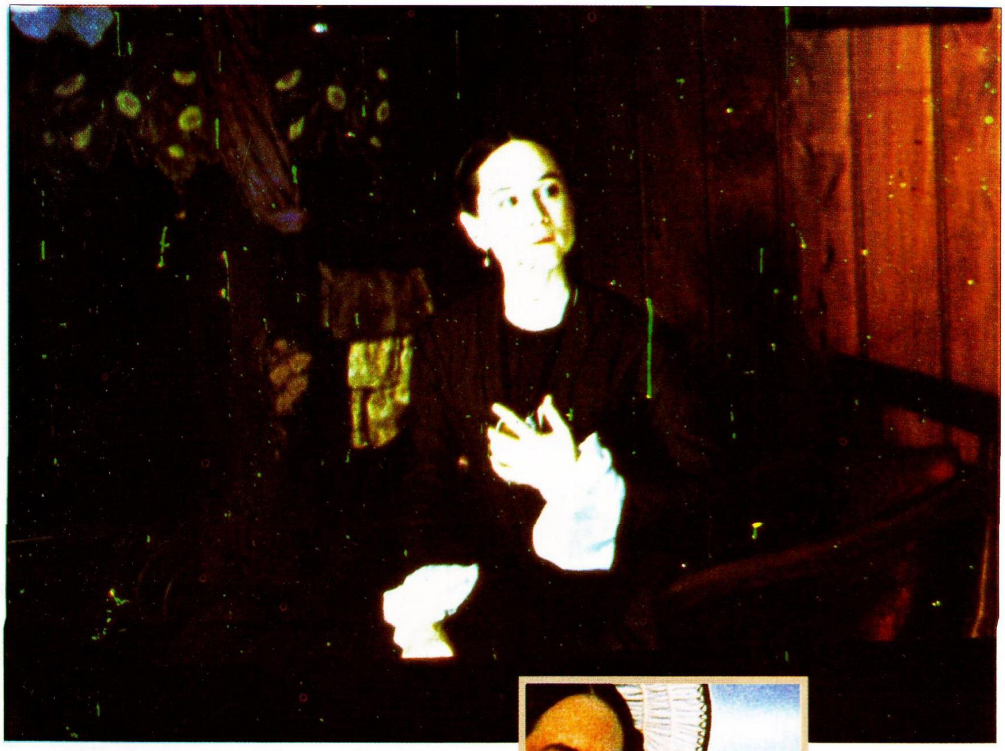

THE PIANO

Piyano

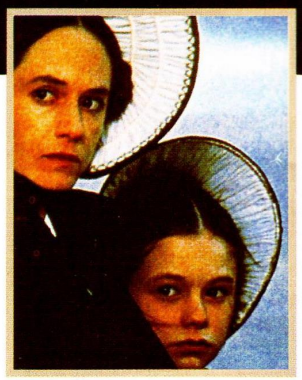

Holly Hunter ve küçük oyuncu Anna Paquin sinemanın en unutulmaz "ana-kızı" olarak "Piyano"ya bambaşka bir hava katıyorlar.

YENI ZELANDALI KADIN yönetmen Jane Campion'ın en yetkin ve popüler çalışması... Avustralya-Fransa ortak yapımı olarak 1993'te çevrilen, başrollerini Holly Hunter, Harvey Keitel, Sam Neill ve küçük yıldız Anna Paquin'in paylaştıkları "Piyano", Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye kazanmış, sekiz dalda aday olduğu Oscar'lardan da En İyi Kadın Oyuncu (Hunter) ve Yardımcı Kadın Oyuncu (Paquin) ve Özgün Senaryo dallarında bu ödülü almıştı. Olaylar, 19. yüzyılda geçer. Küçüklüğünden beri sessiz dünyasında yaşayan ve duygularını piyanosuyla dile getiren Ada adlı bir kadın, kocasının beklenmedik bir şekilde ölmesi üzerine, Küçük kızı Flora (Paquin inanılmaz derecede başarılı) ve piyanosunu da yanına alarak, yeni koca adayıyla evlenmek üzere Yeni Zelanda'ya doğru yola koyulur. Vardığı yerde, koca adayı piyanoyu eve götürmeyi reddeder. Tesadüfen Baines adlı bir ingiliz işadamı piyanoya göz kulak olur. Ancak bir zaman sonra, piyanoyu Ada'ya geri verebileceğini söylerse de, koşul olarak Ada'ya cinsel ilişki teklif eder. 19. yüzyılda kadının toplumdaki konumuna yalın, 'sessiz' ama derinden etkileyici bir bakış fırlatan "Piyano" mayıs ayında ilk kez Cine5'te ekrana geliyor...

27 Mayıs Cumartesi CINE5 21.00

TV REHBER

Benny and Joon

Benny ve Joon

★ "21. Cadde" adlı TV dizisiyle adını duyurduktan sonra sinemaya el atan ve kendine özgü bir çizgi tuturan Johnny Depp'in belki de en başarılı filmi. Jeremiah Chechik'in 1993 tarihli filmi "Benny ve Joon"da Depp, korunmaya muhtaç kızkardeşi Joon'a bakan oto tamircisi Benny (Aidan Quinn) ve genç kızın hayatına giren Sam'i canlandırıyor.
19 Mayıs Cuma CINE 5 22.10

Once Upon a Time in America

Bir Zamanlar Amerika

★ Sergio Leone'nin üç buçuk saatlik görkemli gangster destanı, bir kez daha ekranda. 50 yıla yayılan bir süreçte, suç, aşk ve ölüm gibi ögeleri perdeye taşıyan yapıtta başta Robert De Niro olmak üzere, James Woods, Elizabeth McGovern gibi oyuncular unutulmaz oynuyorlar. Bu kadar zaman görmemiş olanlara...
KANAL D

Grand Canyon

Şehrin Kalbi

★ En son "Wyatt Earp"le (1994) sinemaseverleri bir kez daha büyüleyen Lawrence Kasdan'ın bundan dört yıl önce adından bir hayli söz ettiren filmi "Şehrin Kalbi" Cine 5'te. Kevin Kline, Mary McDonnell, Danny Glover, Steve Martin, Mary Louise Parker gibi ünlülerin rol aldıkları yapıt, Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı ile ödüllendirilmişti. Zevkle izlenir.
7 Mayıs Pazar CINE 5 21.00

Broadcast News

Haberler

★ Yedi dalda Oscar'a aday olmuş harika bir duygusal komedi. William Hurt, Albert Brooks, Holly Hunter, Jack Nicholson gibi ünlü oyuncularla dolu 1987 yapımı film, bir TV kanalında çalışan üç kişi arasındaki dostluğu ve rekabeti tatlı bir sinema diliyle perdeye taşıyor.
10 Mayıs Çarşamba
CINE 5 21.00

TV REHBER

Sinema 100 Yaşında

★ Atilla Dorsay ve Murat Özer, Mayıs ayında da sinema severleri onore edecek filmlerle dolu bir programla TRT 2'cilerin karşısına çıkıyor. Ay boyunca sırasıyla ekrana gelecek olan filmlerin her biri, sinema tarihinin kilometre taşları arasında yer alıyor... Charlie Chaplin'in Yahudi bir berberi canlandırdığı ve inanılmaz zeka oyunları ve esprilerle Hitler döneminde sıkı bir Nazizm eleştirisi yaptığı "Büyük Diktatör" (The Great Dictatör, 1940) ilk haftanın filmi. İkinci hafta, yalnız Orson Welles'in değil, sinema tarihinin başyapıtları arasında yer alan "Yurttaş Kane" (Citizen Kane, 1941) gösterime giriyor. Son iki haftanın filmleriyse "Hold Back Dawn" ve "Helzapoppin"...

Sinema Ve Edebiyat

★ Rekin Teksoy'un pazarları TRT2'ye renk katan programı "Sinema ve Edebiyat", yine iyi edebiyat uyarlamalarıyla sürüyor. İlk haftanın filmi Rus Sinemasının usta yönetmenlerinden Nikita Mikhalkov imzalı, 10 yıl önce sinema günlerinde beğeniyle izlenen "Mekanik Piyano İçin Bitmemiş Parça" (The Unfinished Piece For A Piano, 1977)... İkinci haftanın filmi bir John Steinbeck uyarlaması olan "Al Midilli" (The Red Pony, 1949). Küçük bir çocuğun çok sevdiği midillisi için verdiği mücadeleyi anlatan filmde Robert Mitchum ve Myrna Loy oynuyor. Üçüncü sırada François Truffaut'nun Henri-Pierre Roche'dan uyarladığı "İki İngiliz Kızı" (Les Deux Anglaises et le Continent, 1972) adlı yapıtı var. Son haftanın filmiyse, Abraham Polonsky'nin Robert Redford ve Katharine Ross gibi oyuncularla çalıştığı, Willie adlı bir yerlinin beyaz bir kadınla yaşadığı aşkı anlatan "Tell Them Willie Boy Is Here" (1969)

SISTER ACT 2: BACK IN THE HABIT

Yırtık Rahibe 2: Can Çıkar Huy Çıkmaz

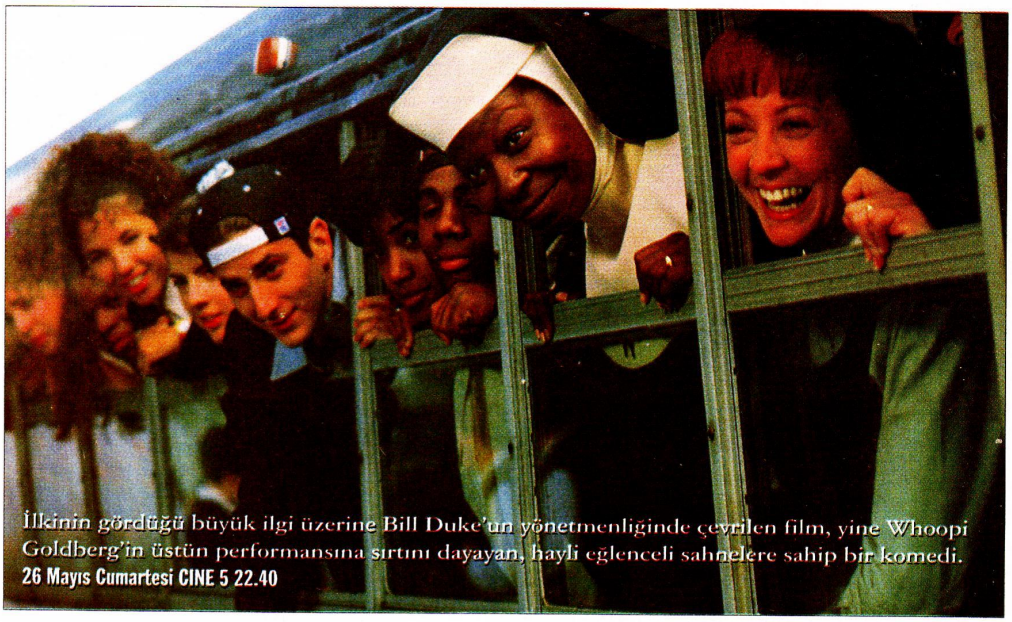

İlkinin gördüğü büyük ilgi üzerine Bill Duke'un yönetmenliğinde çevrilen film, yine Whoopi Goldberg'in üstün performansına sırtını dayayan, hayli eğlenceli sahnelere sahip bir komedi.
26 Mayıs Cumartesi CINE 5 22.40

THUNDERHEART

YILDIRIM YÜREK

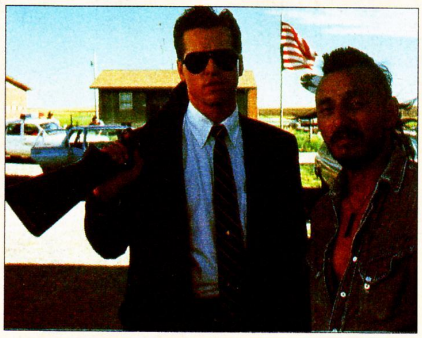

Hayranlarının karşısına en son "The Doors"la (1991) çıkan Val Kilmer'dan son derece şaşırtıcı ve başarılı bir film. Michael Apted'in 1992 tarihli filmi, bir cinayeti aydınlatmak üzere kızılderililerin yerleşim bölgesine giden yarı kızılderili FBI ajanı Ray Levoi'nin ırkdaşlarına yapılan zulmü ve sömürüyü görerek, bilinçlenmesini anlatıyor.
21 Mayıs Pazar CINE 5 21.00

THE PRINCE OF TIDES

Dalgaların Prensi

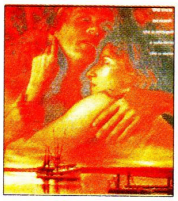

Yönetmenliğini Barbra Streisand'ın üstlendiği 1991 yapımı "Dalgaların Prensi", etkileyici bir yapıt. Yedi dalda Oscar'a aday olan film, kız kardeşinin psikiyatristiyle ilişkiye giren bir futbol oyuncusunun öyküsünü anlatıyor. Nick Nolte'nin canlandırdığı eski futbol oyuncusu Tom Wingo, kız kardeşinin psikiyatristinin (Streisand) çağrısı üzerine New York'a gider. Doktor Lowenstein, Tom'un geçmişiyle ilgili sırları öğrenirken, aralarında da duygusal bir ilişki başlar... **Kanal D**

Coen Kardeşler'den İki Film

Sinemanın usta yönetmenleri Coen kardeslerin imzasını taşıyan iki yapıt, Mayıs'ta ekranlara geliyor. 1985'ten bu yana "Akacak Kan" (Blood Simple, 1985), "Bebek Arizona Büyüyor" (Raising Arizona, 1987), arada "Kanlı Hesaplaşma" (1990), "Barton Fink" (1991) ve en son "Bir Şirket Komedisi" (The Hodsucker Proxy, 1994) ile sinema tarihinde kendilerine sarsılmaz bir yer edinen Joel ve Ethan Coen kardeslerin sinema ziyafetini kaçırmayın!

THE HUDSUCKER PROXY

Bir Şirket Komedisi

Geçtiğimiz yılın son aylarında sinemalara çıkan "Bir Şirket Komedisi", atv'de oldukça "enteresan" bir isimle yayına giriyor, "Hulahup"... Senaryosuna 1986 yılında başlanmasına karşın, pahalı prodüksüyonu nedeniyle ancak yedi yılda tamamlanabilen filmde başrolleri Paul Newman, Tim Robbins ve Jennifer Jason Leigh paylaşıyorlar. 50'li yıllara göndermelerle dolu olan film, Coen Kardeşler'in -şimdilik- son filmi olarak ilgiyle izleniyor...

28 Mayıs Pazar atv 20.30

CARLITO'S WAY

Carlito'nun Yolu

Yönetmeni Brian De Palma'nın deyisiyle oldukça duygusal ve romantik bir film olan 1993 tarihli "Carlito'nun Yolu", Al Pacino, Sean Penn ve Penelope Ann Miller'ın oyunlarıyla dikkat çeken kaliteli bir film. Sudan bir nedenle hapse giren, özgürlüğüne kavustuktan sonra kirli islere tövbe etmesine karsın bası beladan kurtulamayan Puerto Rico'lu gangster Carlito Brigante'nin öyküsünü anlatan film, mayısın en iddialılarından.

20 Mayıs Cumartesi CINE 5 21.55

HOUSESITTER

Yatağımdaki Kız

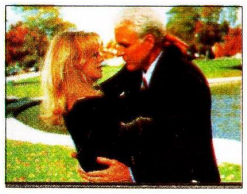

İki yıl kadar önce sinemalarda gösterime giren film, komedi türünün iki usta ismi, Goldie Hawn ve Steve Martin'i biraraya getiriyor. Frank Oz'un 1992 tarihli çalışmasında Martin, sevdiği kıza kavuşmak için özel bir ev bile yaptıran ancak yine amacına ulaşamayan içine kapanık aşığı canlandırıyor. Günün birinde karşısına çıkan, sevimli ve seksi, söylediği yalanlara kendini bile inandıran kız ise, onun tüm hayatını bir anda değiştiriyor. İlk kez ekrana gelen film, keyifli dakikalar geçirmek için.

6 Mayıs Cumartesi CINE 5 21.55

MILLER'S CROSSING

KANLI HESAPLAŞMA

Başrollerini Gabriel Byrne, Albert Finney ve John Turturro'nun paylaştıkları, önemli bir film olmasına karşın ülkemizde pek bilinmeyen "Kanlı Hesaplaşma" CINE5'te. 1930'lu yıllarda Amerika'nın batı yakasındaki büyük bir şehirde geçen film, çok hırslı İtalyan asıllı bir gangster olan Johnny Caspar'ın (Polito) yol açtığı olayları konu alıyor. Caspar, ezeli rakibi Bernie'yi (Turturro) yok etmesi için İrlandalı Leo'ya (Finney) başvurur. Şehre birkaç yıldır hakim olan Leo, Bernie'nin kızkardeşi Verna'ya (Harden) aşıktır ve bu işe pek yanaşmaz. Olay çok geçmeden Caspar ile Leo'nun güç mücadelesine dönüşecektir...

25 Mayıs Perşembe CINE5 21.00

TV REHBER

Big Deal On Madonna Street

Madonna Caddesi'nde Hesaplaşma

Mario Monicelli'nin 1958'de imzaladığı, Marcello Mastroianni ve Vittorio Gassman'ın başrolleri paylaştıkları bu İtalyan filmi, bir grup arkadaşın zengin olmak için bir dükkanı soymaya kalkışmalarını anlatıyor. Film daha sonra Louis Malle yönetiminde, 1984'te bir kez daha filme alınmıştı...
4 Mayıs Perşembe atv

Yengeç Sepeti

Geçtiğimiz ay prömiyerini CINE5'te yapan "Yengeç Sepeti", kısa bir aradan sonra Kanal D'den şifresiz olarak seyirciye ulaşıyor. Yavuz Özkan'ın Antalya Film Festivali'nde yedi dalda Altın Portakal kazanan filmi, bir haftasonu bir araya gelen kalabalık bir ailenin ilişkilerini ve aralarındaki kuşak farkıyla başgösteren çatışmayı konu alıyor.
Kanal D

Waterland

Su Şehri

Geçtiğimiz yıl sinemalarda çok kısıtlı bir seyirci kitlesine ulaşan, mükemmel bir Jeremy Irons filmi. Graham Swift'in, kitapseverleri uzun süre etkisi altında bırakan, modern bir klasik olarak tanımlanabilecek romanından sinemaya uyarlanan "Su Şehri"nin yönetmenliğini Stephen Gyllenhall üstlenmiş. filmde, Ethan Hawke ve John Heard gibi oyuncular da var. 28 Mayıs Pazar CINE 5 21.00

Dragon: The Bruce Lee Story

Dragon: Bruce Lee Efsanesi

70'li yılların efsane aktörü Bruce Lee'nin hayatına eğilen, başarılı bir biyografi. Bruce Lee'nin karısı Linda Lee'nin kaleme aldığı "Sadece Benim Bildiğim Yönleriyle Bruce Lee" adlı biyografik kitaptan yola çıkarak sinemaya uyarlanmış.
13 Mayıs Cumartesi 21.40

THE GIRL CAN'T HELP IT, 1956

FOTOĞRAF: ALLEN GRANT CAMERA PRESS LONDON

İKONUN KENDİSİ ve suda yüzen taklitleri... Taklit değil de sanki hediyelik eşya... Bir nevi hatıra... *Jayne Mansfield,* pervasız bir Hollywood sarışınıydı... Çok az filmde oynamıştı. Zaten kimse oyunculuğunu fazla dikkate almazdı. O bir tavır, bir eda, bir kartpostal harikasıydı. Çarpıcı vücut hatları ve göğüsleriyle kendi döneminin ilahesiydi. Şimdi kimileri ona "erken Madonna" da diyor. Herşey bir yana, Jayne Mansfield'in Amerikan pop kültür müzesindeki yeri ebediyete kadar garanti...

IT'S WORTH EVERYTHING

Vahe
Kılıçaslan
21yaşında
GıdaMühendisi
Seçimi
9511·Jhony
4699·Yelek

Emine
Boluerdi
18yaşında
Öğrenci
Seçimi
6472·ÇanEtek
L850·T-Shirt

RIFLE®

bir kart bin imkân!
Emlak Bankası
VISA, VISA Premier/Gold ve
VISA International, hem
kredi kartınız hem
ayrıcalığınız...
Yurtdışında
VISA'ya açık
ATM makinelerinden veya
herhangi bir banka
şubesinden para
çekebilmenizi sağlar.
150.000 $'lık Ferdi Kaza
sigortası sağlar.
Üstelik, son ödeme tarihini
geçmeyen harcamalarınız için,
hiçbir komisyon ve faiz talep
edilmeden.
EMLAK BANKASI
"Daha Uygar Bir Yaşam İçin"
VISA
EMLAK BANKASI
4548 9401 1348
EROL AKCADAG